

ZARZĄDZENIE NR 0050.64.2025
RADY GMINY ŻARY

z dnia 30 maja 2025 r.

w sprawie przedstawienia raportu o stanie Gminy Żary za 2024 rok

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 1465ze zm.) zarządzam co następuje:

§ 1. Przedstawiam raport o stanie Gminy Żary za 2024 rok, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Raport o stanie Gminy Żary podlega przedłożeniu Radzie Gminy Żary oraz publikacji na stronie internetowej Gminy Żary oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wójt Gminy

Leszek Mrożek

RAPORT O STANIE GMINY ŻARY

2024

Urząd Gminy Żary

SPIS TREŚCI

Spis treści	1
WSTĘP	4
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	6
1.1 Położenie i powierzchnia gminy	6
1.2 Wielkość gminy i sołectw	7
1.3 Gminne jednostki organizacyjne	9
1.4 Realizacja uchwał Rady Gminy	9
1.5 Demografia	10
1.6 Promocja Gminy Żary	13
1.7 Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi	69
2. ROZWÓJ LOKALNY	76
2.1 Strategia Rozwoju Gminy Żary	76
2.2 Plan GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DO ROKU 2027	78
2.3 Wykorzystanie środków zewnętrznych, w tym unijnych i krajowych	79
2.3.1 w zakresie turystyki i sportu	79
2.3.2 w zakresie transportu	85
2.3.3 w zakresie cyfryzacji	87
2.4 PROGRAM RZĄDOWY FUNDUSZ POLSKI ŁAD: PROGRAM INWESTYCJI STRATEGICZNYCH	87
2.5 PROGRAM RZĄDOWY odbudowy zabytków POLSKI ŁAD	88
3. BUDŻET GMINY / FINANSE GMINY	89
3.1 Finanse	89
3.2 Podatki i opłaty lokalne	96
4. MIENIE KOMUNALNE	97
4.1 Gospodarka mieszkaniowa i komunalna	97
4.2 Użytkowanie wieczyste gruntów	101
4.3 Cmentarze komunalne na terenie Gminy	103
5. GOSPODARKA	105
5.1 Strefa inwestycyjna Gminy Żary	105
5.2 Pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	109
5.3 Zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego do produkcji rolnej	114
5.4 Centralna ewidencja działalności gospodarczej	116
6. GOSPODARKA PRZESTRZENNA	122
7. GOSPODAROWANIE ODPADAMI	126
8. OCHRONA ŚRODOWISKA	130
8.1 Ochrona powietrza i środowiska	130

8.2	Ochrona gospodarki wodnej	132
8.3	Program usuwania azbestu	136
8.4	Środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięć	137
8.5	Ochrona przyrody.....	138
8.6	POMNIKI PRZYRODY	140
8.7	GMINNY PUNKT KONSULTACYJNO-INFORMACYJNY PROGRAMU "CZyste Powietrze"	144
8.8	Opieka nad zwierzętami bezdomnymi	146
9.	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	149
9.1	Zaopatrzenie mieszkańców w wodę	149
9.2	Infrastruktura drogowa	151
9.3	Infrastruktura oświetleniowa (oświetlenie drogowe - uliczne).....	154
9.4	Komunikacja zbiorowa	155
10.	KULTURA, SPORT I TURYSTYKA	157
10.1	Sport i turystyka	157
10.2	Kultura	157
10.3	Gminna Biblioteka Publiczna Gminy Żary z/s w Bieniowie.....	160
11.	ZABYTKI	167
11.1	Złotnik.....	167
11.2	WŁOSTÓW – PAŁAC.....	170
11.3	PARK PETZOLDA	176
12.	OŚWIATA.....	180
12.1	Ogólna sytuacja demograficzna	180
12.2	Inwestycje w oświacie	184
12.3	Doposażenie bazy dydaktycznej i rozwój kompetencji kadry:	185
12.4	Stypendia i nagrody finansowe	185
12.5	Zatrudnienie w szkołach.....	188
12.6	Wydarzenia w placówkach oświatowych.....	192
12.7	Zatrudnienie w szkołach.....	212
12.8	Funkcjonowanie Centrum Usług Wspólnych Gminy	215
13.	POMOC SPOŁECZNA W GMINIE ŻARY	217
13.1	Ogólna charakterystyka wydatków	217
13.2	Pomoc społeczna	218
13.3	Zadania realizowane z ustawy o świadczeniach rodzinnych i funduszu alimentacyjnego	226
13.4	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	227
13.5	Karta dużej rodziny.....	227
13.6	Pozostałe zadania realizowane przez ośrodek	228
14.	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OBRONA CYWILNA	250

14.1	Ochrona przeciwpożarowa.....	250
14.2	Zarządzanie kryzysowe.....	255
15.	INWESTYCJE	256
15.1	Realizacja inwestycji na terenie gminy.....	256
15.2	Inwestycje w infrastrukturę wodociągową	256
15.3	Inwestycje w infrastrukturę drogową I OŚWIETLENIOWĄ.....	259
15.4	Inwestycje w zakresie obiektów – komunalnych (boiska, place zabaw, siłownie), świetlice, szkoły, 260	
15.5	Inwestycje w zakresie gospodarki nieruchomościami	264
15.6	Inwestycje w oświatę	267
15.7	Inwestycje w obiekty sportowe.....	267
15.8	Inwestycje finansowane z Funduszu sołectkiego	269
16.	Podsumowanie	271

WSTĘP

**Szanowni Państwo,
Drodzy Mieszkańcy Gminy Żary
Radni, Sołtysi naszych miejscowości**

Zgodnie z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym na wójcie ciąży obowiązek sporządzenia raportu o stanie gminy oraz przedstawienia go radzie gminy do dnia 31 maja każdego roku. Istotą raportu jest zgromadzenie i odzwierciedlenie danych dotyczących aktywności organu wykonawczego w danym roku, a przede wszystkim – przekazania tych informacji członkom organu stanowiącego i mieszkańcom. Przedstawiam Państwu „Raport o stanie gminy Żary za 2024 rok”, który kompleksowo przedstawia sytuację społeczno – gospodarczą i jest syntetycznym źródłem wiedzy o zmianach, które nastąpiły w naszej gminie w ubiegłym roku.

Raport o stanie Gminy Żary za 2024 rok to czas podsumowania wspólnego wysiłku wielu osób, między innymi dyrektorów, kierowników, pracowników oraz radnych i sołtysów zaangażowanych w realizację różnych projektów, służących poprawie warunków życia Mieszkańców naszej gminy.

Słowa uznania kieruję także do organizacji pozarządowych i wszystkich grup nieformalnych, społeczników i działaczy, druhów Ochotniczych Straży Pożarnych, dzięki którym życie w naszej gminie dynamicznie się rozwija. Podziwiam determinację ruchów oddolnych, które działają z wielkim oddaniem realizując działania skierowane do lokalnej społeczności. Dziękuję także przedsiębiorcom, którzy każdego dnia swoją pracą budują potencjał Gminy Żary oraz promują naszą gminę na arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej.

W raporcie znajdują się analizy wielu kluczowych dla rozwoju obszarów, w szczególności zawiera informacje dotyczące demografii, realizacji polityk, programów, strategii i uchwał rady gminy, a także finansów gminy, inwestycji gminnych, gospodarki komunalnej i przestrzennej, oświaty i wychowania, kultury, sportu i rekreacji, spraw społecznych, promocji oraz bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej.

Z zakresu treści, jaką autor niniejszego „Raportu” przyjął, to struktura i zakres rzeczowy, takie, aby możliwie jak najpełniej poinformować społeczność o działalności gminy we wszystkich interesujących ich aspektach. Przywołane w opracowaniu dokumenty i tabele w większości przykładów zostały przyjęte w trakcie minionego roku jako autonomiczne sprawozdania, raporty i już wcześniej istniała możliwość zapoznania się z tymi materiałami na stronach internetowych Gminy Żary. Zaletą Raportów o Stanie Gminy jest fakt, że w jednym miejscu, bez konieczności przeszukiwania archiwów, można prześledzić działania podejmowane przez gminę w poprzednich latach.

Dlatego zachęcam wszystkich Państwa do rzetelnej lektury niniejszego Raportu, dzięki czemu wszyscy będziemy wiedzieć, co dzieje się bardzo dobrego w naszej pięknej gminie. Pamiętajmy, że bez aktywnych Mieszkańców gminy następuje spowolnienie jej rozwoju, co nam nie grozi przy tak pręźnie działających mieszkańcach.

Raport, który Państwu przedstawiam może być doskonałym narzędziem dla wzmocnienia i rozwoju lokalnej demokracji, okazją do debaty o potrzebach i kierunkach rozwoju Gminy Żary oraz o środkach i sposobach osiągania zamierzonych celów.

Wszystkim dziękuję za zaangażowanie i wszelkie działania na rzecz Gminy Żary.

Wójt Gminy Żary

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

1.1 POŁOŻENIE I POWIERZCHNIA GMINY

Gmina Żary jest gminą wiejską położoną w południowo-zachodniej części województwa lubuskiego, w granicach powiatu żarskiego, na pograniczu Niziny Śląskiej i Niziny Wielkopolskiej.

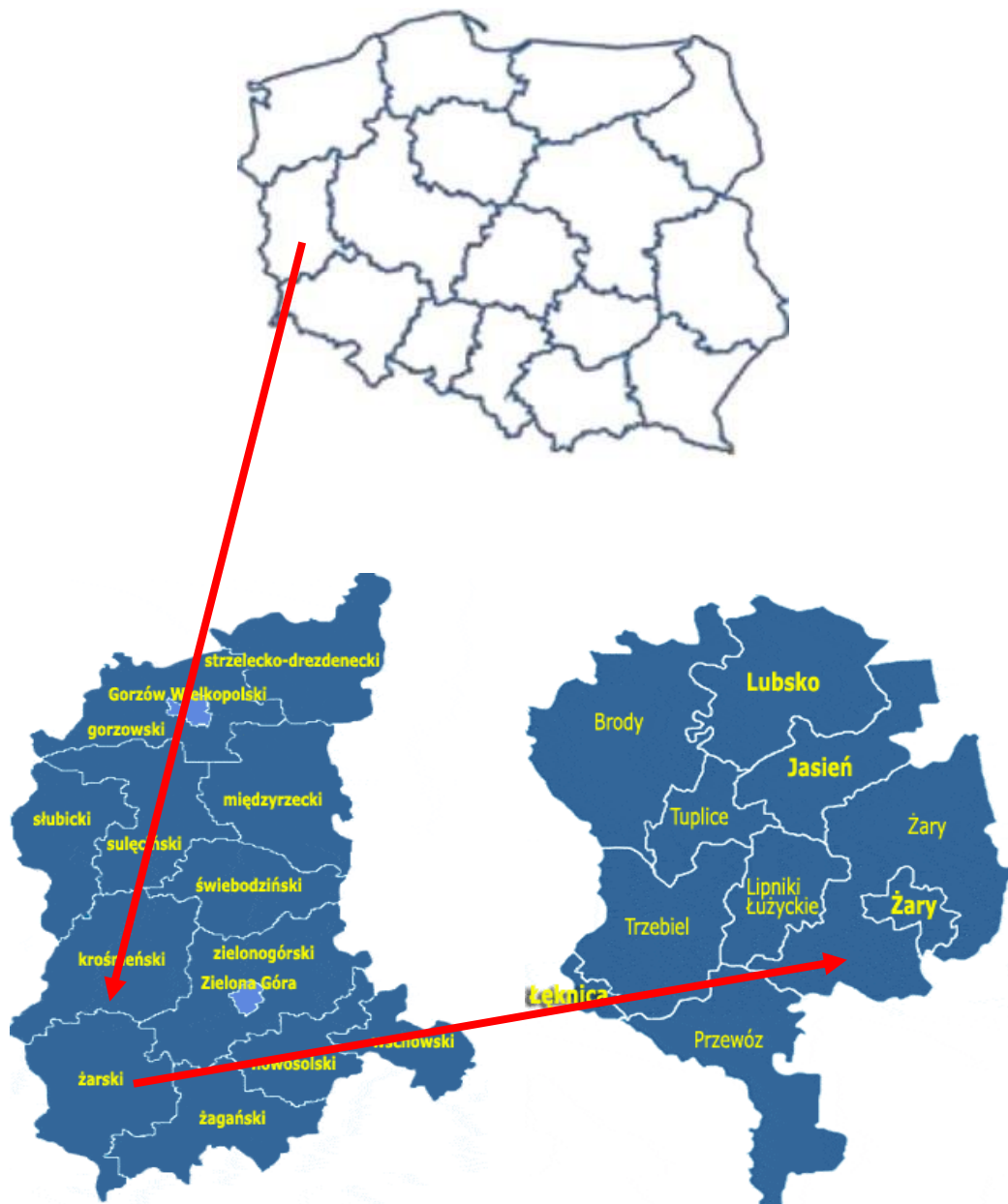
Gmina sąsiaduje z:

- gminą Jesień (od północnego zachodu) – powiat żarski,
- gminą Lipniki Łużyckie (od zachodu) - powiat żarski,
- gminą Przewóz (od południowego zachodu) – powiat żarski,
- gminą Wymiarki (od południa) – powiat żagański,
- gminą Iłowa (od wschodu) – powiat żagański,
- gminą Żagań (od wschodu/północnego wschodu) – powiat żagański,
- gminą Nowogród Bobrzański (od północy) – powiat zielonogórski
- miastem Żary i Żagań.

Gmina Żary zajmuje głównie tereny Wysoczyzny, która obejmuje Wzgórza Żarskie, leżące na północ od wsi Łaz i osiagające wysokość 229 m n.p.m.

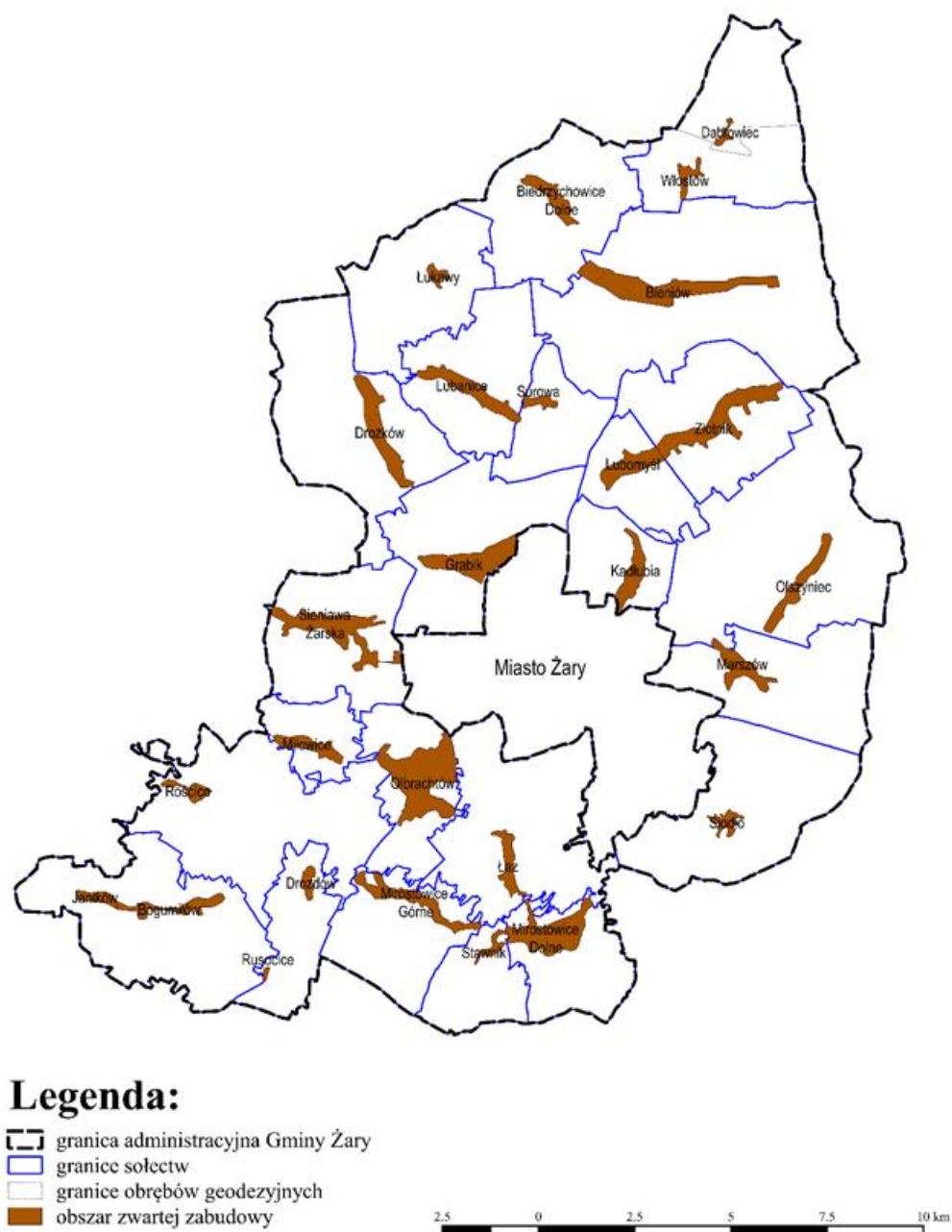
Gmina położona jest w bliskiej odległości od przejść granicznych z Niemcami: w Przewozie (ok. 30 km), Olszynie (ok. 25 km) i Łęknicy (ok. 35 km). Teren Gminy Żary przecięty jest ważnymi szlakami komunikacyjnymi - drogami krajowymi nr: 12 i 27, umożliwiającymi dojazd do przejść drogowych na granicy, a także autostradą A18, łączącą dawne przejście w Olszynie z autostradą A4 prowadzącą w kierunku Przemyśla, na której zlokalizowano węzeł Żary.

Rycina 1. Położenie Gminy Żary

1.2 WIELKOŚĆ GMINY I SOŁECTW

Gmina Żary jako jedna z największych gmin w województwie lubuskim zajmuje powierzchnię ok. 294 km² (29362 ha) i zajmuje 104 miejsce pod względem powierzchni gmin w Polsce. Gmina liczy ok. 12.300 mieszkańców, którzy zamieszkują 24 sołectwa. Sołectwami tymi są: Biedrzychowice Dolne, Bieniów, Bogumińów-Janików, Drozdów-Rusocice, Drożków, Grabik, Kadłubia, Lubanice, Lubomyśl, Łaz, Łukawy, Marszów, Miłowice, Mirostowice Dolne, Mirostowice Górne, Olbrachtów, Olszynec, Rościce, Sieniawa Żarska, Siodło, Stawnik, Surowa, Włostów-Dąbrowiec, Złotnik. Gmina stanowi 21,1 % powierzchni powiatu żarskiego. Gęstość zaludnienia wynosi: 42 osoby/km².

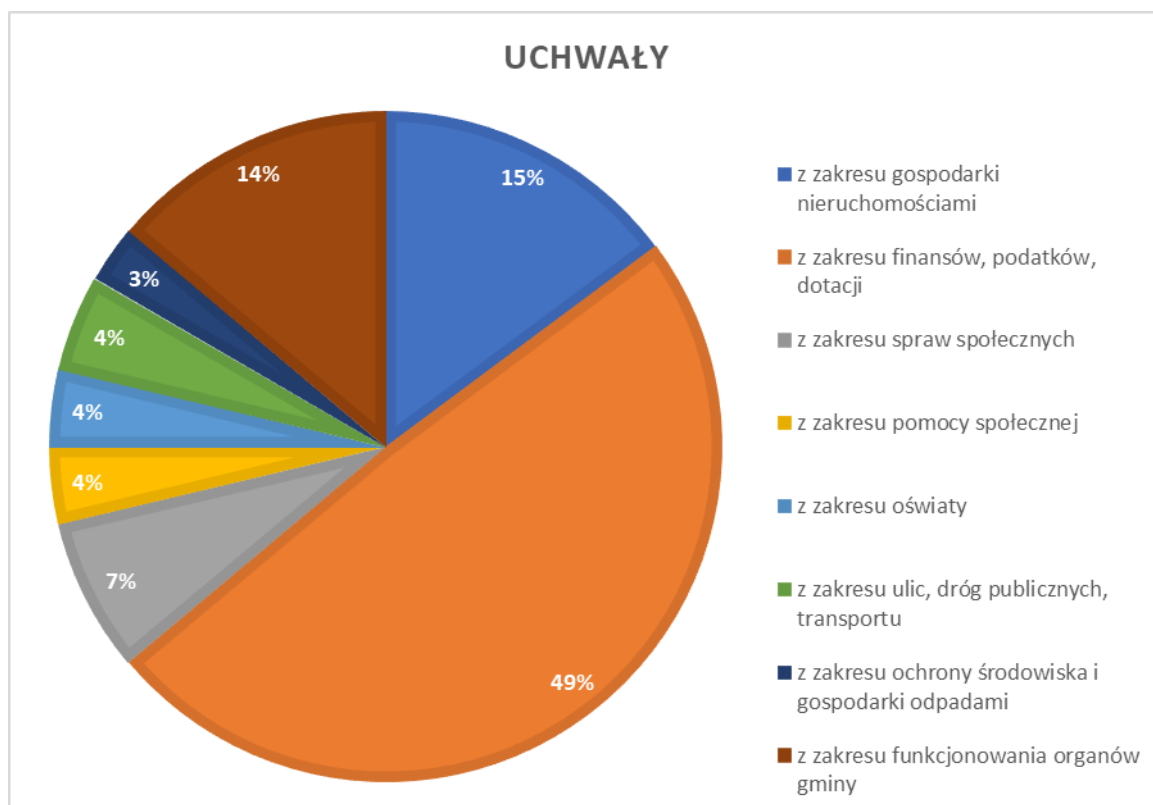
Pod względem obszaru Gmina zajmuje ponad 21% ogólnej powierzchni powiatu żarskiego i jest największą Gminą w tym powiecie.

1.3 GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach;
- 2) Centrum Usług Wspólnych Gminy Żary;
- 3) Szkoła Podstawowa w Bieniowie;
- 4) Szkoła Podstawowa w Lubanicach;
- 5) Szkoła Podstawowa w Mirostowicach Dolnych;
- 6) Szkoła Podstawowa w Olbrachtowie;
- 7) Szkoła Podstawowa w Sieniawie Żarskiej;
- 8) Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Złotniku;
- 9) Zespół Szkół w Grabiku;

1.4 REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY

W 2024r. Rada Gminy Żary na 12 posiedzeniach procedowała łącznie 108 uchwał.

Rada Gminy w liczbie 15 radnych jest organem stanowiącym i kontrolnym wybranym na pięcioletnią kadencję. Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. Są to m.in.: uchwalanie statutu gminy, uchwalanie budżetu gminy, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach. Rada obraduje na sesjach zwołanych przez Przewodniczącego Rady.

Przy Radzie działają następujące stałe komisje:

- 1) Komisja Rewizyjna – 3 osoby
- 2) Komisja Polityki Gospodarczej i Budżetu – 3 osoby
- 3) Komisja Ochrony Środowiska i Rolnictwa – 3 osoby
- 4) Komisja Oświaty, Kultury i Zdrowia – 4 osoby
- 5) Komisja Skarg, Wniosków i Petycji- 4 osoby.

1.5 DEMOGRAFIA

WYKAZ ILOŚCIOWY MIESZKAŃCÓW GMINY ŻARY W LATACH 2023-2024

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały wg stanu na ostatni dzień roku	
		2023	2024
1	BIEDRZYCHOWICE DOLNE	290	280
2	BIENIÓW	810	805
3	BOGUMIŁÓW	215	204
4	DĄBROWIEC	76	79
5	DROZDÓW	88	88
6	DROŻKÓW	493	486
7	GRABIK	1037	1040
8	JANIKÓW	45	43
9	KADŁUBIA	547	548
10	LUBANICE	574	577
11	LUBOMYŚL	477	485
12	ŁAZ	457	451
13	ŁUKAWY	116	115
14	MARSZÓW	466	463
15	MIŁOWICE	290	283
16	MIROSTOWICE DOLNE	1110	1106
17	MIROSTOWICE GÓRNE	447	446
18	OLBRACHTÓW	1212	1221

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały wg stanu na ostatni dzień roku	
		2023	2024
19	OLSZYNIEC	326	320
20	ROŚCICE	106	104
21	RUSOCICE	37	38
22	SIENIAWA ŻARSKA	1082	1062
23	SIODŁO	279	288
24	STAWNIK	185	178
25	SUROWA	183	182
26	WŁOSTÓW	202	202
27	ZŁOTNIK	859	861
	RAZEM	12010	11955

Źródło: Rejestr mieszkańców Gminy Żary

**LICZBA URODZEŃ W GMINIE ŻARY Z PODZIAŁEM NA PŁEĆ
W LATACH 2022-2024**

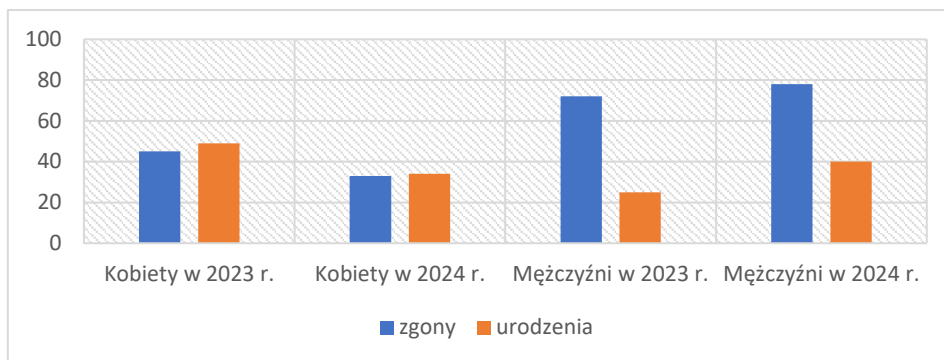
Płeć	Liczba urodzeń w 2022r.	Liczba urodzeń w 2023 r.	Liczba urodzeń w 2024 r.
Żeńska	53	49	34
Męska	41	25	40
Razem	94	74	74

Źródło: Rejestr mieszkańców Gminy Żary

**LICZBA ZGONÓW W GMINIE ŻARY Z PODZIAŁEM NA PŁEĆ
W LATACH 2022-2024**

Płeć	Liczba zgonów w 2022 r.	Liczba zgonów w 2023 r.	Liczba zgonów w 2024 r.
Żeńska	70	45	33
Męska	85	72	78
Razem	155	117	111

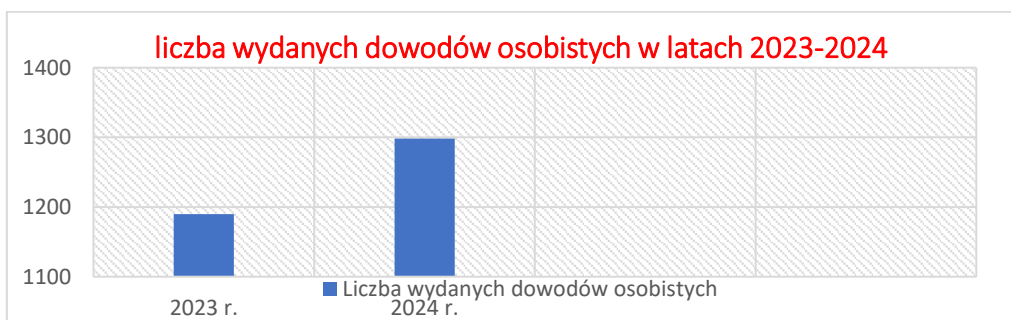
Źródło: Rejestr mieszkańców Gminy Żary

Źródło: Rejestr mieszkańców Gminy Żary

Liczba wydanych dowodów osobistych w latach 2022 - 2024

Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
1035	1190	1298

LICZBA ZAMELDOWAŃ/WYMELDOWAŃ W 2023 ROKU LICZBA ZAMELDOWAŃ/WYMELDOWAŃ W 2024 ROKU

W roku 2024r. o zameldowanie na pobyt stały wnioski złożyło 307 osób (w 2023r. -308 osób) są to osoby, które zmieniły miejsce zamieszkania w obrębie Naszej Gminy oraz nowe osoby, które zameldowały się z innej gminy. Liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w Gminie Żary w 2024r. wynosiła 98 osób (2023r. wynosiła 43 osoby). W skład tej liczby wchodzi osoby, które na wniosek wymeldowały się z miejsca pobytu stałego oraz osoby wymeldowane decyzją administracyjną. Czas oczekiwania na dowód osobisty wynosi nie więcej niż 30 dni od dnia złożenia wniosku.

ZASTRZEŻENIE LUB COFNIĘCIE ZASTRZEŻENIA NUMERU PESEL

W listopadzie 2023r. została uruchomiana funkcja zastrzeżenia numeru pesel, z której 2023 roku za pośrednictwem Urzędu Gminy skorzystały 64 osoby.

W 2024 roku Urząd Gminy Żary przyjął **249** wniosków o zastrzeżenie lub cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL.

1.6 PROMOCJA GMINY ŻARY

W obliczu dynamicznych zmian w otoczeniu społecznym, gospodarczym i technologicznym, promocja gminy staje się kluczowym elementem strategii rozwoju lokalnego. Kreowanie pozytywnego wizerunku gminy, przekłada się na zwiększenie atrakcyjności regionu, jego rozpoznawalności, co w konsekwencji przyciąga nowych mieszkańców, turystów oraz inwestorów. Działania promocyjne to także informowanie o sukcesach władz gminy, które odzwierciedlają przemyślany plan rozwoju i są otwarte na innowacje. Promowanie wydarzeń kulturalnych, sportowych, atrakcji turystycznych, osiągnięć i sukcesów lokalnych społeczności z kolei przekłada się na poczucie dumy mieszkańców, zachęca ich do aktywnego uczestnictwa w życiu gminy, sprzyja budowaniu pozytywnych relacji i więzi społecznych oraz poprawie jakości życia.

Samorząd Gminy Żary stara się jak najlepiej promować naszą gminę. Stworzenie pozytywnego wizerunku gminy jest ważnym uwarunkowaniem powodzenia w działaniach na rzecz rozwoju. Funkcję pozytywnego wizerunku gminy wykorzystujemy w ubieganiu się o mieszkańców, inwestorów, środki pomocowe z różnego rodzaju programów.

Działania promocyjne podejmowane przez gminę:

1. Utworzenie strony internetowej gminy, który ma charakter lokalnej gazety. Najważniejszą dla nas rzeczą jest, aby nasza strona nie była statyczna ale często aktualizowane informacje dawały źródło wiedzy mieszkańcom i zainteresowanym osobom o wszystkich ważnych wydarzeniach z terenu gminy Żary.
2. Najważniejsze informacje o podejmowanych przez samorząd działaniach i wydarzeniach z życia lokalnej społeczności odzwierciedla m.in. wydawanie gazety gminnej pn. „Wiadomości z Gminy Żary” oraz aktualizowany codziennie gminny profil „fejsbukowy”. Często aktualizowane treści są dla mieszkańców źródłem wiedzy nt. wszystkich ważnych wydarzeń, ale i przydatnych informacji z życia gminy, czy nagłych awarii.
3. Do przekazywania pilnych komunikatów dotyczących spotkań z organizacjami pozarządowymi, awarii systemów sieci wodociągowej służy obsługiwana przez gminę aplikacja pn. SMS-owy system powiadamiania mieszkańców. System pozwala praktycznie jednym „kliknięciem” wysłać informację do kilkuset zarejestrowanych w nim mieszkańców gminy o nagłych zdarzeniach, awariach, spotkaniach, zebraniach czy zagrożeniach. Pozwala on na błyskawiczne przesłanie informacji do całych grup np. sołectw, sołtysów, radnych, prezesów OSP.
4. Zamieszczanie informacji w prasie, radio i lokalnej telewizji dotyczących najistotniejszych przedsięwzięć realizowanych przez Gminę np. programach ekologicznych, programach

- szczepień dla seniorów, programów osłonowych, w celu poprawy jakości obsługi mieszkańców.
5. Współpraca z przedsiębiorcami, instytucjami i firmami w zakresie wydania wspólnych publikacji np. Kalendarz imprez kulturalnych i sportowych, współfinansowany przez lokalnych reklamodawców.
 6. Wydawanie własnych publikacji tj. folderów, ulotek, broszur, gminnego kalendarza oraz publikacji książkowych.
 7. Umieszczenie czerwonych metalowych serc na plastikowe nakrętki przed wszystkimi sześcioma szkołami na terenie gminy z logo gminy. W Grabiku są dwa: jedno przed szkołą, drugie, „mruka” do wszystkich przed wejściem do przedszkola. Wrzucane do nich nakrętki sprzedawane w punktach skupu i zamieniane na gotówkę, która w całości przeznaczana jest na rehabilitację chorych dzieci z terenu gminy.
 8. Nagradzanie za osiągnięcia mieszkańców gminy, którzy reprezentując ją zdobyli wysokie lokaty w zawodach, turniejach i konkursach rangi ogólnopolskiej, międzynarodowej czy też tych organizowanych przez gminę, przyczyniając się do promowania jej pozytywnego wizerunku.
 9. W ramach promocji gminy powstała platforma pn. Budżety JST, służąca w bardzo prosty i intuicyjny sposób prezentacji budżetu gminy dochodów i wydatków samorządu, ale i inwestycji, wyodrębniony jest też Fundusz Sołecki. Warto zauważyć, że skuteczna promocja gminy może przynieść liczne korzyści, między innymi zwiększenie napływu środków finansowych, poprawę wizerunku oraz wzrost atrakcyjności dla potencjalnych mieszkańców i inwestorów. Platforma pn. „Budżety JST” jest rokrocznie uaktualniana. Pozwala ona każdemu mieszkańcowi w prosty i przystępny sposób dotrzeć do informacji nt. wydatków gminy na poszczególne zadania, zobaczyć największe inwestycje. Równocześnie prowadzona kampania promocyjna pn. „Zobacz na co gmina wydaje pieniądze” zachęca mieszkańców do meldowania się na terenie gminy Żary. Jej konsekwencją jest zauważalny rokrocznie wzrost spływu podatków do gminnej kasy.
 10. W ramach kampanii „Twój PIT dla Twojej Gminy” powstał baner i ulotki zachęcające mieszkańców gminy do meldowania się, a co za tym idzie „rozliczania” podatku w gminie. Wystarczy zaznaczyć w deklaracji PIT wpisać miejscowość, w której faktycznie mieszkają. Ulotki trafiają do mieszkańców wraz z korespondencją, dostępne są też na korytarzach urzędu. Wbudowany w aplikację umieszczoną na stronie internetowej gminy kalkulator, pozwala mieszkańcowi na obliczenie ile podatku z jego miesięcznego wynagrodzenia wpływa do samorządu.

11. Nagradzanie za osiągnięcia mieszkańców gminy, którzy w danej dziedzinie osiągnęli wysokie wyniki i reprezentują gminę na zawodach, turniejach rangi ogólnopolskiej czy międzynarodowej, czy też w konkursach rangi gminnej (np. konkurs recytatorski, stypendia dla sportowców) to także jeden z elementów podejmowanych działań promocyjnych.
12. Dotarciu do jak najszerszego grona zainteresowanych towarzyszy kolportaż ulotek informacyjnych rozprowadzanych przez sołtysów w poszczególnych miejscowościach, banneru ustawionego w budynku gminy, ale i cyklicznie zamieszczane posty na stronie internetowej oraz gminnym profilu FB.

ROZGRYWKI W TENISIE STOŁOWYM DLA WOŚP W OLBRACHTOWIE

Pod hasłem „Gramy bo lubimy” 26.01.2024r. w Olbrachtownie odbyła się kolejna edycja Turnieju Tenisa Stołowego na rzecz 33 Finału WOŚP. Do orkiestrowej puszkę zebrano 945,00 zł. 26.01.2025r. w Olbrachtownie odbył się Turniej Tenisa Stołowego na rzecz 33 Finału WOŚP „Gramy bo lubimy”. W trzech kategoriach do walki o zwycięstwo w przystąpiło 25 zawodników z Zielonej Góry, Zgorzelca, Jasionowa, Nowogrodu Bobrzańskiego, Grabika, Miostowic Dolnych, Miostowic Górnych, Żar i Olbrachtowna.

Najlepsi otrzymali statuetki i nagrody ufundowane przez Gminę Żary i LKS Błękitni Olbrachtów. Organizatorem i sędzią głównym był Dariusz Hawełka.

Zawodnicy turnieju tenisa stołowego

KONKURS RECYTATORSKI

W dniach 5 i 6 marca 2024r. swoje talenty recytatorskie zaprezentowało 50 dzieci ze Szkół Podstawowych z Gminy Żary. Każda szkoła zorganizowała pomieszczenie aby dzieci mogły zaprezentować swoje umiejętności. Celem konkursu było wzbudzanie zainteresowania poezją, rozwijanie i promowanie uzdolnień recytatorskich uczniów, kształtowanie wrażliwości na piękno języka ojczystego. Uczniowie bardzo ładnie zaprezentowali swoje umiejętności artystyczne.

W tegorocznej edycji konkursu jury w składzie: Ewa Kusion oraz Katarzyna Zychla biorąc pod uwagę zastosowanie odpowiedniej interpretacji, kultury słowa, umiejętności doboru tekstu oraz ogólnego wyrazu artystycznego przyznało 11 tytułów laureatów i 11 wyróżnień.

Finaliści reprezentowali naszą Gminę 21 i 22 marca 2024r. w Eliminacjach Powiatowych Konkursu, który odbył się w sali widowiskowej ŻDK „LUNA” w Żarach.

GMINNE OBCHODY DNIA SOŁTYSA W ŁAZIE

Leszek Mrożek, Wójt Gminy Żary w dniu 11 marca 2024r. spotkał się z sołtysami i członkami rad sołeckich w świetlicy wiejskiej w m. Łaz, by podziękować im za wkład w rozwój gminy i oddanie lokalnym społecznościom. Gospodarze wsi otrzymali upominki oraz vouchery prezentowe. Podczas spotkania mogli wymienić się doświadczeniami i miło spędzić czas.

Sołtys- Mariusz Moraczewski rada sołecka m. Drożków

Sołtys – Anna Kałwa i rada sołecka m. Mirostowice Dolne

Soltyś - Janina Thomas i rada sołecka m. Bieniów

Soltyś – Krzysztof Jurkiewicz i rada sołecka m. Łaz

Sołtys – Elwira Wentalndt i rada sołecka m. Kadłubia

KONKURS WIELKANOCNY W ŁAZIE

W Konkursie Wielkanocnym, który odbył się w dniach 18-22 marzec 2024r. w miejscowości Łaz, swój kunszt i kreatywność zaprezentowało 180 wykonawców z całej gminy Żary, przygotowując łącznie 90 prac konkursowych. Wśród nich było 35 dzieł zbiorowych i 59 indywidualnych.

Uczestnicy konkursu wielkanocnego

Jury w składzie Ewa Kusion i Mariusz Pękała oceniało prace w kilku kategoriach: palmy, pisanki (z motywami zdobniczymi ludowymi i współczesnymi), wypieki i kosze wielkanocne, ale i inne formy plastyki obrzędowej. W konkursie startowały dwie grupy wiekowe. Dzieci i młodzież do lat 16-stu, oraz dorośli powyżej 16-nastu lat. Jury wyłoniło najlepsze prace, które zaskakiwały pomysłowością, techniką wykonania, stosowanymi materiałami, każda inna, ale na każdej akcent świąt wielkanocnych. Widniały na nich pisanki, baranki, koszyczki, zajaczk i kurczaczki, a wzrok przykuwały wiosenne kolory: odcienie zieleni i żółci.

Wręczenie nagród przez Wójta Gminy Żary

Prace konkursowe

Prace konkursowe

30- LECIE ZESPOŁU „ BIENIOWIANKI” Z BIENIOWA

Jubileuszowa uroczystość zgromadziła wielu przyjaciół, sympatyków, oraz delegacje zaprzyjaźnionych zespołów śpiewaczych z terenu Gminy Żary. Podziękowaniom i gratulacjom nie było końca. Wójt Gminy złożył serdeczne gratulacje jubilatkom, każdą z pań obdarował pamiątkowym listem gratulacyjnym i kwiatami. Kierownicze grupy, Pani Teresie Kowalczewskiej wręczył bon podarunkowy na kwotę 2 tys. zł, do wykorzystania na potrzeby zespołu.

„Bieniowianki” – Zespół Śpiewaczy z Bieniowa

25-LECIE ZESPOŁU „JARZĘBINA” Z SIENIAWY ŻARSKIEJ

Zespół pod kierownictwem Sylwii Sługockiej zaprezentował swoje umiejętności wokalne, był to czas na refleksje, wspomnienia. Gospodarz gminy, Leszek Mrożek podziękował członkom zespołu za piękne pielęgnowanie tradycji i folkloru, wręczył im listy gratulacyjne. Na ręce kierownika zespołu przekazał talon upominkowy w wysokości 2 tys. zł.

25- lecie „Jarzębiny” – Zespół Śpiewaczy z Sieniewy Żarskiej

25 – lecie zespołu „Jarzębina”

SOŁETWO ZŁOTNIK - FINALISTA OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU „FUNDUSZ SOŁECKI – NAJLEPSZA INICJATYWA”

W konkursie brało udział 150 projektów z całej Polski, z których kapituła konkursowa wybrała 16 najlepszych inicjatyw mieszkańców po jednej z każdego województwa. Projekt sołectwa Złotnik pn. „Wymarzone miejsce spotkań i rekreacji naszej małej ojczyzny” został najwyżej oceniony i reprezentował województwo lubuskie w finale ogólnopolskim. Z rąk prezesa Krajowego Stowarzyszenia Sołtysów Wójt Gminy Żary Leszek Mrozek wraz z Małgorzatą Tymińską- sołtysiem wsi Złotnik odebrali nagrodę w formie czeku o wartości 2.500 zł. To wielki zaszczyt i niesamowite wyróżnienie nie tylko dla Złotnika, ale też całej Gminy Żary.

Prezes Krajowego Stowarzyszenia Sołtysów Wójt Gminy Żary Leszek Mrozek wraz z Małgorzatą Tymińską- sołtysiem wsi Złotnik podczas odbioru nagrody

Do konkursu można było zgłosić inicjatywę mieszkańców, która powstała dzięki pracy społecznej mieszkańców danej wsi i w której udział środków funduszu sołeckiego wynosił min. 40% całkowitych kosztów realizacji zadania. I tak zgłoszono zagospodarowanie terenu przy szatni i boisku sportowym, który był nieużytkowany, zakrzaczony i zagruzowany.

Mieszkańcy w ramach czynu społecznego postanowili oczyścić to miejsce i stworzyć piękne miejsce rekreacji i odpoczynku.

Sukcesywnie od 2019 roku plac doposażano z Funduszu Sołeckiego w urządzenia zabawowe, w 2020 roku powstała siłownia zewnętrzna składająca się z 5 urządzeń, stół do gry w szachy i warcaby, kosze, ławki, powstała altanka rekreacyjna z utwardzonym podłożem. Całość placu ze środków funduszu sołeckiego została ogrodzona. Dodatkowo w 2022 roku została odremontowana kompleksowo szatnia sportowa, która stanowi zaplecze przy organizacji różnego rodzaju imprez.

Uczestnicy konkursu z całej Polski

Realizacja zadania przyczyniła się do pozytywnej zmiany wizerunku całej gminy, poprawiła atrakcyjność miejscowości Złotnik. Wspólne działania mieszkańców związane ze sprzątnięciem, pracami ziemnymi i zagospodarowaniem terenu stały się impulsem do dalszych działań na rzecz lokalnej społeczności poprzez organizowanie festynów, pikników rodzinnych, zawodów sportowych, spotkań mających na celu jeszcze większą integrację mieszkańców. Społeczność Złotnika bardzo się cieszy, że kapituła konkursowa zauważyła i doceniła trud pracy i zaangażowanie mieszkańców w powstanie tego miejsca.

PRZEGLĄD „MAŁY TALENT” W ŁAZIE

W tegorocznym Przeglądzie Małych Talentów w m. Łaz, o tytuł laureata walczyło 16 uczestników z terenu gminy Żary. Mali artyści zaprezentowali swoje zdolności w dwóch kategoriach: piosenka oraz recytacja. Rywalizacji towarzyszyła fantastyczna zabawa, a uczestników zabawiał „Bardzo Fajny Klaun”. W kategorii piosenka tytuł laureata „Mały Talent 2024” otrzymał Filip Zatylny z Oddziału Przedszkolnego w Lubanicach, natomiast w kategorii recytacja laureatem została Weronika Czyżeczka z oddziału przedszkolnego w Olbrachtowie.

Uczestnicy Przeglądu „Mały Talent”

DZIEŃ DZIECKA W SZKOŁACH GMINY ŻARY

Choć Dzień Dziecka przypada na 1 czerwca to Leszek Mrożek Wójt Gminy Żary już 29 maja odwiedził wszystkie szkoły. Zgodnie z tradycją, którą zapoczątkował przed 9 laty, każde z dzieci otrzymało słodki upominek i prezent w postaci gier czy zabawek.

Dzień Dziecka w szkołach

PRZEGLĄD PIOSENKI I PIEŚNI RELIGIJNEJ „ANGELANA” W OLBRACHTOWIE-15CZERWCA2024R.

Angelana to nieprzeciętny festiwal, którego pomysłodawcą był nieodżałowany ks. Zygmunt Czepirski, zmarły przed kilkoma laty proboszcz parafii w Olbrachtowie. Jest to przegląd piosenki i pieśni religijnej połączony z festynem rodzinnym. W tym roku do Olbrachtowa przybyło 20 wykonawców, by wziąć udział w muzycznych zmaganiach. Jury w składzie: Franciszek Stepek, Mirosław Żandarski i Przemysław Gapiński przyznało w kategorii dorośli : I miejsce – zespołowi „Złoty Kłós” z Marszowa (talon w wysokości 700 zł) II miejsce – „Miłowiczance” z Miłowic (talon na 600 zł), i III miejsce „Karolinkom” z Grabika (talon na 500 zł), natomiast w kategorii dziecięcej nagrody w wysokości 450 zł otrzymały zespoły: „Mała Tęcza” z Olbrachtowa, „Nutki” z parafii pw. Miłosierdzia Bożego w Żarach oraz zespół „Serduszka”.

Wyróżnienia (talony w wysokości 400 zł) w kategorii: dorośli przyznano "Rodzinie Muzykującej" z Łukaw, "Jutrzence" z Olbrachtowa oraz "Czerwonej Jarzębinie" z Lubanic.

Pozostałych uczestników festiwalu nagrodzono upominkami pocieszenia, każdy dostał talon w wysokości 250 zł.

Uroczysta Msza Św.

Gdy na scenie słuchano wykonania piosenek i pieśni religijnych, na placu odbywał się Festyn Rodzinny. Była to doskonała okazja do integracji nie tylko mieszkańców Olbrachtowa, ale i przybyłych gości. Sponsorem statuetek oraz większości nagród był Wójt Gminy Żary, Proboszcz parafii pw. Michała Archanioła w Olbrachtowie ufundował dwie nagrody dla zespołów dziecięcych, a jedną Starosta Żarski. Każdy uczestnik imprezy mógł nabyć cegiełki, z których dochód przeznaczony jest na potrzeby miejscowego kościoła. Organizatorami imprezy i sponsorami nagród w przeglądzie od lat są: Leszek Mrozek, Wójt Gminy Żary, Rada Parafialna, Rada Sołecka, Koło Gospodyń Wiejskich w Olbrachtowie. Jedną z nagród ufundował Starosta Żarski.

Mimo chłodu i przelotnych opadów deszczu *Angelana* zgromadziła wielu mieszkańców Gminy Żary.

JUBILEUSZ 40-LECIA DZIAŁALNOŚCI ZESPOŁU GÓRALI CZADECKICH „DOLINA NOWEGO SOŁOŃCA”

Uroczystość rozpoczęła się mszą świętą w kościele pw. Św. Jana Chrzciciela w Złotniku, a po niej korowód jubilatów i gości wyruszył do świetlicy wiejskiej, gdzie odbywała się dalsza część świętowania. Były życzenia, podziękowania, prezenty. Wśród składających życzenia nie zabrakło przedstawicieli gminy Żary, a na ręce kierownictwa został wręczony w imieniu Leszka Mrożka Wójta Gminy Żary talon w wysokości 3.000 zł. W części artystycznej zaprezentowali się Jubilaci a gościnnie wystąpiła „Sołoczanka” - zespół z Rumunii prowadzony przez Annę Zielonkę.

Msza św. w kościele w Złotniku –ks. Proboszcz Piotr Napieralski Proboszcz parafii p.w. św. Jana Chrzciciela w Złotniku.

Msza św. w kościele w Złotniku – dary niosą najstarsi członkowie zespołu

PUCHAR WÓJTA GMINY ŻARY POŁĄCZONY Z JUBILEUSZEM LZS „FAX” BIENIÓW

Turniej o Puchar Wójta Gminy Żary, był rozgrywany na boisku sportowym w dniu 29 czerwca 2024r. w Bieniowie. Zmierzyło się w nim 12 drużyn. Rozgrywki odbywały się w dwóch etapach (fazie grupowej i pucharowej) systemem „każdy z każdym” po 15 minut. Po rozgrywkach przyszedł czas na uroczystość 75-lecia działalności klubu LZS „FAX” Bieniów. W tym czasie na kartach jego historii zapisało się setki osób: zawodników, trenerów, działaczy i sponsorów. Gratulacje, wyrazy uznania i statuetki za 75 lat działalności wójt Leszek Mrożek wręczył działaczom klubu. Klub otrzymał także talon na kwotę 2 tys. zł do wykorzystania na potrzeby dzieci i młodzieży.

Sportowe zmagania młodzieży

JUBILEUSZ ZESPOŁU „CZERWONA JARZĘBINA W LUBANICACH

W dniu 6 lipca 2024r. świętowano 30-lecie Zespołu Śpiewaczego Czerwona Jarzębina pod kierunkiem Lucyny Kliszcak. Jubileusz zgromadził wielu przyjaciół i sympatyków grupy. Przybyłych na uroczystość zacnych Jubilatów oraz wszystkich tych, którzy cenią, szanują i kochają Czerwoną Jarzębinę, serdecznie powitała kierowniczka przybliżając 30-letnią historię działalności zespołu.

Dzisiaj tworzą go: Lucyna Kliszcak, Henryka Sadowa, Bogumiła Czaja, Zdzisław Czaja, Teresa Micinowska, Ewa Garbowska, Kazimiera Kołoda, Ryszard Kołoda, Urszula Polit, Edward Gronkowski, Marcin Ostrowski, Tadeusz Wieczyński, Elżbieta Hamerla, Jan Hamerla i Zdzisława Romanowska. Instruktorem muzycznym zespołu jest Henryk Romanowski.

Pośród znakomitych gości nie mogło zabraknąć Leszka Mroźka, Wójta Gminy Żary, który podziękował Jubilatkom za krzewienie tradycji ludowych i promocję gminy, życząc sukcesów, niegasnącego entuzjazmu, pasji twórczej, dobrego zdrowia oraz wszelkiej pomyślności na dalsze lata działalności. Na ręce każdej z członkiń zespołu przekazał listy gratulacyjne. Zespół otrzymał też z rąk gospodarza talon na 2.000 zł.

Święto było okazją do zaprezentowania krótkiego recitalu odzwierciedlającego dorobek artystyczny zespołu.

DOŻYNKI GMINNE W BIEDRZYCHOWICACH DOLNYCH

Dożynki to jedno z największych wydarzeń w Gminie Żary, podczas którego tradycyjnemu obrządkowi święta plonów towarzyszą konkursy: na najpiękniejszy wieniec, najsmaczniejszy chleb, najlepszą nalewkę oraz prezentacje twórczości zespołów śpiewaczych. Są również okazją do zaprezentowania dorobku rolniczego społeczeństwa z naszego regionu, jego różnorodności i niezwykle bogatego dziedzictwa kulturowego.

Gminne święto plonów rozpoczął tradycyjny korowód, prowadzony przez Zespół Górali Czadeckich-Dolina Nowego Sołonica ze Złotnika, który przemaszerował na plac dożynkowy na polową mszę świętą. Zaraz po niej Leszek Mrozek, Wójt Gminy Żary dokonał oficjalnego otwarcia dożynek, witając rolników, zaproszonych gości i mieszkańców gminy.

- Dożynkowe święto to w polskiej tradycji czas radości i podziękowań: *Panu Bogu za plony, a ludziom za trud* - mówił Wójt. – *Są one nie tylko symbolem tradycji, ale i szacunku dla ciężkiej pracy rolnika. Dziękuję rolnikom za to, że z tak wielkim szacunkiem odnoszą się Państwo do rodzinnej ziemi i z oddaniem kultywują tradycje przodków. To wielka wartość i oraz siła żarskiej i polskiej wsi.*

Na dożynkach gminnych trzeba po prostu być. Już podczas mszy można było podziwiać piękne wieńce, przygotowane przez KGW, zespoły śpiewacze i stowarzyszenia z terenu gminy Żary. *Jestem pod*

wrażeniem waszej pracy, kreatywności, ale i chęci pielęgnowania tradycji mówił Wójt. Kończąc podzielił wszystkich zgromadzonych chlebem upieczonym z tegorocznych zbiorów. Przepiękne wieńce, swojskie smaki, polowa msza, korowód i obrzędy dożynkowe przekazywane są z pokolenia na pokolenie. Do tego atrakcji co nie miara. Tak rolnicy z Gminy Żary świętowali w Biedzychowicach Dolnych zakończenie żniw. Gminne święto plonów już po raz kolejny przyciągnęło tłumy mieszkańców z całej gminy Żary. W hołdzie rolnikom gospodarz gminy podziękował im za trud, jaki każdego dnia wkładają w pracę na roli, ale też za piękne pielęgnowanie tradycji. Atrakcji przygotowanych dla gości nie sposób wyliczyć. Tłum porwały do tańca Diabolinki z Drożkowa, hitem dla dzieciaków była wyrzutnia piany, festiwal kolorów, dmuchane zamki, byk Rodeo, krowa do wydojenia, a gulasz gotował i piekł chleb dla gości dożynkowych Mariusz Szwed- finalista Masterchefa. Kto chciał mógł spróbować swoich sił w warsztatach garncarskich, postrzelać z łuku w wiosce rycerskiej, odwiedzić stoisko z alpakami i królikami czy zrobić sobie zdjęcie i filmik z fotobudki 360. Goście dożynek mogli podziwiać pieczołowicie wite wieńce dożynkowe, skosztować przygotowanych specjalnie na konkursy nalewek i domowych chlebów. Zwycięzcy w poszczególnych kategoriach otrzymali nagrody w formie talonów. Wieczorem, można było obejrzeć pokaz ognia, a gwiazdą dożynek były „Łobuzy”. Imprezę zakończył pokaz fajerwerków.

Starostowie dożynek: Maria i Andrzej Michalewiczowie z Bieniowa

Korowód dożynkowy – Górale Czadeccy

Uroczysta Msza Św.

Starostowie dożynek: Maria i Andrzej Michalewiczowie z Bieniowa zgodnie z tradycją wręczyli Wójtowi Gminy Żary Leszkowi Mrożkowi chleb upieczony z tegorocznych plonów .

Wieńce dożynkowe

Stół konkursowy – „Na najlepszy chleb „

Stół konkursowy – „ Na najlepszą nalewkę”

JUBILEUSZ 20-LECIA ISTNIENIA STOWARZYSZENIA NA RZECZ ROZWOJU WSI „DOLINA ZIELONA” Z MIROSTOWIC DOLNYCH

W sobotę 24 sierpnia 2024. jubileusz 20 - lecia istnienia obchodziło działające w Mirostowicach Dolnych Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Dolina Zielona. Kameralne spotkanie było okazją do życzeń, wspomnień i refleksji.

Leszek Mrożek Wójt Gminy Żary pogratulował pięknej inicjatywy wszystkim mieszkańcom, którzy tworzą grupę. Na ręce przewodniczącego stowarzyszenia przekazał talon na kwotę 2 tys. zł. oraz drobny upominek.

Zainicjowana przez Macieja Szafrąńskiego grupa zaczęła od projektu „My nie oni” dla młodzieży, w ramach którego ze spektaklami jeździli po całej Polsce. Jednym z nich jest utworzenie Galerii „Mi”. To projekt dokumentujący zbiory nieistniejących już Mirostowickich Zakładów Ceramicznych, z którego miejscowość słynęła. Ostatnim z nich jest stworzenie w miejscowości elektronicznego punktu pomocy obywatelskiej.

JUBILEUSZ 75 – LECIA OSP MARSZÓW

14 września 2024r. druhowie z Ochotniczej Straży Pożarnej w Marszowie świętowali uroczyste jubileusz 75-lecia powstania jednostki. Świętowanie rozpoczęła msza święta w intencji strażaków i ich rodzin. Uroczystość odbyła się przed remizą w Marszowie. Były gratulacje, wspomnienia i wzruszenia. Wydarzenie było okazją do uhonorowania odznaczeniami zasłużonych dla jednostki strażaków. Leszek Mrożek- Wójt Gminy Żary i jednocześnie Prezes Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP podkreślił rolę ochotników w systemie ochrony życia i mienia mieszkańców. Na ręce Grażyny Gardziewicz - Prezes OSP Marszów wręczył talon podarunkowy o wartości 2 tys. zł, do wykorzystania na potrzeby jednostki.

Msza Św. w intencji strażaków

Poczty sztandarowe OSP

WESOŁA GROMADA

W sobotę 19 października br. w świetlicy wiejskiej w miejscowości Mirostowice Górne rozbrzmiewały śpiewy, tańce i oklaski. To właśnie tego dnia Koło Gospodyń Wiejskich obchodziło swoje 60-lecie istnienia, a zespół śpiewaczy „Wesoła Gromada” świętował 30 lat działalności artystycznej. To były chwile pełne wzruszeń, dumy i radości, które zgromadziły wielu gości, lokalnych mieszkańców, delegacje zespołów śpiewaczych oraz przedstawicieli władz.

GMINNY KONKURS BOŻONARODZENIOWY

Konkurs odbywał się w dniach 2-6 grudnia 2024r. w świetlicy wiejskiej w Olbrachtowie. W tym roku pod ocenę jury trafiło 194 prac od około 300 wykonawców.

W konkursie startowały dwie grupy wiekowe. Dzieci i młodzież do lat 16-stu, oraz dorośli powyżej 16-nastu lat.

Kryteria oceny to przede wszystkim pomysłowość i estetyka, ważna była również samodzielność wykonania prac. Trzymając się tych zasad komisja oceniająca w składzie: Ewa Kusion oraz Mariusz Pękala wyłonili zwycięzców.

W sumie jury nagrodziło i wyróżniło 43 wystawców indywidualnych, zbiorowych oraz rodzinnych. Nagrody i dyplomy wręczył Leszek Mrożek Wójt Gminy Żary. Podziękował wszystkim uczestnikom za udział i za pielęgnowanie naszych tradycji, a z okazji zbliżających się świąt Bożego Narodzenia życzył zdrowia, pomyślności oraz wielu radosnych chwil spędzonych w gronie rodzinnym.

Prace konkursowe

Wręczenie nagród

TURNIEJ MIKOŁAJKOWY W GRABIKU „ZACHOWAJ TRZEŻWY UMYŚŁ” .

W dniu 7 grudnia 2024r. w Grabiku odbył się turniej piłki nożnej pn. „Zachowaj Trzeźwy Umysł” w kat. Żak i Trampkarz.

W zmaganiach wzięły udział drużyny: Delt Sieniawa Żarska, Błękitnych Olbrachtów oraz Sparty Grabik. Organizatorami byli: Pełnomocnik Wójta ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, Wójt Gminy Żary oraz KS Sparta Grabik.

Dużo pięknych bramek, mnóstwo emocji i gorący doping kibiców na trybunach towarzyszyło podczas rozgrywek piłkarskich.

Wójt Gminy Żary Leszek Mrozek wręczył każdej drużynie nagrody w postaci sprzętu sportowego oraz nagrody indywidualne dla najlepszych zawodników. Dodatkowo wszyscy uczestnicy zostali obdarowani pamiątkowymi medalami oraz słodkościami.

Uczestnicy turnieju

Drużyny zawodników w turnieju mikołajkowym

Wszyscy uczestnicy turnieju

MIKOŁAJKI W GMINNYCH SZKOŁACH

6 grudnia Mikołaj ze swoimi pomocnikami odwiedza wszystkie szkoły gminy Żary z workiem pełnym prezentów. W jednego z nich wcielił się Leszek Mrożek, Wójt Gminy Żary, który ufundował słodkie paczki dla wszystkich dzieci w szkołach i przedszkolach gminy Żary. Dzieci wszystkich szkół oraz kadra pedagogiczna z kolei ubarwiły ten wyjątkowy czas mikołajkowymi przebraniami i przepięknymi klimatycznymi występami. Wszystko to pozwoliło poczuć atmosferę zbliżających się świąt.

Wszystkie dzieci czekały na Mikołaja

GALA WOLNTARIATU

Podczas II Gali Wolontariatu, 11 grudnia br. Leszek Mrozek Wójt Gminy Żary uhonorował blisko 90 wolontariuszy niosących pomoc potrzebującym z terenu gminy za ich charytatywną działalność.

Podkreślał jak ich zaangażowanie zmienia na lepsze rzeczywistość potrzebujących. Niezależnie od tego, czy chodzi o pomoc dzieciom w trudnej sytuacji, pracę w klubach sportowych i stowarzyszeniach, organizację charytatywnych zbiórek, wspieranie schroniska dla zwierząt, czy też poświęcanie czasu na wsparcie osób starszych i samotnych. Działają w klubach sportowych, zespołach ludowych, stowarzyszeniach, fundacjach. Łączy ich jedno- bezinteresowna pomoc tym, którzy jej najbardziej potrzebują. Uroczystość odbyła się w Centrum Kulturalno-Edukacyjnym w Grabiku.

1.7. WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI

W ramach współpracy z innymi jednostkami, Gmina Żary od wielu lat jest członkiem Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego. Ponadto w ramach pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację projektów z partnerami niemieckimi, tj. z Gminą Neuhaussen - Spree oraz Gablenz, Gmina Żary jest członkiem Stowarzyszenia Gmin RP Euroregion „Spree-Nysa-Bóbr” oraz Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Bory Dolnośląskie. Na walnych zebraniach członków podejmowane są uchwały w różnych sprawach dotyczących gmin.

Nie można również pominąć współpracy zagranicznej, która dla Gminy Żary jest bardzo ważna i od lat cieszy się wspólnymi przedsięwzięciami na pograniczu polsko – niemieckim. W dniu 29.02.2012 r. władze Gminy Żary i Gminy Gablenz z Saksonii podpisały ramowe porozumienie o współpracy, na mocy którego realizowane są wspólne projekty. Natomiast w dniu 25.06.2015r. z Gminą Neuhaussen – Spree podpisana została umowa partnerska o wzajemnej współpracy m. in. w zakresie kultury, turystyki, sportu, edukacji, wymianie młodzieży, ochronie środowiska oraz zadań z zakresu bezpieczeństwa przeciwpożarowego realizowanego przez Ochotnicze Straże Pożarne. Co roku odbywają się spotkania konsultacyjne, na których obydwie samorządy przedstawiają swoje potrzeby dotyczące realizacji wspólnych projektów w danym roku.

Z wizytą u niemieckich partnerów w Gablenz

7 lutego 2024r. delegacja gminy uczestniczyła w tradycyjnym spotkaniu noworocznym w Gablenz. Towarzyszyły mu rozmowy o sytuacji gospodarczej obu gmin i współpracy na różnych polach.

Wójt Gminy Żary – Leszek Mrożek z wizytą noworoczną w Gablenz

18 maja 2024r. delegacja naszej gminy z Elwirą Wentlant – Przewodniczącą Rady gminy na zaproszenie Burmistrza Gablenz - Dietmara Noacka wzięła udział w 58. Festiwalu Parku i Kwiatów.

15 czerwca 2024r. reprezentacja Gminy Żary wzięła czynny udział w Festiwalu Wody nad zalewem w Sprembergu. W regatach smoczych uczestniczyła rekordowa ilość 29 drużyn. Drużynę z gminy Żary na Festiwalu Wody reprezentowali w tym roku głównie ochotnicy z jednostek OSP z Lubanic, Marszowa oraz nauczyciele z Grabika. Nasz zespół zdobył 8 miejsce.

Reprezentacja Gminy Żary

Reprezentacja Gminy Żary podczas wyścigu „Smoczych łodzi”

20 czerwca 2024 r. Panie i Panowie z Klubu Seniora z Mirostowic Górnych, zespół „Jarzębina” z Sieniawy Żarskiej oraz delegacja Urzędu Gminy Żary, pojechała z wizytą do naszej partnerskiej gminy Neuhausen/Spree w Brandenburgii. Zbiegło się to z obchodami Brandenburskiego Tygodnia Seniora. W programie wizyty znalazło się zwiedzanie kościoła ewangelickiego oraz Muzeum „Stary lud” w Dissen. Spotkanie było okazją do integracji środowisk seniorskich oraz wymiany doświadczeń.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

W rocznym programie współpracy na 2024 rok zostały określone zasady, formy i priorytety współpracy Gminy Żary z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, a także sposób realizacji i monitorowania programu przez tutejszy samorząd.

W 2024 roku zawarto **32 umowy** na łączną kwotę **377.100,00 zł** z czego wykonano **375.600,00 zł**.

Z wyżej wymienionych dotacji skorzystały 24 organizacje.

W poszczególnych zakresach w otwartym konkursie ofert przeznaczono następującą ilość środków:

W poszczególnych zakresach w otwartym konkursie ofert przeznaczono następującą ilość środków:

- w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej zawarto 20 umów na łączną kwotę **285.600,00 zł, wydatkowano: 285.600,00 zł;**
- w zakresie działalności turystyki i krajoznawstwa zawarto 3 umowy na kwotę **6.500,00 zł, wydatkowano: 6.500,00 zł.**
- w zakresie wspierania rozwoju kultury i ochrony jej dóbr oraz podtrzymania tradycji narodowej zawarto 5 umów na łączną kwotę **79.000,00 zł, wydatkowano: 79.000,00 zł;**
- w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym zawarto 4 umowy na kwotę **6.000,00 zł, wydatkowano: 4.500,00 zł.**

Żarsko-Żagański Obszar Funkcjonalny (ŻŻOF)

W 2015 r. na mocy zawartego porozumienia o współpracy powołano Żarsko-Żagański Obszar Funkcjonalny, który zasięgiem obejmuje obszar miasta Żary i Żagań oraz gmin wiejskich Żary i Żagań. W 2020r. obszar został rozszerzony o gminę miejsko – wiejską Łtowa. Rdzeniem obszaru jest dwumiejsko: Żary-Żagań jako obszar najsilniej oddziałujący na miejscowości położone w zasięgu wyznaczonego obszaru. Żarsko-Żagański Obszar Funkcjonalny jest jednym z najsilniejszych gospodarczo obszarów województwa lubuskiego (wymieniany jest jako trzeci, po ośrodkach wojewódzkich: Zielonej Górze i Gorzowie), posiadającym duży potencjał rozwojowy w tym zakresie ale i wspólne problemy, które partnerzy zamierzają rozwiązywać, podejmując wspólne działania na rzecz rozwoju obszaru. Główne cele ŻŻOF to:

- integracja systemu komunikacji miejskiej oraz poprawa dostępności komunikacyjnej,
- budowa wspólnego systemu ścieżek rowerowych,
- wspólna promocja gospodarcza i wsparcie szeroko rozumianej przedsiębiorczości,
- tworzenie oferty turystycznej w oparciu o zasoby kulturowe i przyrodnicze obszaru,
- wsparcie dla edukacji, regionalnego rynku pracy i zwiększania aktywności zawodowej,

- przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom klimatycznym i ochrona przyrody na obszarze ŻŻOF.

W roku 2024 odbyły się liczne spotkania z partnerami w zakresie aktualizacji Planu Działań - Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych ŻŻOF na lata 2023-2030, na których omawiane były planowane zmiany w zakresie przyszłych projektów. W dniu 5 czerwca 2024r. w Folwarku Zamkowym w Żarach odbyło się spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami w sprawie dokumentu. Ponadto odbyło się kilka spotkań naszego Partnerstwa w Urzędzie Marszałkowskim, podczas których omawiane były problemy a także postępy w realizacji działań i gotowość poszczególnych partnerów do złożenia w konkursach zaplanowanych projektów.

2. ROZWÓJ LOKALNY

Urząd jako gminna jednostka organizacyjna realizuje zadania należące do samorządu gminy i działa w oparciu o przyjęte dokumenty programowe:

2.1 STRATEGIA ROZWOJU GMINY ŻARY

Strategia Rozwoju Gminy Żary została opracowana na lata 2021-2030. Wyznacza ona kilka kierunków opracowanych na podstawie diagnozy społeczno-gospodarczej oraz konsultacji społecznych. Jednym z nich jest „Równomierny rozwój gminy i przeciwdziałanie niekorzystnym trendom demograficznym”. Realizowany jest poprzez działania w dwóch obszarach: podtrzymania wzrostu populacji i pozytywnych procesów demograficznych oraz rozwoju infrastruktury technicznej na rzecz społeczeństwa. W tej sferze działania gmina skupia się nad powstrzymaniem odpływu młodzieży z terenu gminy Żary, aktywizacji seniorów na rynku pracy i w życiu społecznym, wzmocnieniu sfery usług dla tej grupy. W zakresie rozwoju infrastruktury środki ciężkości przeniesione zostaną na budowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury przedszkolnej, szkolnej, sportowo- rekreacyjnej, komunalnej i kulturalnej. Nacisk położony będzie na budowę infrastruktury technicznej w zakresie sieci wod-kan, gazowej, elektrycznej, oczyszczalni ścieków, przydomowych oczyszczalni ścieków, rozwoju usług publicznych (w tym elektronicznych), rozwoju sieci oświetlenia, sieci dróg i chodników.

Kolejnym kierunkiem będzie „Wzmocnienie i wykorzystanie kapitału społecznego”. Znajdzie się w nim wsparcie osób i środowisk w rozwoju indywidualnym i zbiorowym. Tu ogniskową będzie praca nad przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu, aktywizacją i integracją mieszkańców, wsparcie w pozyskiwaniu środków finansowych przez partnerów samorządu, udział partnerów społecznych w konsultowaniu kierunków rozwoju dla poszczególnych miejscowości, wzmacnianie współpracy

między pokoleniami i działalności instytucji kultury na terenie gminy. W tym obszarze działania skupią się na rozwoju kształcenia dostosowanego do potrzeb rynku pracy. Tu ważne będzie śledzenie potrzeb edukacyjnych w poszczególnych miejscowościach, racjonalne inwestowanie w infrastrukturę oświatową, wsparcie systemu stypendialnego uczniów, ale i wykorzystanie rozwiązań technologicznych, organizacyjnych w nauczaniu. Istotnym punktem strategii jest również wspieranie przedsiębiorczości, lokalnej społeczności i organizacji III sektora.

Trzeci kierunek wyznaczają „Działania osób, firm i instytucji w trosce o środowisko”, poczynając od edukacji ekologicznej w przedszkolach i szkołach, promocję selektywnej zbiórki odpadów, poprawę gospodarki odpadami, działania zmierzające do likwidacji dzikich wysypisk, utrzymanie czystości w miejscowościach oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, rozwój gospodarki niskoemisyjnej i zielono- niebieskiej infrastruktury. W tym ostatnim nacisk przypadnie na niwelowanie emisji szkodliwych substancji w ciepłownictwie, rozwój małej retencji, rozwój ścieżek rowerowych, działania związane z usuwaniem azbestu, czy termomodernizację budynków publicznych i niepublicznych.

Jednym z celów strategii będzie też „Wzmocnienie współpracy z ościennymi gminami, partnerami i instytucjami”. Jego realizacja polegać będzie na monitoringu oraz pozyskiwaniu zewnętrznych funduszy dla przedsięwzięć na terenie gminy, ale i włączaniu partnerów społecznych i podmiotów gospodarczych do współpracy, aktywnej promocji gminy, ale i adaptacji obiektów dziedzictwa kulturowego. Istotnym elementem działań będzie też dalszy rozwój współpracy w ramach Żarsko-Żagańskiego Obszaru Funkcjonalnego a w nim integracja systemu komunikacji miejskiej, budowa wspólnych ścieżek rowerowych, wspólna promocja gospodarcza, tworzenie wspólnej oferty turystycznej jak również wzmacnianie współpracy zagranicznej z partnerami.

2.2 PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DO ROKU 2027

Niniejszy Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Żary do roku 2027 jest aktualizacją Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Żary do roku 2020, którego ostatnia aktualizacja została przyjęta Uchwałą Nr XXVII/198/17 Rady Gminy Żary z dnia 25 kwietnia 2017 r. zmieniającą uchwałę w sprawie wdrożenia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Żary do roku 2020.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jest narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na szczeblu lokalnym, którego głównym założeniem jest systemowe ograniczenie niskiej emisji. Przedmiotowy dokument powstał z potrzeby opracowania przejrzystej, kompleksowej i realistycznej strategii poprawy sytuacji i zgodnie z intencją powinien przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców, poprawy wizerunku gminy, zwiększenia dostępu do krajowych i europejskich funduszy a także zwiększenia bezpieczeństwa i niezależności energetycznej.

Gospodarka niskoemisyjna to gospodarka polegająca na prowadzeniu działań uwzględniających korzyści ekonomiczne, społeczne i środowiskowe a zmierzających do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Podczas tworzenia dokumentu przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie poszczególnych zagadnień. Niniejsze opracowanie zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska w gminie oraz wpływu jaki wywierają na nie poszczególne sektory a także przedstawia propozycje oraz opis zadań niezbędnych do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z gospodarką niskoemisyjną. **Celem nadrzędnym opracowania jest Poprawa warunków życia mieszkańców wraz z rozwojem gospodarczym Gminy Żary przy założeniu niskoemisyjności realizowanych działań.**

Pozostałymi celami opracowania jest wyznaczenie działań strategicznych i szczegółowych, których realizacja przybliży Gminę Żary do osiągnięcia celów określonych w polityce klimatyczno-energetycznej, do roku 2027 względem roku bazowego, tj.:

- redukcji zużycia energii finalnej o 4,64% do roku 2027,
- zwiększenia udziału energii pochodzącej z źródeł odnawialnych do 28,47% do roku 2027,
- redukcji emisji dwutlenku węgla o 16,25% do roku 2027.
- redukcji emisji tlenku siarki (IV) SO₂ o 26,73%, tlenków azotu NO_x o 3,99%, pyłu PM₁₀ o 49,48%, pyłu PM_{2,5} o 48,93% oraz benzo(a)pirenu o 29,83% względem roku bazowego 2015.

Cele powinny być osiągnięte głównie przez działania w sektorach na które władze lokalne mają bezpośredni lub pośredni wpływ. Działania są inspirowane i koordynowane przez podmioty lokalne w sektorach administracji, mieszkalnictwa i usług oraz w szeroko pojętej użyteczności publicznej.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Żary do roku 2027 z perspektywą do 2030

W dniu 28 maja 2024r. Rada Gminy Żary podjęła Uchwałę nr II/15/24 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Żary do roku 2027 z perspektywą do 2030. Umożliwi to prowadzenie w Gminie Żary przez interesariuszy kompleksowego i zaplanowanego procesu rewitalizacji oraz uruchomi narzędzia i instrumenty jego wsparcia.

Dokument uzyskał pozytywną ocenę Instytucji Zarządzającej, tj. Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego i został wpisany na Wykaz gminnych programów rewitalizacji.

Program rewitalizacji obejmuje 4 projekty zintegrowane oraz 1 projekt uzupełniający, zawierające grupy działań zarówno infrastrukturalnych jak i nieinfrastrukturalnych, zmierzające do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji (Bogumińów-Janików, Łukawy, Rościce, Włostów), które przyczynią się o przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz rozwiązywania problemów społecznych. Ponadto Zarządzeniem nr 0050.110.2024 Wójta Gminy Żary z dnia 26 września 2024 powołany został Komitet Rewitalizacji Gminy Żary, składający się z 16 członków. Komitet stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Wójta w sprawach realizacji i oceny rewitalizacji. Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

2.3 WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH, W TYM UNIJNYCH I KRAJOWYCH

W 2024 roku Gmina Żary realizowała następujące projekty dofinansowane ze środków zewnętrznych, w tym przede wszystkim środków unijnych:

2.3.1 w zakresie turystyki i sportu

a) „Modernizacja zaplecza szatniowo-sanitarnego w m. Lubanice”

Przedmiotem przedsięwzięcia była modernizacja zaplecza szatniowo-sanitarnego przy boisku sportowym w Lubanicach. W ramach zadania wykonano następujące roboty: prace modernizacyjne na zewnątrz budynku: naprawę elewacji i malowanie, uzupełnienie płytek elewacyjnych, malowanie podbitki oraz stolarki dachowej, przełożenie kostki polbrukowej przy obiekcie, wymianę oświetlenia na energooszczędne oraz prace wewnątrz budynku, tj. odnowienie powłok malarskich we wszystkich pomieszczeniach, wymianę cokołów, progów i uzupełnienie płytek, wymianę oświetlenia na ledowe,

wymianę grzejników elektrycznych, wymianę gniazd i włączników elektrycznych, montaż nowej armatury sanitarnej, wymianę kratki wentylacyjnych, klamek w drzwiach i okuć stolarki okiennej. Nad zadaniem pełniony był nadzór inwestorski. Z boiska i zmodernizowanego zaplecza szatniowo – sanitarnego korzystają nie tylko mieszkańcy Lubanic ale także okolicznych miejscowości: Surowej, Drożkowa i Łukaw. Poprzez modernizację obiektu poprawiły się jego parametry techniczne i izolacyjne a także funkcjonalność pomieszczeń, co odpowiada potrzebom zawodników Klubu Sportowego „Piast Lubanice” a także społeczności lokalnej korzystającej z obiektu podczas imprez. Całkowita wartość zadania wyniosła 130.900,00 zł. Dofinansowanie ze środków budżetu Województwa Lubuskiego w ramach Programu inwestycyjnego „Lubuska Baza Sportowo-Rekreacyjna w 2024 roku” wyniosło 65.450,00 zł.

b) „Budowa placu zabaw dla dzieci przy świetlicy wiejskiej w Bogumiłowie”

W ramach zadania zamontowano plac zabaw w formie domku edukacyjnego labirynt, składającego się z: wieży z daszkiem dwuspadowym, przejścia tubowego, paneli edukacyjnych, bulaji i liczydła. Dzięki realizacji projektu podniosła się atrakcyjność miejscowości a także możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu i integracji społeczności lokalnej. Wartość zadania wyniosła 19.680,00 zł. Dofinansowanie ze środków Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wyniosło 15.744,00 zł.

Plac zabaw w m. Bogumiłów

c) „Stworzenie i doposażenie miejsc rekreacji i odpoczynku na terenie Gminy Żary”

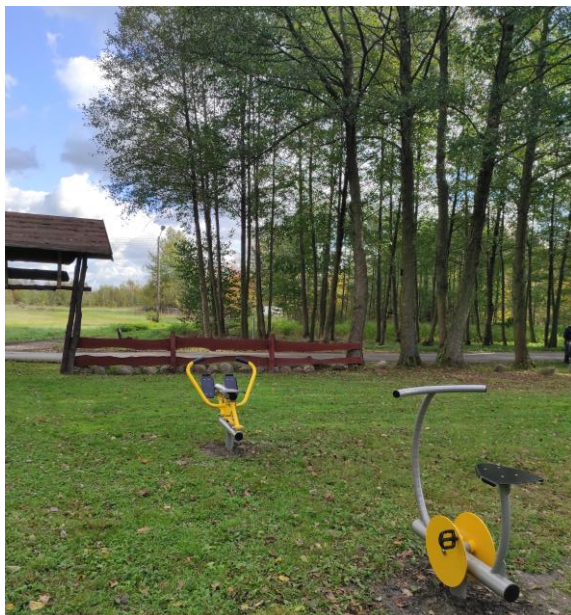
W ramach zadania w miejscowościach Bieniów, Sieniawa Żarska i Stawnik zamontowano nowe elementy infrastruktury rekreacyjnej. W Bieniowie na placu przy stawie zamontowano dwie huśtawki oraz 4 bujaki sprężynowe dla dzieci.

Plac zabaw w Bieniowie

- W Sieniawie Żarskiej – 4 urządzenia siłowni zewnętrznej i kosz na odpady,
- W Stawniku na placu rekreacyjnym również 4 urządzenia siłowni zewnętrznej oraz 4 bujaki sprężynowe dla dzieci.

Całkowita wartość zadania wyniosła 48.582,28 zł. Pozyskano dofinansowanie ze środków KOWR w wysokości 19.639,74 zł oraz grant od PSE S.A. w wysokości 23.900,00 zł.

Plac zabaw w Stawniku

Stawnik – plac zabaw

Doposażenie siłowni zewnętrznej w Sieniawie Żarskiej

d) „Modernizacja przyszkolnych obiektów sportowych na terenie Gminy Żary”

Zakres zadania obejmował modernizację przyszkolnych sal gimnastycznych wraz z zapleczem szatniowo-sanitarnym w Bieniowie, Olbrachtowie, Miostowicach Dolnych i Złotniku. Prace remontowe polegały głównie na: wymianie stolarki okiennej i drzwiowej, malowaniu ścian, montażu nowej armatury sanitarnej oraz nowego oświetlenia typu LED. Całkowita wartość zadania opiewała na kwotę

627.300,00 zł. Pozyskano dofinansowanie ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki w kwocie 313.650,00 zł.

Sala gimnastyczna w Mirostowicach D.

Sala gimnastyczna w Bieniowie

Sala gimnastyczna w Olbrachtowie

Sala gimnastyczna w Żłotniku

e) „Aktywna szkoła – sprzęt sportowy dla szkół”

W ramach zadania dla Zespołu Szkół w Grabiku zakupiono sprzęt sportowy w postaci stołów do gry w tenisa stołowego, piłek do gry w koszykówkę, siatkówkę i piłkę nożną, kijków do unihokeja, skakanek i rakietek na potrzeby prowadzenia zajęć w ramach projektu Aktywna szkoła. Wartość zadania wyniosła 31.250,00 zł. Dofinansowanie ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki wyniosło 25.000,00 zł.

2.3.2 w zakresie transportu

a) „ Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Biedrzychowice Dolne dz. nr 336/2”

W ramach zadania zmodernizowano odcinek drogi o długości 1400 mb. Wartość całkowita zadania to 565.744,65 zł; dotacja z budżetu Województwa Lubuskiego związana z wyłączaniem gruntów rolnych z produkcji rolniczej: 252.000,00 zł.

b) „ Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Drożków dz. nr 349/7, 490/1, 481, 321”

c)

W ramach zadania zmodernizowano odcinek drogi o długości 311 mb. Wartość całkowita zadania to 449.146,39 zł; dotacja z budżetu Województwa Lubuskiego związana z wyłączeniem gruntów rolnych z produkcji rolniczej: 55.980,00 zł.

Odcinek drogi w m. Drożków po modernizacji

d) „Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Łaz dz. nr 274 i 276”

W ramach zadania zmodernizowano odcinek drogi o długości 412 mb. Wartość całkowita zadania to 564.059,44 zł; dotacja z budżetu Województwa Lubuskiego związana z wyłączeniem gruntów rolnych z produkcji rolniczej: 74.160,00 zł.

Droga w m. Łaz po modernizacji

2.3.3 w zakresie cyfryzacji

„Cyberbezpieczny Samorząd” – projekt dofinansowany ze środków unijnych w ramach Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027. Przedmiotem jest modernizacja i zakup niezbędnego sprzętu i oprogramowania z zakresu cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Gminy Żary i w jednostkach podległych. Projekt jest realizowany w latach 2024-2025. W celu zapewnienia bezpieczeństwa w zakresie ciągłości działania systemów i urządzeń komputerowych w 2024r. zakupiono agregat jako źródło awaryjnego zasilania dla Urzędu Gminy Żary. W ramach przedsięwzięcia realizowane będą szkolenia dla informatyka oraz dalszy zakup sprzętu. Całkowita wartość projektu wynosi 330.500,00 zł. Przyznana kwota dofinansowania to 307.365,19 zł.

2.4 PROGRAM RZĄDOWY FUNDUSZ POLSKI ŁĄD: PROGRAM INWESTYCJI STRATEGICZNYCH

a) „Budowa remizy strażackiej dla jednostki OSP w Sieniawie Żarskiej”

Projekt jest realizowany w latach 2024-2025. Remiza składać się będzie z: dwóch boksów garażowych, węzła sanitarnego wraz z prysznicami, szatni, biura zarządu, sali narad i spotkań, nowoczesnej kotłowni wyposażonej w źródła grzewcze o niskiej emisyjności, pomieszczenia porządkowego, pomieszczenia socjalnego, korytarza i dwóch przedsionków, wieży z syreną alarmową i elementami do suszenia węży. Planowana powierzchnia to ok. 365 m². Wyposażona będzie w złącza internetowe i wizualne. Przy remizie będzie wybudowany plac apelowy w celu organizowania spotkań związanych z świętem lub jubileuszami jednostki jak i potrzebami miejscowości. Całkowita wartość zadania opiewa na kwotę 3.321.000,00 zł. Dofinansowanie w formie promesy z Rządowego Funduszu Polski Ład wynosi 2.822.850,00 zł.

b) „Budowa i remont dróg wewnętrznych gminnych w miejscowości Grabik”

Projekt jest realizowany w latach 2024-2025. Zakres inwestycji obejmuje dwa zadania:

- 1) budowę 3 odcinków drogi w oparciu o dokumentację i pozwolenie na budowę;
- 2) budowę, przebudowę i remont dróg wewnętrznych wraz z budową oświetlenia drogowego w oparciu o Program Funkcjonalno-Użytkowy w systemie zaprojektuj-wybuduj. Całkowita wartość zadania to 3.804.141,42 zł. Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład wynosi 2.989.631,00 zł.

c) „ Budowa i przebudowa dróg wewnętrznych gminnych oraz budowa ciągu pieszo-jezdnego w miejscowości Olbrachtów”

d)

Projekt jest realizowany w latach 2024-2025. Przedmiotem zadania jest budowa i przebudowa drogi wewnętrznej oraz budowa ciągu pieszo-jezdnego w Olbrachtowie, dz. nr 371, 401, 410/9, 442. Całkowita wartość zadania opiewa na kwotę 1.874.676,95 zł. Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład wyniosło 1.780.943,10 zł.

e) „Modernizacja dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz termomodernizacja budynku świetlicy w m. Bieniów”

Inwestycja realizowana jest w latach 2024-2025. Przedmiotem projektu jest modernizacja dróg wewnętrznych, budowa oświetlenia drogowego wraz z iluminacją oraz termomodernizacja świetlicy wiejskiej z elementami małej architektury. Całkowita wartość zadania wynosi 2.736.750,00 zł. Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład wynosi 1.957.060,00 zł.

2.5 PROGRAM RZĄDOWY ODBUDOWY ZABYTÓW POLSKI ŁAD

a) „Konserwacja polichromii na suficie w kościele w Olbrachtowie”.

Przedmiotem projektu są prace konserwatorskie oraz restauratorskie w kościele pw. Św. Michała Archanioła w Olbrachtowie, polegające na konserwacji dekoracji malarskich na sklepieniach prezbiterium i nawy kościoła. Inwestycję realizuje Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Michała Archanioła w Olbrachtowie na podstawie umowy dotacji pomiędzy Gminą Żary a Parafią oraz podpisanej umowy pomiędzy Parafią a wykonawcą robót. Zadanie realizowane jest w latach 2024-2025. Całkowita wartość zadania wynosi 500.000,00 zł. Dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków wynosi 490.000,00 zł.

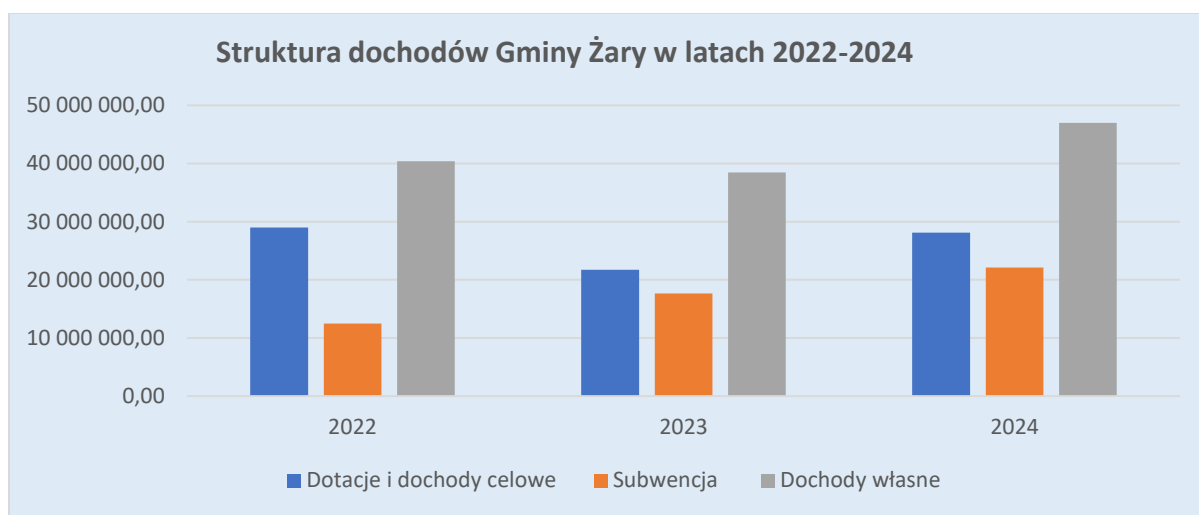
b) „Konserwacja i restauracja polichromii w prezbiterium kościoła pw. Św. Jana Chrzciciela w Złotniku”

Przedmiotem projektu są prace konserwatorskie oraz restauratorskie przy polichromii w prezbiterium i na ścianie tęczowej kościoła pw. Św. Jana Chrzciciela w Złotniku. Inwestycję realizuje Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Jana Chrzciciela w Złotniku na podstawie umowy dotacji pomiędzy Gminą Żary a Parafią oraz podpisanej umowy pomiędzy Parafią a wykonawcą robót. Zadanie realizowane jest w latach 2024-2025. Całkowita wartość zadania wynosi 150.000,00 zł. Dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków wynosi 147.000,00 zł.

3. BUDŻET GMINY / FINANSE GMINY

3.1 FINANSE

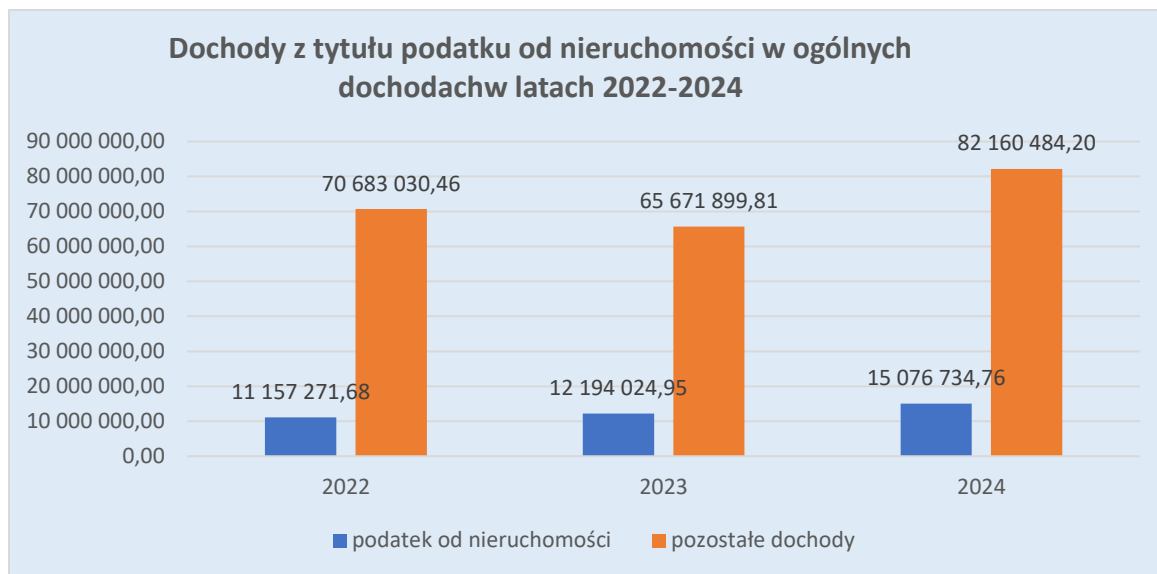
Polityka finansowa Gminy Żary realizowana jest w oparciu o uchwałę budżetową corocznie uchwalaną przez Radę Gminy, która określa źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków. Realizacja inwestycji oparta jest o przedsięwzięcia wyszczególnione w Wieloletniej prognozie finansowej Gminy Żary oraz w uchwale budżetowej w ramach wydatków majątkowych.

Finansową pozycję Gminy określa wysokość osiągniętych dochodów budżetowych. Najwyższy udział w dochodach mają podatki:

- dochodowy od osób fizycznych – 14.728.165 zł,
- dochodowy od osób prawnych – 2.026.954 zł,
- od nieruchomości – 15.076.736,76 zł,
- rolny – 1.698.514,74 zł,
- leśny – 773.596,60 zł,
- od środków transportowych – 631.499,74 zł.

Największą pozycję w uzyskanych w 2024 roku dochodach bieżących zajmują: subwencje – 22.130.701 zł, udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych – 14.728.165 zł, dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące wynosiły 13.039.526,88 zł, udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych – 2.026.954 zł, wpływy z podatków i opłat – 24.990.998,77 zł, pozostałe dochody – 4.981.112,31 zł.

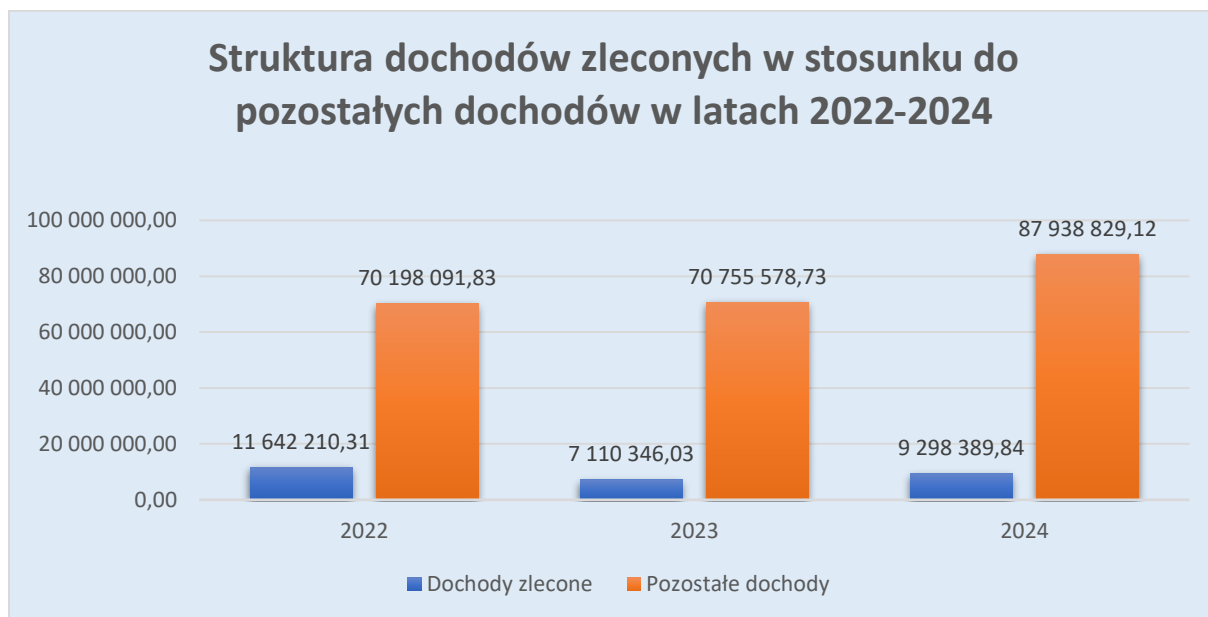

Wśród dochodów majątkowych największym źródłem były dotacje i środki na inwestycje – 15.049.447,11 zł. Dochody z majątku wynosiły – 286.667,05 zł, a pozostałe dochody – 3.646,84 zł.

W formie dotacji celowych na realizację zadań zleconych Gmina otrzymała środki m.in. na:

- zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej,
- utrzymanie stanowisk wykonujących zadania z zakresu administracji rządowej,
- prowadzenie i aktualizacja stałego spisu wyborców w gminie,
- przeprowadzenie Wyborów Samorządowych oraz do Parlamentu Europejskiego,
- wyposażenie szkół w podręczniki oraz materiały edukacyjne i ćwiczeniowe,
- wypłata dodatków mieszkaniowych,
- wynagrodzenie dla opiekuna prawnego,
- wypłata dodatku osłonowego,
- realizację świadczenia wychowawczego 500+ wypłacanego na podstawie decyzji przyznającej z LUW;
- składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej;
- świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego;
- kartę dużej rodziny.

Zakres realizacji zadań zleconych przedstawia się następująco:

Na realizację zadań wynikających z przepisów ustrojowych Gmina w 2024 roku wydatkowała środki w wysokości 95.065.219,89 zł, w tym wydatki bieżące wynosiły 66.797.518,02 zł, natomiast wydatki majątkowe 28.267.701,87 zł. Strukturę wydatków na poszczególne obszary przedstawia poniższy wykres:

Obszarem, na który Gmina wydatkuje największą część środków jest oświata – 38.463.671,08 zł. Są to środki wydatkowane na utrzymanie szkół gminnych oraz wynagrodzenia nauczycieli, a także środki przeznaczone na inwestycje w szkołach. Znaczny udział w wydatkach stanowią wydatki na: transport

i łączność (m.in. utrzymanie, remonty oraz inwestycje w zakresie dróg) – 11.136.970,52 zł; wodociągi (m.in. utrzymanie oraz inwestycje w infrastrukturę wodociągową) – 5.352.357,59 zł oraz ochronę środowiska (m.in. gospodarka odpadami, dotacje na gromadzenie wód opadowych, utrzymanie zieleni, ochronę powietrza, schroniska dla zwierząt oraz oświetlenie ulic i dróg) – 8.746.135,59 zł.

Znaczna ilość środków została wykorzystana również obszar kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (m.in. utrzymanie, remonty oraz inwestycje w zakresie świetlic wiejskich, organizacja imprez gminnych, opieka nad zabytkami, dotacja dla Gminnej Biblioteki Publicznej) – 5.121.519,97 zł. Kolejnym obszarem jest rodzina – 7.994.451,44 zł. Są to środki otrzymane z dotacji celowych na zadania zlecone m.in. świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Ważnym obszarem wydatkowania środków jest również realizacja zadań w zakresie polityki społecznej – 5.204.908,23 zł na które składają się przede wszystkim środki na działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Domy Pomocy Społecznej, zasiłki okresowe i celowe pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, dodatki mieszkaniowe, zasiłki stałe, usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, pomoc w zakresie dożywiania oraz zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2024 roku Gmina wydatkowała z Funduszu przeciwdziałania Covid-19 w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych łączną kwotę: 9.761.340 zł w tym:

- Budowa i remont dróg wewnętrznych gminnych w m. Grabik – 890.471,55 zł,
- Budowa przedszkola z oddziałami szkolnymi I-III w m. Olbrachtów – 8.870.868,45 zł,

Wydatkowano również środki z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy w łącznej kwocie 294.341,94 zł w następującym zakresie:

- nadanie numeru PESEL, potwierdzenie tożsamości i wprowadzenie danych do rejestru danych kontaktowych – 830,48 zł,
- dodatkowe zadania oświatowe w związku z konfliktem na Ukrainie – 209.125 zł,
- wypłata świadczeń pieniężnych w wysokości 40 zł – 25.272 zł,
- wypłata świadczeń rodzinnych – 59.114,46 zł.

Inwestycje w latach 2020 – 2024 w poszczególne obszary działalności Gminy prezentuje poniższe zestawienie:

DZIAŁ	ROK					SUMA Z LAT 2020-2024
	2020	2021	2022	2023	2024	
Rolnictwo i łowiectwo	666 508,00	3 030 809,21	967 329,59	2 708 306,30	2 255 820,14	9 628 773,24
Transport i łączność	3 440 555,60	2 164 147,46	2 513 914,52	9 390 368,90	9 371 036,55	26 880 023,03
Gospodarka mieszkaniowa	947 603,70	259 686,03	253 603,79	182 581,28	1 129 473,87	2 772 948,67
Działalność usługowa	7 917,13	70 775,45	46 755,11	208 580,97	147 117,05	481 145,71
Administracja publiczna	155 525,65	108 548,00	243 147,40	93 099,00	129 739,00	730 059,05
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	544 405,00	50 000,00	72 000,00	100 740,00	65 751,88	832 896,88
Oświata i wychowanie	338 681,90	194 669,90	791 172,52	1 918 022,49	11 020 496,43	14 263 043,24
Ochrona zdrowia	-	25 000,00	-	-	45 000,00	70 000,00
Pomoc społeczna	-	-	29 999,00	-	-	29 999,00
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	69 987,07	-	-	-	-	69 987,07
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 476 952,77	1 653 231,55	2 538 148,07	1 726 369,52	1 607 795,12	9 002 497,03
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 379 101,30	2 509 446,49	2 780 711,26	8 849 704,17	2 182 761,23	18 701 724,45
Kultura fizyczna	105 043,31	252 375,49	1 823 658,39	1 616 394,13	312 710,60	4 110 181,92
Turystyka	-	-	-	80 380,50	-	80 380,50
RAZEM	10 132 281,43	10 318 689,58	12 060 439,65	26 874 547,26	28 267 701,87	87 653 659,79

Z powyższego zestawienia wynika, iż obszarem w który Gmina najbardziej inwestuje na przestrzeni ostatnich lat są drogi gminne. Jest to budowa nowych dróg oraz modernizacja i przebudowa już istniejących dróg lokalnych.

W latach 2020-2024 Gmina wydatkowała na ten cel 26.880.023,03 zł. Drugim obszarem, na który Gmina Żary wydatkowała znaczne środki w ostatnich latach była kultura – 18.701.724,45 zł. Wydatki inwestycyjne w tym obszarze dotyczą budowy nowych oraz modernizacji istniejących świetlic wiejskich. Trzecim elementem w który gmina najbardziej inwestowała jest oświata. W ciągu ostatnich 5 lat na ten cel przeznaczono 14.263.043,24 zł. Są to przede wszystkim modernizacje szkół oraz budowa w latach 2022-2024 przedszkola wraz z oddziałami szkolnymi I-III w m. Olbrachtów.

Jak wynika z powyższej analizy wydatków Gmina Żary inwestuje zarówno w obszary zapewniające mieszkańcom bezpieczeństwo, wpływające na zwiększenia standardu życia jak również zapewniające rozwój edukacji prowadzący do zwiększenia konkurencyjności szkół gminnych oraz kulturalny wpływający na kształtowanie i umacnianie swojego dziedzictwa.

Mieszkańcy mają również wpływ na wydatkowanie środków poprzez funkcjonowanie Funduszu Sołeckiego w ramach którego sołectwa od 2010 r. mogą decydować na co przeznaczą przyznane środki. Kwoty Funduszu Sołeckiego przypadające na poszczególne sołectwa w latach 2021 – 2025 przedstawia poniższa tabela:

Miejsce	ROK					Suma z lat 2021-2025
	2021	2022	2023	2024	2025	
Biedrzychowice Dolne	22 401,23	24 599,29	26 685,65	30 614,70	25 719,95	130 020,82
Bieniów	45 438,60	50 305,30	54 460,50	61 475,30	52 921,70	264 601,40
Bogumiłów-Janików	21 674,21	23 744,10	25 541,97	28 831,92	24 343,98	124 136,18
Włostów-Dąbrowiec	22 037,72	24 699,90	26 522,26	29 508,14	25 614,10	128 382,12
Drozdów-Rusocice	14 540,35	16 248,61	17 917,50	20 163,90	17 411,24	86 281,60
Drożków	31 625,27	35 968,29	38 122,35	42 540,91	36 515,97	184 772,79
Grabik	45 438,60	50 305,30	54 460,50	61 475,30	52 921,70	264 601,40
Kadłubia	32 852,11	37 276,23	41 117,68	46 598,28	40 220,49	198 064,79
Lubanice	35 805,62	39 489,66	42 043,51	47 704,83	41 173,08	206 216,70
Lubomyśl	30 171,23	34 006,38	36 379,61	41 618,78	36 198,44	178 374,44
Łaz	30 307,55	32 949,97	35 943,93	40 450,75	35 034,17	174 686,37
Łukawy	14 585,79	15 946,78	17 209,52	19 426,19	16 776,18	83 944,46
Marszów	30 580,18	33 352,41	36 543,00	41 557,30	35 880,91	177 913,80
Miłowice	22 719,30	25 454,48	27 284,71	30 737,65	26 355,01	132 551,15
Mirostowice Dolne	45 438,60	50 305,30	54 460,50	61 475,30	52 921,70	264 601,40
Mirostowice Górne	30 216,67	32 799,06	35 181,45	39 958,95	34 240,34	172 396,47
Olbrachtów	45 438,60	50 305,30	54 460,50	61 475,30	52 921,70	264 601,40
Olszyniec	24 173,34	26 812,72	28 537,30	32 704,86	27 730,97	139 959,19
Rościce	14 040,53	15 544,34	16 664,91	18 749,97	16 194,04	81 193,79
Sieniawa Żarska	45 438,60	50 305,30	54 460,50	61 475,30	52 921,70	264 601,40
Siodło	22 264,91	24 800,51	26 032,12	29 692,57	26 196,24	128 986,35
Stawnik	18 448,00	19 971,00	21 348,52	23 852,42	20 110,25	103 730,19
Surowa	17 539,30	19 065,71	20 858,37	23 790,94	20 427,78	101 682,10
Złotnik	45 438,60	50 305,30	54 460,50	61 475,30	52 921,70	264 601,40
Razem	708 614,91	784 561,24	846 697,36	957 354,86	823 673,34	4 120 901,71

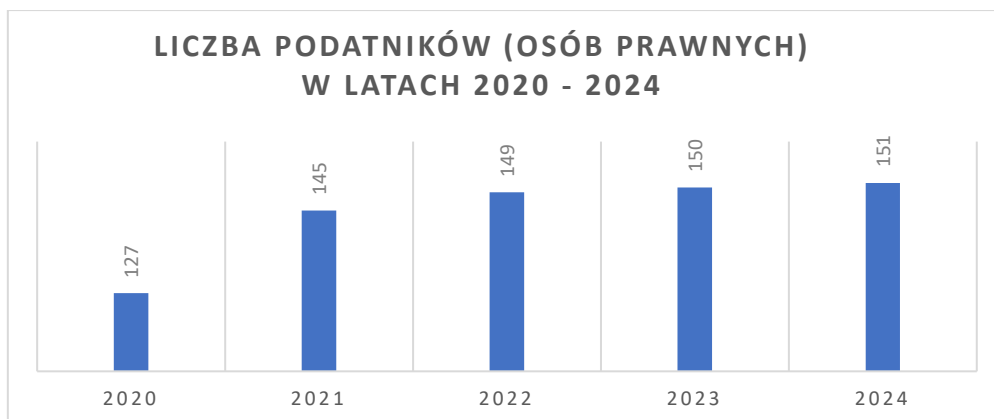
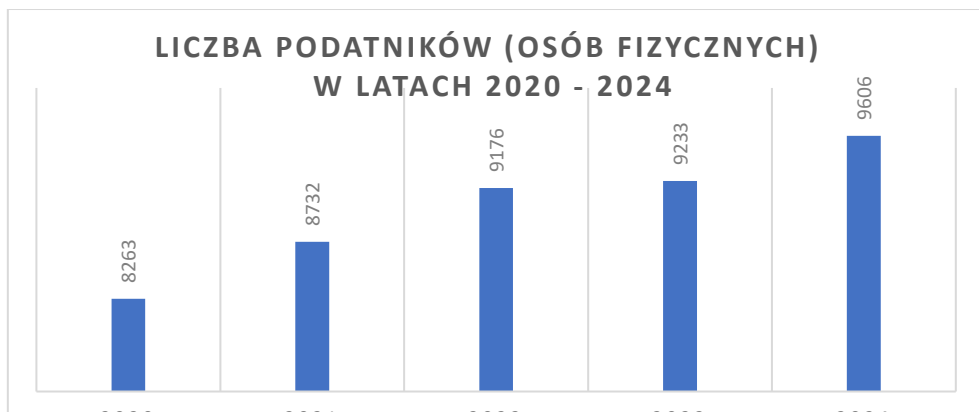
Jednocześnie Gmina co roku zwraca się z wnioskiem o częściowy zwrot z budżetu państwa środków wydatkowanych z ww. Funduszu. Wysokość poniesionych wydatków i kwoty otrzymanego zwrotu prezentuje poniższe zestawienie:

Rok	Wysokość FS	Zwrot w roku następnym
2010	316 126,00	83 146,94
2011	357 770,00	86 646,72
2012	326 573,00	91 175,96
2013	352 436,00	98 956,00
2014	384 258,79	134 569,81
2015	420 984,14	158 254,30
2016	462 465,45	154 962,45
2017	458 782,39	148 101,49
2018	590 840,23	164 124,18
2019	643 943,18	161 042,59
2020	650 100,10	156 821,84
2021	708 614,91	165 869,83
2022	784 561,24	180 877,80
2023	846 697,36	325 309,40
2024	957 354,86	-
2025	823 673,34	-
Razem	9 085 180,99	2 109 859,31

3.2 PODATKI I OPŁATY LOKALNE

Ważnym elementem finansów Gminy jest polityka fiskalna kształtowana przez wysokość podatków i opłat lokalnych, o której w dużej mierze decyduje Rada Gminy, mając jednak na uwadze określone przez Ministra Finansów stawki maksymalne dla podatków lokalnych.

Liczba podatników na Gminie Żary od kilku lat systematycznie wzrasta, co świadczy o jej atrakcyjności pod względem decyzji o osiedleniu i inwestowaniu na terenie Gminy.

Jak widać na powyższych wykresach liczba podatników zwiększyła się w roku 2024 roku o 373 osoby fizyczne. Wzrost spowodowany jest zwiększoną liczbą osób zainteresowanych inwestycjami w nieruchomości na terenach wiejskich. Widać zwiększającą się atrakcyjność terenów w Gminie Żary zarówno pod budownictwo mieszkaniowe jak również na cele inwestycyjne. Natomiast u osób prawnych dynamika wzrostu jest nieco niższa, ale trend wzrostowy jest zachowany. Dzięki wzrostowi liczby podatników zwiększają się wpływy z podatków, w szczególności podatku od nieruchomości. Gmina może jeszcze więcej środków inwestować w infrastrukturę, co ma wpływ na komfort życia mieszkańców i zwiększenie atrakcyjności miejscowości pod kątem zakupu nieruchomości.

4. MIENIE KOMUNALNE

4.1 GOSPODARKA MIESZKANIOWA I KOMUNALNA

Gmina Żary prowadzi racjonalną politykę mieszkaniową zmierzającą do zwiększenia możliwości zabezpieczenia potrzeb mieszkaniowych najuboższych mieszkańców i poprawy stanu technicznego lokali komunalnych. Obecny stan techniczny zasobu komunalnego Gminy Żary wskazuje na potrzebę znacznych nakładów finansowych. W gminnym zasobie znajdują się budynki przedwojenne i powojenne o niskim standardzie, a ogólny stan lokali ocenia się jako średni. W miarę potrzeb i możliwości finansowych gminy wymienia się stolarkę okienną i drzwiową. Dokonuje się napraw instalacji elektrycznej, wodno-kanalizacyjnej, grzewczej, pokryć dachowych oraz drobnych napraw bieżących mając na uwadze przede wszystkim bezpieczeństwo lokatorów.

W 2024 r. przeprowadzono poniższe prace mające na celu polepszenie stanu mienia gminy:

- a) Bieniów ul. Górna 15C/1 – dokonano remontu instalacji grzewczej – wymiana instalacji oraz remont podkowy,
- b) Bieniów ul. Górna 1A/3 – naprawiono 2 kominy spalinowe, prace rozłożono w czasie na dwa etapy, po jednym kominie na każdy,
- c) Bogumiłów 30 – budynek wymagał niezbędnych prac naprawczych takich jak: montaż rynien, naprawa pokrycia dachowego, naprawa kominów, modernizacja instalacji elektrycznej, w tym materiał (okablowanie, rozdzielnica, zabezpieczenia przewodów, wyłączniki różnicowo-prądowe, ogranicznik napięć, korytka/pesze, szpilki uziemiające wraz z osprzętem, osprzęt łączeniowy i montażowy, gniazda oraz łączniki) oraz montaż rozdzielnic wraz
- d) z zabezpieczeniami, wykonanie uziemienia, osadzenie gniazd oraz łączników, poprowadzenia tras kablowych,

Bogumiłów- prace naprawcze

- e) Łukawy 25 – budynek mieszkalno – użytkowy: wyłączono z użytku stare szambo oraz posadowiono nowe na użyczonym gruncie – zakres prac obejmował montaż instalacji kanalizacyjnej (szamba).

Łukawy – likwidacja starego szamba

Nowe szambo do obsługi budynku nr 25, w którym jest świetlica gminna

W wielu przypadkach problemem jest brak dbałości, a nawet dewastacja przez Najemców zajmowanych lokali. W wyniku czego w przypadkach, gdy najemca kończy najem np. z powodu śmierci lub innych powodów, lokale te rzadko nadają się bezpośrednio do oddania w najem nowym osobom, ponieważ wymagają kilkudziesięcio-tysięcznych nakładów finansowych.

Spółeczna Komisja Mieszkaniowa corocznie szczegółowo weryfikuje sytuację osób ubiegających się o przydział mieszkań. Ze względu na ograniczone możliwości lokalowe czas oczekiwania na lokal mieszkalny, przez osoby zakwalifikowane do przydziału lokalu, przez Spółeczną Komisję Mieszkaniową, wynosi około 1-2 lat. W roku 2024 odbyły się dwa posiedzenia Komisji:

- 30.04.2024 r. – na listę osób oczekujących zakwalifikowały się do wpisania 3 osoby, które oczekują na przyznanie lokalu socjalnego oraz komunalnego, w tym jedna osoba otrzymała lokal socjalny w tym samym roku, jedna osoba zrezygnowała z przyznania lokalu;

- 12.11.2024 r. – na listę osób oczekujących dopisano 2 osoby.

Na koniec roku 2024 w zasobie nieruchomości Gminy Żary znajdowały się:

1. Lokale mieszkalne- na dzień 1 stycznia 2024r. w zasobie znajdowało się 60 lokali. o łącznej powierzchni 2 766,78 m², z czego w najem oddanych było 51 szt., w tym 6 lokali oddanych w najem socjalny. Pozostałe lokale, nieoddane w najem oraz opuszczone przez dotychczasowych najemców są w złym stanie technicznym wymagającym dużego wkładu finansowego, aby spełniały kryteria niezbędne przy oddawaniu w najem, a także część nieruchomości przeznaczona jest do sprzedaży. Jeden z lokali mieszkalnych o powierzchni 57,75 m² sprzedano w drodze przetargowej. W związku

z czym na dzień 31 grudnia 2024r. w zasobie pozostało 59 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 2 709,03 m².

Trzy lokale o powierzchni 147,53 m² stanowią mieszkania chronione administrowane przez GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach.

2. Lokale użytkowe w ilości 8 szt. o łącznej powierzchni 485,45 m², z czego 5 szt. oddanych jest w najem z przeznaczeniem na:

- 2 ośrodki zdrowia,
- 1 aptekę,
- 1 salonik prasowy,
- garaż.

Wszystkie pozostałe przeznaczone są do remontu lub sprzedaży.

Grunty gminne są przeznaczane do sprzedaży zgodnie z wpływającymi wnioskami osób zainteresowanych. Ponadto w pierwszej kolejności wyznaczane do sprzedaży są nieruchomości objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oraz te nieruchomości, dla których wydana jest decyzja o warunkach zabudowy. Sprzedaż odbywa się w trybie przetargowym, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

W 2024 r. w drodze bezprzetargowej sprzedano sześć nieruchomości o łącznej powierzchni 0,1121 ha, na poprawę warunków zagospodarowania sąsiednich działek oraz w celu uporządkowania stanów prawnych gruntów, umożliwienia ich racjonalnego użytkowania oraz w celu zapewnienia niezbędnej infrastruktury technicznej.

Dokonano również zbycia jednej nieruchomości o powierzchni 0,0127 ha w drodze zamiany. W wyniku tej procedury pozyskano grunt o łącznej powierzchni 0,0015 ha. Pozyskanie tego gruntu pozwala na realizację zadań własnych Gminy Żary w zakresie dróg oraz reguluje stan prawny nieruchomości na gruncie.

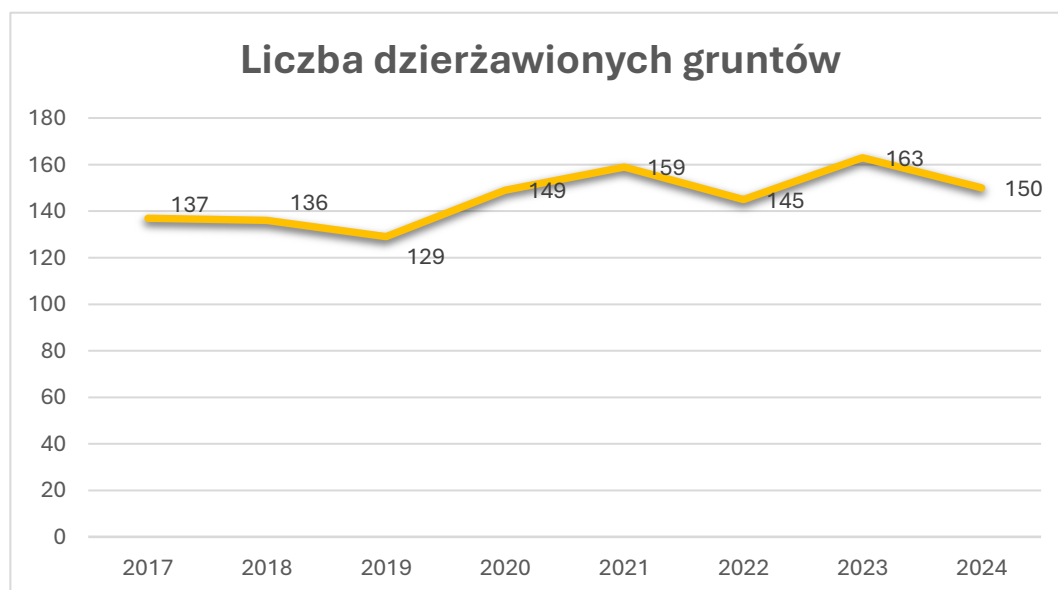
W drodze przetargowej dokonano sprzedaży jednej nieruchomości położonej w miejscowości Mirostowice Górne o powierzchni 0,1959 ha, z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową.

W związku z planowaną przebudową dojazdu pożarowego nr 35, Gmina Żary przekazała nieodpłatnie Lasom Państwowym- Nadleśnictwu Lubsko grunty stanowiące drogi w obrębie Łukawy z warunkiem pozostawienia przejętych dróg jako ogólnodostępnych. Przedmiot darowizny stanowiły cztery nieruchomości zlokalizowane w miejscowościach Łukawy i Lubanice o łącznej powierzchni 1,0824 ha.

Dzierżawa gruntów gminnych

Większość gruntów gminnych przeznacza się w dzierżawę głównie z przeznaczeniem na cel rolny, rekreacyjno-wypoczynkowy oraz na ogródek przydomowy. Gminne grunty oddane w dzierżawę zagospodarowywane są z przeznaczeniem na różne cele zgodnie z wypływającymi wnioskami. W większości są to grunty o charakterze rolnym, wspomagające lokalnych rolników, pozwalające na powiększenie prowadzonych gospodarstw rolnych. Grunty gminne cieszą się dużą popularnością przy wykorzystaniu na cele rekreacyjne oraz na ogródki przydomowe, dzięki którym nasi mieszkańcy mają miejsce do wypoczynku lub uprawy warzyw na własny użytek. Do dzierżawy oddawane są również grunty dla wspólnot mieszkaniowych lub pod działalność gospodarczą.

Rok	Ogólna powierzchnia wydzierżawionych użytków (w ha)	Liczba wydzierżawionych działek	Uzyskana kwota z wpłat
2018	96,178	136	97 022,10 zł
2019	97,35	129	102 804,34 zł
2020	95,1834	149	121 223,81 zł
2021	86,6183	159	111 982,64 zł
2022	50,1204	145	163 372,39 zł
2023	85,4595	163	182 745,42 zł
2024	77,8028	150	170 493,80

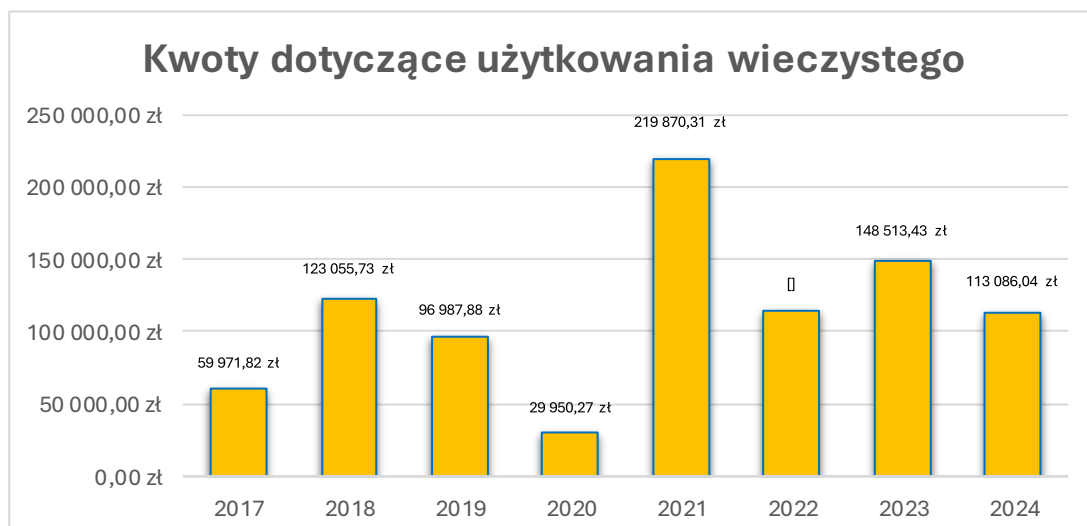

4.2 UŻYTKOWANIE WIECZYSTYCH GRUNTÓW

Użytkowanie wieczyste jest prawem rzeczowym zbliżonym do prawa własności, jednak ograniczonym czasowo, a także związanym z obowiązkiem uiszczania opłaty rocznej. Z dniem 1 stycznia 2019 roku prawo użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe przekształciło się w prawo własności. Wójt Gminy Żary potwierdził zaświadczeniem przekształcenie z mocy prawa 8 nieruchomości. Względem pozostałych gruntów prawo to nadal funkcjonuje. Prawo użytkowania wieczystego ustanowione jest obecnie dla 31 użytkowników wieczystych figurujących w ewidencji gruntów i budynków, których prawo zostało nadane w latach poprzednich w tym dla 23 osób fizycznych i 8 przedsiębiorstw. Zmiana wysokości należności z tytułu opłat rocznych za grunty oddane w użytkowanie wieczyste przedstawia powyższa tabela.

Opłaty roczne za wieczyste użytkowanie gruntu są należne przez cały okres trwania tego prawa i powinny być wpłacane corocznie, bez konieczności odrębnego wezwania, do dnia 31 marca każdego roku, za dany rok z góry. Wartości opłat związanych z prawem do wieczystego użytkowania gruntów nieruchomościowych ustalane są w oparciu o procentową stawkę, która z kolei jest obliczana od wartości gruntów, określonej przez upoważnionego biegłego rzeczoznawcę. Jednostka samorządu terytorialnego, posiada uprawnienie do aktualizacji wysokości opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste gruntów. Aktualizacja ta może być dokonywana nie częściej niż co trzy lata i jest obliczana na podstawie bieżącej wartości rynkowej nieruchomości, ustalonej również przez rzeczoznawcę majątkowego.

Właściwy organ administracyjny dokonuje aktualizacji poprzez formalne pisemne wypowiedzenie dotychczas ustalonej wysokości opłaty. Musi to nastąpić przed 31 grudnia roku poprzedzającego rok, w którym ma obowiązywać nowa opłata. W ramach tego wypowiedzenia, organ przedstawia użytkownikowi wieczystemu ofertę z nowo ustaloną wysokością opłaty. Wypowiedzenie zawiera szczegółowy sposób obliczenia nowej opłaty oraz instrukcję, jak użytkownik może zakwestionować to wypowiedzenie. Do wypowiedzenia dołączana jest także informacja o wartości nieruchomości oraz dane na temat miejsca, w którym można zapoznać się z operatem szacunkowym, który był podstawą do ustalenia wartości nieruchomości. Cały proces doręczenia wypowiedzenia odbywa się zgodnie z procedurami określonymi w Kodeksie postępowania administracyjnego, co zapewnia jego prawidłowość i przewidywalność.

4.3 CMENTARZE KOMUNALNE NA TERENIE GMINY

Prowadzenie cmentarzy komunalnych stanowi zadanie własne gmin. Samorządy są zobowiązane do zapewnienia prawidłowego stanu sanitarnego i technicznego cmentarzy oraz do finansowania wydatków na ich utrzymanie. Wpływy z pobieranych opłat za usługi cmentarne stanowią dochód własny gminy i są wydatkowane na utrzymanie cmentarzy komunalnych. Cmentarze komunalne na terenie Gminy Żary są położone w miejscowościach Bieniów, Biedzychowice Dolne, Grabik, Marszów, Mirostowice Dolne, Olbrachtów, Olszyniec, Włostów, Złotnik. W imieniu gminy bezpośredni nadzór w sprawach porządkowych na terenie cmentarzy pełni opiekun. Na każdym cmentarzu znajdują się budynek przycmentarny, który może być otwarty na życzenie rodziny osoby zmarłej, pod warunkiem odpowiedzialności materialnej za mienie znajdujące się w tym obiekcie oraz po uiszczeniu opłaty.

ZESTAWIENIE POWIERZCHNI DZIAŁEK CMENTARZY KOMUNALNYCH Z TERENU GMINY ŻARY

Lp.	Miejscowość	Nr działki	Powierzchnia budynku	Powierzchnia
1	Biedzychowice Dolne	49	-	0,26 ha
2	Bieniów	102/1	44,90m ²	0,68 ha
3	Grabik	170/2	-	0,65 ha
4	Marszów	35	35,14m ²	1,12 ha
5	Mirostowice Dolne	391	40,43m ²	1,69 ha
6	Olbrachtów	269 270	54,90m ²	0,64 ha 0,5393 ha
7	Olszyniec	19	27,20m ²	1,20 ha
8	Włostów	67 68/2	63,40m ²	0,19 ha 0,2694 ha
9	Złotnik	381/1	-	0,66 ha
Razem			265,97m ²	7,8987 ha

Pod opieką Gminy znajduje się 9 nekropolii o łącznej powierzchni 7. 8987 ha. Cmentarze są ogrodzone, regularnie koszone i wszystkie wyposażone w bieżącą wodę .

Na podstawie prowadzonej dokumentacji tj. ksiąg spisowych osób pochowanych na cmentarzu w układzie rocznikowym wynika :

Lp.	Miejscowość- cmentarz	Liczba osób pochowanych 2020r.	Liczba osób pochowanych 2021r.	Liczba osób pochowanych 2022r.	Liczba osób pochowanych 2023r.	Liczba osób pochowanych 2024r.
1.	Biedrzychowice Dolne	281	285	287	289	291
2.	Bieniów	146	155	164	170	174
3.	Grabik	490	504	519	532	538
4.	Marszów	189	197	200	203	207
5.	Mirostowice Dolne	1293	1318	1344	1367	1389
6.	Olbrachtów	626	635	646	667	677
7.	Olszyniec	147	152	155	158	161
8.	Włostów	176	179	180	180	181
9.	Żłotnik	489	506	524	538	547
	Razem	3837	3931	4019	4104	4165

W 2024r. Gmina Żary ze środków własnych przeprowadziła inwestycje na terenie cmentarza w Mirostowicach Dolnych polegające na wykonaniu prac elektrycznych, **tj. montaż słupów i opraw oświetleniowych za kwotę 9225,00 zł.**

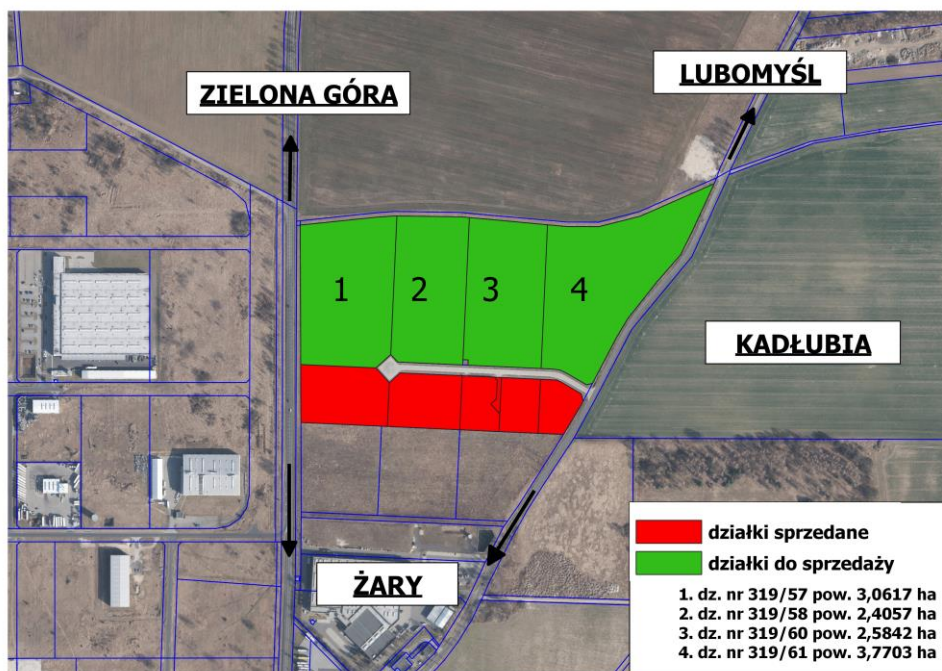
5. GOSPODARKA

5.1 STREFA INWESTYCYJNA GMINY ŻARY

Gmina Żary aktualnie posiada trzy obszary inwestycyjne. Pierwszy z nich znajduje się w obrębie ewidencyjnym Kadłubia. Położony jest przy Żarskiej Strefie Gospodarczej, pomiędzy drogą krajową nr 27 relacji Zielona Góra – Żary – Przewóz, a drogą powiatową 1076F relacji Żary – Lubomyśl – Złotnik. Wielkość obszaru strefy to ok. 16 ha.

Strefa została uzbrojona w:

- drogę wewnętrzną wraz z chodnikiem po obu stronach drogi o szerokości 1,5 m,
- plac manewrowy o wymiarach 25x25 m,
- sieć wodociągową,
- sieć kanalizacyjną,
- sieć elektroenergetyczną,
- oświetlenie drogowe.

Obecnie strefę stanowi dziewięć różnej wielkości działek inwestycyjnych objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, który ustala przeznaczenie tych gruntów pod zabudowę produkcyjną. W latach poprzednich strefę stanowiło dziesięć działek, jednakże dwie z nich, które Gmina Żary zbyła, zostały połączone w jedną przez obecnego właściciela. W roku 2023 nie dokonano

sprzedaży działek. Aktualnie Gmina Żary posiada w swoim zasobach cztery działki inwestycyjne na tym terenie na tym terenie o powierzchni od 2,4057 ha do 3,7703 ha.

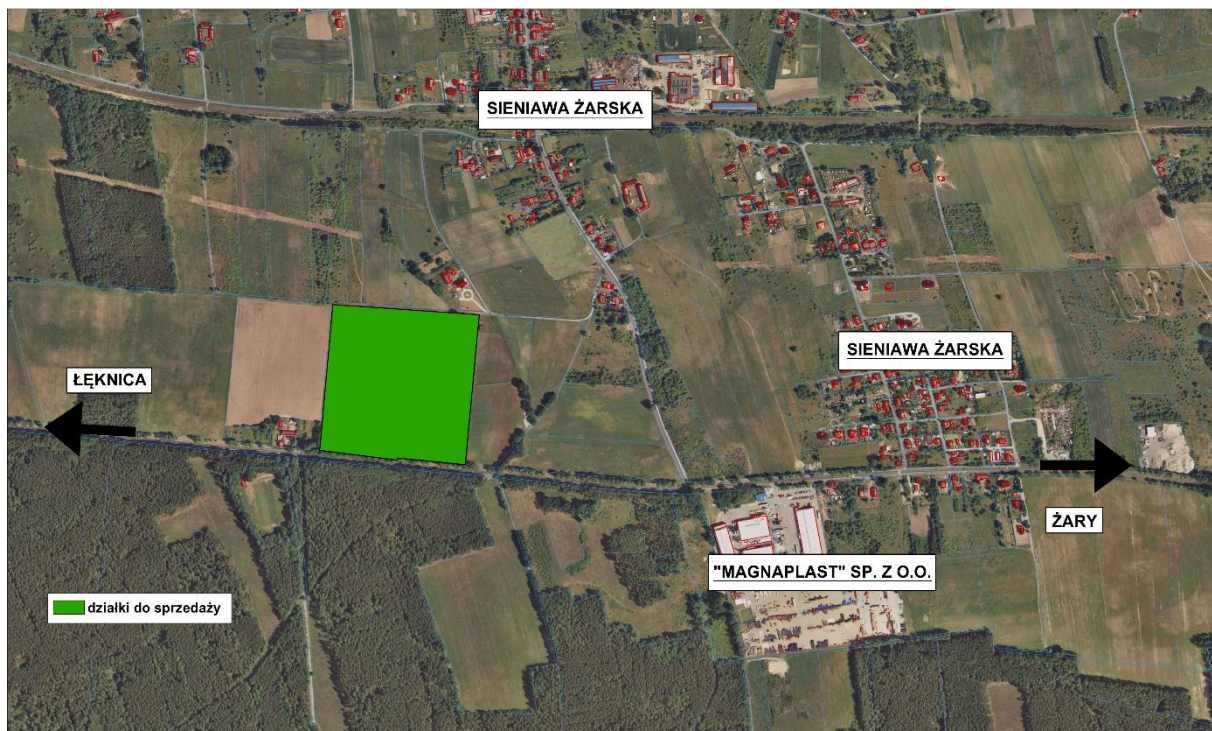
Drugi obszar inwestycyjny znajduje się w obrębie ewidencyjnym Sieniawa Żarska. Położony jest przy drodze krajowej nr 12 relacji Głogów – Żagań – Żary – Łęknica. Wielkość obszaru strefy to ok. 9 ha. Strefa została uzbrojona w sieć wodociągową.

Ponadto planuje się:

- wydzielenie poszczególnych działek inwestycyjnych,
- wydzielenie dróg wewnętrznych,
- wydzielenie placu manewrowego.

Strefę stanowią aktualnie trzy różnej wielkości działki inwestycyjne, które w przyszłości podlegać będą podziałom.

Dla strefy obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który ustala przeznaczenie pod tereny zabudowy produkcyjnej.

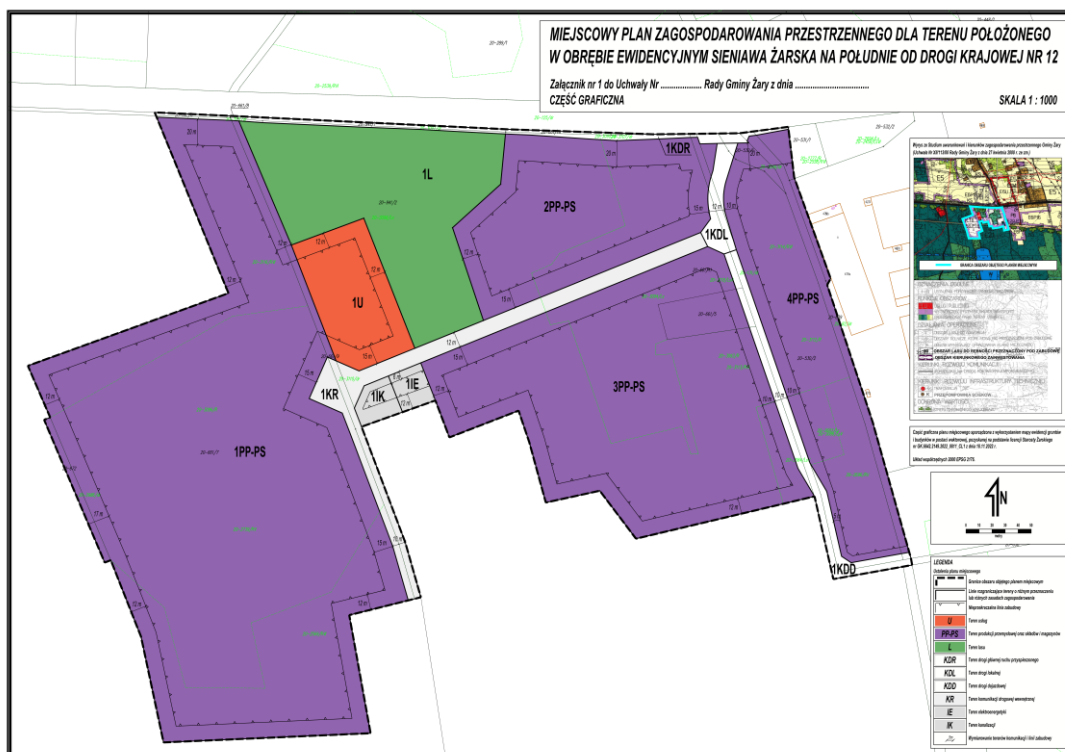
Z uwagi na duże zainteresowanie terenami inwestycyjnymi na terenie Gminy Żary, z końcem roku 2016, podjęto pierwsze działania mające na celu utworzenia trzeciej strefy inwestycyjnej, a dokładniej, przystąpiono do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Sieniawie

Żarskiej. Rada Gminy Żary we wrześniu 2022 roku uchwaliła plan miejscowy, który ustala przeznaczenie pod tereny zabudowy produkcyjnej i usługowej.

Trzeci obszar inwestycyjny znajduje się w obrębie ewidencyjnym Sieniawa Żarska. Położony jest przy zakładzie Magnaplast Sp. z o.o., przy drodze krajowej nr 12 relacji Głogów – Żagań – Żary – Łęknica. Wielkość obszaru strefy to ok. 16 ha. Strefa została uzbrojona w sieć wodociągową.

Ponadto planuje się:

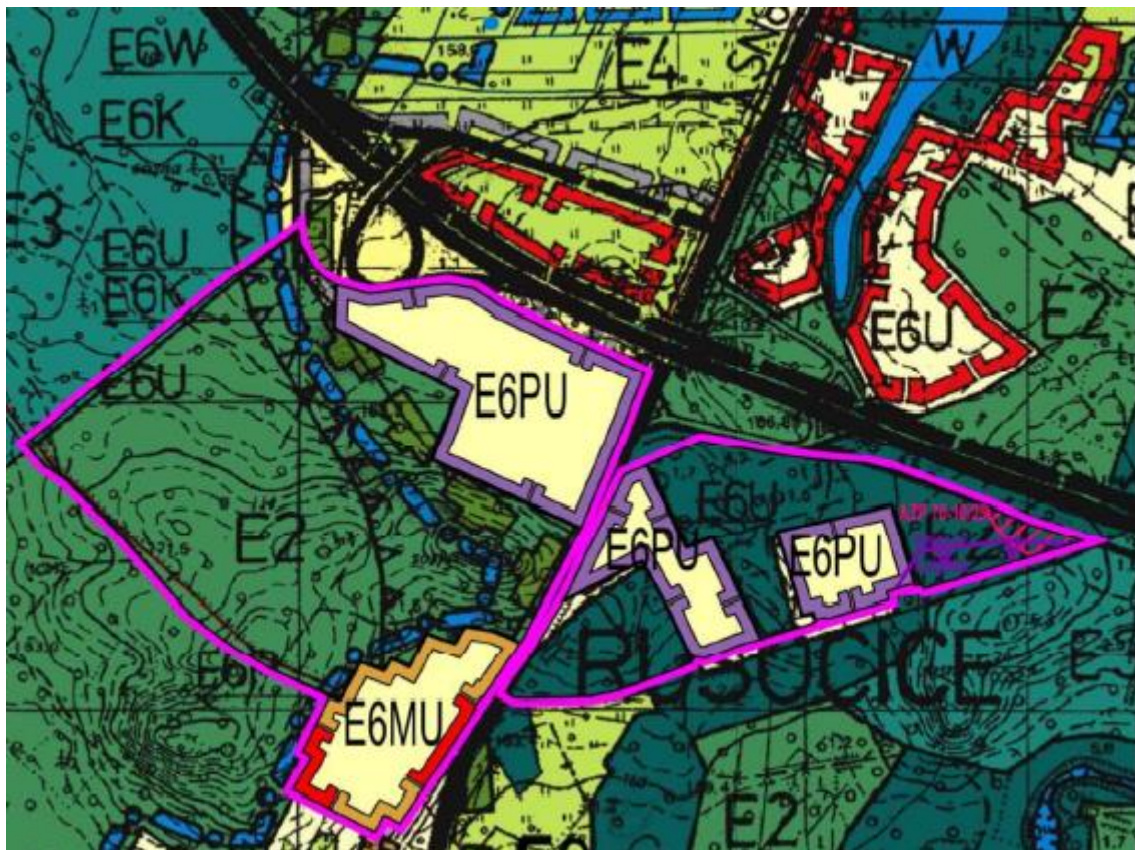
- wydzielenie poszczególnych działek inwestycyjnych,
- wydzielenie dróg wewnętrznych,
- wydzielenie placu manewrowego.

Strefę stanowią aktualnie różnej wielkości działki inwestycyjne, które w przyszłości podlegać będą podziałom. Dla strefy obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który uchwalony w roku 2024, wyznacza tereny produkcji przemysłowej oraz składów i magazynów, tereny usług, kanalizacji, elektroenergetyki, drogi dojazdowej, lokalnej, drogi głównej ruchu przyspieszonego oraz tereny komunikacji drogowej wewnętrznej.

W 2022 roku rozpoczęto prace planistyczne zmierzające do wyznaczenia kolejnej strefy inwestycyjnej w Gminie Żary, zlokalizowanej w obrębie Drozdów w sąsiedztwie węzła autostradowego drogi krajowej nr 18. W 2024 roku zakończono prace planistyczne. Uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla tego terenu, w którym wyznaczono strefy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, usług, usług lub składów i magazynów, drogi głównej ruchu przyspieszonego, drogi zbiorczej, lokalnej oraz drogi dojazdowej, komunikacji drogowej wewnętrznej, infrastruktury technicznej, lasu i terenu zieleni urządzonej.

Wyznaczona strefa obejmuje obszar ok. 12,5 ha, z czego ok. 7,5 ha stanowi własność Gminy Żary.
Szczegółowe przeznaczenie, jak i parametry zabudowy ustalone zostały w planie miejscowym.

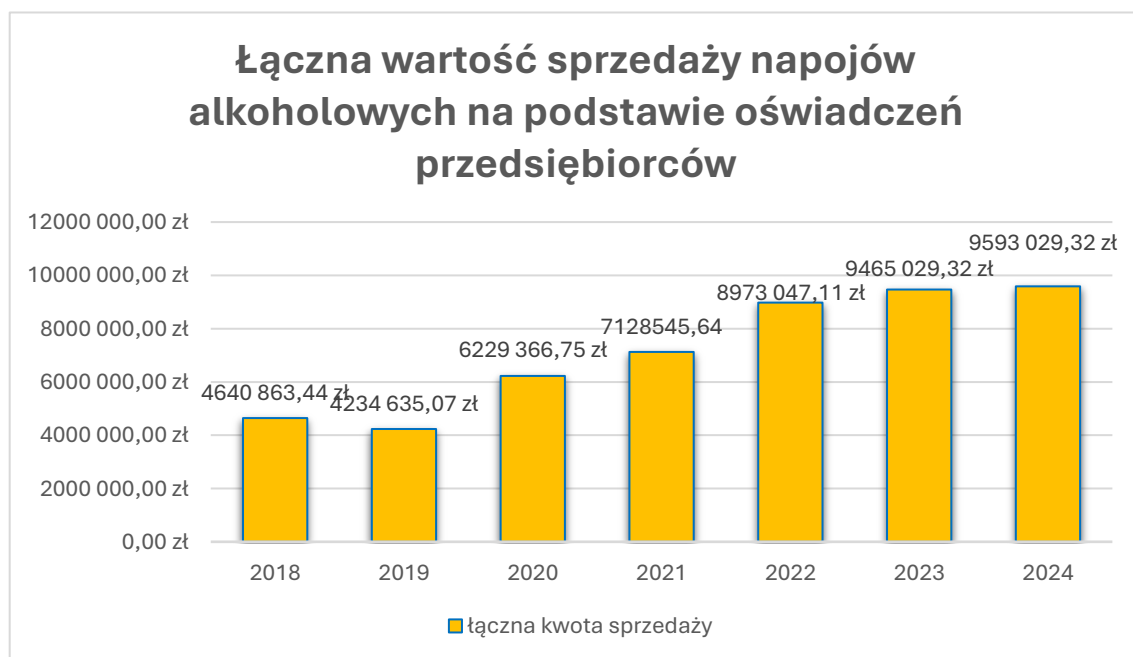

5.2 POZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Zgodnie z art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), właściwego ze względu na lokalizację punktu sprzedaży, zwanego dalej "organem zezwalającym". Przedsiębiorca, prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych obowiązany jest do złożenia, do dnia 31 stycznia każdego roku, pisemnego oświadczenia o wartości sprzedaży brutto (z uwzględnieniem VAT i podatku akcyzowego) poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży, w roku poprzednim.

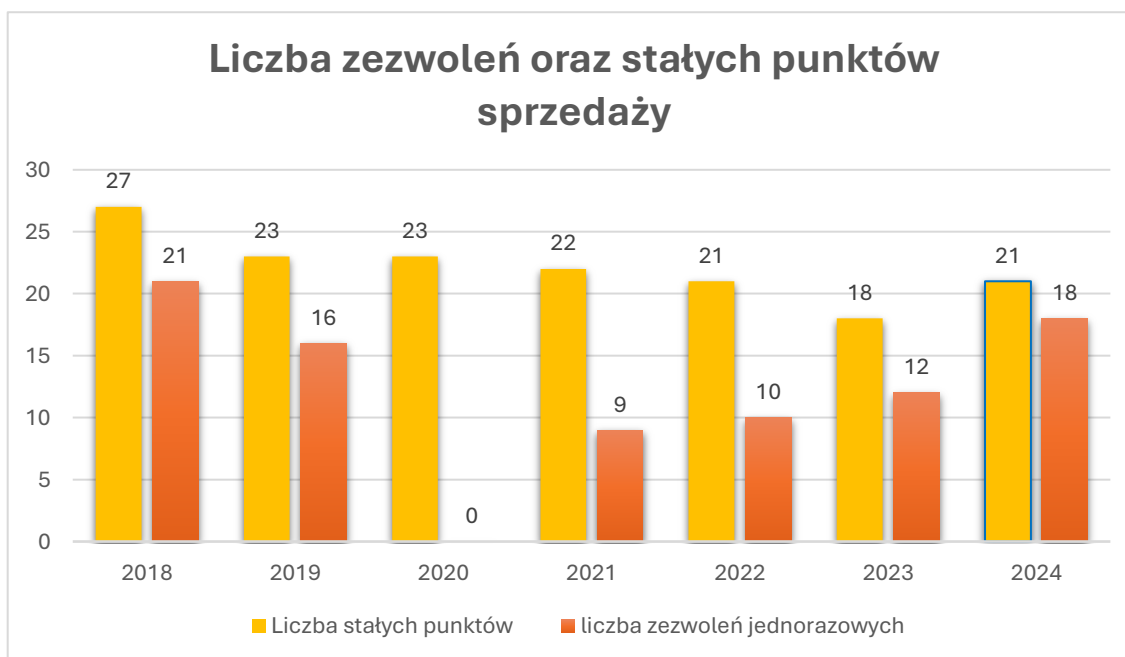
Na terenie Gminy Żary wartość sprzedaży przedstawia poniżej tabela:

Wartość alkoholu sprzedanego na terenie Gminy Żary na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych				
Rok	do 4,5 % oraz piwa	od 4,5 % do 18% z wyjątkiem piwa	powyżej 18%	Razem
2018	2 295 171,11 zł	285 170,06 zł	2 060 522,27 zł	4 640 863,44 zł
2019	2 006 886,75 zł	261 737,00 zł	1 966 011,32 zł	4 234 635,07 zł
2020	2 880 818,84 zł	385 097,32 zł	2 963 450,59 zł	6 229 366,75 zł
2021	3 012 437 31 zł	655 627,09 zł	3 460 481,24 zł	7 128 545,64 zł
2022	4 123 260,46 zł	544 048,69 zł	4 305 737,96 zł	8 973 047,11 zł
2023	4 273 208,89 zł	560 909,49 zł	4 630 910,94 zł	9 465 029,32 zł
2024	4 311 28,89 zł	572 409,49 zł	4 709 410,94 zł	9 593 029,32 zł

Jednorazowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane są na okres do 2 dni, wyłącznie przedsiębiorcom posiadającym zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W roku 2024 wydano 18 zezwoleń jednorazowych na sprzedaż alkoholu podczas festynów rodzinnych.

Liczba zezwoleń oraz stałych punktów sprzedaży		
Rok	Liczba stałych punktów sprzedaży	Liczba zezwoleń jednorazowych
2018	27	21
2019	23	16
2020	23	0
2021	22	9
2022	21	10
2023	18	12
2024	21	18

Przedsiębiorcom, których działalność polega na dostarczaniu żywności na imprezy zamknięte organizowane w czasie i miejscu wyznaczonym przez klienta, w oparciu o zawartą z nim umowę, zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane są na okres do 2 lat (zezwolenia cateringowe). Warunkiem prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych jest zgłaszanie organowi zezwalającemu zmian stanu faktycznego i prawnego, w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu w terminie 14 dni od dnia powstania zmiany.

Poniższa tabela przedstawia wielkość opłat wpłaconych przez przedsiębiorców, którzy posiadali zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w poszczególnych latach.

Dokonane opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	
Rok	Kwota
2018	116 772,18 zł
2019	114 229,02 zł
2020	101 916,50 zł
2021	143 516,95 zł
2022	160 518,42 zł
2023	168 169,62 zł
2024	218 176,24 zł

Ustawa z dnia 18 października 2019 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w art. 41 nakłada na samorządy lokalne szereg zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Na sfinansowanie realizacji tych zadań zapewniono środki z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych.

Dochody wpłacone przez przedsiębiorców posiadających zezwolenia mogą być przeznaczone wyłącznie na:

- realizację zadań wynikających z gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów,
- realizację zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów.

Podstawą do realizacji zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiący część strategii rozwiązywania problemów społecznych. Program ten jest uchwalany corocznie przez radę gminy i uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie.

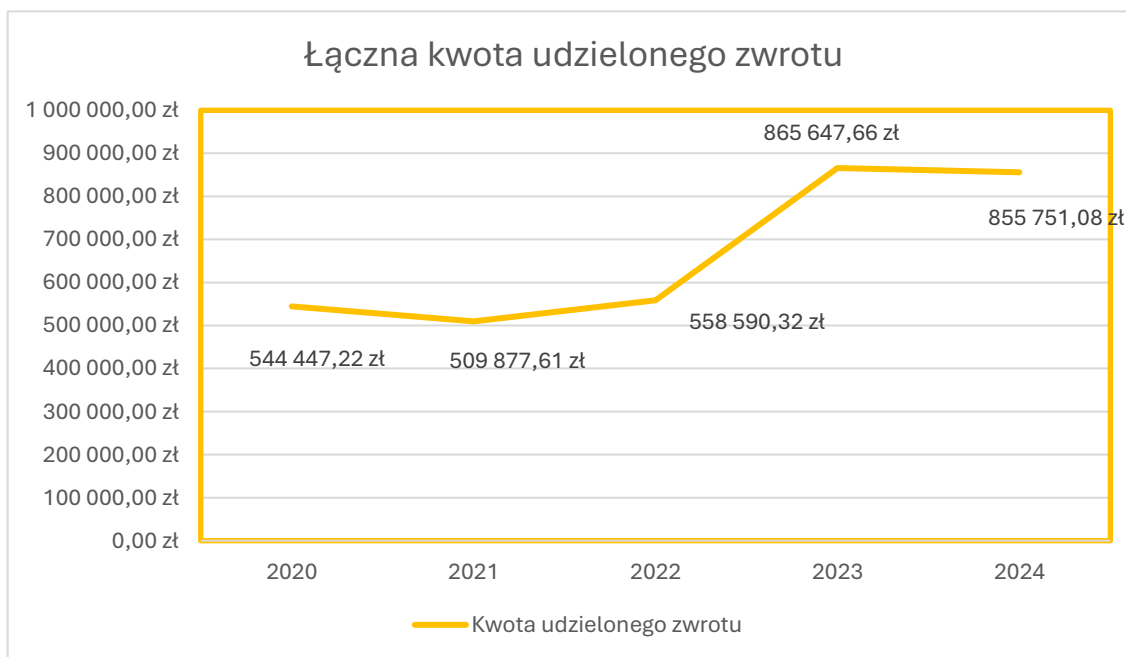
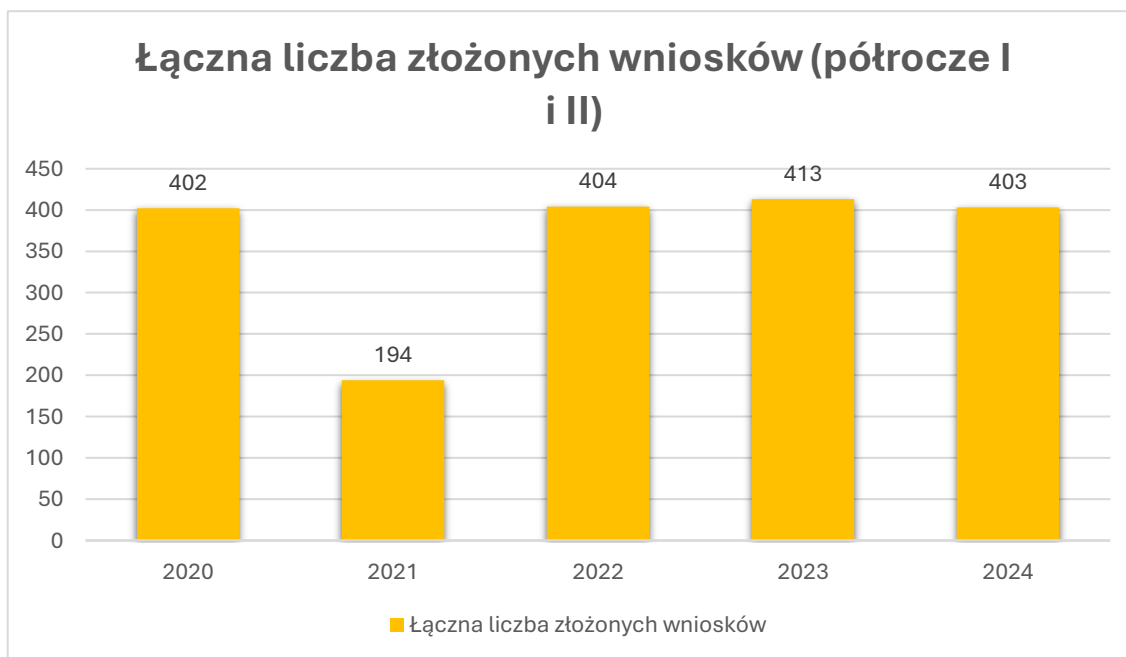
5.3 ZWROT PODATKU AKCYZOWEGO ZAWARTEGO W CENIE OLEJU NAPĘDOWEGO DO PRODUKCJI ROLNEJ

Wszyscy producenci rolni mieli możliwość odzyskania części środków finansowych poniesionych na zakup oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Wnioski składano w dwóch terminach:

- w terminie od 1 lutego 2024 r. do 29 lutego 2024 r. za zakup oleju napędowego w okresie od 1 sierpnia 2023 r. do 31 stycznia 2024 r.,
- w terminie od 1 sierpnia 2024 r. do 2 września 2024 r. za zakup oleju napędowego w okresie od 1 lutego 2024 r. do 31 lipca 2024 r. w ramach limitu zwrotu podatku określonego na 2023 r.

Zgodnie z ustawą z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego do produkcji rolnej do Wójta Gminy Żary wpłynęły wnioski, które przedstawia poniższa tabela.

Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba złożonych wniosków o zwrot podatku akcyzowego w I półroczu	215	194	200	212	208
Łączna liczba wniosków o zwrot podatku akcyzowego (I i II półrocze)	402	376	404	413	403
Łączna powierzchnia użytków rolnych zgłoszona przez producentów rolnych we wnioskach o zwrot podatku akcyzowego w ha	8244,7653	10 845,5869	11 522,613	12 609,6695	12 462,2000
Średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych bydła, zgłoszona przez producentów rolnych we wnioskach o zwrot podatku (w szt.)	491,65	617,26	713,88	673,87	704,56
Łączna kwota zwrotu	544 447,22 zł	509 877,61 zł	558 590,32 zł	865 647,66 zł	855 751,08 zł

5.4 CENTRALNA EWIDENCJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Przez jednoosobową działalność gospodarczą należy rozumieć zarobkową działalność wytwórczą, handlową, budowlaną, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i eksploatację zasobów mineralnych, wykonywane w sposób zorganizowany i ciągły. Osoba prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą zawodowo, we własnym imieniu podejmuje i wykonuje działalność. Osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą są również przedsiębiorcy będący współnikami spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności.

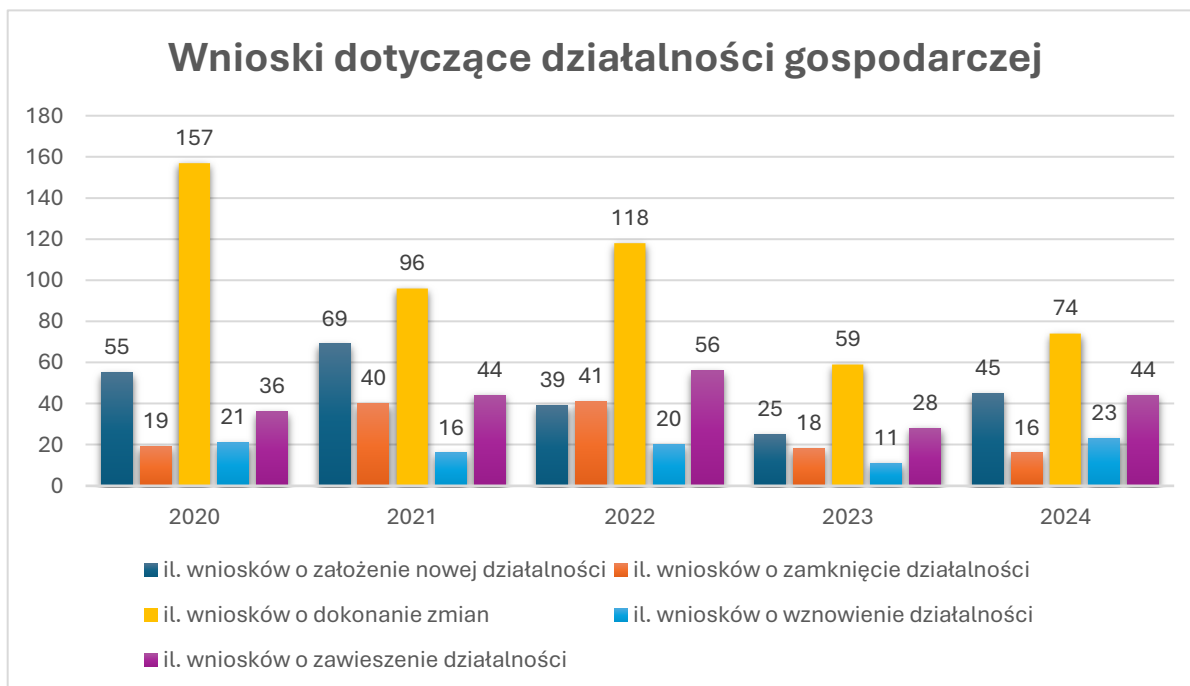
Wnioski dotyczące działalności gospodarczej					
Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Łączna ilość złożonych wniosków, w tym:	288	265	274	141	202
Ilość wniosków o założenie nowej działalności gospodarczej	55	69	39	25	45
Ilość wniosków o zamknięcie działalności gospodarczej	19	40	41	18	16
Ilość wniosków o dokonanie zmian we wpisach dotyczących działalności gospodarczej	157	96	118	59	74
Ilość wniosków o wznowienie działalności gospodarczej	21	16	20	11	23
Ilość wniosków o zawieszenie działalności gospodarczej	36	44	56	28	44

Zgodnie z raportem Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej zarejestrowanych jest 668 przedsiębiorców, którzy wskazali główne miejsce wykonywania działalności na terenie gminy Żary. Większa część działalności prowadzona jest przez mężczyzn. Odnotowano wzrost w stosunku do roku poprzedniego, tj. 2023r. w którym było zarejestrowanych 501 przedsiębiorców.

Na terenie Gminy Żary w indywidualnych działalnościach gospodarczych najczęściej prowadzone są działalności z kategorii budownictwa. Największą część przedsiębiorstw budowlanych stanowią osoby zajmujące się różnego rodzaju instalacjami w budynkach oraz pracami wykończeniowym. Drugą pod względem liczebności grupą jest motoryzacja, przede wszystkim transport drogowy towarów oraz konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych. Trzecią grupą pod względem liczebności jest branża handlowa, w której góruje sprzedaż detaliczna prowadzona przez Internet jak i stacjonarnie oraz handel samochodami i motocyklami. Kolejną grupę mikrofirm stanowią te, których działalność zaliczana jest do „działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej”. Przedsiębiorcy oferujący usługi księgowe, prawnicze i doradztwa podatkowego. Przybyło także przedsiębiorców świadczących usługi z zakresu oraz działalności agencji reklamowych i doradztwa w zakresie prowadzenia działalności

gospodarczej i zarządzania. W mniejszych grupach znajdują się też działalności związane z: technologiami informatyczno-komputerowymi i oprogramowaniami, działalnością naukowo-techniczną, działalnością usługową związaną z leśnictwem oraz prowadzeniem usług gastronomii.

Właściciele jednoosobowych działalności gospodarczych mają możliwość samodzielnego dokonywania wszelkich zmian we wpisach za pośrednictwem strony biznes.gov.pl z wykorzystaniem profilu zaufanego bądź podpisu kwalifikowanego.

Oprócz działalności jednoosobowej na terenie Gminy Żary swoje siedziby posiada kilka dużych firm, w tym:

- **Baza Paliw Sp. z o.o. APEXIM AB** w Mirostowicach Dolnych od 1990 roku prowadzi działalność w dwóch głównych segmentach rynkowych:
 - obrót detaliczny paliwami oraz produktami FMCG w ramach sieci stacji paliw oraz sieci punktów handlowych,
 - działalność polegająca na świadczeniu usług magazynowych i przeładunkowych paliw oraz tworzenie i utrzymywanie rezerw obowiązkowych dla podmiotów zewnętrznych.

Zmodernizowana, nowoczesna Baza Paliw obejmuje powierzchnię 22 ha i daje możliwość magazynowania dużych zapasów paliw. Przeprowadzony proces modernizacji zapewnił spełnienie najwyższych norm bezpieczeństwa i ochrony środowiska. W latach 2008-2009 zostały wybudowane

dwa zbiorniki o pojemności 20.000 m³ każdy, z przeznaczeniem na usługi magazynowania oraz tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych paliw dla producentów i importerów paliw płynnych. Obecnie baza dysponuje łączną pojemnością około 46.000 m³. Długość rurociągów technologicznych przekracza 5 km. Baza posiada nowoczesny terminal załadunkowy, na którym znajdują się linie do oddolnego nalewu autocystern dla produktów Pb 95, Pb 98 i ON wraz z elektronicznym systemem dozowania biokomponentów (bioetanol, estry kwasów tłuszczowych). Dzięki zastosowaniu najnowocześniejszej technologii średni czas załadunku autocysterny zajmuje do 30 minut. Baza posiada także własną bocznice kolejową o łącznej długości 516 m.

- **GEWIND Grabik Sp. z o.o.** jest częścią portugalskiego holdingu Gesfinu działającego w branży nieruchomości, ochrony środowiska oraz energetyki. Gewind w Polsce rozwijają projekty parków wiatrowych na terenie Polski. Celem Spółki jest znaczący udział w rozwoju zrównoważonego, trwałego i przyjaznego dla środowiska sektora „zielonej” energetyki w Polsce tzw. sektor Odnawialnych Źródeł Energii (OZE). Gewind kierowany jest przez grupę project menedżerów i specjalistów w zakresie finansów, którzy wraz ze współpracującymi zewnętrznymi doradcami w różnych dziedzinach technicznych rozwijają projekty parków wiatrowych na terenie Polski. Strategią Gewind jest realizacja inwestycji, a następnie eksploatacja i zarządzanie wybudowanymi parkami wiatrowymi. Na terenie Gminy Żary w miejscowości Lubanice powstały dwie siłownie wiatrowe.
- **FW Żary Sp. z o.o.** to firma zajmująca się m.in. rozwojem projektów energetyki wiatrowej w Polsce, jak i innych krajach europejskich. Na terenie Gminy Żary w miejscowości Drożków powstały trzy elektrownie wiatrowe oraz w miejscowości Lubanice powstały cztery elektrownie wiatrowe.
- **SUNDS TEXTILES POLAND Sp. z o.o.** swoją siedzibę ma w miejscowości Łaz i od 2002r. prowadzi działalność polegającą m.in. na produkcji materaców, sprzedaży detalicznej nowych wyrobów, prowadzonej w wyspecjalizowanych sklepach, produkcji gotowych wyrobów tekstylnych, wykańczaniu wyrobów włókienniczych, produkcji dzianin metrażowych;

- **RELOPL Sp. z o.o.** jest znanym europejskim producentem przełączników, działającym w branży od 1958 roku. Produkty Relpol S.A. stosowane są w obszarach: automatyki przemysłowej i energetycznej, energoelektroniki, elektroniki przemysłowej i użytkowej, telekomunikacji, AGD i innych. Jeden z oddziałów położony jest na terenie Gminy Żary w miejscowości Mirostowice Dolne.
- **MAGNAPLAST Sp. z o.o.** wchodzi w skład niemieckiego holdingu zajmującego się przetwórstwem tworzyw sztucznych i jest liderem w produkcji systemów kanalizacyjnych. Firma swoją działalność prowadzi w miejscowości Sieniawa Żarska. Bardzo dobrze rozwinięta sieć dystrybucji sprawia, że produkty Magnaplast są łatwo dostępne w Polsce, a dzięki surowcom pozyskiwanym od najlepszych dostawców, charakteryzują się wysoką jakością.

Magnaplast Sp. zo.o. z siedzibą w Sieniawie Żarskiej

- **MK Sp. z o.o. MK Systemy Kominowe** to jeden z największych producentów systemów odprowadzania spalin ze stali szlachetnych w Polsce, firma wprowadza nowatorskie rozwiązania w tej dziedzinie. Firma oferuje systemy kominowe i indywidualne rozwiązania dla wszystkich rodzajów paliw i urządzeń, do budynków mieszkalnych i komercyjnych. Specjalizuje się również w produkcji systemów odprowadzania spalin, z instalacji przemysłowych, z agregatów prądotwórczych i urządzeń kogeneracyjnych (turbiny). Zakład prowadzi działalność w miejscowości Kadłubia.

MK Sp. z o.o. z siedzibą w m. Kadłubia przy ul. Kominowej

- **DINO POLSKA S.A.** spółka posiadająca sklepy DINO, które zlokalizowane są głównie w małych i średnich miastach oraz peryferiach dużych miast. Dino to wiodący market segmentu średniej wielkości supermarketów zlokalizowanych w pobliżu miejsc zamieszkania klientów i jedna z najszybciej rosnących sieci, pod względem liczby sklepów i przychodów ze sprzedaży, na całym rynku handlu detalicznego artykułami spożywczymi w Polsce. Na terenie Gminy Żary w 2019 roku został oddany do użytku market w miejscowości Grabik, na początku roku 2020 w miejscowości Mirostowice Dolne, a w 2021r. w miejscowości Lubomyśl. W 2023r. otwarto sklep Dino w Olbrachtownie. W przyszłości nie wykluczone są inne miejscowości na terenie Gminy Żary.

Dino w m. Lubomyśl

- **PDC INDUSTRIAL CENTER 212 Sp. z o.o.**, która zajmuje się wznoszeniem hal produkcyjno-magazynowych przeznaczonych pod najem i dzierżawę dla innych firm. W Gminie Żary postawiła halę w obrębie Kadłubia, przy drodze krajowej nr 27.

Hala produkcyjno – magazynowa Panattoni

6. GOSPODARKA PRZESTRZENNA

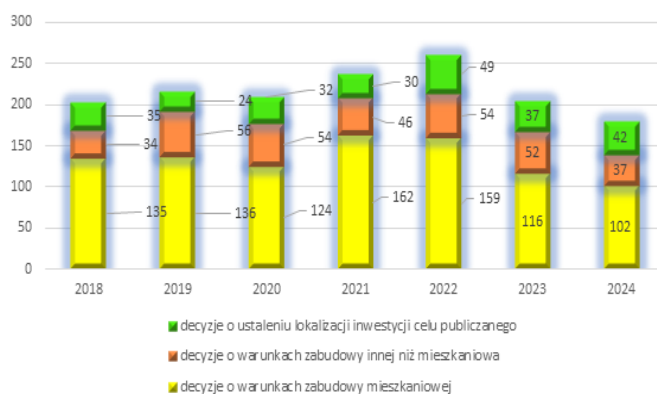
W roku 2024 przeprowadzono 264 postępowań dotyczących ustalania warunków zabudowy (w 2023r. 256 postępowań), przy czym wydano 145 decyzji o warunkach zabudowy (w 2023r. 168 decyzji), natomiast pozostałe postępowania nie zostały zakończone decyzją albo dotyczyły zmian i przeniesień decyzji. W roku 2024 przeprowadzono również 55 postępowań dotyczących ustalania lokalizacji inwestycji celu publicznego (w 2023r. 46 postępowań), przy czym wydano 42 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w 2023r. przeprowadzono 37 postępowań), natomiast pozostałe postępowania nie zostały zakończone decyzją albo dotyczyły ich zmian. Zdecydowana większość wydanych decyzji o warunkach zabudowy, gdyż aż 116 decyzji, dotyczyła budynków mieszkalnych jednorodzinnych, natomiast 11 decyzji dotyczyło budowy instalacji fotowoltaicznych i magazynów energii.

Ilość wydanych decyzji w roku 2024

Średni czas uzyskania decyzji o warunkach zabudowy, od dnia złożenia wniosku, wynosi od około dwóch do czterech miesięcy.

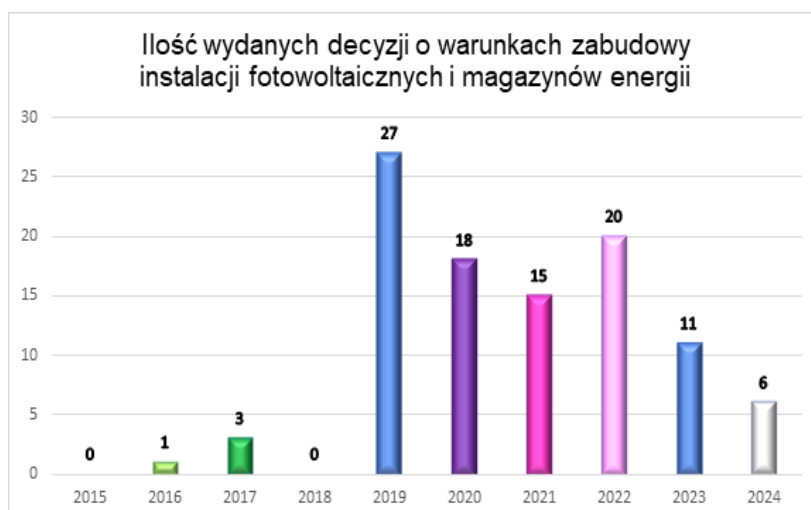
Ilość wydanych decyzji

Z poniższego wykresu wynika, że w okresie 2015-2024, największy ruch inwestycyjny dot. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, inicjowany decyzjami o warunkach zabudowy, był w latach 2022 (159), 2021 (162) oraz w mniejszym stopniu w latach 2020 (124), 2019 (136), 2018 (135), 2017 (142), 2016 (131). W roku 2020 (124) zauważyć można było niewielki spadek wydanych decyzji, jednakże w roku 2021 widać znaczny wzrost, który w roku 2022 pozostał na podobnym poziomie. Natomiast w roku 2023 i 2024 widać wyraźny spadek, wynikający najpewniej z kryzysu gospodarczego, zwiększenia oprocentowania kredytów hipotecznych i wzrostu kosztów budowy, co w sposób bezpośredni dotknęło potencjalnych inwestorów indywidualnych. Jednakże w dalszym ciągu jest to bardzo wysoki poziom, co świadczy o niezmienniej atrakcyjności Gminy Żary, w szczególności w zakresie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Z poniższego wykresu wynika, że w okresie 2015-2018 było bardzo małe zainteresowanie inwestycjami związanymi z farmami fotowoltaicznymi i magazynami energii. Natomiast od roku 2019 do chwili obecnej jest znacznie większy popyt na tego typu przedsięwzięcia.

Dla wszystkich ww. decyzji, w roku 2024, łącznie wydano 140 zaświadczeń o ostateczności decyzji.

Ponadto w roku 2024 wydano 343 zaświadczeń o przeznaczeniu nieruchomości, które zawierały informacje o wydanych decyzjach o warunkach zabudowy i decyzjach o ustalaniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, o przeznaczeniu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz o rewitalizacji.

W roku 2024 wydano 8 wypisów i wyrysów z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Gmina Żary ma w swoim zasobie 28 obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego o łącznej powierzchni ok. 11,65 km², co przy całej powierzchni gminy stanowi niespełna ok. 4% pokrycia planistycznego.

W roku 2024 została ukończona procedura opracowania planu miejscowego dla terenu położonego w obrębie ewidencyjnym Sieniawa Żarska na południe od drogi krajowej nr 12, o pow. ok. 18,90 ha, który jest przeznaczony pod tereny produkcji przemysłowej, składów i magazynów, pod tereny usług, pod tereny zieleni oraz pod tereny komunikacji i infrastruktury technicznej.

W roku 2024 została również ukończona procedura opracowania planu miejscowego dla terenu położonego w obrębach ewidencyjnych Bogumiłów i Drozdów, o pow. ok. 54,20 ha, który jest przeznaczony pod tereny składów i magazynów, pod tereny usług, sportu i rekreacji, pod tereny zieleni, pod tereny zabudowy mieszkaniowej, oraz pod tereny komunikacji i infrastruktury technicznej.

W roku 2024 została ukończona procedura opracowania planu miejscowego dla terenu położonego w rejonie Zespołu Szkół w Grabiku, o pow. ok. 3,90 ha, który jest przeznaczony pod tereny usług, sportu i rekreacji oraz pod tereny komunikacji.

7. GOSPODAROWANIE ODPADAMI

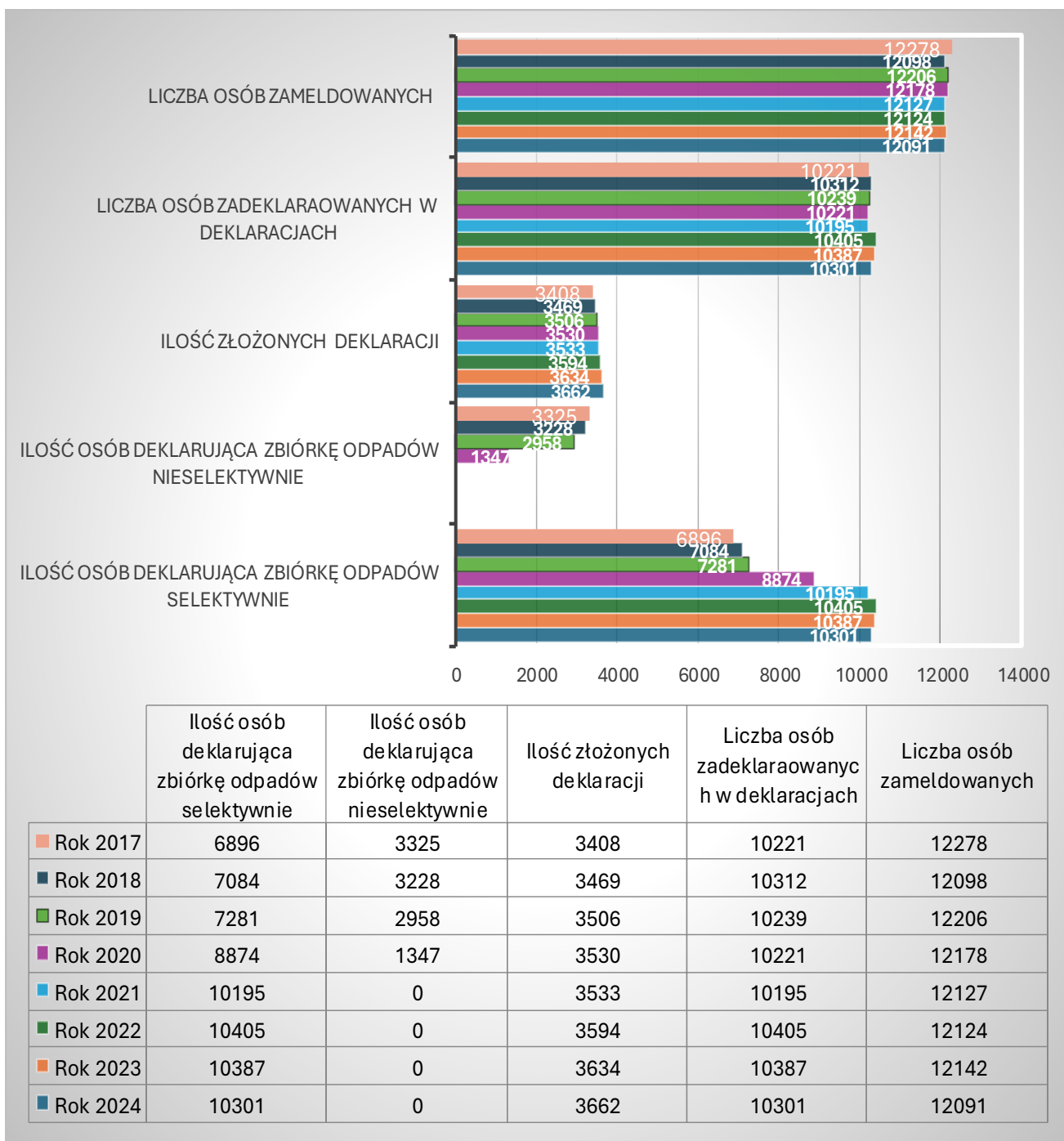
Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych ustaw, nałożyła na samorządy władztwo nad odpadami wytwarzanymi na terenie Gminy. Od 1 lipca 2013 roku obowiązuje nowy system gospodarki odpadami. Gmina zorganizowała odbiór odpadów komunalnych od nieruchomości zamieszkałych. Rada Gminy Żary ustaliła, że najbardziej optymalną opłatą spełniającą zasadę „wytwarzający płaci” za gospodarowanie odpadami będzie opłata naliczana od liczby osób zamieszkałych na terenie nieruchomości.

Gospodarka odpadami 2017 – 2024

Poniżej przedstawiono zestawienie odebranych odpadów zmieszanych i segregowanych z terenu Gminy Żary od 2017 r. do 2024 r. oraz koszt ich odbioru i zagospodarowania:

Rok	Odpady zmieszane	Odpady segregowane	PSZOK	Koszt zagospodarowania odpadów w ZZO Marszów	Koszt odbioru odpadów przez przedsiębiorstwo komunalne PEKOM S.A.	Wydatki razem
2017	2182,78 [Mg]	685,74 [Mg]	43,77 [Mg]	641 213,45 zł	733 482,55 zł	1 374 696,00 zł
2018	2260,78 [Mg]	708,54 [Mg]	38,84 [Mg]	664 126,73 zł	767 136,80 zł	1 431 263,53 zł
2019	2262,34 [Mg]	908,75 [Mg]	111,924 [Mg]	768 450,89 zł	1 024 453,96 zł	1 792 904,85 zł
2020	2177,62 [Mg]	1166,78 [Mg]	131,98 [Mg]	856 028, 09 zł	1 132 631,97 zł	1 988 660,06 zł
2021	1988,64 [Mg]	1568,10 [Mg]	192,14 [Mg]	3 123 545,97 zł		
2022	1934,48 [Mg]	1525,28 [Mg]	183,08 [Mg]	3 218 345,34 zł		
2023	1981,94 [Mg]	1593,52 [Mg]	180,57 [Mg]	4 065 702,19 zł		
2024	2001,04 [Mg]	1759,44 [Mg]	234,66 [Mg]	4 880 787,06 zł		

Tabela /Wykres nr 2 przedstawia liczbę mieszkańców pod względem ewidencji ludności oraz zadeklarowanych w złożonych przez mieszkańców deklaracjach, a także wyszczególnienie ilości osób, które zadeklarowały zbiórkę odpadów w sposób selektywny i zmieszany.

Zestawienie ilości odebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Żary w latach 2017-2024.

(Tabela nr 3)

Rok	Ilości odpadów niesegregowanych [Mg]			Ilości odpadów wielkogabarytowych [Mg]				Ilości odpadów ulegających biodegradacji [Mg]				Ilości odpadów selektywnie zbieranych [Mg]		
	tereny zamieszkałe 200301	tereny nie zamieszkałe 200301	Σ 20 03 01	tereny zamieszkałe 200307	tereny nie zamieszkałe 200307	PSZOK 200307	Σ 20 03 07	tereny zamieszkałe 200201	tereny nie zamieszkałe 200201	PSZO K 200201	Σ 20 02 01	papier	tworzywa sztuczne i metale	szkło
2017	2183	276,14	2 458,92	169,7	13,88	10,7	194,26	129,54	29	0	158,56	39,00	190,3	150,66
2018	2261	262,43	2 523,21	155,44	0	7,88	163,3	145,02	0	0	145,02	38,7	219,4	162,1
2019	2262	253,82	2 516,16	235,96	21,42	69,6	327	184,81	2	17,6	204,41	55,4	274,4	181,91
2020	2178	332,66	2 510,28	272,30	22,24	39,52	334,06	252,60	5,14	14,32	272,06	83,39	317,29	243,46
2021	1974	387,92	2361,92	277,44	10,70	82,60	370,74	468,84	1,58	16,85	487,27	109,62	399,63	313,77
2022	1934	366,00	2300,00	237,00	10,22	78,96	326,18	462,80	0,60	23,74	487,14	103,86	401,06	320,56
2023	1982	341,98	2323,92	230,32	1,36	73,21	304,89	534,50	0,92	18,14	553,56	107,02	427,98	293,70
2024	2001	350,80	2351,84	279,08	0	86,80	365,88	603,52	1,04	47,22	651,78	125,80	474,08	301,84

Tabela nr 4 przedstawia stawki opłat za gospodarowanie odpadami w poszczególnych latach, porównanie z wybranymi gminami.

		Gmina Żary	Miasto Żary	Miasto Lubsko	Gmina Lipinki Łużyckie
2017	Odpady segregowane	9 zł/os.	12,50 zł/os.	10 zł/os.	10 zł/os.
	Odpady zmieszane	16 zł/os.	19,50 zł/os.	16 zł/os.	18 zł/os.
2018	Odpady segregowane	9 zł/os.	12,50 zł/os.	10 zł/os.	10 zł/os.
	Odpady zmieszane	16 zł/os.	19,50 zł/os.	16 zł/os.	18 zł/os.
2019	Odpady segregowane	14 zł/os.	17 zł/os.	17 zł/os.	14 zł/os.
	Odpady zmieszane	19 zł/os.	24 zł/os.	25 zł/os.	24 zł/os.
2020	Odpady segregowane	17 zł/os.	od 1 września 24 zł/os.	od 1 września 25 zł/os.	od 1 czerwca 24 zł/os.

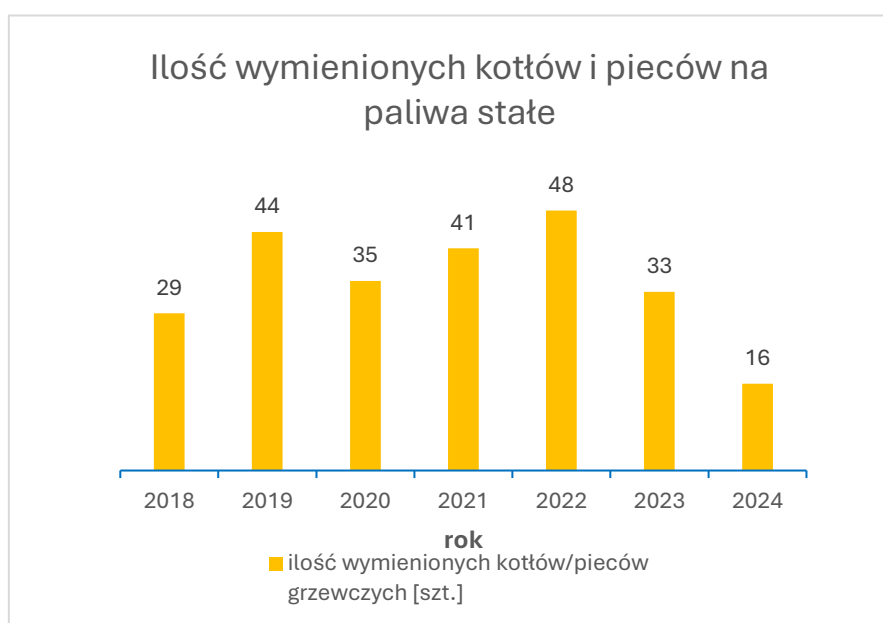
	Odpady zmieszane	34 zł/os.	od 1 września 48 zł/os. (sankcja)	od 1 września 50 zł/os. (sankcja)	od 1 czerwca 48 zł/os. (sankcja)
2021	Odpady segregowane	25 zł/os.	24 zł/os.	25 zł/os.	24 zł/os.
	Odpady zmieszane	75 zł/os. (sankcja)	48 zł/os. (sankcja)	50 zł/os. (sankcja)	48 zł/os. (sankcja)
2022	Odpady segregowane	30 zł/os.	od 1 sierpnia 30 zł/os.	25 zł/os.	30 zł/os.
	Odpady zmieszane	90 zł/os. (sankcja)	od 1 sierpnia 60 zł/os.	50 zł/os. (sankcja)	60 zł/os. (sankcja)
2023	Odpady segregowane	35 zł/os.	30 zł/os.	32 zł/os.	36 zł/os.
	Odpady zmieszane	105 zł/os. (sankcja)	60 zł/os. (sankcja)	96 zł/os. (sankcja)	72 zł/os. (sankcja)
2024	Odpady segregowane	38 zł/os.	30 zł/os.	32 zł/os.	36 zł/os.
	Odpady zmieszane	114 zł/os. (sankcja)	60 zł/os. (sankcja)	96 zł/os. (sankcja)	72 zł/os. (sankcja)

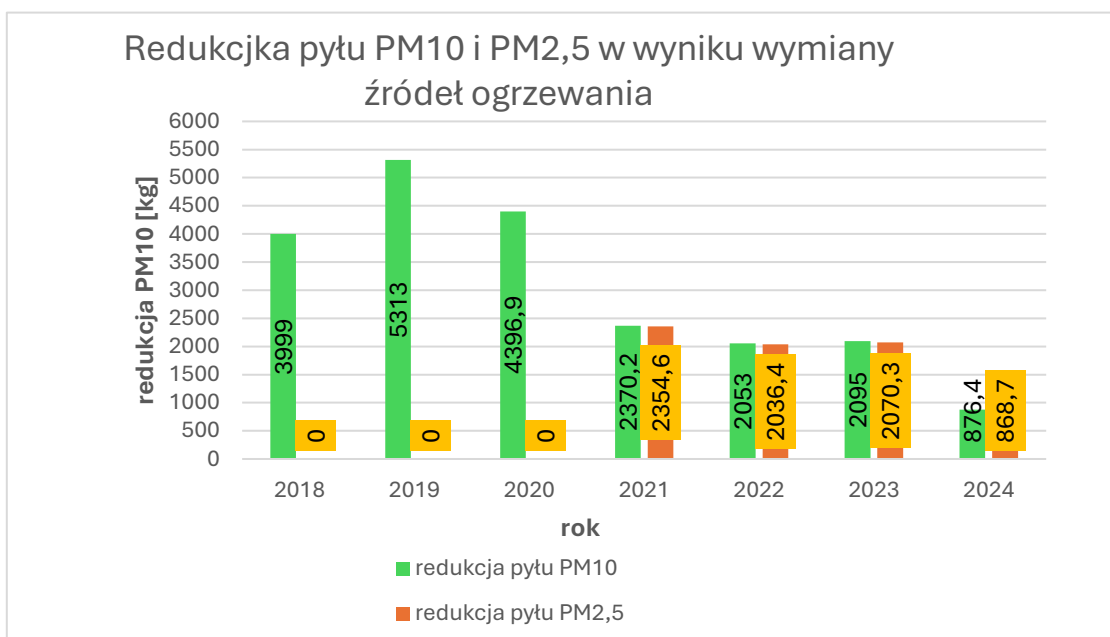
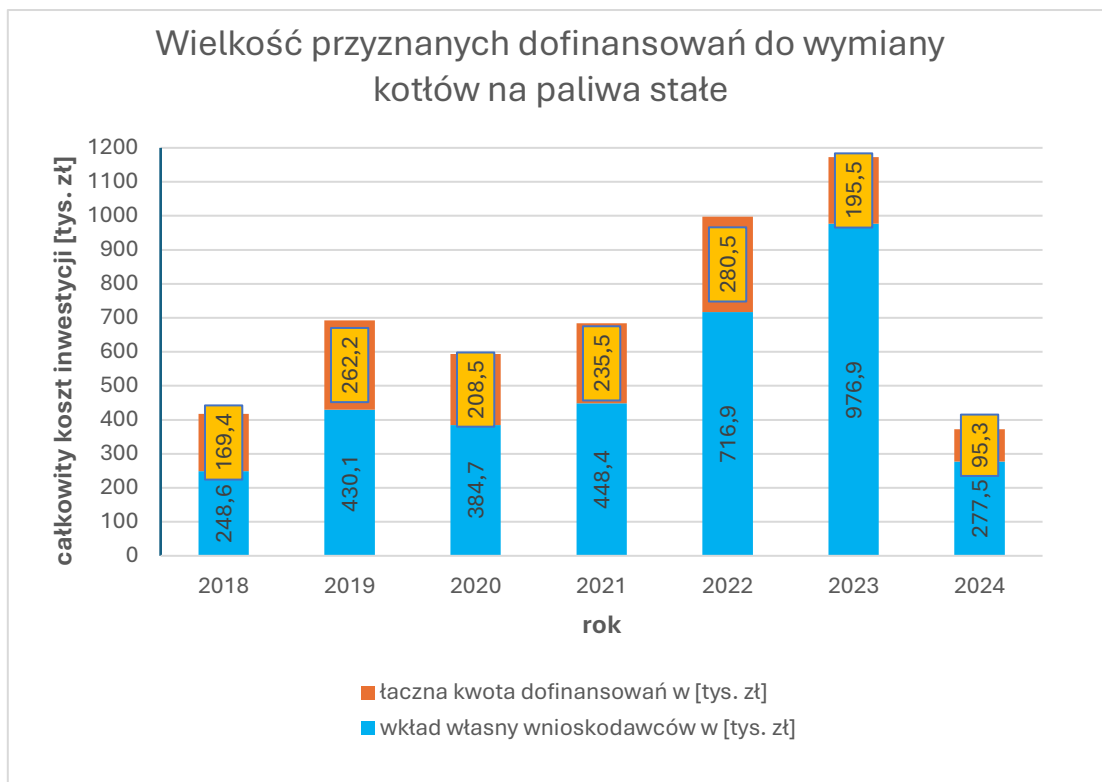
8. OCHRONA ŚRODOWISKA

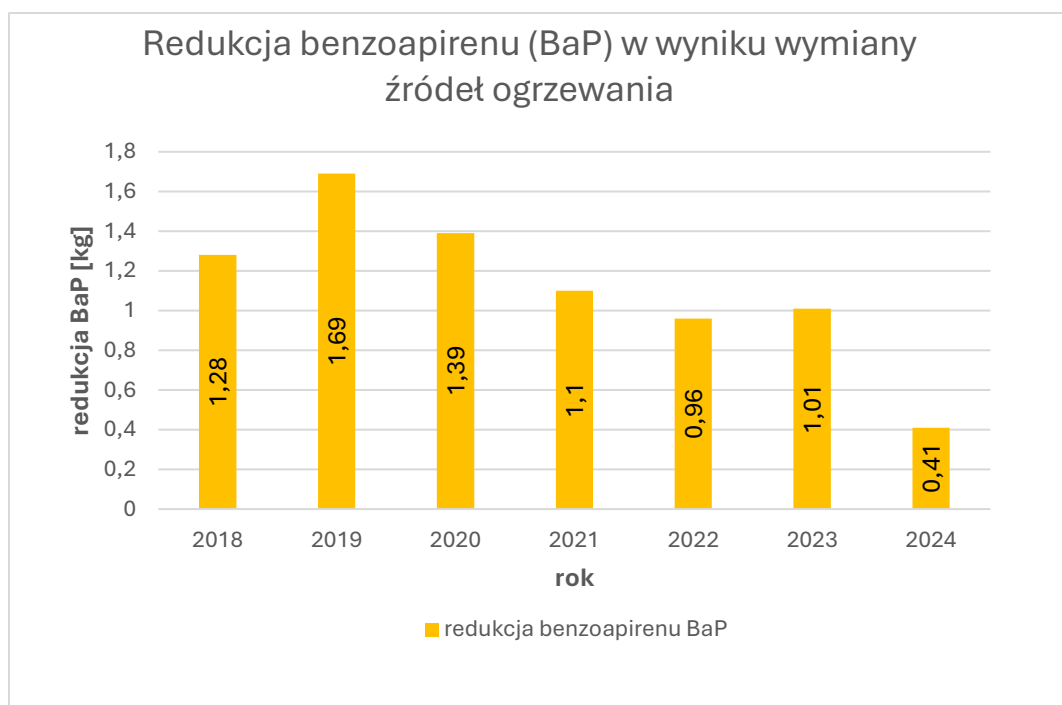
8.1 OCHRONA POWIETRZA I ŚRODOWISKA

W Gminie Żary obowiązuje Program Ochrony Powietrza dla strefy lubuskiej przyjęty uchwałą nr XLII/626/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 26 lutego 2018 r. W celu realizacji obowiązków wynikających z ww. programu Rady Gminy Żary podjęła uchwałę w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na zadania ograniczenia niskiej emisji poprzez dofinansowanie do wymiany starych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych w Gminie Żary. Obecnie obowiązującą uchwałą jest Uchwała Rady Gminy Żary nr III/24/24 z dnia 27.06.2024r. Dofinansowanie przysługuje osobom fizycznym przy wymianie starego pieca na paliwo stałe na nowy ekologiczny w budynkach lub lokalach mieszkalnych, w wysokości do 70% poniesionych kosztów lecz nie więcej niż 9000 zł. W ramach dofinansowań w 2024 r. przyznano dotację 16 wnioskodawcom na demontaż starych pieców i instalację nowych, ekologicznych pieców c.o. spełniających wymagania minimum 5 klasy. Łączna kwota przyznanych dotacji wyniosła 95,3 tys. zł, natomiast całkowite koszty inwestycji poniesione przez wnioskodawców wyniosły 372,8 tys. zł. W wyniku ww. działań osiągnięto efekt ekologiczny polegający na redukcji pyłu PM₁₀ w ilości 876,4 kg/rok, pyłu PM_{2,5} w ilości 868,7 kg/rok oraz benzopirenu (BaP) w ilości 0,41 kg/rok BaP. Od początku działania ww. programu w gminie wymieniono łącznie 246 kotłów na paliwa stałe, a łączna kwota udzielonych dofinansowań wynosi 1 446 900 zł.

Na poniższych wykresach przedstawiono ilość wykonanych inwestycji, kwoty udzielonych dotacji oraz efekt ekologiczny uzyskany na przełomie lat 2018-2024.

Mierz jakość powietrza w Marszowie

Na budynku OSP w Marszowie zamontowany został sensor jakości powietrza, dzięki któremu możliwe jest sprawdzenie aktualnego stopnia zanieczyszczenia powietrza.

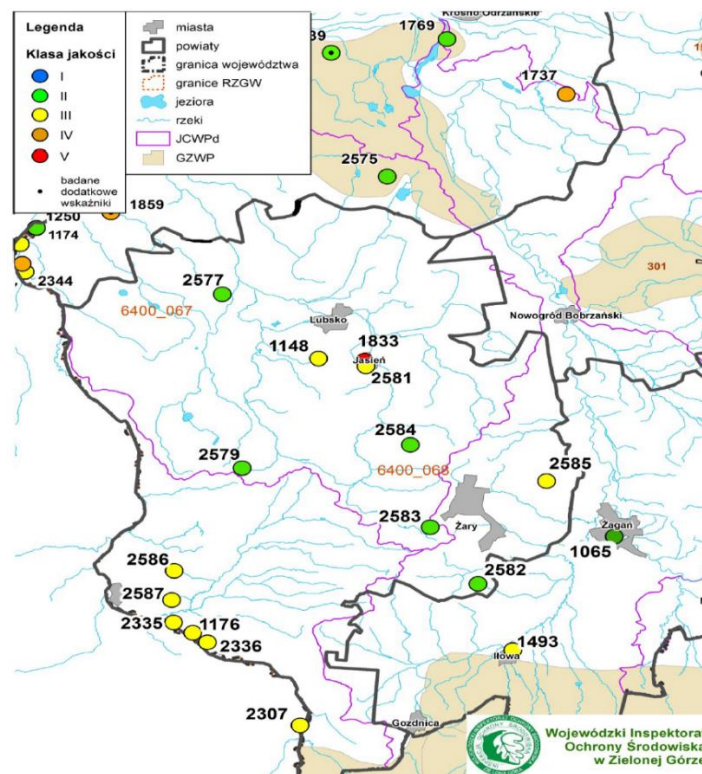
Bieżące odczyty pomiarów można sprawdzać online klikając w link:

<https://airly.org/map/pl/#51.633717,15.215643,i100424>

Sensory prowadzą pomiar stężenia pyłów zawieszonych PM2.5 oraz PM10, temperatury i wilgotności powietrza oraz ciśnienia atmosferycznego. W oparciu o te dane sensory za pomocą barwnej skali w przystępny sposób informują o aktualnym stanie powietrza.

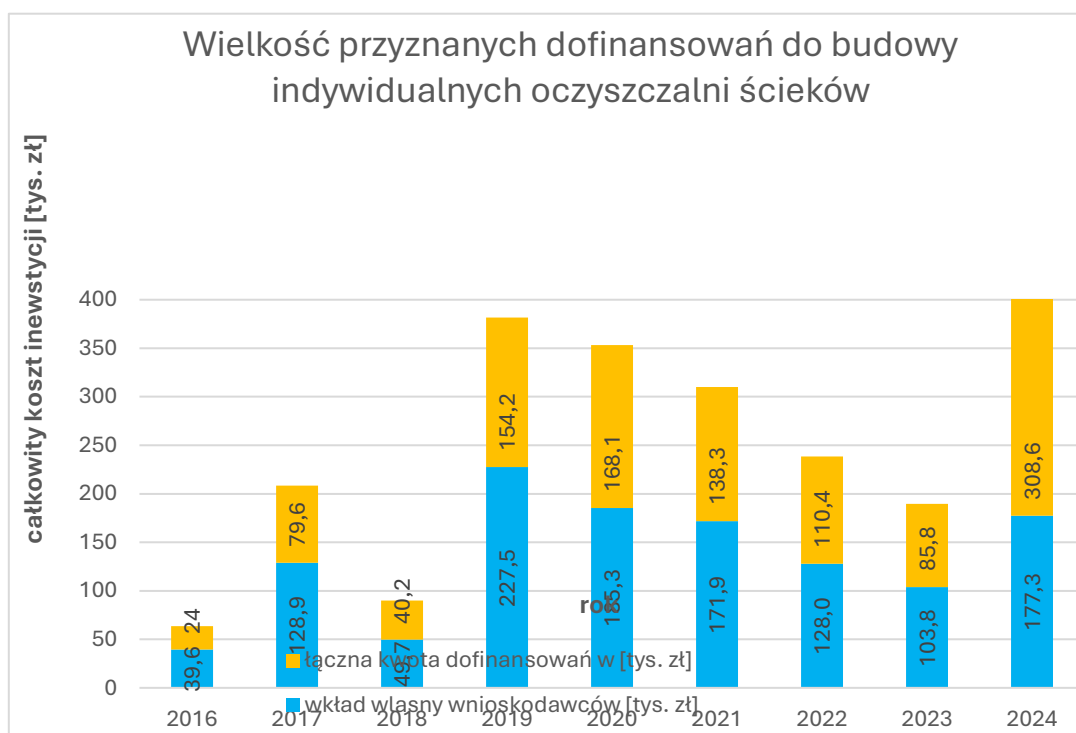
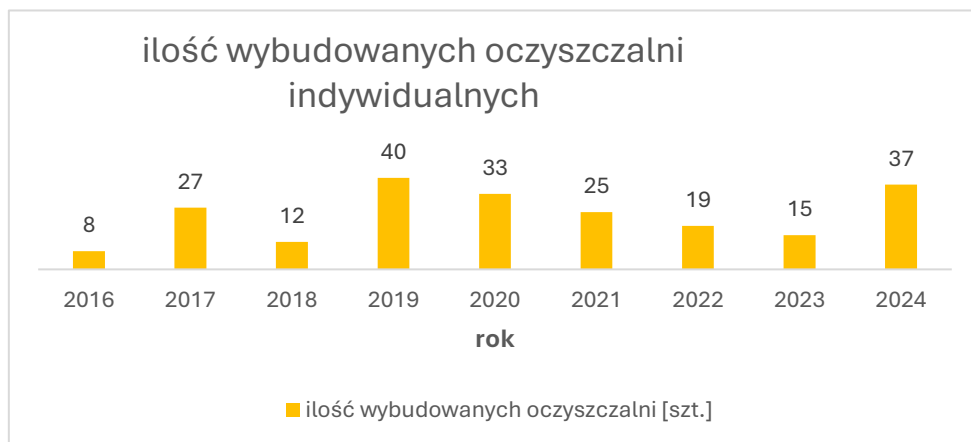
8.2 OCHRONA GOSPODARKI WODNEJ

Gmina Żary wchodzi w skład Łużyckiego Związku Gmin, dla którego aktualnie obowiązuje „Program Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025”, który zakłada realizację działań m.in. z zakresu ochrony gospodarki wodno-ściekowej i środowiska gruntowo-wodnego oraz ochrony wartości przyrodniczych. Ogólnie stan wód podziemnych na terenie Gminy, które stanowią źródła wody pitnej jest w stanie dobrym i klasyfikuje się do II i III klasy czystości. Poniższa mapa przedstawia stan wód podziemnych w okolicach Gminy Żary.

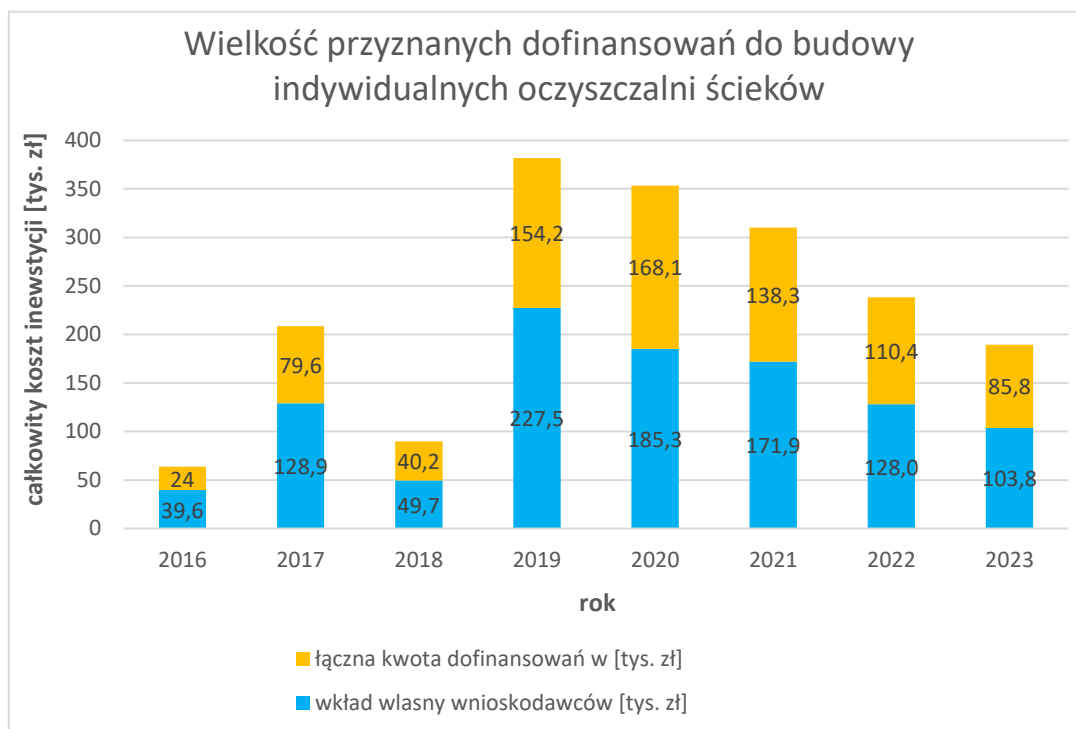
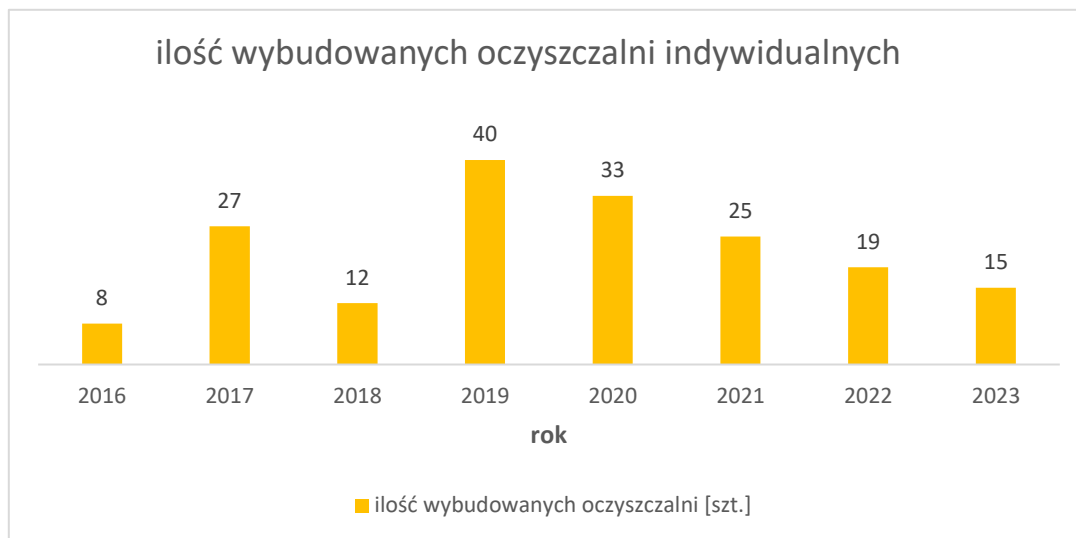

Gmina realizuje założenia ww. programu od 2011 r. m.in. na podstawie uchwał Rady Gminy w sprawie określenia zasad udzielania dotacji z budżetu Gminy Żary na realizację zadań służących ochronie gospodarki wodnej poprzez dofinansowanie do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe. Aktualnie obowiązującą uchwałą w tym zakresie jest Uchwała Rady Gminy Żary nr III/25/24 z dnia 27.06.2024r. Obecnie o dofinansowanie mogą ubiegać się właściciele budynków mieszkalnych istniejących oraz nowobudowanych, do budowy oczyszczalni biologicznych działających w technologii tzw. „osadu czynnego” o wydajności do 7,5 m³/dobę lub zbiornika bezodpływowego o pojemności do 10 m³ (dla budynków wybudowanych do 2000r.). Dofinansowanie wynosi 70% poniesionych kosztów lecz nie więcej niż 9000 zł do przydomowej oczyszczalni oraz nie więcej niż 5000 zł dla zbiorników bezodpływowych (szamb). Działając w ramach programu dofinansowań gmina w 2024 r. przyznała dotację 37 wnioskodawcom na łączną kwotę 308,6 tys. zł. W wyniku realizacji działania powstało 37 nowych indywidualnych oczyszczalni ścieków, obsługujących budynki mieszkalne. Od 2011 r. gmina sfinansowała budowę łącznie 389 przydomowych oczyszczalni.

Na poniższych wykresach zilustrowano ilość wykonanych oczyszczalni ścieków i wartości inwestycji dla poszczególnych lat.

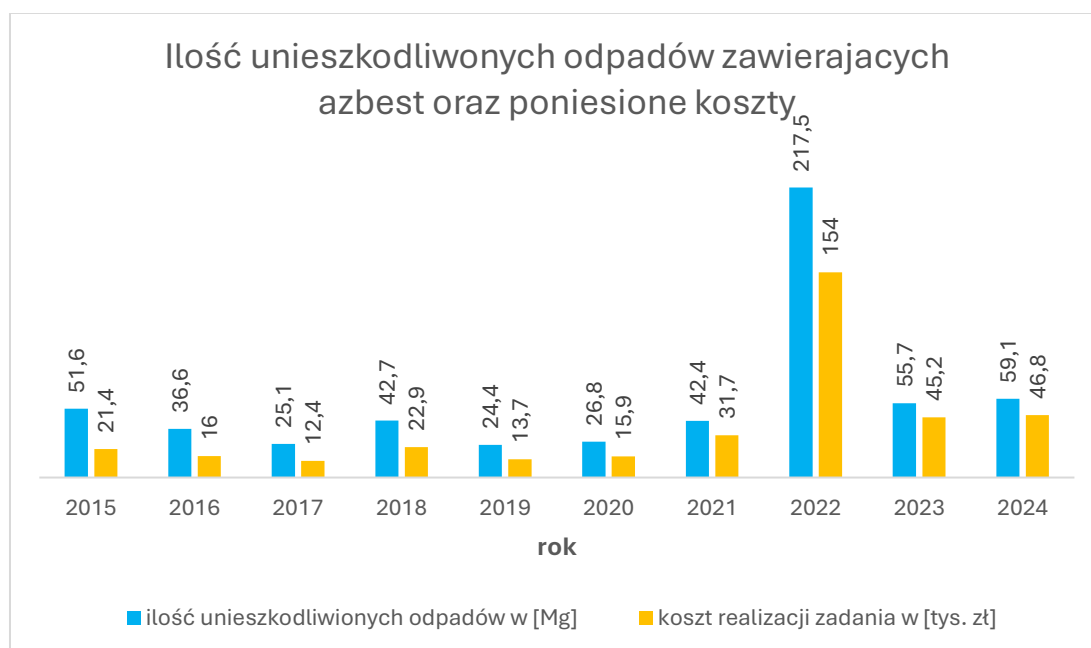
Na poniższych wykresach zilustrowano ilość wykonanych oczyszczalni ścieków i wartości inwestycji dla poszczególnych lat.

8.3 PROGRAM USUWANIA AZBESTU

Gmina Żary posiada program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Żary wraz z wykonaniem inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Żary, podjęty uchwałą Rady Gminy Żary nr XXVII/265/12 z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie przyjęcia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Żary” na lata 2012-2032. W 2020 r. Gmina Żary dokonała aktualizacji programu usuwania azbestu na lata 2020-2032 wraz z inwentaryzacją wyrobów azbestowych. Działając na podstawie uchwał Rady Gminy Żary nr XXXV/391/13 z dnia 19 grudnia 2013 r. oraz nr V/35/19 z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie regulaminu dofinansowania kosztów usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Żary oraz ww. programu, przy wsparciu finansowym Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, od 2015 r. finansuje w 100% koszty związane z usuwaniem i utylizacją wyrobów azbestowych z gospodarstw domowych na terenie gminy. O dofinansowanie mogą ubiegać się właściciele nieruchomości, na których znajdują się wyroby azbestowe składowane luzem lub stanowiące pokrycia dachowe, którzy powierzają wykonanie zadania firmie działającej na zlecenie Gminy Żary. W ramach programu w 2024 r. sfinansowano usunięcie i utylizację łącznie 59,1 Mg (tony) wyrobów azbestowych z terenów gospodarstw domowych osób fizycznych, na łączną kwotę 46,8 tys. zł. Od 2015 r. łącznie usunięto 581,9 Mg odpadów azbestowych na kwotę 380 tys. zł.

Na wykresie poniżej przedstawiono natomiast ilości oraz koszty utylizacji wyrobów zawierających azbest w poszczególnych latach.

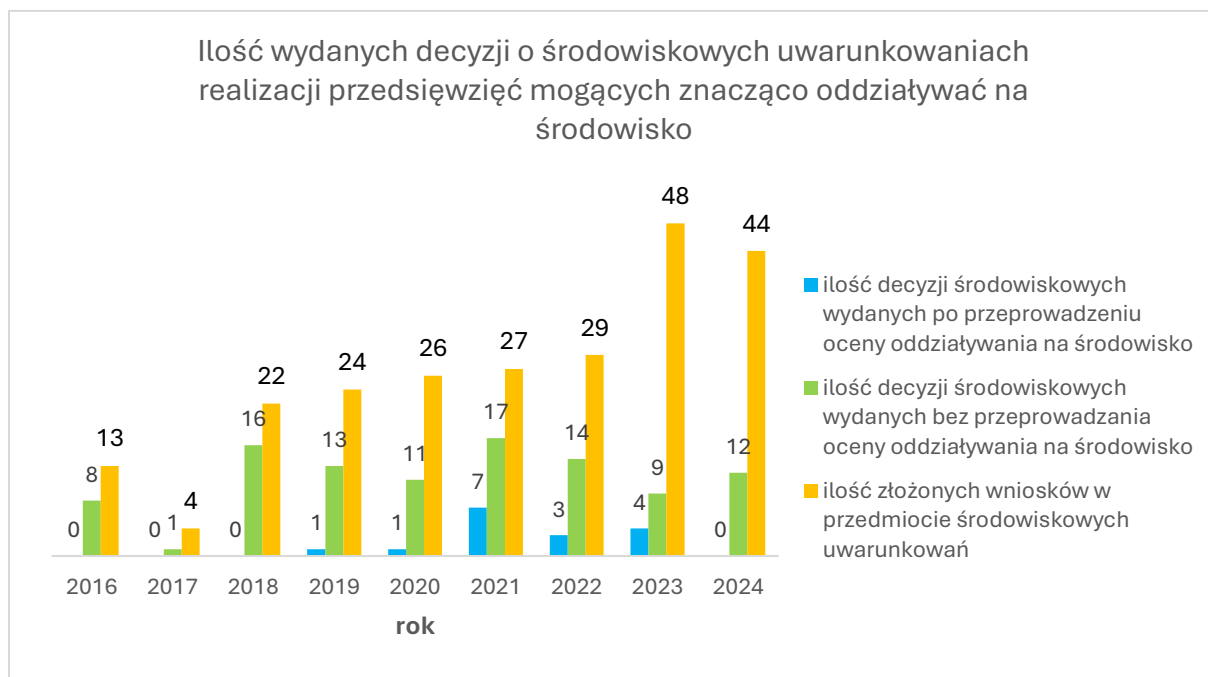

8.4 ŚRODOWISKOWE UWARUNKOWANIA REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ

W 2024 r. Wójt Gminy Żary jako organ właściwy terytorialnie, działając na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wydał 12 decyzji środowiskowych, zezwalających na realizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Większość planowanych przedsięwzięć w ramach wydanych decyzji dotyczy budowy farm fotowoltaicznych, natomiast pozostałe przedsięwzięcia dotyczą zabudowy produkcyjno-magazynowej. Wszystkie wydane decyzje zostały wydane bez konieczności przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko z uwagi na małe przewidywane oddziaływanie na środowisko.

Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach wydawane są dla przedsięwzięć dla których wymagane jest uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy i pozwolenie na budowę i stanowią pierwszy etap realizacji inwestycji.

Na poniższych wykresach przedstawiono ilości wydanych decyzji środowiskowych z podziałem na lata.

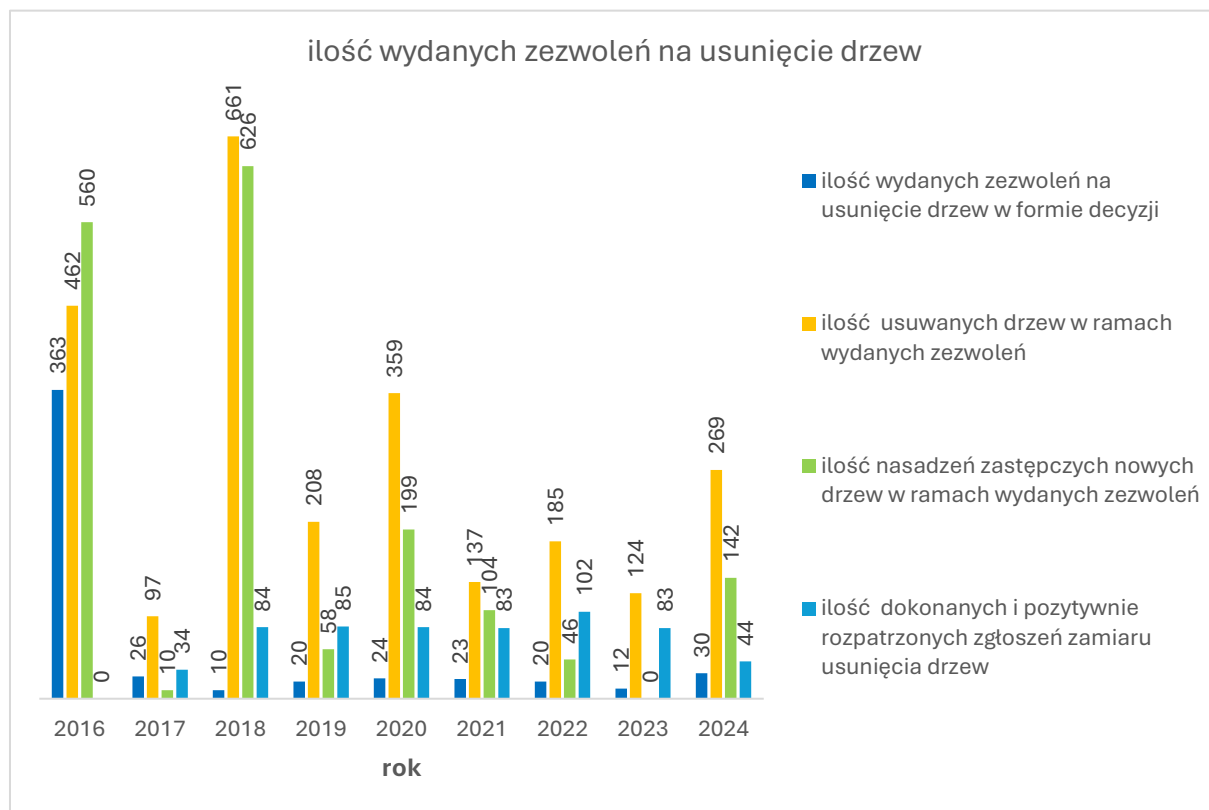

8.5 OCHRONA PRZYRODY

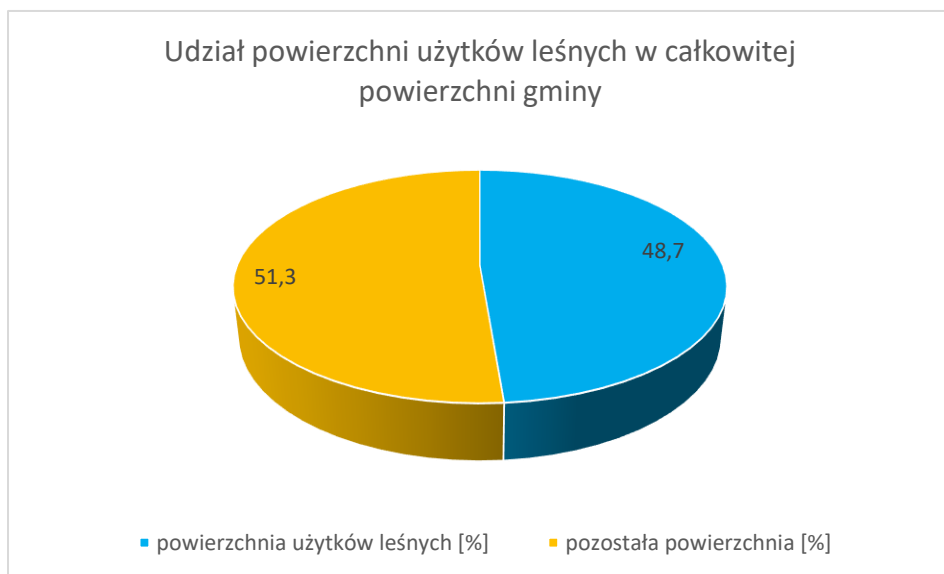
W roku 2024 działając na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, wydano dla firm, zarządców dróg i podmiotów prowadzących działalność gospodarczą zezwolenia w formie decyzji na wycinkę łącznie 269 szt. drzew, nakładając jednocześnie obowiązek dokonania nasadzeń nowych drzew w łącznej ilości 142 szt. Na gruntach będących we własności gminy dokonano także wycinki łącznie 53 szt. drzew, na podstawie otrzymanych zezwoleń od Starosty Żarskiego. Drzewa

w większości stanowiły jednostki w złym stanie zdrowotnym (obumarłe i spróchniałe), a ich usunięcie bezwzględnie podyktowane było poprawą bezpieczeństwa w miejscach publicznych (drogi publiczne, skwery). W większości przypadków drzewa były całkowicie obumarłe i nie brały czynnego udziału w ekosystemie oraz z powodów braku bezkolizyjnych miejsc do nasadzeń (wąskie pasy dróg publicznych), dlatego też nie nakładano w tych przypadkach na wnioskodawców obowiązku dokonania nasadzeń zastępczych.

Na poniższym wykresie przedstawiono ilość wydawanych decyzji na usunięcie drzew oraz ilości usuwanych drzew i ilości drzew do nasadzeń w ramach zezwolenia z podziałem na lata.

Usuwane w ciągu roku drzewa na terenie gminy stanowią mały odsetek w stosunku do powierzchni zalesionych, które stanowią prawie 50% całkowitej powierzchni gminy, co przedstawiono na poniższym wykresie.

8.6 POMNIKI PRZYRODY

Pomniki przyrody na terenie Gminy Żary, ustanowione na mocy Uchwał podjętych przez Radę Gminy Żary: Uchwałą nr XII/118/08 Rady Gminy Żary z dnia 28 lutego 2008r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody (5szt.)

- 1) **dąb szypułkowy „HIERONIM”** o obwodzie pnia **380cm** zlokalizowany na działce ozn. Nr ewidencyjnym 212z, obręb **Włostów**, będącej własnością Skarbu Państwa, pozostającej w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Krzystkowie, nad którą nadzór sprawuje Nadleśnictwo Krzystkowie w Nowogrodzie Bobrzańskim Leśnictwo **Biedrzychowice**;
- 2) **dąb szypułkowy „BOGDAN”** o obwodzie pnia **440cm** zlokalizowany na działce ozn. Nr ewidencyjnym 213y, obręb **Włostów**, będącej własnością Skarbu Państwa, pozostającej w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Krzystkowie, nad którą nadzór sprawuje Nadleśnictwo Krzystkowie w Nowogrodzie Bobrzańskim Leśnictwo **Biedrzychowice**;
- 3) **sosna zwyczajna „KRYSTYNA”** o obwodzie pnia **300cm** zlokalizowana na działce ozn. Nr ewidencyjnym 226c, obręb **Włostów**, będącej własnością Skarbu Państwa, pozostającej w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Krzystkowie, nad którą nadzór sprawuje Nadleśnictwo Krzystkowie w Nowogrodzie Bobrzańskim Leśnictwo **Biedrzychowice**;
- 4) **lipa szerokolistna „STEFAN”** o obwodzie pnia **351cm** zlokalizowana na działce ozn. Nr ewidencyjnym 226f, obręb **Włostów**, będącej własnością Skarbu Państwa, pozostającej w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Krzystkowie, nad którą nadzór sprawuje Nadleśnictwo Krzystkowie w Nowogrodzie Bobrzańskim Leśnictwo **Biedrzychowice**;
- 5) **dąb szypułkowy „WŁADYSŁAW”** o obwodzie pnia **405cm** zlokalizowany na działce ozn. Nr ewidencyjnym 213f, obręb **Włostów**, będącej własnością Skarbu Państwa, pozostającej w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Krzystkowie, nad którą nadzór sprawuje Nadleśnictwo Krzystkowie w Nowogrodzie Bobrzańskim Leśnictwo **Biedrzychowice**.

Uchwałą nr XXI/184/09 Rady Gminy Żary z dnia 30 kwietnia 2009r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody. (11szt.)

- 1) **dąb szypułkowy**, o obwodzie pnia **445 cm** zlokalizowany na działce ozn. nr ewidencyjnym 565, Oddz. Pododdział 333 b, obręb **Łaz**, będącej własnością Skarbu Państwa, pozostającej w zarządzie oraz w nadzorze Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Lipinki;
- 2) **dąb szypułkowy** o obwodzie pnia **520 cm** zlokalizowany na działce ozn. nr ewidencyjnym 529, Oddz. Pododdział 306 c, obręb **Łaz**, będącej własnością Skarbu Państwa, pozostającej w zarządzie oraz w nadzorze Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Lipinki;
- 3) **dąb szypułkowy** o obwodzie pnia **400 cm** zlokalizowany na działce ozn. nr ewidencyjnym 269, Oddz. Pododdział 269 I, obręb **Rościce**, będącej własnością Skarbu Państwa, pozostającej w zarządzie oraz

w nadzorze Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Lipinki;

4) **dąb szypułkowy** o obwodzie pnia **400 cm** zlokalizowany na działce ozn. nr ewidencyjnym 237, Oddz. Pododdział 237 j, obręb **Rościce**, będącej własnością Skarbu Państwa, pozostającej w zarządzie oraz w nadzorze Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Lipinki

5) **buk zwyczajny** o obwodzie pnia **385 cm** zlokalizowany na działce ozn. nr ewidencyjnym 550, Oddz. Pododdział 304 f, obręb **Łaz**, będącej własnością Skarbu Państwa, pozostającej w zarządzie oraz w nadzorze Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Lipinki;

6) **dąb szypułkowy** o obwodzie pnia **320 cm** zlokalizowany na działce ozn. nr ewidencyjnym 3, obręb **Włostów**, Gm. Żary, będącej własnością Skarbu Państwa, pozostającej w zarządzie oraz w nadzorze Agencji Nieruchomości Rolnej, Oddział Terenowy w Gorzowie Wlkp., Filia w Zielonej Górze;

7) **dąb szypułkowy** o obwodzie pnia **380 cm** zlokalizowany na działce ozn. nr ewidencyjnym 3, obręb **Włostów**, Gm. Żary, będącej własnością Skarbu Państwa, pozostającej w zarządzie oraz w nadzorze Agencji Nieruchomości Rolnej, Oddział Terenowy w Gorzowie Wlkp., Filia w Zielonej Górze;

8) **dąb szypułkowy** o obwodzie pnia **410 cm** zlokalizowany na działce ozn. nr ewidencyjnym 3, obręb **Włostów**, Gm. Żary, będącej własnością Skarbu Państwa, pozostającej w zarządzie oraz w nadzorze Agencji Nieruchomości Rolnej, Oddział Terenowy w Gorzowie Wlkp., Filia w Zielonej Górze.

9) **dąb szypułkowy** o obwodzie pnia **460 cm** zlokalizowany na działce ozn. nr ewidencyjnym 3, obręb **Włostów**; Gm. Żary, będącej własnością Skarbu Państwa, pozostającej w zarządzie oraz w nadzorze Agencji Nieruchomości Rolnej, Oddział Terenowy w Gorzowie Wlkp., Filia w Zielonej Górze.

10) **dąb szypułkowy** o obwodzie pnia **530 cm** zlokalizowany na działce ozn. nr ewidencyjnym 3, obręb **Włostów**, Gm. Żary, będącej własnością Skarbu Państwa, pozostającej w zarządzie oraz w nadzorze Agencji Nieruchomości Rolnej, Oddział Terenowy w Gorzowie Wlkp., Filia w Zielonej Górze;

11) **dąb szypułkowy** o obwodzie pnia **300 cm** zlokalizowany na działce ozn. nr ewidencyjnym 3, obręb **Włostów**, Gm. Żary, będącej własnością Skarbu Państwa, pozostającej w zarządzie oraz w nadzorze Agencji Nieruchomości Rolnej, Oddział Terenowy w Gorzowie Wlkp., Filia w Zielonej Górze.

Nad wyżej wymienionymi pomnikami sprawuje obecnie zarząd i nadzór Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Gorzowie Wlkp., Filia w Zielonej Górze w miejsce zlikwidowanej Agencji Nieruchomości Rolnych.

Uchwałą Nr XXI/133/97 Rady Gminy Żary z dnia 30 kwietnia 1997r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody oraz uchwałą Nr XX/203/12 Rady Gminy Żary z dnia 21 czerwca 2012r. w sprawie nadania nazwy pomnikowi przyrody ustanowionemu w drodze uchwały Rady Gminy Żary Nr XXI/133/97 z dnia 30 kwietnia 1997r. (25szt.)

- 1) **Platan klonolistny** o obwodzie **355cm** zlokalizowany - Park w Kadłubi (oddz. 79 m)
- 2) **Platan klonolistny** o obwodzie **340cm** Park w Kadłubi (oddz. 79 m)
- 3) **Dąb szypułkowy** o obwodzie **370cm** zlokalizowany -Park w Kadłubi (oddz. 79 m)
- 4) **Dąb szypułkowy** o obwodzie **350cm** zlokalizowany -Park w Kadłubi (oddz. 79 m)
- 5) **Lipa drobnolistna** o obwodzie 315cm zlokalizowana -Park parafialny w Bieniowie
- 6) **Dąb szypułkowy** o obwodzie **500cm** zlokalizowany -Drożków (na dz. nr 79)
- 7) **Dąb szypułkowy** o obwodzie **355cm** zlokalizowany -Surowa (droga gminna dz. nr 192)
- 8) **Dąb szypułkowy** o obwodzie **470cm** zlokalizowany -Drożków (na dz. nr 363)
- 9) **Dąb szypułkowy** o obwodzie **350cm** zlokalizowany -Drożków (na dz. nr 79)
- 10) **Dąb szypułkowy** o obwodzie **425cm** zlokalizowany -Park w Lubanicach (dz. nr 394/10)
- 11) **Dąb szypułkowy** o obwodzie **350cm** zlokalizowany -Park w Lubanicach (dz. nr 394/10)
- 12) **Dąb szypułkowy** o obwodzie **430cm** zlokalizowany -Lubanie (droga gminna dz. nr 602)
- 13) **Żywotnik** /dwa pnie/o obwodzie **94 i 126** zlokalizowany -Zielony Las (oddz. 294 h)
- 14) **Dąb szypułkowy** o obwodzie **375cm** zlokalizowany -Park parafialny w Bieniowie
- 15) **Kasztanowiec** o obwodzie **335cm** zlokalizowany -Park w Olbrachtowie (dz. nr 370)
- 16) **Buk pospolity** o obwodzie **320cm** zlokalizowany -Park w Olbrachtowie (dz. nr 370)
- 17) **Klon pospolity** o obwodzie **280cm** zlokalizowany -Park w Olbrachtowie (dz. nr 370)
- 18) **Dąb szypułkowy** o obwodzie **375cm** zlokalizowany -Park w Biedrzychowicach (oddz. 240 f)
- 19) **Dąb szypułkowy „MACIEJ”** o obwodzie **630cm** zlokalizowany -Park w Biedrzychowicach (oddz. 240 f)
- 20) **Dąb szypułkowy** o obwodzie **410cm** zlokalizowany - Park w Biedrzychowicach (oddz. 240 f)
- 21) **Lipa drobnolistna** o obwodzie **340cm** zlokalizowana -Park w Kadłubi (oddz. 79 m)
- 22) **Dąb szypułkowy** o obwodzie **360cm** zlokalizowany -Park w Biedrzychowicach (oddz. 240 f)
- 23) **Dąb szypułkowy** o obwodzie **400cm** zlokalizowany -Park w Biedrzychowicach (oddz. 240 f)
- 24) **Dąb szypułkowy** o obwodzie **410cm** zlokalizowany -Park w Biedrzychowicach (oddz. 240 f)

Pomniki przyrody na terenie Gminy Żary, ustanowione na mocy rozporządzeń Wojewody Lubuskiego:

- 1) Rozporządzenie Wojewody Lubuskiego Nr 27 z 19 maja 2006r. (Dz.Urz.Woj.Lub. Nr 38 poz. 827 z dn. 05.06.2006 r.) **(1szt.)**

Skupienie drzew – 2 szt. Buk pospolity (Fagus sylvatica) o obwodzie **360cm** i **330cm** zlokalizowane – na działce ozn. Nr ewidencyjnym 370, obręb **Olbrachtów**, Gm. Żary, będącej własnością Gminy Żary
Rośnie w Parku w Olbrachtowie.

- 2) Rozporządzenie Wojewody Lubuskiego Nr 31 z 19 maja 2006r. (Dz.Urz.Woj.Lub. Nr 38 poz. 831 z dn. 05.06.2006 r.) **(1szt.)**

Dąb szypułkowy (*Quercus robur*) o nazwie **BARTEK** o obwodzie **490cm** zlokalizowany – na działce ozn. Nr ewidencyjnym 642, obręb **Bieniów**, Gm. Żary, będącej własnością Skarbu Państwa, pozostającej w zarządzie oraz w nadzorze Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Lubsko (obr. leśny Jasień, L-ctwo Łukawy, oddz. 380 a)

- 3) Rozporządzenie Wojewody Lubuskiego Nr 35 z 19 maja 2006r. (Dz.Urz.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 05.06.2006 r.) **(2szt.)**

Choina kanadyjska (*Tsuga canadensis*) o obwodzie **187cm** zlokalizowana – na działce ozn. Nr ewidencyjnym 551, obręb **Łaz**, Gm. Żary, będącej własnością Skarbu Państwa, pozostającej w zarządzie oraz w nadzorze Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Lipinki (L-ctwo Zielony Las, oddz. 294 h. Drzewo rośnie przy ruinach pałacu)

Skupienie drzew – 2 szt. Dąb szypułkowy / *Quercus robur* / o obwodzie **495cm** i **403cm** zlokalizowane – na działce ozn. Nr ewidencyjnym 551, obręb **Łaz**, Gm. Żary, będącej własnością Skarbu Państwa, pozostającej w zarządzie oraz w nadzorze Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Lipinki (L-ctwo Zielony Las, oddz. 294 h)

- 4) Rozporządzenie Wojewody Lubuskiego Nr 39 z 19 maja 2006r. (Dz.Urz.Woj.Lub. Nr 38 poz. 839 z dn. 05.06.2006 r.) **(2szt.)**

Dąb szypułkowy /*Quercus robur*/ o nazwie **RUDOLF** o obwodzie **690cm** zlokalizowany – na działce ozn. nr ewidencyjnym 9/5, obręb **Olszyniec**, Gm. Żary

Dąb szypułkowy /*Quercus robur*/ o obwodzie **600cm** zlokalizowany – na działce ozn. Nr ewidencyjnym 278, obręb **Olszyniec**, Gm. Żary, będącej własnością Skarbu Państwa, pozostającej w zarządzie oraz w nadzorze Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Lipinki (obr. leśny Żary, L-ctwo Olszyniec, oddz. 113 A j).

Pomnik przyrody w Biedrzychowicach Dolnych
– dąb szypułkowy "Maciej" o obwodzie pnia ponad 440 cm

8.7 GMINNY PUNKT KONSULTACYJNO-INFORMACYJNY PROGRAMU "CZyste POWIETRZE

Gmina Żary 31 maja 2021r. podpisała porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze i przystąpiła do obsługi Programu Priorytetowego "Czyste Powietrze". To kompleksowy program, którego celem jest zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne. Program skupia się na termomodernizacji budynków jednorodzinnych oraz wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe, w celu ekologicznego i efektywnego zarządzania energią. Mieszkańcy naszej Gminy mogą za pośrednictwem tutejszego Urzędu złożyć wniosek o dotację oraz otrzymać bezpłatną pomoc w zakresie weryfikacji wniosku pod kątem wymagań programu. W 2024r. w ramach prowadzenia gminnego punktu udzielono 217 konsultacji w zakresie informacji o programie oraz w zakresie składania wniosku o dofinansowanie. W ramach programu do końca grudnia 2024r. z gminy Żary do wojewódzkiego funduszu zostało złożonych 544 wniosków i zrealizowano 301 inwestycji w zakresie wymiany źródła ogrzewania i termomodernizacji budynków, a sumaryczna kwota wypłaconych przez fundusz dotacji wyniosła 7 007 751,41 zł

Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

W Urzędzie Gminy Żary przy al. Jana Pawła II 6 68-200 Żary, w pokoju nr 207 dla mieszkańców Gminy Żary funkcjonuje punkt konsultacyjno-informacyjny rządowego Programu „Czyste powietrze”, prowadzony w ramach porozumienia podpisanego 31 maja 2021 roku, pomiędzy Gminą Żary, a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze. Punkt czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach 13:00 – 15:00. W punkcie można uzyskać informacje na temat Programu i możliwości skorzystania z dofinansowania m.in. na wymianę starego kotła na nowy ekologiczny system ogrzewania oraz na ocieplenie budynku, a także pomoc w wypełnianiu i składaniu

wniosek o dofinansowanie do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze.

Dzięki porozumieniu nasza gmina jest pośrednikiem pomiędzy mieszkańcami, a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska. Prowadzenie Punktu zostało powierzone pracownikom Urzędu Gminy Żary, do którego zadań należy udzielanie informacji na temat Programu oraz pomoc w wypełnianiu wniosków.

Zmiana źródła ogrzewania na nowe bardziej efektywne przy jednoczesnej termomodernizacji budynku (ocieplenie ścian i wymiana stolarki okiennej) to przede wszystkim korzyści ekonomiczne płynące ze zmniejszenia zapotrzebowania na paliwo i energię elektryczną niezbędne do funkcjonowania systemu ogrzewania.

8.8 OPIEKA ND ZWIERZETAMI BEZDOMNYMI

Rada Gminy Żary do końca marca każdego roku uchwała program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żary.

Program ma na celu:

- zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca i opieki w schronisku dla zwierząt;
- opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- odławianie bezdomnych zwierząt;
- poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- usypianie ślepych miotów;
- ograniczenie populacji zwierząt;
- ustanowienie gospodarstwa rolnego zapewniającego miejsca dla zwierząt gospodarskich odebranych właścicielom;
- zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej.

Na rok 2024 taki program został przyjęty uchwałą nr LVII/531/24 z dnia 29 lutego 2024 r. i zawierał poniższe zadania:

1) Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt oraz ich odłowienie. Zadanie było realizowane zgodnie z podpisaną umową ze Schroniskiem dla zwierząt w Piotrowie. Wydano środki na ten cel w kwocie 172 188,44 zł. W schronisku przebywało 19 psów z terenu naszej Gminy.

2) Opieka nad wolno żyjącymi kotami w tym ich dokarmianie:

a) karma dla kotów, na wnioski mieszkańców Gminy była zakupiona i wydawana -koszt zadania to 1 198,20 zł.

b) sterylizacja lub kastracja kotów wolno żyjących odbywała się również na wnioski mieszkańców -na ten cel wydano 16 100,00 zł.

Kastrację i całodobową opiekę weterynaryjną, zapewnił zgodnie z podpisaną umową CHIRON S.C. Ewa Rogus Marcin Rogus oraz Gabinet Weterynarii Rafał Rafalski w Lubsku.

3) Obligatoryjna sterylizacja albo kastracja zwierząt w schronisku - wszystkie zwierzęta, trafiające do schroniska są kastrowane, chyba że ich stan zdrowia lub wiek na to nie pozwala. Ponadto każdy pies, który trafił do schroniska został zaszczepiony.

4) Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt.

Informacje o bezdomnych zwierzętach, dla których gmina poszukuje właścicieli zamieszczane są na stronie www.gminazary.pl, biuletynie informacyjnym wydawanym przez Urząd Gminy oraz poprzez współpracę z sołtysami wsi z terenu gminy. Dodatkowo schronisko w Piotrowie podejmuje działania zmierzające do pozyskania właścicieli i oddawania do adopcji bezdomnych zwierząt.

5) Usypianie ślepych miotów - w 2023 r. nie zostały podjęte działania mające na celu usypianie ślepych miotów.

6) Zadaniem Gminy jest również wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich z terenu Gminy Żary. W związku z powyższym podpisano umowę z gospodarstwem rolnym we Włostowie. W 2024 r. nie było potrzeby zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich.

7) Gmina Żary w 2024 r. miała podpisaną, umowę na realizację usuwania i utylizację martwych zwierząt i ich szczątków z terenu Gminy z Firmą Wielobranżową EKOLOG w Złotniku. Poniesiony przez Gminę koszt na ten cel to 7 668,00 zł.

Całkowity koszt opieki nad zwierzętami wyniósł 214 800,08 zł, a wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację programu zgodnie z uchwałą określony był na wartość 216 000,00 zł.

Zestawienie wydatków na opiekę nad zwierzętami z podziałem na lata 2020 – 2023

	2020	2021	2022	2023	2024
Poniesione koszty na utrzymanie psów w schronisku	148.898,08 zł	199.101,43 zł	238.894,90 zł	200.956,77 zł	172.188,44 zł
Psy przebywające w schronisku	20	23	24	15	19
Adopcje	4	5	8+7 szczeniaków	7	4
Usypianie ślepych miotów	0	0	0	0	0

Ustawa o ochronie zwierząt reguluje sprawę bezdomnych psów – zgodnie z którą wyłapywanie bezpańskich psów i opieka nad nimi należy do zadań gminy, na której terenie takie zwierzęta występują. Nie ma tak naprawdę znaczenia czy psy zostały porzucone, zabłąkały się, czy same uciekły,

gmina powinna wziąć za nie odpowiedzialność i umieścić je w schronisku. Najtrudniejszą sprawą wydaje się wyłapywanie psów z tak zwanych niebezpiecznych i agresywnych ras, psów zastraszonych, które były źle traktowane przez poprzedniego właściciela. Problemem jest też wolne miejsce w schronisku, którego często brakuje, co świadczy m.in. o skali porzucania zwierząt.

Warto także wspomnieć o obowiązkach właścicieli czworonogów, które również regulowane są ustawowo. W ustawie o ochronie zwierząt znajdują się również zasady utrzymywania zwierząt domowych zobowiązujące właścicieli do zapewnienia ochrony i dbania o nieuciążliwość psów dla innych ludzi, wyprowadzanie psów na smyczy i sprzątanie po nich.

Rudi i Żabka szukają domu

Problem bezdomności zwierząt jest bardzo ważnym zagadnieniem w naszej gminie. Brak zmian w prawie związanych z zabezpieczeniem bezdomnych zwierząt, w tym stworzeniem obowiązku powszechnego chipowania psów i specjalnego rejestru oznaczonych zwierząt jest przyczyną rosnących wydatków. Stworzenie obowiązku powszechnego chipowania psów i wprowadzenie centralnego systemu ich ewidencji przyczyniłoby się do ograniczenia liczby zwierząt nieposiadających właściciela.

9. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

9.1 ZAOPATRZENIE MIESZKAŃCÓW W WODĘ

Sieć wodociągowa na terenie Gminy Żary obejmuje 176 km wodociągów, które pozwalają Gminie świadczyć usługi w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie 27 miejscowości Gminy Żary. Wskazane usługi świadczone są na rzecz ok. 12 124 tys. mieszkańców. Na potrzeby realizacji usług w zakresie dostarczania wody, Gmina Żary eksploatuje 9 ujęć wody (Bieniów, Bogumiłów, Drożków, Łaz, Mirostowice Dolne, Sieniawa Żarska, Olbrachtów, Olszyniec, Złotnik) i 7 stacji uzdatniania wody (SUW Bogumiłów, SUW Drożków, SUW Łaz, SUW Mirostowice Dolne, SUW Sieniawa Żarska, SUW Olbrachtów, SUW Olszyniec). Łączna sprzedaż wody w roku 2024 kształtowała się na poziomie 401 601 m³ i przyniosła Gminie dochód w wysokości ok. 1. 721. 726,47 zł netto.

Rok sprawozdawczy	Ilość wody sprzedanej w m ³	Dochód ze sprzedaży wody
2021	343 685	1 501 932,45 zł
2022	367 118	1 705 981,33 zł
2023	397 610	1 639 059,90 zł
2024	401 601	1 721 726,47 zł

Sieć wodociągowa od 2015 roku jest systematycznie modernizowana i rozbudowywana. Wprowadzone zostały nowe systemy sterowania pracą na stacjach uzdatniania wody, poprzez zmianę z systemów analogowych na cyfrowe. Systematycznie wykonywane są wymiany źródeł filtrujących, a także modernizowane procesy uzdatniania wody. Kontynuowany jest również proces wymiany liczników do odczytu wody z tradycyjnych, odczytywanych przez konserwatorów na radiowe umożliwiające odczyt bez konieczności wchodzenia na posesję. Wszystkie te działania mają na celu usprawnienie procesu dostarczania wody mieszkańcom oraz podniesienie jakości wydobytej wody. W 2024 roku dokonano zakupu i montażu wodomierzy zdalnego odczytu dla odbiorców wody w m. Bogumiłów, Janików, Rościce, Stawnik za kwotę 252.248,80 zł.

Z najważniejszych inwestycji przeprowadzonych w 2024r. wpływających na poprawę funkcjonowania infrastruktury wodociągowej należy wymienić:

- wykonanie studni redukcyjnej ciśnienie na sieci wodociągowej w Sieniawie Żarskiej i Kadłubii;

- wykonanie ogrodzenia strefy ujęcia wody w Sieniawie Żarskiej;
- budowę odcinka sieci wodociągowej pod rowem melioracyjnym w m. Drozdów;
- modernizację podziemnej instalacji elektrycznej na ujęciu wody w m. Mirostowice Dolne;
- wykonanie węzła technologicznego na SUW Drożków;
- modernizację budynku oraz wykonanie nowej instalacji CO na stacji uzdatniania wody w m. Olbrachtów;
- modernizację wraz z wymianą kolumny filtrującej studni głębinowej na ujęciu wody w m. Bogumiłów;
- wykonanie nowej studni redukcji ciśnienia wody na sieci w m. Łaz;
- modernizację dwóch pomp sieciowych na awaryjny węzeł zasilania w wodę SUW w m. Olbrachtów;
- budowę zbiornika buforowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą dla stacji uzdatniania wody w Sieniawie Żarskiej;
- zakup i montaż pomp pośrednich PJM na stacji uzdatniania wody w Sieniawie Żarskiej;
- zakup i montaż agregatów głębinowych (pomp) na ujęciach wody w Złotniku, Sieniawie Żarskiej, Bogumiłowie i Bieniowie;
- wykonanie węzła technologicznego do płukania sieci na SUW Łaz;
- zakup pompy sieciowej na stację uzdatniania wody w m. Drożków

Łączny koszt tych przedsięwzięć zamknął się kwotą 2.230.699,02 - zł.

Łącznie w latach 2015 – 2024 na infrastrukturę wodociągową na terenie Gminy Żary przeznaczono ponad 15 mln zł.

9.2 INFRASTRUKTURA DROGOWA

Sieć dróg gminnych publicznych przebiega na łącznej długości 75,5 km. Stanowią one sieć uzupełniającą, zaspokajającą elementarne potrzeby i dostęp do dróg powiatowych i wojewódzkich oraz krajowych. Dodatkowo na terenie Gminy znajduje się ok. 1000 km dróg gminnych stanowiących uzupełnienie sieci drogowej, są to tak zwane drogi wewnętrzne. Często służą jedynie miejscowym potrzebom lokalnym, w większości posiadając nawierzchnię gruntową.

Drogi powiatowe (63 km) to ciąg 16 dróg, których przebieg określono w Rozporządzeniu Ministra Komunikacji:

- nr F1076 Żary – Lubomyśl - Złotnik- Niemcza,
- nr F 1077 Świbna – Bieszków- Biedrzychowice Dolne- Bieniów – Gorzupia,
- nr F 1080 Żary - Mirostowice Dolne – Jankowa Żagańska – Lubieszów,
- nr F 1087 Wicina – Bieszków – Lubanice,
- nr F 1089 Złotnik – Olszyniec – Marszów – Żary – Kunice,
- nr F 1090 Żary – Kadłubia – Lubomyśl,
- nr F 1091 Żary – Siodło,
- nr F 1092 Drozdów – Mirostowice Górne - Mirostowice Dolne,
- nr F 1093 Żary – Łaz – Mirostowice Dolne,
- nr F 1094 Cisowa – Suchleb – Miłowice- Olbrachtów - Łaz,
- nr F 1095 Cielmów – Pietrzyków - Lubanice – Lubomyśl,
- nr F 1115 Janików - Bogumiłów – Drozdów,
- nr F 1116 Lipinki Łużyckie - Górka – Sieniawa Żarska – do drogi krajowej nr 12,
- nr F 1117 Brzostowa – Sieciejów - Górka - Grabik,
- nr 1119 od drogi krajowej nr 27 – do drogi powiatowej nr F 1076.

W ciągu zaliczanym do kategorii dróg wojewódzkich leży droga nr 287 Dychów – Lubsko - Żary (8 km), natomiast wśród dróg krajowych przebiegających przez teren Gminy Żary (45,8 km) przebiegają drogi:

- nr 12 Żary - Żagań oraz Żary - Łęknica,
- nr 18 Olszyna - Wrocław (przyszła autostrada A18),
- nr 27 Przewóz - Zielona Góra (przez Żary).

W ramach modernizacji gminnej infrastruktury drogowej na terenie gminy na odcinkach dróg wewnętrznych w miejscowościach: Lubomyśl, Marszów, Mirostowicach Dolnych i Biedrzychowicach ułożono nowe dywaniki asfaltowe. Łącznie zmodernizowano 2,5 km dróg. Ponadto utwardzono nowe

odcinki dróg w m. Łaz – 2 odcinki, Lubanice, Drożków, Miostowice Górne, Miostowice Dolne – 3 odcinki o łącznej długości 2778 mb.

Droga po modernizacji w Drożkowie

Droga po modernizacji w Lubomyślu

Nowy odcinek drogi – Mirostowice Dolne

Nowy odcinek drogi – Mirostowice Górne

Mirostowice Dolne – ul. Leśna

Droga w m. Łaz

9.3 INFRASTRUKTURA OŚWIETLENIOWA (OŚWIETLENIE DROGOWE - ULICZNE)

Na infrastrukturę oświetleniową na terenie Gminy składa się oświetlenie drogowe zainstalowane w 27 miejscowościach przy drogach krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych (w tym też wewnętrznych). Na koniec roku 2024 zamontowanych było łącznie we wszystkich miejscowościach 2707 szt. (w 2023r. -2603 szt.) punktów świetlnych na które składało się:

L.p	Oświetlenie drogowe	2020	2021	2022	2023	2024
1.	oprawy sodowe	1353 szt.	1353szt.	1375	1375	1345
2.	energooszczędne oprawy LED	308 szt.	622 szt.	826	1014	1138
3.	hybrydowe lampy solarne	131 szt.	164 szt.	185	214	224
4.	kablowe linie zasilające (nowe odcinki oświetleniowe)	Ok. 12 km	Ok. 19 km	26,12 km	34,22	37,62
Razem punktów świetlnych		1792	2139	2386	2603	2707

Powyższa tabela obrazuje, że na przestrzeni lat 2020 – 2024 ilość punktów świetlnych wzrosła w Gminie Żary o 915 sztuk.

W roku 2024 infrastruktura oświetleniowa rozbudowana została, o 10 szt. hybrydowych lamp solarnych oraz 124 szt. energooszczędnych opraw LED, do zasilania których wykonano ponad 3,40 km kablowych linii zasilających. Dzięki tym inwestycjom bezpieczeństwo na Gminie Żary z roku na rok wzrasta, przyczyniając się jednocześnie do podniesienia standardu życia na terenach wiejskich.

Miostowice Górne – nowe oświetlenie

9.4 KOMUNIKACJA ZBIOROWA

W ramach świadczenia usług przewozowych na terenie Gminy Żary regularną komunikacją zbiorową określone trasy, na których frekwencja spada poniżej możliwości ekonomicznych świadczenia usługi przez przewoźnika konieczne jest dotowanie kursów nierentownych umożliwiającym mieszkańcom dojazd do Żar, do szkół, pracy, służby zdrowia, urzędów, sklepów itp. W celu utrzymania jakości usług przewozowych Wójt Gminy Żary zawarł Umowę z Wojewodą Lubuskim na dopłatę ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej z dnia 28 grudnia 2023 r. na okres od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. Dopłatami zostało objętych 10 linii komunikacyjnych:

Symbol	Opis linii
081110610 U	Żary – Siodło – Żary
081110620 U	Żary – Lubomyśl – Złotnik – Żary
081110630 U	Żary – Bieniów – Biedzychowice Dolne – Żary
081110640 U	Żary – Olbrachtów – Miostowice Dolne – Żary
081110650 U	Żary – Lubanice – Żary
081110660 U	Żary – Kadłubia – Złotnik - Żary
081110670 U	Żary – Miostowice Dolne – Żary
081110680 U	Żary – Marszów – Olszyniec – Żary
081110700 U	Żary – Bogumiłów – Rościce – Olbrachtów – Żary
081110710 U	Żary – Olbrachtów – Żary

Z takiej możliwości na wybranych tylko trasach i kursach (godzinach) mogą skorzystać mieszkańcy min. Siodła, Lubomyśla i Złotnika, Bogumiłowa, Miłowic, Rościc, Olbrachtowa, Miostowic Dolnych i Górnych, Łukaw, Lubanic, Surowej, Grabika, Kadłubii, Marszowa, Olszyńca,.

Wójt Gminy Żary zawarł umowę z Wojewodą Lubuskim na dopłatę do 10 linii komunikacyjnych ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej z dnia 15 grudnia 20223 r. na okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

Umowa z Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze z dnia 25.01.2024 r. określająca zasady przekazywania przez Województwo na rzecz Organizatora rekompensat w części stanowiącej zwrot utraconych przychodów z tytułu stosowania ustawowych uprawnień do ulgowych

przejazdów w publicznym transporcie zbiorowym do wysokości poniesionej z tego tytułu straty przez Operatora publicznego transportu zbiorowego.

Gmina Żary w 2024 roku wydatkowała 863 886,98 zł, natomiast kwota dopłat w 2024 roku wyniosła 474 901,19 zł, kwota przekazanej rekompensaty – 166 726,26 zł, wkład własny Gminy 224 319,37 zł.

Usługi przewozu osób na terenie Gminy Żary świadczy Feniks V Sp. zo.o.

Dodatkowo Gmina Żary jest jedną z 9 gmin, które postanowiły zostać partnerem Powiatu Żarskiego we współfinansowaniu zadania organizacji przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej na obszarze Powiatu Żarskiego, dzięki czemu zyskałismy dodatkowe połączenia na trasie: Żary-Łęknica, Żary-Lubsko, Żary-Przewóz. Kwota jaką Gmina Żary przeznaczyła w 2024 roku na dofinansowanie ww. zadania wynosi 104 535,93 zł.

10. KULTURA, SPORT I TURYSTYKA

10.1 SPORT I TURYSTYKA

Gmina Żary posiada dobrze rozbudowaną bazę sportowo-rekreacyjną. Funkcjonuje 13 pełnowymiarowych boisk piłkarskich, 6 boisk wielofunkcyjnych zlokalizowanych przy szkołach, 9 boisk do plażowej piłki siatkowej, kompleks sportowy „Orlik” w Mirostowicach Dolnych oraz jeden obiekt lekkoatletyczny w miejscowości Grabik.

Na terenie gminy funkcjonują obecnie 23 siłownie zewnętrzne, 23 place zabaw, które są każdego roku doposażone w nowe elementy i urządzenia zabawowe. Większość tych obiektów stanowi kompleksy sportowo-rekreacyjne. Z podsumowania wynika, że na terenie gminy funkcjonują 34 place rekreacyjno- sportowe zawierające zarówno elementy zabawowe, urządzenia siłowni zewnętrznej jak i dodatkowe elementy infrastruktury rekreacyjnej tj, wiaty, altany, boiska itp.

10.2 KULTURA

Na terenie Gminy Żary działa 13 Kół Gospodyń Wiejskich, 12 Zespołów Śpiewaczych oraz zespół folklorystyczny Górali Czadeckich „Dolina Nowego Sołońca” ze Złotnika.

Dodatkowo licznie działające na terenie Gminy stowarzyszenia realizują szeroki zakres zadań poprzez upowszechnianie, promocję i popularyzację lokalnej twórczości oraz organizowanie wszelkiego rodzaju imprez kulturalnych i sportowych.

Zespół śpiewaczy Karolinki z Grabika

Zespół Złoty Kłós z Marszowa

Na terenie Gminy Żary funkcjonują 24 świetlice wiejskie. W każdej z nich zatrudniony jest opiekun świetlicy, odpowiedzialny za terminarz najmu, utrzymanie porządku i czystości, zgłaszanie awarii, odczyty liczników. Działalność świetlic wiejskich ma na celu integrację środowiska lokalnego, inicjowanie aktywności mieszkańców na rzecz rozwoju miejscowości oraz prowadzenie działalności kulturalnej, edukacyjnej i sportowej. Cieszą się one coraz większym zainteresowaniem i wraz z rozwojem samorządności lokalnej umacnia się ich rola i pozycja w społeczności lokalnej. Świetlice wiejskie są małymi centrami lokalnej kultury, urozmaicają czas wolny i integrują społeczność lokalną, służąc dzieciom i dorosłym.

W grudniu 2023r, ukończone zostały prace polegające na stworzeniu Centrum Kulturalno – Edukacyjnego w m. Grabik. Przedmiotem inwestycji była rozbudowa i remont istniejącego budynku na cele kulturalno – turystyczno - edukacyjne w Grabiku z przeznaczeniem dla młodzieży, dorosłych i seniorów. Powstała biblioteka, sala edukacyjno-wystawowa, zaplecze higieniczno-sanitarne, Klub Seniora, siedziba KGW i Zespołu śpiewaczego oraz duża sala bankietowa.

Nowoczesny budynek Centrum Kulturalno – Edukacyjnego w m. Grabik – 2024r.

Centrum Kulturalno – Edukacyjne w 2024r. zostało wyposażone w nowoczesne zaplecze kuchenne, stoły, krzesła oraz inne wyposażenie niezbędne do funkcjonowania obiektu.

10.3 GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA GMINY ŻARY Z/S W BIENIOWIE

Na terenie Gminy Żary funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna z siedzibą w Bieniowie, która jest Biblioteką Centralną z 10 filiami (w miejscowościach: Drożków, Grabik, Kadłubia, Lubanice, Łaz, Mirostowice Dolne, Mirostowice Górne, Olbrachtów, Sieniawa Żarska, Złotnik) zatrudniająca 13 osób na 11,75 etatach. Zbiory oferowane użytkownikom to m.in.: książki z różnych dziedzin, czasopisma bieżące, księgozbiór regionalny, teczki zagadnieniowe. Zbiory biblioteczne wypożyczane są na zewnątrz oraz udostępniane na miejscu w czytelnich. Biblioteka to centrum kulturalne i oświatowe danej miejscowości. Odbývają się tam: liczne konkursy, wystawy, spotkania opłatkowe, spotkania autorskie, różnego rodzaju zebrania oraz inne imprezy.

Biblioteka i wszystkie filie były czynne przez cały rok, dodatkowo odbyły się 23 sobotnie dyżury w Bieniowie. W Gminnej Bibliotece Publicznej oraz Filiach czytelnicy wypożyczyli 28 632 egzemplarzy książek i czasopism. Liczba czytelników wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 185 osób i wyniosła 29 495, natomiast liczba wypożyczanych pozycji książkowych zwiększyła się o 882.

W ciągu roku przybyło bibliotece 1815 pozycji książkowych za kwotę 48921 zł z czego 16 153,- zł z Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025, co oznacza spadek o 149 pozycji względem roku poprzedniego – spowodowane wzrostem cen książek (średnia cena: 26,95 zł, o 3 zł więcej niż wcześniej). Dodatkowo biblioteka otrzymała 391 pozycji książkowych od czytelników na kwotę 3710zł.

W bibliotekach gminnych są organizowane liczne wydarzenia kulturalne, takie jak spotkania autorskie, lekcje biblioteczne, warsztaty plastyczne, wystawy i spektakle teatralne, które wzbogacają życie kulturalne gminy i przyciągają zarówno lokalną społeczność jak i gości z zewnątrz.

Wieczór z poezją w Złotniku

Wizyta w teatrze w Gorzowie Wielkopolskim

Pracownicy Biblioteki Gminnej aktywnie uczestniczą również w ogólnopolskich akcjach, takich jak Noc Andersena, Noc Biblioteki czy Narodowe Czytanie. Biorą również udział w programie „Mała Książka - Wielki Człowiek”, tj. w kolejnej edycji programu wzmacniającego pracę bibliotek.

Projekt „**Mała książka - wielki człowiek**” przeznaczony jest dla dzieci w wieku 3-8 lat. Dzięki temu projektowi pozyskujemy małych czytelników. Dzieci odwiedzający bibliotekę po raz pierwszy otrzymują Wyprawkę Czytelniczą, w skład której wchodzi: książka „Krasnal w Krzywej Czapce”, broszura „Książką połączeni”, czyli Mały czytelnik w bibliotece oraz Kartę Małego Czytelnika. Każde wypożyczenie książki to jedna naklejka. Przy uzbieraniu 10 naklejek dziecko otrzymuje imienny dyplom, potwierdzający jego aktywność czytelniczą.

W 2024r. **Noc Andersena** została zorganizowana w Olbrachtownie. To była wyjątkowa okazja, aby dzieci mogły przenieść się do świata baśni i wyobraźni, inspirowanego twórczością Hansa Christiana Andersena. Tego typu spotkania nie tylko bawią, ale też rozwijają kreatywność i wyobraźnię najmłodszych. Była to okazja do przeczytania kilku baśni, a następnie, na ich podstawie dzieci tworzyły prace plastyczne w różnych technikach. Był również czas na zabawy taneczne, które są doskonałym sposobem na integrację i aktywne spędzanie czasu wśród najmłodszych.

Noc Andersena

„**Noc bibliotek**” to ogólnopolska akcja, w której 11.X.2024r. gminna biblioteka wzięła udział. Zabawy ruchowe, gry, zajęcia plastyczne to jedne z atrakcji przygotowanych na ten wieczór. Bibliotekę odwiedzili dzielnicowi miasta Żary, którzy opowiedzieli dzieciom o tajnikach pracy policjanta oraz jak prawidłowo korzystać z numeru alarmowego 112. Miło było również gościć radnego wsi Bieniów pana Marka Kaźmierczaka, który również włączył się w zabawy z dziećmi. Podczas słuchania fragmentów

bajek dzieci mogły się zrelaksować, i wyciszyć odpoczywając na kocykach. Noc bibliotek miała miejsce w 5 filiach naszej biblioteki.

Noc bibliotek w Bieniowie

Noc bibliotek – Mirostowice Dolne

Pracownicy biblioteki angażują się w proces edukacji i rozwoju osobistego mieszkańców gminy poprzez organizację różnorodnych zajęć i warsztatów. Biblioteki czynnie włączają się i biorą udział w gminnych konkursach świątecznych. Nasze prace często są nagradzane i dostrzegane na tle innych prac. Dla dzieci i młodzieży prowadzone są lekcje biblioteczne, konkursy czytelnicze oraz warsztaty artystyczne, które wspierają rozwój umiejętności czytelniczych, badawczych i twórczych. Regularnie odbywają się zajęcia plastyczne podczas Kreatywnych Piątków oraz Twórczych Śród. Dla dorosłych biblioteki oferują kursy językowe, szkolenia z zakresu obsługi komputera oraz warsztaty rękodzielnicze, które umożliwiają rozwój umiejętności oraz poszerzanie horyzontów osobistych.

Spotkanie autorskie z Karolem Chojnackim

Biblioteki są ważnym miejscem integracji społecznej dla mieszkańców gminy. Organizują spotkania klubów czytelniczych, dyskusyjnych klubów książki oraz zajęcia dla seniorów, które umożliwiają nawiązywanie kontaktów społecznych i wymianę doświadczeń. W naszych bibliotekach funkcjonuje 9 Dyskusyjnych Klubów Książki. Ponadto biblioteki angażują się w aktywizację lokalną poprzez wspieranie inicjatyw społeczności lokalnej, promocję lokalnych tradycji i kultury oraz udział w wydarzeniach społecznych i kulturalnych organizowanych w gminie.

„Gala Czytelnika roku 2024” - została zorganizowana 1 marca w sali wiejskiej w Bieniowie. Podczas spotkania nagrodę czytelnika roku 2023 otrzymała pani Maria Przybylska. Szczególne podziękowania skierowane zostały do pani Eli Gordaszewskiej oraz Pani Anny Ślawnickiej, za wieloletnie wsparcie z ich strony dla biblioteki. Wieczór uświetnił koncert Pani Małgorzaty Kacowicz oraz poezja Katarzyny Zychli. Na spotkaniu nie zabrakło emocji, a to za sprawą zabawy literackiej „Połącz autora z tytułem”.

„Narodowe Czytanie” akcja pod patronatem Pary Prezydenckiej, której głównym założeniem jest popularyzacja czytelnictwa poprzez kontakt z największymi dziełami polskiej literatury. W gminnej bibliotece w dniu 7.09.2024r podczas Narodowego Czytania wprowadziła słuchaczy w lekturę pani Barbara Sazon, a fragmenty utworu „Kordian” Juliusza Słowackiego odczytane zostały przez przewodniczącą Rady Gminy Żary Elwirę Wentlant.

Gminne biblioteki aktywnie promują czytelnictwo i kulturę poprzez różnorodne akcje i inicjatywy. Organizują konkursy czytelnicze, czytanie na głos dla dzieci, ferie w bibliotece, wystawy książek oraz biorą udział w wydarzeniach kulturalnych, które zachęcają mieszkańców do korzystania z książek i uczestnictwa w życiu kulturalnym gminy.

Międzypokoleniowe Warsztaty Artystyczne „Wielkanoc – Radość i Nadzieja”. Warsztaty realizowane były przez Stowarzyszenie PRO-MENTOR. Frekwencja była duża, wszystkie miejsca przy stołach zajęte, zarówno przez starszych jak i młodszych mieszkańców naszej gminy. Prace artystyczne odbyły się pod instruktażem Pani Mirelli Porwisiak. Wyposażenie w różnorodne i wielobarwne materiały plastyczne pozwoliły uczestnikom na wykonanie ślicznych różnej wielkości i wielokolorowych pisanek, kurczaczków, kwiatów oraz innych ozdób stołu wielkanocnego. Dużo było śmiechu i rozmów związanych ze świętami. Spotkanie bardzo udane, wielu z uczestników odkryło w sobie talenty plastyczne.

XXI Ogólnopolski Tydzień Bibliotek - zorganizowano w bibliotece spotkanie: Wielka wymiana, które miało 2 cele:

- zaopatrzenie się bądź wymianę rzeczy dobrych, a już nam nieprzydatnych (ubiór nam się już znudził), a ktoś inny może potrzebować tego (odzież, obuwie, sprzęty i inne).
- towarzyskie spotkanie, rozmowy na różne tematy na przykład zdrowotne, lecznicze, żywieniowe i masę innych, jak to zwykle w miłym, znajomym gronie bywa.

Spotkanie zorganizowano wspólnie z panią Mileną Olech z biblioteki w Łazie, uczestnikami byli czytelnicy obu bibliotek. Stoły ugięły się od rzeczy, które zostały przyniesione na wymianę. Każdy coś dla siebie znalazł.

Konkurs Pięknego Czytania, to konkurs, do którego czytelnicy przygotowywali się przez cały rok szkolny. W konkursie wzięło udział 14 uczestników, komisja konkursowa w składzie: Marlena Feręc oraz Elżbieta Jurkowska wyłoniła Mistrza Pięknego Czytania oraz trzy przyznała wyróżnienia.

Spotkanie autorskie - W świetlicy wiejskiej w Drożkowie odbyło się spotkanie autorskie z Leną Femlak. Nastolatka wydała swoją pierwszą książkę dla młodzieży pod tytułem „Our common path”. Z debiutującą pisarką rozmawiała także autorka książek Katarzyna Zychla z GBP z/s w Bieniowie z filii w Grabiku. Biblioteka w Drożkowie w ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym przyłączyła się do

zorganizowania tego spotkania. Mieszkańcy tej miejscowości z różnych organizacji mocno wspierali Lenę, mieli również możliwość zakupu jej książki z autografem

Wyjazd do Gorzowa Wielkopolskiego w ramach projektu "Poznaj samego siebie i..."

Biblioteki w gminie Żary adaptują się do nowych wyzwań współczesności, oferując dostęp do zasobów elektronicznych, takich jak Academica.

Zajęcia z programowania w Bieniowie

Biblioteka wdraża także nowoczesne technologie i narzędzia, które umożliwiają lepszą obsługę użytkowników oraz dostęp do wiedzy i kultury w sposób dostosowany do współczesnych potrzeb. To także centra życia kulturalnego, edukacyjnego i społecznego. Ich działalność wspiera rozwój społeczności lokalnej, promuje czytelnictwo i kulturę oraz integruje mieszkańców, tworząc tym samym otwarte i aktywne środowisko społeczne.

11. ZABYTKI

11.1 ZŁOTNIK

Dwór sołtysi w Złotniku (gm. Żary) jest mało znanym, ale niezwykle cennym zabytkiem na terenie historycznych Dolnych Łużyc. Wzniesiony w roku 1534 obiekt, za wyjątkiem niewielkich napraw prowadzonych w kolejnych stuleciach, przetrwał do naszych czasów w praktycznie niezmienionym stanie. Szczególnie cennymi elementami decydującymi o jego wartości są oryginalna więźba dachowa i drewniane stropy z XVI w. oraz ceramiczne pokrycie dachu, którego dachówki powstały w okresie od XVI do XIX w. Ostatni remont-przełożenie dachu był przeprowadzony prawdopodobnie w 1722 r. z wykorzystaniem starszych, zachowanych w dobrym stanie dachówek. W kolejnych wiekach na dachu dokonywano jedynie miejscowych uzupełnień i tym samym dwór sołtysi w Złotniku posiada obecnie od strony północnej, prawdopodobnie najstarsze oryginalne ceramiczne pokrycie dachu in situ w województwie lubuskim.

Po II wojnie światowej w nieużytkowany i opuszczony kościół uderzył piorun, który spowodował pożar wieży. Od tej chwili kościół zaczął popadać w ruinę, zawaleniu uległo późnogotyckie sklepienie nawy, a później dachy. Wokół kościoła pierwotnie założony został cmentarz otoczony kamiennym murem z budynkiem bramnym, przy którym wzniesiono w roku 1534 budynek o bliżej nieokreślonym przeznaczeniu. Wśród różnych jego funkcji podaje się, że mógł on pełnić rolę spichlerza, dworu sołtysiego, szpitala czy klasztoru. Kościół, mur cmentarny z budynkiem bramnym i przylegająca do nich tajemnicza budowla z XVI w., stanowią rzadki przykład wiejskiej architektury obronnej, która umożliwiała schronienie się miejscowej ludności w wypadku nadciągającego zagrożenia. We wnętrzach kościoła możemy zobaczyć zachowane późnogotyckie drzwi, fragmenty malowideł czy wsporniki sklepienne w kształcie ludzkich twarzy. Wnętrza tajemniczego budynku z 1534 r. posiadają oryginalne drewniane stropy, które spoczywają na ciesielsko opracowanym dębowym słupie. Romantyczne ruiny złotnickiego kościoła przypominają nam architekturę słonecznej Toskanii, która podkreślona jest wiekowymi żywotnikami rosnącymi na otaczającym go cmentarzu. Dzięki wsparciu finansowemu przyznanemu przez Niemiecko-Polską Fundację Ochrony Zabytków Kultury i rząd federalny Niemiec w wysokości 100.000 zł, dotację Lubuskiego Konserwatora Zabytków w wysokości 25.000 zł, oraz dzięki środkom własnym Gminy Żary (właściciela obiektu) i Stowarzyszenia „Region Łużyce” (obecnego użytkownika obiektu) na przełomie 2019/2020 udało się przeprowadzić fachowe prace konserwatorsko-budowlane przy więźbie dachowej, pokryciu dachowym i drewnianym stropie nad parterem.

Szczególnym elementem wyróżniającym tę inwestycję był sposób konserwacji dachu. W przeciwieństwie do wielu innych remontów polegających na wymianie poszycia dachowego na nowe, w Złotniku zdecydowano się na całkowite zachowanie oryginalnej dachówki wraz z minimalną ingerencją w mocno zdeformowaną konstrukcję więźby dachowej. Do uzupełnienia poszycia użyto specjalnie zakupionych w tym celu różnych rodzajów historycznej dachówki karpíówki. Dodatkowo na połaci południowej możemy znaleźć historyczne dachówki ze zniszczonych w ostatnich latach dachów zamku Czocho, baszty bramy lubańskiej we Lwówku Śl. czy kościoła w Niwnicach. Natomiast drewniany strop belkowy na parterze został uzupełniony z wykorzystaniem historycznego materiału. W ten sposób remont dworu sołtysiego w Złotniku można uznać za wzorowy z punktu widzenia maksymalnego zachowania substancji zabytkowej.

Późnogotyckie drzwi Kościoła w Złotniku fot. A. Gutka

Konserwacja dachu Złotnik Fot. A. Gutka

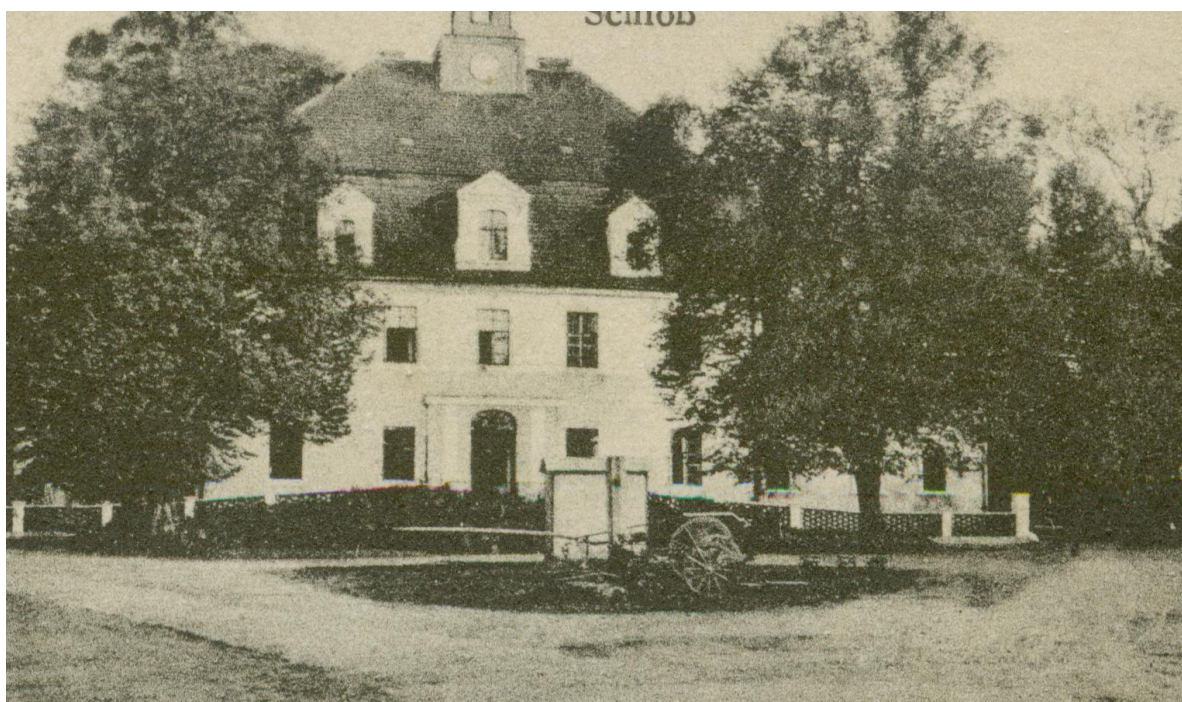
11.2 WŁOSTÓW – PAŁAC

Pałac znajduje się w środkowej części Włostowa, na wschód od drogi prowadzącej z Żar do Zielonej Góry, w północnej części zespołu parkowo-folwarcznego. Po południowej stronie obiektu rozciąga się park krajobrazowy. Natomiast po zachodniej i północnej zabudowania gospodarcze i rozległe podwórze o nieregularnym rzucie. Pałac powstał prawdopodobnie pod koniec XV w. lub na początku XVI w., poddano go gruntownej przebudowie w stylu klasycystycznym w 1803 r. Pierwotny obiekt o charakterze obronnym, otoczony był fosą, wzniesiony z cegły i kamienia, na rzucie zbliżonym do kwadratu, podpiwniczony, o przynajmniej dwóch kondygnacjach naziemnych i dwutraktowym układzie wnętrza. W ramach XIX-wiecznej przebudowy pałacu, zachowano pierwotny plan budynku, znacznie jednak przekształcając jego elewacje oraz wnętrza. Nowy dwór był budowlą piętrową, podpiwniczoną nakrytą wysokim dachem mansardowym z lukarnami, zwieńczonym drewnianą wieżyczką z zegarem. Pod koniec XIX w. do bocznych elewacji korpusu głównego dostawiono parterowe przybudówki, nakryte dachami mansardowymi. Pałac wykorzystywany był od 1945 r. przez Państwowe Gospodarstwo Rolne Bieniów do końca lat 60-tych XX w. Opuszczony pod koniec lat 60-tych popadł w ruinę, przy czym do lat 90-tych, czyli do czasu komunalizacji stanowił własność Skarbu Państwa. W chwili przejęcia przez Gminę Żary, czyli w 1991 r. stanowił już kompletną ruinę, praktycznie obiekt przedstawiał stan techniczny taki jak obecnie. Pozostałości ścian pałacu są silnie zawilgocone, z licznymi pęknięciami i ubytkami warstwy tynku, ponadto miejscami występują braki w konstrukcji nadproży, ubytki w licu muru i luźne cegły w koronie. Teren pałacu był zagruzowany, porośnięty trawą oraz samosiejkami drzew i krzewów. Gmina Żary w 2019 r. uzyskała dotację celową z Urzędu Marszałkowskiego w wysokości 10 tys. zł na opracowanie ekspertyz technicznych i konserwatorskich, badań konserwatorskich oraz wykonanie projektu budowlanego. W 2020 r. na podstawie posiadanej dokumentacji uzyskano pozwolenia na budowę od Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz Starosty Powiatowego oraz złożono wniosek do Urzędu Marszałkowskiego o dotację celową na pierwszy etap prac wynikający z dokumentacji projektowej. Gmina Żary otrzymała dotację w wys. 41 tys. zł. Całkowity koszt prac został oszacowany na podstawie kosztorysu inwestorskiego na kwotę ok. 167 tys. zł. Pozostałe środki pochodziły z budżetu Gminy Żary, a zadanie było realizowane do końca 2020 r. W marcu 2020 r. został również złożony wniosek do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o dotację celową na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków w ramach programu „Ochrona Zabytków 2020”. Uzyskanie dotacji pozwoliłoby na rozpoczęcie kolejnego etapu prac przy zabytku we Włostowie. Niestety, Gmina nie uzyskała dofinansowania, ze względu na zbyt małą atrakcyjność zabytku. W 2020 r. w ramach prac nad zabytkiem wykonano m.in. zabezpieczenie ruin pałacu, jego otoczenia i wnętrza, wykarczowano wieloletnie zakrzaczenia, oczyszczono i uprzątnięto teren, usunięto gruz z otoczenia

i wnętrza pałacu, zabezpieczono ogrodzenie, zmieniono lokalizację wjazdu na nieruchomość, zerwano nawierzchnię z płyt chodnikowych kamiennych na podsypce piaskowej, przygotowano cegły pełne całe na zaprawie wapiennej z rozbiórki do użytku, udrożniono i zabezpieczono wejścia do piwnic, wykonano plantowanie terenu ze ścięciem wypukłości oraz rozebrano podłogę drewnianą. Ponadto na terenie nieruchomości postawiono tablicę informacyjną dot. „Zabezpieczenie ruin pałacu we Włostowie otoczenia ruin i wnętrza pałacu”. W roku 2021 r. przystąpiono do kolejnego etapu prac pn. „Zabezpieczenie ruin pałacu we Włostowie – stabilizacja i zabezpieczenie ścian z konstrukcji stalowych”, podczas którego zabezpieczona została ściana szczytowa. Gmina Żary złożyła wniosek do Urzędu Marszałkowskiego o dotację celową na realizację ww. etapu prac i uzyskała na ten cel dofinansowanie w wys. 27,5 tys. zł. Całkowity koszt prac został oszacowany na podstawie kosztorysu inwestorskiego na kwotę ok. 103 tys. zł. Pozostałe środki pochodziły z budżetu Gminy Żary, a zadanie było realizowane do końca 2021 r. W ramach realizacji zadania wykonano m.in. poprawę murowania na ścianach podporowych zewnętrznych, uzupełniono spoiny i wykonano poduszki betonowe, na ścianie środkowej wymurowano nadproże łukowe ze schowaną wewnątrz belką żelbetową, której zadaniem jest wzmocnienie muru, w ścianie szczytowej, w miejscach montażu ceowników, wybrano resztki zmurszałych belek drewnianych, będących wcześniej elementem konstrukcji dachu, w oczyszczonych miejscach uzupełniono murowanie, stosując co trzecią warstwę cegieł pręty żebrowane dla uzyskania większej sztywności i wytrzymałości, w warsztacie przygotowano pod wymiar i zabezpieczono antykorozyjnie poszczególne elementy konstrukcji stalowej, którą przy pomocy dźwigu posadowiono na murze i zamocowano szpilami stalowymi, poprawiono malowanie farbą antykorozyjną, wykonano pozostałe prace murowe i wykończeniowe polegające na obmurowaniu konstrukcji stalowej na jednej ze ścian nośnych, uzupełniono fugi z zaprawy przy zamontowanych blachach, oczyszczono konstrukcję. Po zakończonym etapie prac, na terenie nieruchomości postawiono tablicę informacyjną dot. „Zabezpieczenia ruin pałacu we Włostowie – stabilizacja i zabezpieczenie ścian z konstrukcji stalowych” – ściana zachodnia. W roku 2022 Gmina Żary wykonała kolejny etap prac pn. „Zabezpieczenie ruin pałacu we Włostowie – stabilizacja i zabezpieczenie ścian z użyciem rusztowań zewnętrznych – ściana szczytowa”. Całkowity koszt prac wyniósł ok. 82 tys. zł. Etap ten nie był dofinansowany, a środki pochodziły wyłącznie z budżetu Gminy Żary. Wykonano prace polegające na uzupełnieniu ubytków cegieł oraz przemurowaniu uszkodzonych fragmentów muru i korony z użyciem odzyskanego historycznego materiału budowlanego. Dzięki temu dokonano stabilizacji ściany szczytowej przygotowując ją do wzmocnienia za pomocą konstrukcji stalowej. W roku 2023 realizowano zadanie inwestycyjne polegające na wzmocnieniu ściany szczytowej zachodniej poprzez uzupełnienie brakujących cegieł, przemurowania uszkodzeń fragmentów murów, wzdłuż korony murów oraz montaż konstrukcji stalowej wzmacniającej ścianę szczytową wschodnią. Wartość inwestycji wyniosła 106 253,83 zł brutto, w tym z dotacji celowej udzielonej przez Województwo

Lubuskie – Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze: 50 000,00 zł. Po zakończonym etapie prac, na terenie nieruchomości postawiono tablicę informacyjną dot. „Wzmocnienia ściany szczytowej zachodniej-uzupełnienie brakujących cegieł oraz przemurowania uszkodzeń fragmentów murów” z informacją, iż zrealizowano przy pomocy finansowej Województwa Lubuskiego. Całość prac przy zabytku prowadzona jest na podstawie pozwolenia Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz została objęta nadzorem konserwatorskim.

W roku 2024 wykonano kolejny etap prac. Całość zadania wyniosła 158 844,80 zł brutto i była dofinansowana na kwotę 31 250,00 zł z dotacji Województwa Lubuskiego oraz na kwotę 70 000,00 zł z dotacji Skarbu Państwa reprezentowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wykonano prace polegające m.in. na zamurowaniu wybranych otworów, a w wybranych fragmentach murów dokonano ręcznej rozbiórki murów z odzyskiem, czyszczeniem i przygotowaniem cegły, uzupełnienia brakujących fragmentów murów, likwidacji rys i pęknięć, oczyszczeniu powierzchni murów w miejscach łatwo dostępnych, wykonania iniekcji rys, spoinowania w miejscach po wykonaniu iniekcji, wykuciu starych spoin na zaprawie cem.-wap. oraz spoinowania murów i sklepień gładkich z cegły zabytkowej z przygotowaniem zaprawy. Całość prac wykonano przy użyciu rusztowań zewnętrznych z uwzględnieniem występującego podpiwniczenia. Po zakończonym etapie prac, na terenie nieruchomości postawiono tablice informacyjne z informacją, iż zrealizowano przy pomocy finansowej Województwa Lubuskiego oraz ze środków Budżetu Państwa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Całość prac przy zabytku prowadzona jest na podstawie pozwolenia Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz została objęta nadzorem konserwatorskim.

Założenie dworskie rodu von Wiedebach, wymienianych po raz pierwszy w dokumencie z 1381(arch. LWKZO

Założenie dworskie rodu von Wiedebach, lata 60 (arch. LWKZ)

Włostów, po remoncie 2020r.

Widok na ścianę tylną dworu

Widok na ścianę frontową.

Widok na ścianę boczną.

11.3 PARK PETZOLDA

Park we Włostowie o powierzchni 10,5 ha znajduje się w południowej części wsi. Jego granice wyznaczają od północy zabudowania wsi, od wschodu i południa otwarty krajobraz pól, od zachodu droga krajowa nr 27. Wjazd na dawny dziedziniec dworski znajduje się w środkowej części wsi od strony północnej, na wprost wjazdu znajduje się ruina dworu. Tuż przy nim zachował się relikw fontanny. Dalszą część terenu zajmuje park krajobrazowy z bogatym układem wodnym, obejmującym cztery stawy i kanały wodne. W 1864 r. właścicielem majątku była rodzina Tülff, na zlecenie której słynny projektant E. Petzold zaprojektował włostowski park. Kolejnym właścicielem dóbr włostowskich był Georg Lucke, władający nim w latach 1869-1894. Układ parku znany jest z planu projektu E. Petzolda z 1864 r. Obszar parku o nieregularnym kształcie, wydłużonym jest na osi północ-południe. Po stronie północnej znajduje się dwór, dawniej poprzedzony zieleńcem. Przy parkowej elewacji dworu znajdowała się fontanna. Z tego miejsca w głąb parku wyznaczono oś widokową, pozwalającą na daleki wgląd w park. Charakterystycznym elementem parku był bogaty układ wodny, znajdowały się tu aż cztery stawy parkowe. Drogi parkowe poprowadzone były swobodnie i pozwalały spacerować po każdym zakątku parku. Należy zwrócić uwagę, że do pałacu można było dojechać przez podwórze folwarczne, ale także drogą przez park, która prowadziła do niego od strony zachodniej (dzisiaj DK nr 27). Po przeciwnej stronie tej drogi wśród otwartych pól, znajdowała się dworska winnica. Mapa topograficzna z 1939 r., ukazuje park o nieznacznie powiększonym obszarze po stronie zachodniej. Jednak kompozycja parku od czasów działań E. Petzolda nie została zmieniona.

Staw w parku, Fot. Archiwum LWKZ

Widok na staw w parku – 2024r. .

W roku 2024 r. Gmina Żary przystąpiła do opracowania inwentaryzacji parku. Inwentaryzacja parku obejmuje:

- wykonanie mapy do celów projektowych na kwotę 30 000,00 zł brutto
- inwentaryzację istniejącego drzewostanu na kwotę 90 000,00 zł brutto.

Mapa do celów projektowych została wykonana przez uprawnionego geodetę. Inwentaryzacja parku z uwagi na licznie występujący drzewostan, jego różnorodność gatunkowa i konieczność opracowania zaleceń pielęgnacyjnych wciąż trwa. Dokumentacja to pozwoli do przystąpienia w roku kolejnym do kolejnego etapu prac jakim jest opracowanie koncepcji zagospodarowania (rewaloryzacji) zabytkowego parku wraz z niezbędnymi uzgodnieniami z Lubuskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Zielonej Górze.

W 2011 r., wykonana została szczegółowa inwentaryzacja drzew i krzewów. W drzewostanie parku dominują: lipa drobnolistna, dąb szypułkowy oraz głóg jednoszyjkowy. W tym miejscu warto wspomnieć, że parki E. Petzolda prócz malowniczych kompozycji, wyróżniały się również nietypowym drzewostanem. Do dziś w parku we Włostowie przetrwały m.in.: klon, jawor o trójklapowych liściach, dąb szypułkowy o nietypowo powycinanych liściach, lipa drobnolistna, odmiana brzoźolistna, a także malownicza lipa zrosnięta z dwóch drzew tak, że dziś pół drzewa ma liście gęsto owłosione, a druga część ma liście podobne do winorośli. Gmina Żary stara się pozyskać zewnętrzne środki finansowe w postaci dofinansowania na opracowanie dokumentacji projektowej zagospodarowania niniejszego parku.

Widok na koronę drzewa

Widok na inwentaryzowane drzewo

Widok na pomnik przyrody

12. OŚWIATA

12.1 OGÓLNA SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

W 2024 roku na terenie gminy Żary funkcjonowały Szkoły Podstawowe w Bieniowie, Lubanicach, Mirostowicach Dolnych, Olbrachtowie, Sieniawie Żarskiej i Złotniku oraz Szkoła Podstawowa w Grabiku.

W ramach Zespołu Szkół w Grabiku obok szkoły podstawowej funkcjonuje także gminne przedszkole – 5 grup, w pozostałych miejscowościach przy szkołach funkcjonują obecnie oddziały przedszkolne. Przy szkołach podstawowych w Bieniowie (2 grupy, w tym 2 w wydłużonym pobycie), Mirostowicach Dolnych (2 grupy, w tym 1 w wydłużonym pobycie), Lubanicach (2 grupy, w tym 1 w wydłużonym pobycie), Olbrachtowie (3 grupy, w tym 2 w wydłużonym pobycie), Sieniawie Żarskiej (1 grupa w wydłużonym pobycie) i Złotniku (1 grupa w wydłużonym pobycie).

Tabela 1 Liczba dzieci w placówkach gminnych, stan na 30.09.2024 r.

	Oddział Przedszkolny	Szkoła Podstawowa	Razem
Bieniów	40 (2 grupy)	94	134
Grabik	109 (5 grup)	203	312
Lubanie	31 (2 grupy)	65	96
Mirostowice Dolne	36 (2 grupy)	123	159
Olbrachtów	60 (3 grupy)	153	213
Sieniawa Żarska	20	48	68
Złotnik	21	90	111
razem	317	776	1 093

Źródło: Dane z Systemu Informacji Oświatowej, stan na 30.09.2024 r.

Tabela 2 Ilość urodzeń ogółem w latach 2018-2024

Ilość urodzeń ogółem															
2018		2019		2020		2021		2022		2023		2024			
119		117		118		95		97		67		68			
Liczba dzieci szkoły podstawowe						Liczba dzieci wychowanie przedszkolne									
2022/2023		2023/2024		2024/2025		2022-2024		2022/2023		2023/2024		2024/2025		2022-2024	
SP Bieniów															
118		100		94		-24		42		42		40		-2	
SP Lubanice															
58		54		65		+7		36		36		31		-5	
SP Grabik															
162		181		203		+41		123		116		109		-14	
SP Mirostowice Dolne															
124		118		123		-1		44		42		36		-8	
SP Olbrachtów															
145		142		153		+8		56		59		60		+4	
SP Sieniawa Żarska															
66		53		48		-18		20		23		20		0	
SP Złotnik															
98		91		90		-8		19		22		21		+2	

Źródło: Dane z meldunków, stan na 11.02.2025 r.

Stale spadająca liczba urodzeń, która uzyskała krytycznie niski poziom 67 urodzeń (według osób zameldowanych) w roku 2023 oraz 68 urodzeń w 2024, co daje nam spadek ponad 50 urodzeń w stosunku do roku 2018.

Tabela 3 Porównanie liczby dzieci w szkołach podstawowych i wychowaniu przedszkolnym na terenie gminy Żary w roku szkolnym 2022/2023 -2024/2025

Źródło: Dane z Systemu Informacji Oświatowej, stan na 30.09.2024 r.

Stosunkowo dobrą i stabilną sytuację mają szkoły w Grabiku i Olbrachtowie, ilość uczniów stale wzrasta lub utrzymuje się na dość wysokim poziomie w porównaniu do pozostałych szkół gminnych, choć w Grabiku jest już zauważalny spadek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Znaczny spadek ilości uczniów odnotowują szkoły w Bieniowie, Sieniawie Żarskiej oraz Złotniku. Spadek ilości przedszkolaków odnotowały placówki w Grabiku, Mirostowicach Dolnych i Lubanicach. Szkoła w

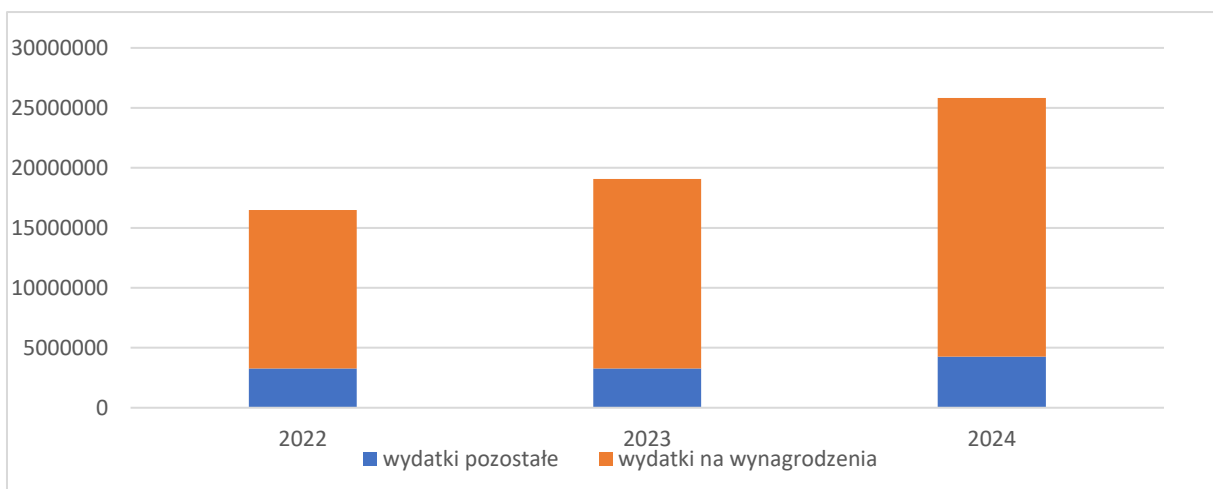
Złotniku utrzymała wraz ze szkołami w Lubanicach i Sieniawie Żarskiej status „małej szkoły”, co oznacza, że średnia liczebność klas wynosi poniżej 12 uczniów.

Tabela 4 Wydatki szkół gminnych w latach 2022-2024

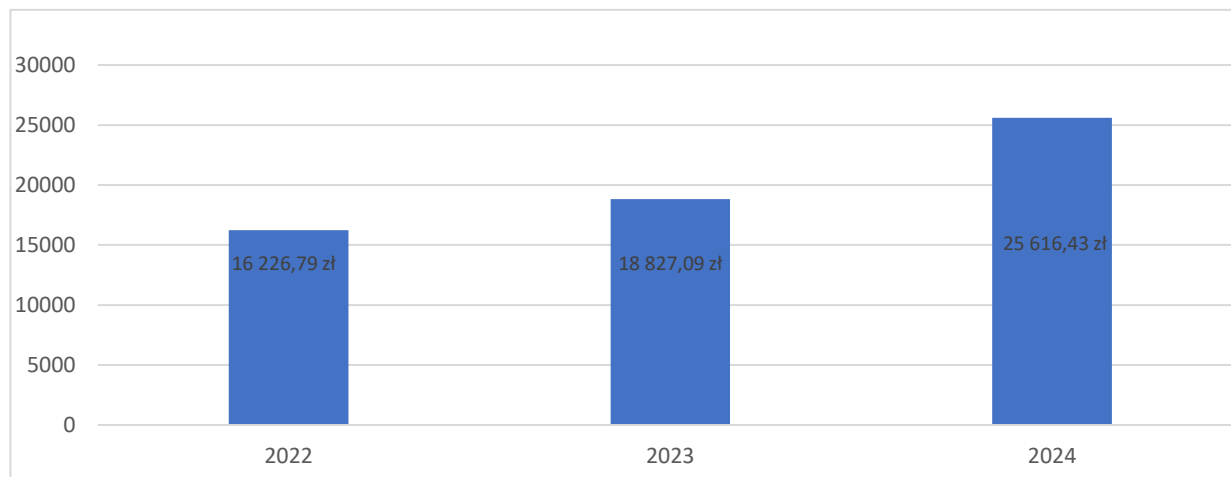
Szkoła	2022	2023	2024
SP Bieniów	2.468.204,75	2.844.529,36	3.876.082,16
ZS Grabik	3.996.461,42	4.592.777,04	6.446.345,09
SP Lubanice	1.453.610,88	1.911.796,73	2.664.061,31
SP Miostowice Dolne	2.703.787,17	3.115.549,07	3.915.935,99
SP Olbrachtów	2.641.266,16	3.022.007,64	4.090.207,07
SP Sieniawa Żarska	1.438.244,35	1.593.946,52	2.108.067,96
SP Złotnik	1.788.809,58	1.981.021,93	2.725.372,84
Razem szkoły	16.490.384,31	19.061.628,29	25.826.077,42
W tym wynagrodzenia	13.213.242,38	15.793.887,27	21.569.826,20
Wydatki CUW i dowozy	1.391.533,22	1.648.1783,85	1.942.129,08
Ogółem wydatki na oświatę	17.881.917,53	20.709.802,14	27.768.206,50
Średnia liczba uczniów	1102	1100	1084

Źródło: Budżet gminy, stan na 31.12.2024 r.

Wykres nr 1 Wydatki na wynagrodzenia w kosztach szkół ogółem w latach 2022-2024

Źródło: Budżet gminy, stan na 31.12.2024 r.

Wykres nr 2 Wydatki na oświatę w przeliczeniu na 1 ucznia w latach 2022-2024

Źródło: Budżet gminy, stan na 31.12.2024 r.

Inne wydatki ponoszone z zakresu oświaty i opieki przedszkolnej:

Dowóz uczniów do szkół to koszt całkowity wynoszący 1.168.289,72 zł, w tym przewóz ok. 295 dzieci miesięcznie to roczny koszt w wysokości 859.735,08 zł. Od września 2023 roku opiekę w autobusie zapewnia przewoźnik. Dodatkowo ponosimy koszt utrzymania autobusu zakupionego w 2017 roku. Ogółem dzieci dowożone są na 9 trasach przez Feniks V sp. z o.o. (w tym 2 do szkół specjalnych w Żarach) oraz realizowane są 2 trasy autobusem gminnym. Największą odległość do szkoły (do naszych szkół obwodowych) pokonują dzieci z Rusocic, ponieważ do szkoły w Olbrachtowie jadą przez Drozdów, Bogumiłów, Rościce i Miłowice, pokonując blisko 20 km w jedną stronę.

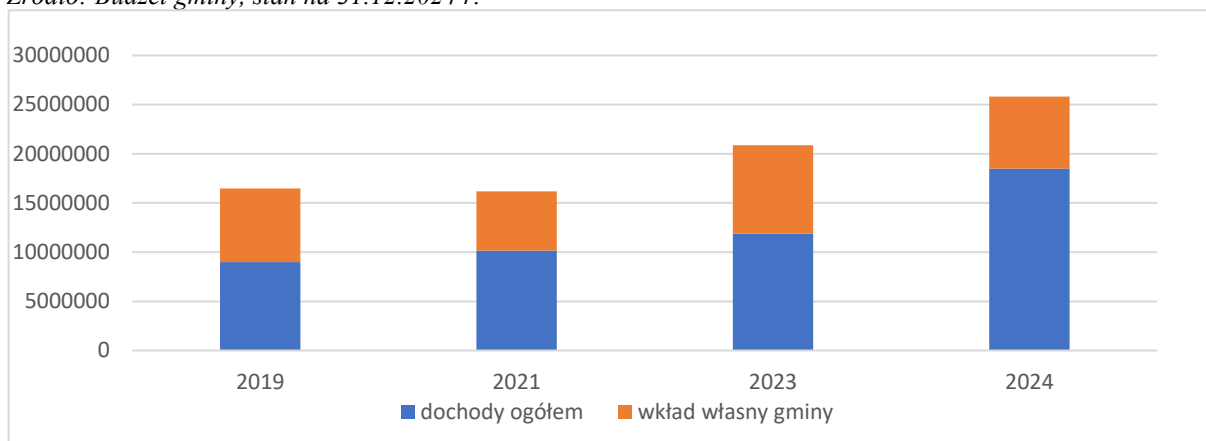
Znacznym wydatkiem dla gminy są koszty pobytu naszych dzieci w innych przedszkolach, w roku 2024 zapłaciliśmy innym gminom – 531.159,35 zł, a za żłobki – 78.582,87 zł.

Dochody uzyskane z zakresu oświaty i opieki przedszkolnej:

Gmina uzyskuje także dochody, na które w zakresie oświaty składają się subwencja, dotacja przedszkolna, dotacja podręcznikowa, dochody szkół, np. za wydłużony pobyt czy dochody za pobyt dzieci z innych gmin w naszych przedszkolach.

Dochody a koszty całkowite, w tym inwestycje:

Ogółem wydatki na oświatę (wraz z inwestycjami będącymi w budżetach szkół, ale bez wydatków realizowanych bezpośrednio przez gminę) wyniosły 25.826.077,42 zł, a dochody ogółem 18.510.983,99 zł, co oznacza, że bezpośrednio z własnych środków gmina wydała 7.315.093,43 zł.

Wykres nr 3 Udział wkładu własnego gminy w kosztach oświaty ogółem w latach 2019-2024*Źródło: Budżet gminy, stan na 31.12.2024 r.***Nauka uchodźców z Ukrainy:**

Na terenie naszej gminy po 24 lutego 2022 r. pojawili się uchodźcy z Ukrainy, którzy uciekali przed wojną na Ukrainie. Każda szkoła zmierzyć się musiała z nową i jakże trudną sytuacją. Dzieci nie знаły języka polskiego, często posługiwały się wyłącznie cyrylicą, co jeszcze mocniej utrudniało kontakt i naukę. Od roku szkolnego 2022/2023 w miarę potrzeb uczniów i możliwości szkoły prowadzona jest dodatkowa nauka języka polskiego. Obecnie sytuacja się ustabilizowała i do naszych szkół i przedszkoli uczęszcza około 9 dzieci.

Dochody i wydatki związane z sytuacją na Ukrainie:

Placówki oświatowe oraz CUW otrzymały środki w ramach Funduszu Pomocy z przeznaczeniem na edukację uczniów z Ukrainy w łącznej kwocie: 209.125,00 zł. Zostały one wydatkowane na zatrudnienie pomocy nauczyciela jak również zakup pomocy dydaktycznych, materiałów biurowych, środków czystości i brakującego wyposażenia.

12.2 INWESTYCJE W OŚWIACIE

W 2024 roku w szkołach gminnych wykonano liczne remonty, m.in.:

- modernizacja korytarzy i części gabinetów w Szkole Podstawowej w Sieniawie Żarskiej;
- remonty części gabinetów, modernizacja podłoga na sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Miostowicach Dolnych;
- remonty części gabinetów w Szkole Podstawowej w Lubanicach

- modernizacja monitoringu w budynku szkoły w Zespole Szkół w Grabiku;
- montaż pieca konwekcyjno-parowego w przedszkolu.

Na realizację tych zadań przeznaczone zostało blisko 200 tys. zł.

Dodatkowo w 2024 roku miała miejsce we wszystkich szkołach wymiana oświetlenia na oświetlenie typu LED w ramach poprawy efektywności energetycznej – zadanie to kosztowało łącznie 230.073,95 zł.

12.3 DOPOSAŻENIE BAZY DYDAKTYCZNEJ I ROZWÓJ KOMPETENCJI KADRY:

Szkoły w ramach posiadanych budżetów oraz możliwości finansowych na bieżąco wyposażane były w potrzebne pomoce dydaktyczne, a kadra stale podnosiła swoje kompetencje na licznych kursach, szkoleniach czy studiach podyplomowych.

Do szkół w 2024 roku zakupione lub zamontowane zostało m.in.:

- Bieniów: zamontowano dodatkowe oświetlenie ewakuacyjne;
- Grabik: rozbudowano monitoring;
- Olbrachtów: doposażono kuchnię w nowym budynku;
- Złotnik: zamontowano szafy w sekretariacie i gabinecie dyrektora;
- Sieniawa Żarska: zamontowano osłony grzejników;
- Miostowice Dolne: zmodernizowano monitoring.

12.4 STYPENDIA I NAGRODY FINANSOWE

W 2024 roku uczniowie i absolwenci otrzymywali stypendia za wypracowane sukcesy. W okresie styczeń – czerwiec stypendium otrzymywało 2 uczniów na kwotę 200,00zł miesięcznie; w okresie wrzesień – grudzień – 5 uczniów na kwotę łączną 750,00zł miesięcznie.

We wrześniu natomiast wypłacono jednorazowe stypendium dla mieszkańców Gminy w łącznej kwocie 11.000,00 zł dla 21 osób.

Dodatkowo od czerwca 2017 roku na gminnym zakończeniu roku szkolnego uczniowie otrzymują nagrody (karty podarunkowe do sieci Empik) za średnią ocen oraz za sukcesy w różnych konkursach (koszty ujęte w zestawieniu jako pozostałe koszty).

Stypendiści Gminnych Szkół Podstawowych

Sportowe stypendia Wójta Gminy Żary dla uczniów gminnych szkół podstawowych

Artystyczne stypendia Wójta Gminy Żary dla uczniów gminnych szkół podstawowych

Dodatkowo od czerwca 2017 roku na gminnym zakończeniu roku szkolnego uczniowie otrzymują nagrody (karty podarunkowe do sieci Empik) za średnią ocen oraz za sukcesy w różnych konkursach (koszty ujęte w zestawieniu jako pozostałe koszty).

Wyniki sprawdzianów w klasach ósmych szkół podstawowych:

W roku szkolnym 2023/2024 odbyły się po raz kolejny egzaminy w klasie ósmej szkoły podstawowej. Poniżej wyniki naszych szkół wraz z porównaniem do wyników powiatu i województwa.

Tabela 5 Wyniki sprawdzianów w klasach ósmych szkół podstawowych

Szkoła	Ilość osób piszących egzamin	Język polski		Matematyka		Język angielski		Język niemiecki	
		Średni wynik gminy	Wynik szkoły	Średni wynik gminy	Wynik szkoły	Średni wynik gminy	Wynik szkoły	Średni wynik gminy	Wynik szkoły
Bieniów	11	61,77	54,91	50,00	37,82	65,43	60,00	61,13	95,00
Grabik	0		-		-		-		-

Lubanice	4		71,50		40,00		-		48,00
Mirostowice Dolne	13		63,54		47,08		64,09		59,00
Olbrachtów	7		59,33		52,96		52,00		85,00
Sieniawa Żarska	4		45,75		28,00		48,25		-
Złotnik	12		70,90		78,40		85,80		-
Średni wynik powiatu	343	56,11		43,47		63,05		46,45	
Średni wynik województwa	3 994	56,18		42,45		61,15		45,16	

Źródło: Dane ze strony Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu wraz z uzupełnieniem informacji przez dyrektorów szkół

Najlepiej w egzaminie wypadli uczniowie Szkoły Podstawowej w Złotniku, powtarzając sukces z poprzedniego roku. Uczniowie z Bieniowa i Sieniawy Żarskiej osiągnęli najniższe wyniki, niestety tak jak w roku poprzednim. Po raz kolejny z języków obcych gmina osiągnęła wyniki powyżej wyniku powiatu, zwłaszcza język niemiecki wyszedł dobrze, bo wszystkie szkoły uzyskały wynik powyżej średniej powiatu. Wyniki są dość zróżnicowane, część szkół po słabych zeszłorocznych wynikach wprowadzone miała programy naprawcze. Na wynik przełożenie mógł mieć skład grupy, liczebność klasy, ilość orzeczeń i opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznych. Na pewno dobry wynik nie zwalnia szkoły z dalszych działań w celu utrzymania go, a szkoły ze słabszym wynikiem powinny podjąć działania w celu przeanalizowania przyczyn i wyeliminowania ich na przyszłe lata.

Dodatkowo w 2024 roku do egzaminu przystąpiło 2 uchodźców z Ukrainy, ich wyniki nie są liczone do klasyfikacji ogólnej.

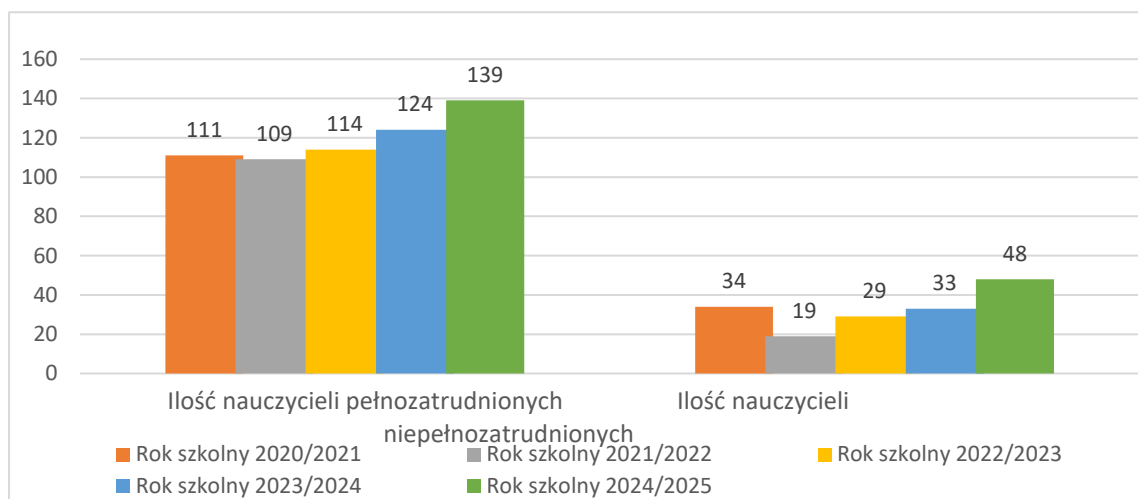
12.5 ZATRUDNIENIE W SZKOŁACH

Głównym kosztem są nadal zasadniczo koszty wynagrodzeń nauczycieli, znacznemu wzrostowi ulegają także koszty wynagrodzeń pracowników niepedagogicznych. Struktura zatrudnienia stanowi coraz większy problem, coraz więcej nauczycieli musi dokształcać się i uczyć kilku przedmiotów lub pracować w kilku szkołach co może wpływać na jakość kształcenia. Średni wiek pracowników dydaktycznych jest coraz wyższy, zatrudniamy mało młodych nauczycieli.

Na przestrzeni ostatnich lat zmienia się struktura zatrudnienia, znów większość nauczycieli ma godziny ponadwymiarowe- spowodowane jest to brakiem nowych chętnych do podjęcia pracy w szkole i koniecznością dokształcania się już zatrudnionych.

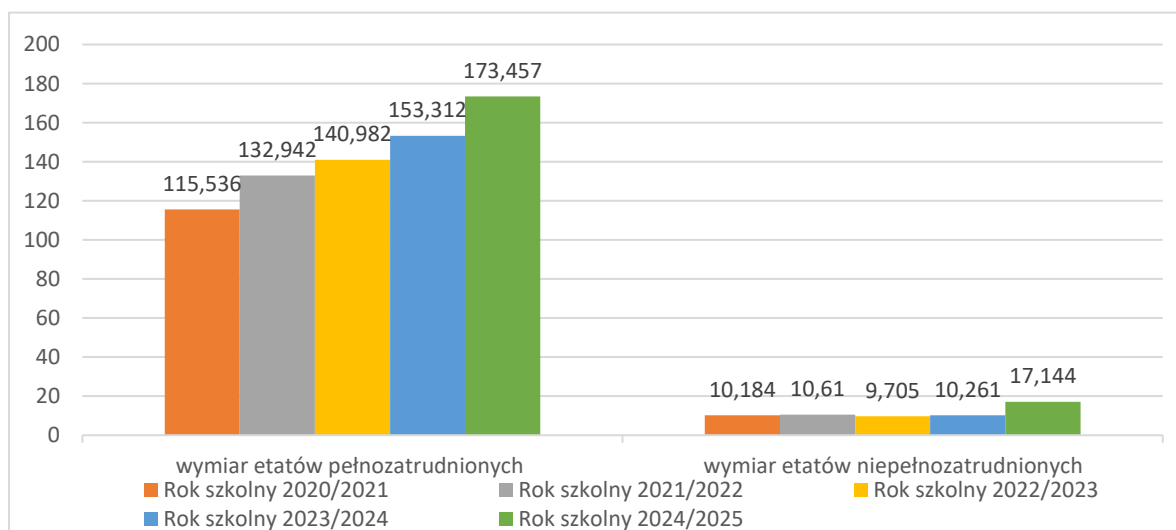
W roku szkolnym 2016/2017 w całej gminie było 141,424 etatów (jeszcze roczniki gimnazjów), w roku 2018/2019 już 154,875, a w roku 2024/2025 już 190,601 etatów, przy czym wzrost spowodowany jest koniecznością zatrudnienia nauczycieli specjalistów według limitów narzuconych przez ministerstwo oraz konieczności zatrudniania nauczycieli wspomagających dla uczniów z orzeczeniami.

Wykres nr 4 Ilość osób pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w latach szkolnych 2020/2021 – 2024/2025 według stanów na 30.09.

Źródło: Dane z Systemu Informacji Oświatowej stan na 30.09.2024 r.

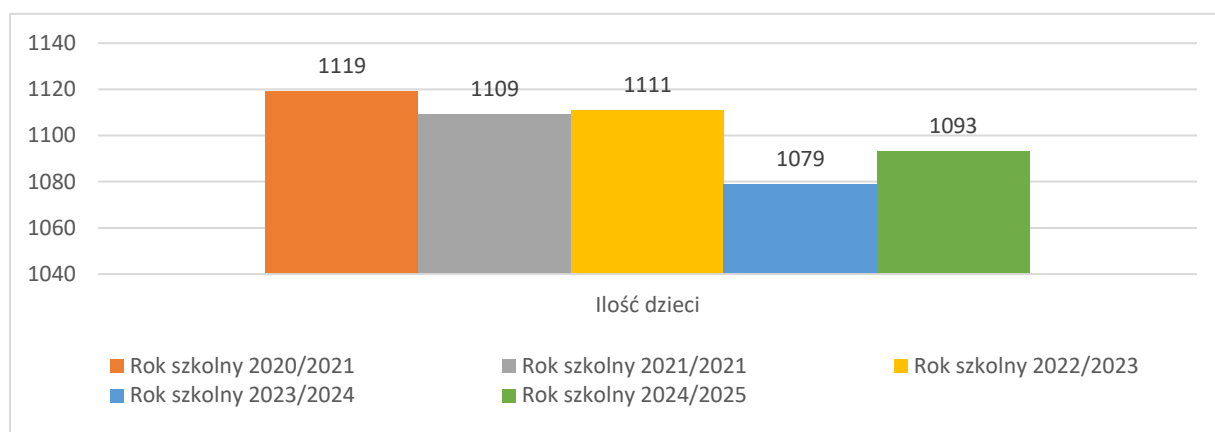
Zauważyć można minimalny wzrost ilości osób pełnozatrudnionych – wpływ na to ma konieczność zatrudnienia nauczycieli wspomagających, ale także zatrudnienie nauczycieli na zastępstwo za nieobecnych z powodu urlopów macierzyńskich czy zdrowotnych. Osoby niepełnozatrudnione najbardziej wpływają na ryzyko nie wyrobienia limitów średniego wynagrodzenia i wypłaty dodatków wyrównujących tzw. czternastek, dlatego tak ważne jest dbanie o zbilansowaną politykę kadrową.

Źródło: Dane z Systemu Informacji Oświatowej stan na 30.09.2024 r.

Obecna sytuacja w szkołach:

Reforma oświaty wprowadzona od roku szkolnego 2016/2017 spowodowała spore zmiany w strukturze zatrudnienia oraz liczebności uczniów w poszczególnych szkołach. Liczba uczniów sukcesywnie spada (2020/2021- 1119, w roku 2024/2025- 1 093), zauważalny jest także spadek dzieci w wieku przedszkolnym. Problem zbyt małej ilości gabinetów w Szkole Podstawowej Olbrachtowie został rozwiązany poprzez budowę drugiego budynku, w którym mieszczą się sale przedszkolne i klasy nauczania wczesnoszkolnego. Szkoły zagospodarowały także wolne sale czy inne pomieszczenia na sale do prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami czy sale typowo przedmiotowe z odpowiednim zapleczem i dodatkowym wyposażeniem.

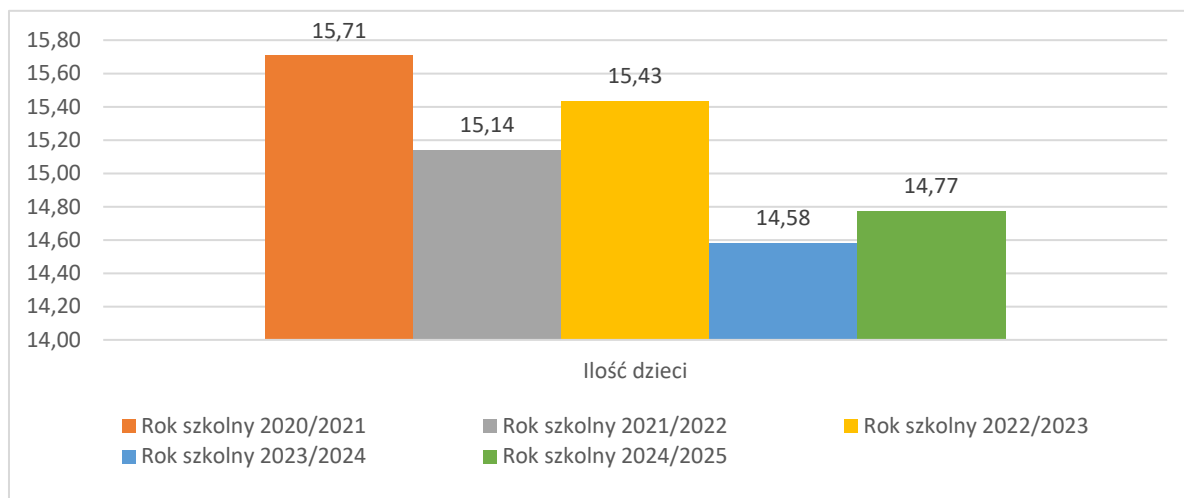
Wykres nr 6 Ilość dzieci w latach szkolnych 2020/2021 – 2024/2025*

* ilość dzieci w szkołach oraz grupach wychowania przedszkolnego

Źródło: Dane z Systemu Informacji Oświatowej, stan na 30.09.2024 r.

W obecnym roku szkolnym zaobserwować można minimalny wzrost liczby dzieci- nie jest to jednak spowodowane znacznym przyrostem urodzeń, a faktem, że naukę w czerwcu 2024 roku skończył bardzo mały rocznik, a dokładniej- część rocznika, który był pozostałością po zawirowaniach związanych z różnym wiekiem rozpoczynania nauki w I klasie. W liczbie tej 776 osób to uczniowie szkół, 317 to dzieci korzystające z wychowania przedszkolnego – w tym przypadku jest już zauważalny spadek w stosunku do poprzedniego roku (340 w 2023).

Obecnie jest duża rotacja dzieci w ciągu całego roku szkolnego, nie tylko we wrześniu, co przekłada się na różnice w liczbie subwencyjnej i rzeczywiście uczęszczających do szkół.

Wykres nr 7 Ilość dzieci na 1 oddział w latach szkolnych 2020/2021 – 2024/2025*

*ilość dzieci na oddział łącznie w szkołach oraz grupach wychowania przedszkolnego

Źródło: Dane z Systemu Informacji Oświatowej

W roku 2020/2021 średnia liczba dzieci na oddział wynosiła 15,71, w kolejnych latach minimalnie spadała, by w roku szkolnym 2024/2025 osiągnąć poziom 14,77 co daje o jedną osobę mniej na oddział niż jeszcze pięć lat temu. Na zbliżonym poziomie utrzymuje się liczba oddziałów, niestety ich liczebność stale spada. Powoduje to konieczność rozszerzenia łączenia zajęć i ograniczenia otwierania małych klas. Dużą uwagę zaczęto przywiązywać także do rekrutacji przedszkolnej, ponieważ zauważono, że dzieci chętniej zostają w szkole, przy której chodzili już wcześniej do przedszkola, niestety nabory są coraz mniejsze, ponieważ drastycznie spadła liczba urodzeń.

Podsumowanie: baza lokalowa i dydaktyczna jest na dość wysokim poziomie, kadra podnosi swoje kwalifikacje, dobierany jest optymalny zestaw zajęć dodatkowych dla uczniów, zapewniona jest opieka z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Nadal głównym problemem z jakim mierzą się szkoły jest stale malejąca liczba uczniów i spadek średniej liczebności oddziałów, co bezpośrednio przekłada się na wysokie koszty utrzymania szkół. Coraz większe problemy są także z zatrudnieniem wykwalifikowanej kadry, znaczna część kadry na przestrzeni 5 lat nabędzie prawa emerytalne lub prawa do wcześniejszej emerytury.

Szczegółowa informacja z zakresu oświaty i wychowania składana jest co roku w terminie do końca października w ramach Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za poprzedni rok szkolny.

12.6 WYDARZENIA W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

Każda szkoła jest gospodarzem 1 konkursu gminnego dla uczniów szkół gminnych, a w przypadku niektórych, także dla dzieci z oddziałów przedszkolnych.

Współzawodnictwo prowadzone jest w wielu dziedzinach: od śpiewu, przez taniec, po sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznej z wielu obszarów.

Współzawodnictwo prowadzone jest w wielu dziedzinach: od śpiewu, przez taniec, po sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznej z wielu obszarów.

Konkurs kolęd i pastorałek w Sieniawie Żarskiej

Gminne współzawodnictwo w 2024 roku otworzyła szkoła sieniawska, która ponownie była gospodarzem XII Konkursu kolęd i pastorałek. Komisja w sumie wysłuchała 18 prezentacji (41 wykonawców) z 7 szkół gminnych w 3 kategoriach wiekowych (wychowanie przedszkolne, klasy I-IV, klasy V-VIII), prezentowały się zespoły oraz soliści.

Ostatecznie po długich i burzliwych naradach przydzielono łącznie 4 nagrody i 5 wyróżnień:

Kategoria I – wychowanie przedszkolne:

Laureat: Zespół „Wesołe Nutki” – SP Olbrachtów

Wyróżnienie: Zespół „Iskierki” – ZS Grabik

Kategoria II – klasy I - IV:

Laureat: Zespół „Dziewczęta z Lubanic” – SP Lubanice

Wyróżnienie: Hanna Daszko – SP Bieniów, Zespół „Aniołki” – ZS Grabik

Kategoria III – klasy IV - VIII:

Laureat: Zespół Oremus” – SP Złotnik, Konrad Myśliński – SP Mirostowice Dolne

Wyróżnienie: Zespół „Duo” – SP Sieniawa Żarska, Zespół „Lena i Julia” – SP Lubanice.

Nagrodę specjalną Dyrektora Szkoły Podstawowej w Sieniawie Żarskiej Jarosława Kropskiego zdobyły uczennice tej szkoły – Kaja Peszek i Emilia Skowrońska.

Laureaci konkursu Kolęd i pastorałek

Uczestnicy Konkursu Kolęd i Pastorałek w Sieniawie Żarskiej

Laureaci i wyróżnieni w Konkursie kolęd i pastorałek

Potyczki językowe w Olbrachtowie

W lutym z kolei szkoły mierzyły się z potyczkami językowymi, jakie zorganizowała im szkoła w Olbrachtowie. Podczas rozgrywek uczniowie dzielnie zmagali się z zadaniami w zakresie języka polskiego, angielskiego i niemieckiego. Nie brakowało emocji oraz zaangażowania. Poziom wiedzy i umiejętności był bardzo wysoki. Konkurencje wymagały również sprawności fizycznej.

Ostateczna klasyfikacja wyglądała następująco:

I miejsce drużyna z Olbrachtowa w składzie: Amelia Mulik, Julia Prokopowicz i Zofia Terlecka

II miejsce Szkoła Podstawowa z Mirostowic Dolnych w składzie: Dawid Surwiło, Michalina Pawlak, Aleksandra Markocka

III miejsce Zespół Szkół w Grabiku w składzie: Hanna Femlak, Aleksander Pytel, Milena Szczepaniak.

Uczestnicy „Potyczek językowych”

Gminny konkurs ortograficzny w Złotniku

Marzec natomiast to zmagania z ortografią, od wielu lat gospodarzem jest szkoła w Złotniku, w 2024 roku uczestniczyliśmy w XXI Gminnym Konkursie Ortograficznym. W tej edycji uczestnicy konkursu pracowali w zespołach, zmagali się z dyktandem oraz zadaniami i zabawami ortograficznymi, wykazując się doskonałą znajomością reguł ortograficznych. Ostateczna klasyfikacja wyglądała następująco:

I miejsce Zespół Szkół w Grabiku

II miejsce Szkoła Podstawowa w Lubanicach

III miejsce Szkoła Podstawowa w Sieniawie Żarskiej.

Laureaci konkursu ortograficznego

Składowe Punkty	1	2	3	4	5	6	7	RAZEM	MIĘDZA
SP Błonie	42	15	2	12	12	20	3	106	
SP Gostyń	41	15	4	17	12	20	3	112	I
SP Lubanice	41	15	3	16	12	20	3	110	II
SP Namysłów	40	15	1	10	12	20	3	101	
SP Olsztynek	41	15	2	12	12	20	3	105	
SP Sieniewo	42	15	1	14	12	20	3	107	III
SP Żelnik	41	15	1	14	12	20	3	106	

II Konkurs „Mam Talent - Taniec” w Grabiku

W kwietniu 2024r. po raz drugi odbył się taneczny konkurs pn. „Mam Talent - Taniec”, którego pomysłodawcą i organizatorem był Zespół Szkół w Grabiku. Jury po obejrzeniu występów zarówno zespołów jak i solistów w trzech kategoriach wiekowych wyłoniło najlepszych.

A oto efekty pracy jury. Tytuł laureata wywalczyli:

- I – Zespół „Książkowe Trio”, Szkoła Podstawowa w Mirostowicach Dolnych
- II – Wiktoria Łach i Hanna Wąsowicz, Zespół Szkół w Grabiku
- III – Urszula Kuczak, Szkoła Podstawowa w Sieniawie Żarskiej

Wyróżnienia wytańczyli:

- Oliwia Abramowicz, Zespół Szkół w Grabiku
- Kacper Smużniak, Zespół Szkół w Grabiku
- Zespół „My Trzy”, Szkoła Podstawowa w Olbrachtowie

Danuta Semenków, Dyrektor Zespołu Szkół w Grabiku ufundowała nagrodę specjalną dla zespołu „Beżowe Trio” ze Szkoły Podstawowej w Mirostowicach Dolnych.

Uczestnicy i konkursu

Konkurs Udzielania Pierwszej Pomocy Przedmedycznej w Bieniowie

Konkurs w maju natomiast od wielu lat jest połączony z przygotowaniem uczniów do wakacji. Szkoła w Bieniowie organizuje wtedy konkurs udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, podczas którego uczestnicy muszą się wykazać nie tylko wiedzą teoretyczną, ale przede wszystkim praktyczną. W części teoretycznej trzyosobowe zespoły rozwiązują test wiedzy. W części praktycznej zaś muszą wykazać się wiedzą praktyczną i zademonstrować udzielanie pierwszej pomocy osobie pozorującej wypadek. Jego poziom był bardzo wyrównany, a o klasyfikacji końcowej decydowały minimalne różnice w punktacji (w tym podwójna dogrywka o 3 miejsce).

Ostateczna klasyfikacja wyglądała następująco:

I miejsce Szkoła Podstawowa w Mirostowicach Dolnych

II miejsce Szkoła Podstawowa w Olbrachtowie

III miejsce Zespół Szkół w Grabiku.

Szkoła w Bieniowie - konkurs udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej

Przeegląd Pieśni Patriotycznych w Lubanicach

Szkoła w Lubanicach jest pomysłodawcą i gospodarzem przeglądu pieśni patriotycznych. Niezmiennie cieszy się on dużym zainteresowaniem, a uczestnicy oprócz tradycyjnych pieśni i piosenek patriotycznych przygotowują także równie piękne współczesne, dzięki czemu nie sposób się tam nudzić.

Ostatecznie po długich i burzliwych naradach nagrodzono tytułem laureata:

Kategoria I – solista, wychowanie przedszkolne i klasa I: Weronika Czyżycka – SP Olbrachtów

Kategoria II – solista, klasy II - V: Aniela Urszulak – SP Lubanice

Kategoria III – solista, klasy V - VIII: Konrad Myśliński – SP Mirostowice Dolne oraz Zuzanna Gośławska – SP Olbrachtów

Kategoria IV – zespół reprezentujący szkołę: Zespół Oremus” – SP Złotnik

Tytuł Grand Prix: Zespół Oremus” – SP Złotnik

Uczestnicy konkursu

Turniej szachowy w Mirostowicach Dolnych

Rywalizację szkół zamyka szkoła w Mirostowicach Dolnych organizując turniej szachowy. Wśród uczestników znaleźli się uczniowie wszystkich szkół z terenu gminy Żary. Ostateczna klasyfikacja wyglądała następująco:

I miejsce Zespół Szkół w Grabiku

II miejsce Szkoła Podstawowa z Mirostowic Dolnych

Indywidualnym mistrzem Gminy Żary został uczeń mirostowickiej szkoły Kacper Orzeł, który zdobył komplet punktów.

Indywidualnym mistrzem Gminy Żary został uczeń mirostowickiej szkoły Kacper Orzeł, który zdobył komplet punktów.

Dodatkowo szkoły uczestniczą w rozgrywkach sportowych w ramach Lubuskiej Olimpiady Dzieci i Młodzieży. Najpierw na szczeblu gminnym, gdzie walczą o awans do powiatu - a w przypadku kolejnego zwycięstwa - w rozgrywkach rangi wojewódzkiej.

Z zakresu sportu 6 szkół uczestniczy także w programie „Szkolny Klub Sportowy” - jest to projekt przygotowany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki, którego celem jest promocja zdrowia i aktywnego stylu życia, stymulowanie i podejmowanie aktywności fizycznej.

Działalność szkół – projekty i programy:

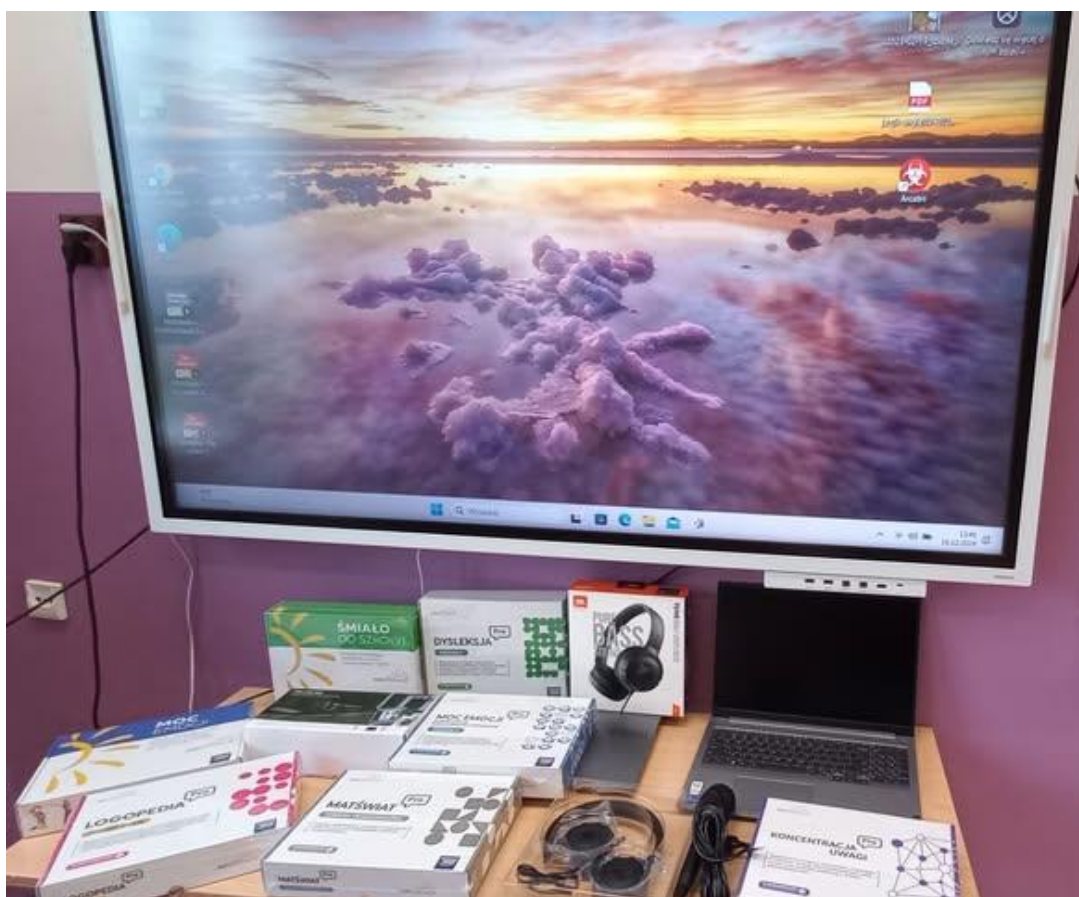
Szkoły oprócz działalności dydaktycznej starają się zapewniać jak najlepsze warunki do rozwoju swoim uczniom. Pomagają im w tym różnego rodzaju projekty i programy.

Bardziej szczegółowy opis programów i projektów znajduje się w informacji z zakresu oświaty i wychowania składanej co roku w terminie do końca października w ramach Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za poprzedni rok szkolny.

Program „Aktywna tablica”

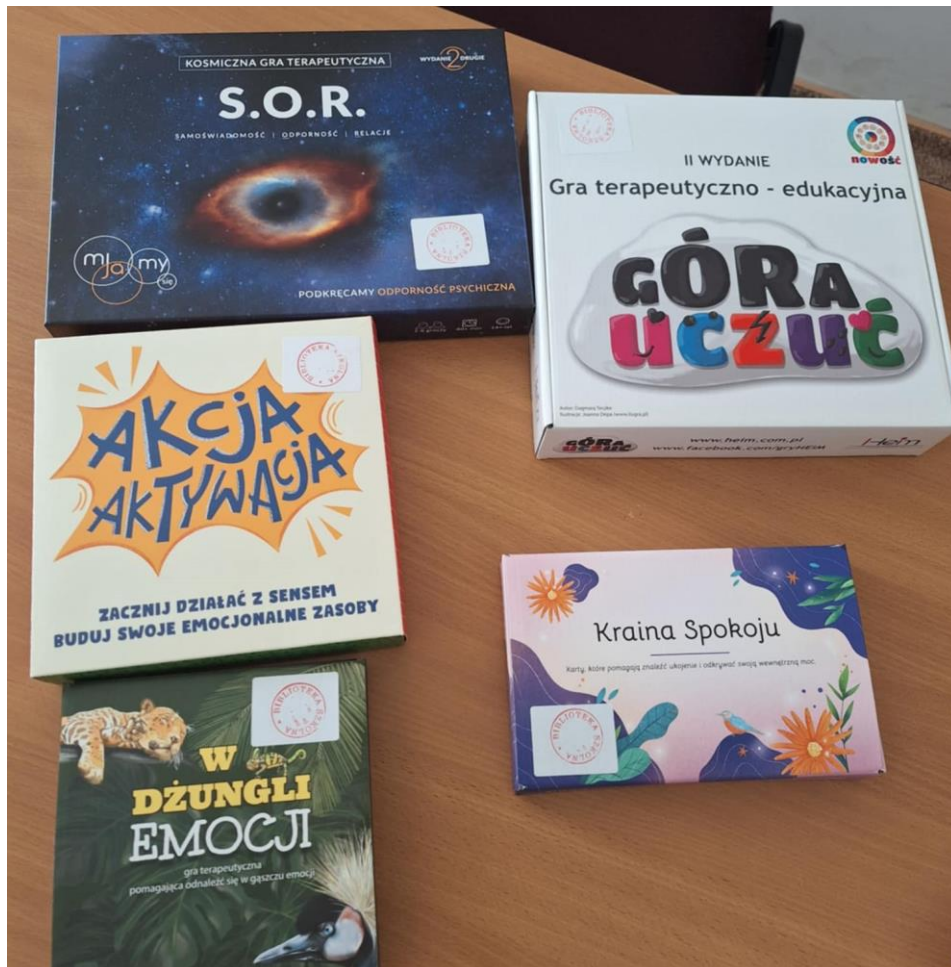
W związku z realizacją w 2024 r. Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno -komunikacyjnych na lata 2020–2024 – „Aktywna tablica”, Gmina Żary otrzymała wsparcie finansowe w wysokości 124.581,60 zł. Celem rządowego programu „Aktywna tablica” jest wsparcie finansowe szkół, które umożliwia wykorzystanie

w procesie dydaktycznym nowoczesnych pomocy dydaktycznych w celu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych. Program Aktywna Tablica, który został rozpisany przez Ministerstwo Edukacji Narodowej na lata 2020-2024 dotyczy dofinansowania zakupu min. określonego sprzętu multimedialnego oraz pomocy dydaktycznych dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Pomoce dydaktyczne dla uczniów

W ramach tego programu w 2024 r. wsparcie otrzymały:

- **Szkoła Podstawowa w Mirostowicach Dolnych** – kwota wsparcia finansowego wyniosła 35.000,00 zł, kwota wkładu własnego wyniosła 8.750,00 zł, łączny koszt pomocy dydaktycznych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wyniósł 43.750,00 zł,
- **Szkoła Podstawowa w Bieniowie** – kwota wsparcia finansowego wyniosła 32.084,00 zł, kwota wkładu własnego wyniosła 8.022,00 zł, łączny koszt pomocy dydaktycznych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wyniósł 40.106,00 zł,
- **Szkoła Podstawowa w Lubanicach** – kwota wsparcia finansowego wyniosła 25.413,60 zł, kwota wkładu własnego wyniosła 6.353,40 zł, łączny koszt pomocy dydaktycznych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wyniósł 31.777,00 zł,
- **Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Złotniku** – kwota wsparcia finansowego wyniosła 32.084,00 zł, kwota wkładu własnego wyniosła 8.022,00 zł, łączny koszt pomocy dydaktycznych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wyniósł 40.106,00 zł.

Pozyskane środki zostały przeznaczone na zakup pomocy dydaktycznych i narzędzi do terapii dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych, a tym

samym możliwość wykorzystania nowych technologii w procesie kształcenia, będą niezwykle korzystne dla różnych aspektów rozwoju kompetencji oraz umiejętności uczniów i nauczycieli.

Całkowita wartość projektu wyniosła 155.729,00 zł, w tym 31.147,40 zł wkładu własnego zapewniła Gmina Żary.

Program „Posiłek w domu i w szkole”

W roku 2024 Gmina Żary pozyskała także środki w ramach program „Posiłek w szkole i w domu” (wsparcie w zakresie adaptacji i wyposażenia pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków).

Wartość całkowita zadania wyniosła 39.168,00 zł, w tym dofinansowanie wyniosło 31.310,00 zł, a wkład własny 7.858,00 zł.

Adaptacja pomieszczenia na pomieszczenie przeznaczone do spożywania posiłków

Ze wsparcia skorzystały:

- **Szkoła Podstawowa w Bieniowie** – kwota wsparcia finansowego wyniosła 15.878,00 zł, kwota wkładu własnego wyniosła 4.000,00 zł, łączny koszt dokonania doposażenia oraz poprawy standardu pomieszczenia przeznaczonego do spożywania posiłków (jadalni) wyniósł 40.106,00 zł,
- **Szkoła Podstawowa w Lubanicach** – kwota wsparcia finansowego wyniosła 7.200,00 zł, kwota wkładu własnego wyniosła 1.800,00 zł, łączny koszt dokonania doposażenia pomieszczenia przeznaczonego do spożywania posiłków (jadalni) wyniósł 9.000,00 zł,
- **Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Złotniku** – kwota wsparcia finansowego wyniosła 8.232 200,00 zł, kwota wkładu własnego wyniosła 2.058,00 zł, łączny koszt dokonania

adaptacji pomieszczenia na pomieszczenie przeznaczone wyłącznie do spożywania posiłków (jadalni) wyniósł 10.290,00 zł.

Program „Podróże z klasą”- Szkoły w m. Lubanice i m. Złotnik

W ramach przedsięwzięcia Ministra Edukacji pod nazwą „Podróże z klasą” Gmina Żary otrzymała wsparcie finansowe w wysokości 88.887,00 zł. Otrzymane wsparcie finansowe zostało przeznaczone na organizację 3 wycieczek szkolnych. Jedną ze szkół, dla których udało się pozyskać dofinansowanie była **Szkoła Podstawowa w Lubanicach**- zorganizowano 2 wycieczki (2 grupy, klasy I-III oraz IV-VI). Uczniowie Szkoły Podstawowej w Lubanicach wyjechali na 4- dniowy pobyt na zachodnie wybrzeże Morza Bałtyckiego - do Łukęcina. Pierwszego dnia zwiedzili Trzęsacz: MuzeON (multimedialne muzeum o historii regionu) oraz ruiny gotyckiego kościoła nieopodal brzegu klifowego. Po południu wybrali się na plażę w Łukęcinie, gdzie zorganizowali wspólne zabawy i gry zespołowe. Na drugi dzień przypadły Międzyzdroje - Woliński Park Narodowy, Zagroda Żubrów, Muzeum Przyrodnicze Wolińskiego Parku Narodowego, Molo oraz czas na zakup pamiątek. Trzeci dzień także był bardzo intensywny: ze Świnoujścia odbyli rejs statkiem do Fortu Gerharda (zwiedzanie połączone z musztrą wojskową), zwiedzili również latarnię morską w Świnoujściu. Po powrocie ze Świnoujścia odbył się bankiet (obiadokolacja) połączony z dyskoteką na terenie ośrodka w Łukęcinie. Czwartego dnia, w drodze powrotnej do domu, zwiedzili Centrum Słowian i Wikingów w Wolinie.

Uczniowie lubanickiej szkoły na wycieczce

Drugą szkołą, dla której udało się pozyskać dofinansowanie to **Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Złotniku**. Uczniowie klas IV-VI zwiedzili Kraków. Wczesnym rankiem autobus wyruszył do Kopalni

Soli w Wieliczce, a następnie do Krakowa. W kolejnym dniu zwiedzili Podziemia Rynku w Krakowie oraz oglądali przedstawienie teatralne o legendach krakowskich. Następnie spacer w kierunku Wawelu i zwiedzanie komnat królewskich, przywitanie się z ziejącym ogniem smokiem i widowisko taneczne na bulwarach wiślanych. Nie zabrakło też Kościoła Mariackiego z ołtarzem Wita Stwosza i przepięknych Sukiennic. Pożegnanie z Krakowem miało miejsce na Kopcu Kościuszki i Muzeum Tadeusza Kościuszki.

Uczniowie złotnickiej szkoły w Krakowie

Celem Programu „Podróże z klasą”- jest uatrakcyjnienie procesu edukacyjnego dzieci i młodzieży poprzez umożliwienie im poznawania tradycji, kultury oraz osiągnięć polskiej nauki. Przedsięwzięcie ma wspomóc realizację podstaw programowych kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych, a także urozmaicić zajęcia edukacyjne, dzięki czemu nauka nabierze praktycznego wymiaru. Uczenie się oparte na praktycznym odkrywaniu kultury, czy też eksperymentowaniu w centrach nauki, stworzy uczniom warunki do zdobywania nowych umiejętności w niepowtarzalnym środowisku edukacyjnym.

Ogółem z przyznanej dotacji wykorzystano środki w wysokości 79.305,90 zł, w tym projekcie nie było wkładu własnego gminy, wyjazdy w całości sfinansowane w ramach otrzymanego wsparcia.

Oprócz tych przedsięwzięć szkoły realizowały inne nie zawsze związane z pozyskaniem środków zewnętrznych, ale równie ciekawe i o nich kilka słów poniżej.

Program Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Edukacji Narodowej „Edukacja z wojskiem”

Szkoła Podstawowa w Bieniowie jako pierwsza ze szkół gminnych uczestniczyła w pilotażowym programie Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Edukacji Narodowej „Edukacja z wojskiem” – 3-godzinne zajęcia prowadzone były przez żołnierzy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Zawierały wybrane treści z zakresu: wojskowości, obronności, bezpieczeństwa, pomocy medycznej oraz obrony

cywilnej. Uczniowie poznali m.in. zasady alarmowania, sposoby szukania i wzywania pomocy, podstawy ewakuacji oraz zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Edukacja z wojskiem – zajęcia z dziećmi

Grabik zdobywa kolejne szczyty

Szkoła w Grabiku stawia na sport i ekologię. Od pięciu lat uczniowie, nauczyciele, sportowcy, a także całe rodziny uczestniczą w przedsięwzięciu zdobywania kolejnego szczytu z 14 ośmiotysięczników, zgodnie z kolejnością w jakiej dokonał tego patron szkoły- Jerzy Kukuczka. Celem tej imprezy jest: upamiętnienie wielkiego Polaka oraz jego osiągnięć, integracja społeczności lokalnej i nie tylko, aktywizacja młodzieży, dzieci i dorosłych, wskazywanie możliwości pokonywania barier i realizacji celów. Impreza obecnie jest wpisana w kalendarz wydarzeń sportowych i rekreacyjnych naszego regionu.

Program „Aktywna Szkoła”

Kolejnym projektem realizowanym przez szkołę w Grabiku jest program Aktywna Szkoła- to program stworzony z myślą o realizacji strategicznego celu w obszarze kultury fizycznej – Aktywne i zdrowe społeczeństwo. Program ten to kompleksowe wsparcie aktywności fizycznej skierowane w szczególności do dzieci i młodzieży. Dzięki optymalnemu wykorzystaniu przyszkolnej i samorządowej infrastruktury sportowej oraz zapewnieniu profesjonalnego wsparcia trenerskiego umożliwiamy aktywizację społeczeństwa na poziomie lokalnym.

Projekt badawczy „Postaw na słońce”.

W zakresie ekologii szkoła w Grabiku realizowała Ogólnopolski projekt badawczy pod patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Klimatu i Środowiska „Postaw na słońce”. To projekt edukacyjny o odnawialnych źródłach energii. Jego celem było zwiększenie wiedzy o mikro instalacjach OZE. W trakcie projektu uczniowie poznali różne źródła energii, dowiedzieli się jak działa fotowoltaika i skąd bierze się energia elektryczna w naszej okolicy. Zdobytą wiedzę użyli w praktyce. Obliczali zapotrzebowanie energetyczne swojej szkoły i domu. Na końcu przeprowadzili akcję, która promowała odnawialne źródła energii. Dopełnieniem edukacji ekologicznej były warsztaty rozwijające kompetencje w zakresie edukacji ekologicznej i nauk przyrodniczych w ramach programu „Lubuska Edukacja Ekologiczno – Klimatyczna (Nauka)”. Były to zajęcia z wykorzystaniem nowoczesnego sprzętu i technologii, zapewniające przestrzeń do eksperymentowania oraz aktywnego uczenia się. Dzieci uczestniczące w zajęciach, wykorzystywały nowoczesne technologie, takie jak energia odnawialna, robotyka czy badanie zanieczyszczeń powietrza. Zestawy do eksperymentów pozwalały na obserwację zjawisk przyrodniczych, rozwijając kreatywność i krytyczne myślenie.

Program z zakresu ekologii- Edukacyjna Sieć Antysmogowa

Szkoła w Lubanicach natomiast mocno stawia na edukację ekologiczną, dlatego przyłączyła się do Edukacyjnej Sieci Antysmogowej – jest to program z zakresu ekologii realizowany np. poprzez prowadzenie zajęć o tematyce proekologicznej, udział uczniów w konkursach, udział w kursach

i warsztatach dla nauczycieli, wydawanie gazetki multimedialnej z treściami proekologicznymi a także posiadanie stacji monitorującej czystość powietrza w okolicy. Drugim projektem z zakresu ekologii jest Lubuska Edukacja Ekologiczno-Klimatyczna – realizowana poprzez udział uczniów klas IV-VIII w warsztatach w Drzonkowie z zakresu kształtowania kompetencji kluczowych, umiejętności przekrojowych, kształtowania postaw proekologicznych i prozdrowotnych, szczególnie w zakresie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii ze szczególnym uwzględnieniem edukacji ekologicznej z wykorzystaniem nowoczesnych technologii w edukacji.

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa

Szkoła Podstawowa w Mirostowicach Dolnych kontynuowała realizację działań związanych z udziałem w Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa, na który w roku 2023 otrzymała środki. W ramach tego programu szkoła zaplanowała i zrealizowała wiele zadań, które spotkały się z dużym zainteresowaniem uczniów i rodziców, rok 2024 upłynął na szerzeniu idei czytelnictwa.

Akcje i zbiórki- pomagamy

Społeczność Szkoły Podstawowej w Olbrachtowie angażuje się w działania szeroko pojętego wolontariatu. W roku 2024 udział był m.in. w następujących akcjach i zbiórkach:

- "Pola Nadziei" - zbiórka na rzecz żarskiego hospicjum;
- "Ile waży Święty Mikołaj" - zbiórka na rzecz fundacji Szczęśliwe Dzieciństwo;
- zbiórka karmy i akcesoriów na rzecz schroniska dla bezdomnych psów w Piotrowie;
- "Ratujemy i uczymy ratować" - nauka udzielania pierwszej pomocy; przedświąteczne zbiórki żywności i środków czystości dla potrzebujących mieszkańców Gminy Żary;
- "Gorączka Złota" - akcja na rzecz wsparcia dzieci z rodzin potrzebujących (wsparcie wypoczynku letniego);
- kwesty SK PCK (przygotowanie i rozprowadzenie sianka na stół wigilijny, pomoc dla powodzian);
- Talenciaki - kampania społeczna polegająca na doposażeniu szkoły w pomoce dydaktyczne;
- wykonanie kartek świątecznych dla seniorów - akcja zorganizowana przy współpracy z Ośrodkiem Zdrowia w Olbrachtowie.

Dodatkowo od kilku lat szkoła bierze udział w akcjach dotyczących rozwoju czytelnictwa poprzez cykliczną współpracę z Gminną Biblioteką/ oddział w Olbrachtowie.

Szkoła Podstawowa w Sieniawie Żarskiej postawiła z kolei na projekty związane z „wyjściem uczniów na zewnątrz”. W ramach wolontariatu nawiązała współpracę z Dziennym Domem Seniora w Żarach (wspólne kolędowanie, wymiana własnoręcznie zrobionych upominków) oraz z I LO im. Bolesława Prusa w Żarach (wspólna akcja „Pomocy dla powodzian”). Szkoła nawiązała także współpracę z fundacją Roberta Motyki „Ściernisko” i bierze nadal udział w projekcie EKSTRAKLASA – wyrównanie szans na rozwój i edukację dzieci i młodzieży z terenów wiejskich (cykliczne spotkania z ciekawymi ludźmi w ramach doradztwa zawodowego). Dodatkowo nawiązana została współpraca z Polskim Centrum Kształcenia im. Jana Pawła II w Brukseli, polegająca na wymianie kartek świątecznych. Z działań ekologicznych był udział w Ogólnopolskim Projekcie Edukacyjnym „Klasa w terenie” – promującym wartości edukacji na świeżym powietrzu oraz po raz kolejny przeprowadzona została ELEKTROZBIÓRKA – to akcja zbierania elektroodpadów (Greenofice)– w tej edycji zebrane zostało 550 kg zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Szkoła Podstawowa w Złotniku należy do rodziny szkół im. Jana Pawła II, dlatego też w maju 2024 roku została gospodarzem X Zjazdu Szkół im. Jana Pawła II Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej. Na uroczystość przybyło wielu gości w tym: Biskup Diecezji Zielonogórsko – Gorzowskiej Tadeusz Lityński, Lubuski Kurator Oświaty Pan Mariusz Biniewski oraz reprezentacje ze szkół z: Chichów, Lubska, Niwicy, Niwisk, Przecławia, Różanek, Sulęcina, Trzebicza i Żar. Spotkanie odbyło się w przeddzień 104. urodzin św. Jana Pawła II. Uroczystość rozpoczęto marszem papieskim, który wyruszył ze szkoły podstawowej do kościoła parafialnego w Złotniku, a uczestniczyli w nim przybyli goście i gospodarze. W mszy świętej uczestniczyły poczty sztandarowe lubuskich szkół noszących imię św. Jana Pawła II, były śpiewy i modlitwy, a dodatkowo obchody wzbogacili swym udziałem górale czadeccy „Dolina Nowego Sołońca”. Zaśpiewano hymn papieski „Nie lękajcie się”, na koniec nie zabrakło pieśni „Barka”, która w szczególny sposób związana jest z postacią św. Jana Pawła II. W dalszej części odbyła się uroczysta akademicka mająca miejsce już w szkole. Całość tak szczególnego dnia uświetnił występ artystyczny uczniów szkoły, który nawiązał do wypowiedzi Jana Pawła II: „Jeszcze będzie pięknie, mimo wszystko. Tylko założ wygodne buty, bo masz do przejścia całe życie.” Wręczono nagrody dla uczniów biorących udział w konkursie plastycznym w kategoriach klasowych I – III, IV – VI, VII – VIII. Przygotowano galerię nadesłanych prac. Tradycją szkoły jest także organizowanie koncertu w kościele parafialnym z okazji dnia papieskiego, koncertu „Dzieci dzieciom”, corocznego Dnia Talentów z okazji Pierwszego Dnia Wiosny połączonego ze zbiórką charytatywną na Żarskie Hospicjum czy Marszu z okazji urodzin papieża Polaka. Złotnicka szkoła to zagłębie muzycznych talentów, które rozwijają kolejne pokolenia będące członkami zespołu górali czadeckich „Dolina Nowego Sołońca”, którego kierownikiem wraz z mężem jest Katarzyna Bryjak- nauczyciel tej szkoły.

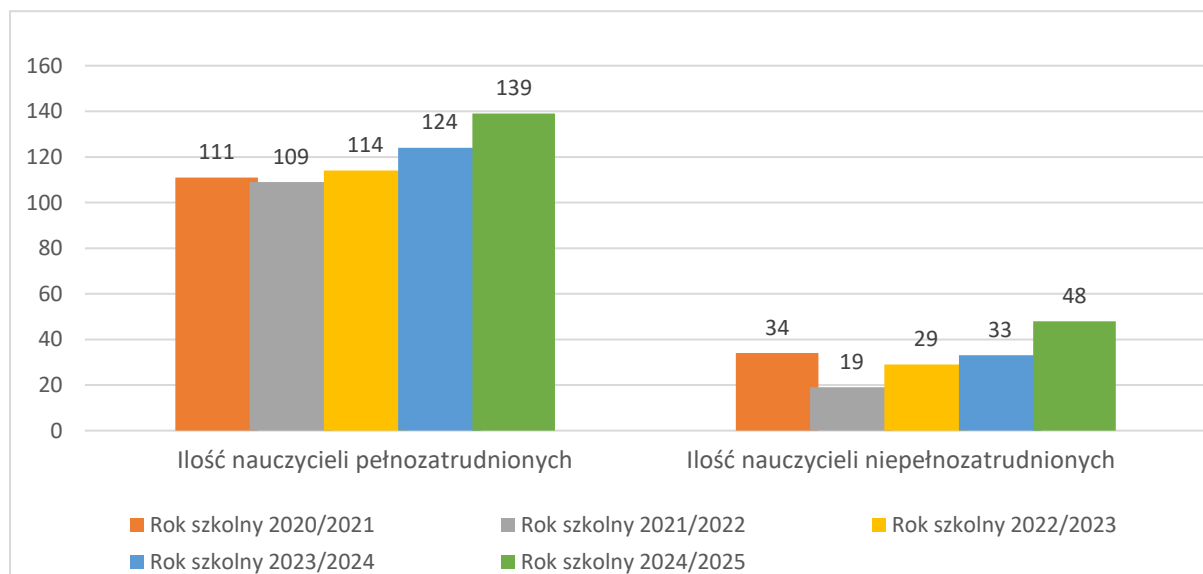
12.7 ZATRUDNIENIE W SZKOŁACH

Głównym kosztem są nadal zasadniczo koszty wynagrodzeń nauczycieli, znacznemu wzrostowi ulegają także koszty wynagrodzeń pracowników niepedagogicznych. Struktura zatrudnienia stanowi coraz większy problem, coraz więcej nauczycieli musi dokształcać się i uczyć kilku przedmiotów lub pracować w kilku szkołach- wpływać to może na jakość kształcenia. Średni wiek pracowników dydaktycznych jest coraz wyższy, zatrudniamy mało młodych nauczycieli.

Na przestrzeni ostatnich lat zmienia się struktura zatrudnienia, znów większość nauczycieli ma godziny ponadwymiarowe- spowodowane jest to brakiem nowych chętnych do podjęcia pracy w szkole i koniecznością dokształcania się już zatrudnionych.

W roku szkolnym 2016/2017 w całej gminie było 141,424 etatów (jeszcze roczniki gimnazjów), w roku 2018/2019 już 154,875, a w roku 2024/2025 już 190,601 etatów (bez wakatów), przy czym wzrost spowodowany jest koniecznością zatrudnienia nauczycieli specjalistów według limitów narzuconych przez ministerstwo oraz konieczności zatrudniania nauczycieli wspomagających dla uczniów z orzeczeniami.

Wykres nr 4 Ilość osób pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w latach szkolnych 2020/2021 – 2024/2025 według stanów na 30.09.zxc

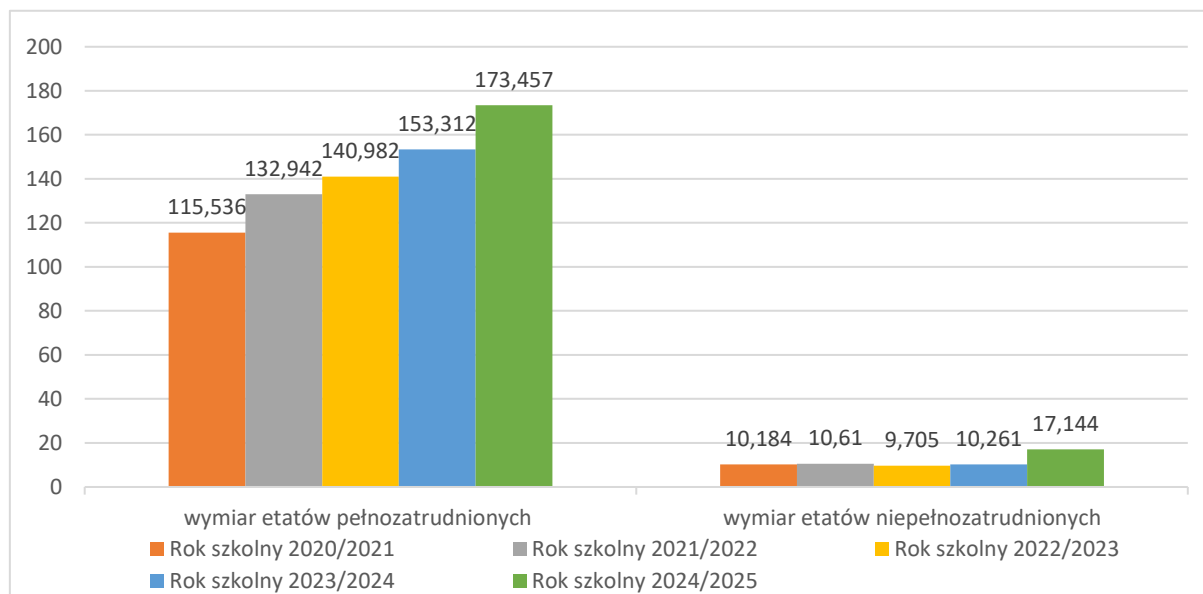

Źródło: Dane z Systemu Informacji Oświatowej stan na 30.09.2024 r.

Zauważyć można wzrost ilości osób pełnozatrudnionych – wpływ na to ma konieczność zatrudnienia nauczycieli wspomagających, ale także zatrudnienie nauczycieli na zastępstwo. Osoby niepełnozatrudnione stanowią coraz większą grupę w naszych szkołach, a najbardziej wpływają na

ryzyko nie wyrobienia limitów średniego wynagrodzenia i wypłaty dodatków wyrównujących tzw. czternastek, dlatego tak ważne jest dbanie o racjonalną politykę kadrową.

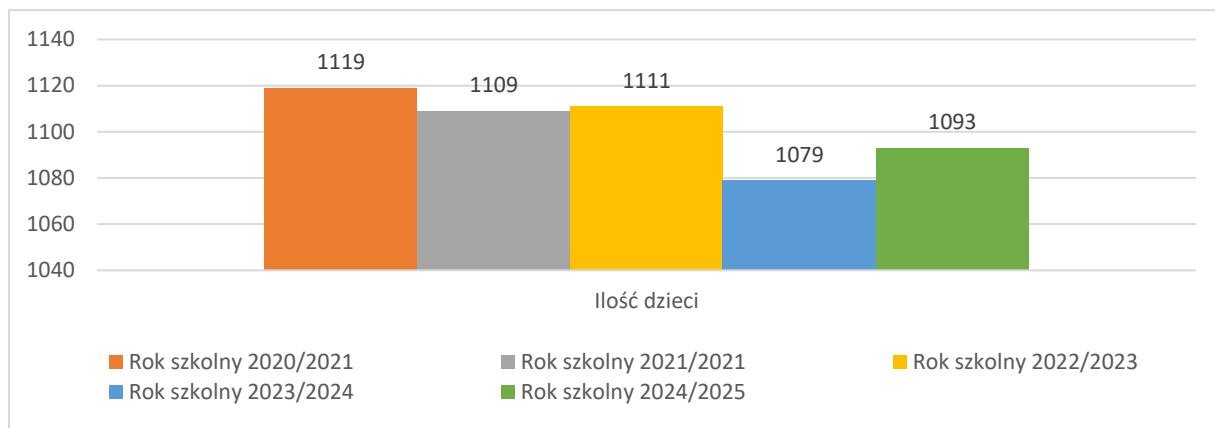
Wykres nr 5 Wymiar etatów osób zatrudnionych w latach szkolnych 2020/2025

Źródło: Dane z Systemu Informacji Oświatowej stan na 30.09.2024 r.

Obecna sytuacja w szkołach:

Reforma oświaty wprowadzona od roku szkolnego 2016/2017 spowodowała spore zmiany w strukturze zatrudnienia oraz liczebności uczniów w poszczególnych szkołach. Liczba uczniów sukcesywnie spada (2020/2021- 1119, w roku 2024/2025- 1 093), zauważalny jest także spadek dzieci w wieku przedszkolnym. Problem zbyt małej ilości gabinetów w Szkole Podstawowej Olbrachtowie został rozwiązany poprzez budowę drugiego budynku, w którym mieszczą się sale przedszkolne i klasy nauczania wczesnoszkolnego. Szkoły zagospodarowały także wolne sale czy inne pomieszczenia na sale do prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami czy sale typowo przedmiotowe z odpowiednim zapleczem i dodatkowym wyposażeniem.

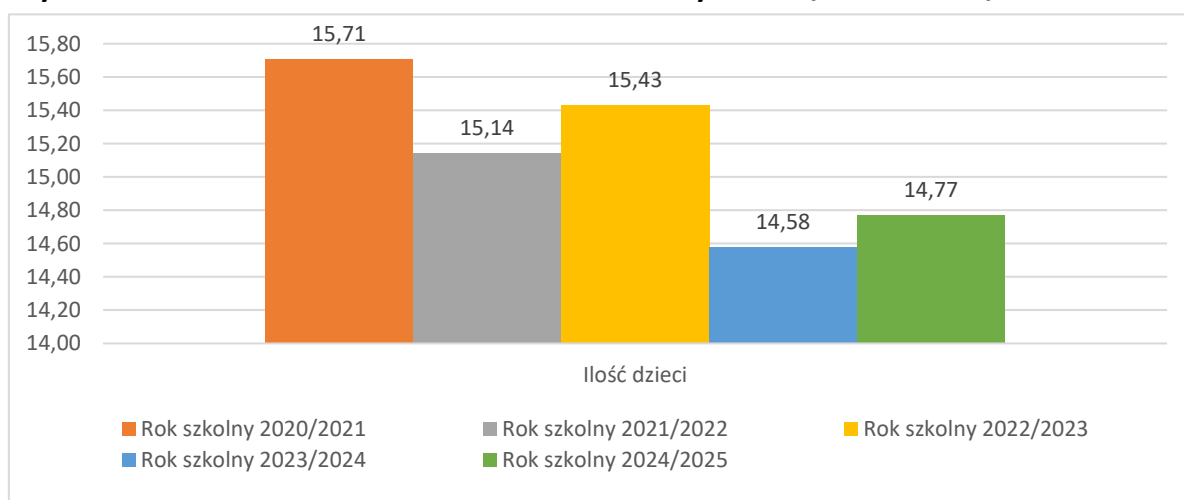
Wykres nr 6 Ilość dzieci w latach szkolnych 2020/2021 – 2024/2025*

* ilość dzieci w szkołach oraz grupach wychowania przedszkolnego

Źródło: Dane z Systemu Informacji Oświatowej, stan na 30.09.2024 r.

W roku szkolnym zaobserwować można było minimalny wzrost liczby dzieci- nie jest to jednak spowodowane znacznym przyrostem urodzeń, a faktem, że naukę w czerwcu 2024 roku skończył bardzo mały rocznik, a dokładniej- część rocznika, który był pozostałością po zawirowaniach związanych z różnym wiekiem rozpoczynania nauki w I klasie. W liczbie tej 776 osób to uczniowie szkół, 317 to dzieci korzystające z wychowania przedszkolnego – w tym przypadku jest już zauważalny spadek w stosunku do poprzedniego roku (340 w 2023).

Obecnie jest duża rotacja dzieci w ciągu całego roku szkolnego, nie tylko we wrześniu, co przekłada się na różnice w liczbie subwencyjnej i rzeczywiście uczęszczających do szkół.

Wykres nr 7 Ilość dzieci na 1 oddział w latach szkolnych 2020/2021 – 2024/2025*

*ilość dzieci na oddział łącznie w szkołach oraz grupach wychowania przedszkolnego

Źródło: Dane z Systemu Informacji Oświatowej

W roku 2020/2021 średnia liczba dzieci na oddział wynosiła 15,71, w kolejnych latach minimalnie spadała, by w roku szkolnym 2024/2025 osiągnąć poziom 14,77 co daje o jedną osobę mniej na oddział niż jeszcze pięć lat temu. Na zbliżonym poziomie utrzymuje się liczba oddziałów, niestety ich liczebność stale spada. Powoduje to konieczność rozszerzenia łączenia zajęć i ograniczenia otwierania małych klas.

Dużą uwagę zaczęto przywiązywać także do rekrutacji przedszkolnej, ponieważ zauważono, że dzieci chętniej zostają w szkole, przy której chodzili już wcześniej do przedszkola, niestety nabory są coraz mniejsze, ponieważ drastycznie spadła liczba urodzeń.

Podsumowanie baza lokalowa i dydaktyczna jest na dość wysokim poziomie, kadra podnosi swoje kwalifikacje, dobierany jest optymalny zestaw zajęć dodatkowych dla uczniów, zapewniona jest opieka z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Nadal głównym problemem z jakim mierzą się szkoły jest stale malejąca liczba uczniów i spadek średniej liczebności oddziałów, co bezpośrednio przekłada się na wysokie koszty utrzymania szkół. Coraz większe problemy są także z zatrudnieniem wykwalifikowanej kadry, znaczna część kadry na przestrzeni 5 lat nabędzie prawa emerytalne lub prawa do wcześniejszej emerytury.

Szczegółowa informacja z zakresu oświaty i wychowania składana jest co roku w terminie do końca października w ramach Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za poprzedni rok szkolny.

12.8 FUNKCJONOWANIE CENTRUM USŁUG WSPÓLNYCH GMINY

Centrum zostało wskazane jako jednostka obsługująca do prowadzenia obsługi merytorycznej, administracyjnej, finansowej, księgowej i organizacyjnej jednostek, dla których organem prowadzącym jest Gmina Żary, a także organizowania i nadzorowania prac związanych z realizacją zadań Gminy w zakresie oświaty.

Pod bieżącą nazwą funkcjonuje od 01 stycznia 2017 r, wcześniej nosiło nazwę Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Żarach.

Do zadań Centrum należy m.in.:

- prowadzenie obsługi finansowo-księgowej szkół i Centrum, organizowanie wypłat wynagrodzeń oraz ewidencjonowanie danych o zatrudnieniu i wynagrodzeniach;
- ocena w zakresie przestrzegania dyscypliny finansów publicznych oraz efektywnego gospodarowania środkami finansowymi i składnikami majątkowymi w szkołach;

- opiniowanie i ocena realizacji zatwierdzonych arkuszy organizacyjnych w danym roku szkolnym;
- organizacja dowozu uczniów do szkół, w tym dowozu uczniów niepełnosprawnych;
- przygotowywanie projektów uchwał Rady Gminy Żary i zarządzeń Wójta, dotyczących oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej;
- współpraca z organem sprawującym nadzór pedagogiczny;
- przeprowadzanie procedury oceny pracy dyrektorów placówek oświatowych;
- przeprowadzanie procedur związanych z nauczycielskimi awansami zawodowymi;
- prowadzenie spraw związanych z dofinansowaniem kształcenia pracowników młodocianych;
- prowadzenie bazy danych oświatowych w zakresie zadań przewidzianych dla organu prowadzącego;
- prowadzenie ewidencji spełniania obowiązku nauki przez młodzież w wieku 16-18 lat;
- przygotowywanie projektów rozstrzygnięć w sprawach nagród i stypendiów Wójta Gminy Żary;
- współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie zachowania prawidłowej polityki kadrowej w oświacie;
- prowadzenie spraw związanych z pomocą materialną dla uczniów.

Oznacza to, że Centrum wykonuje czynności związane z zadaniami organu prowadzącego szkoły, wynikające z ustawy o systemie oświaty oraz ustawy Karta Nauczyciela, a także zadania z zakresu oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej powierzone przez Wójta Gminy Żary.

Centrum ma strukturę bezwydziałową i zatrudnia 6 pracowników w pełnym wymiarze godzin oraz od września 2023 r. 3 pracowników w niepełnym wymiarze godzin- jest to kadra gminnego autobusu szkolnego. Kwestie finansowe zostały opisane w dziale dotyczącym oświaty, w tabeli ukazującej wydatki na oświatę, w tym na koszty utrzymania szkół w latach 2022 – 2024.

13. POMOC SPOŁECZNA W GMINIE ŻARY

13.1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA WYDATKÓW

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach, jest jednostką budżetową Gminy Żary, utworzoną celem realizacji własnych i zleconych gminie zadań z zakresu pomocy społecznej.

Głównym celem działalności Ośrodka jest:

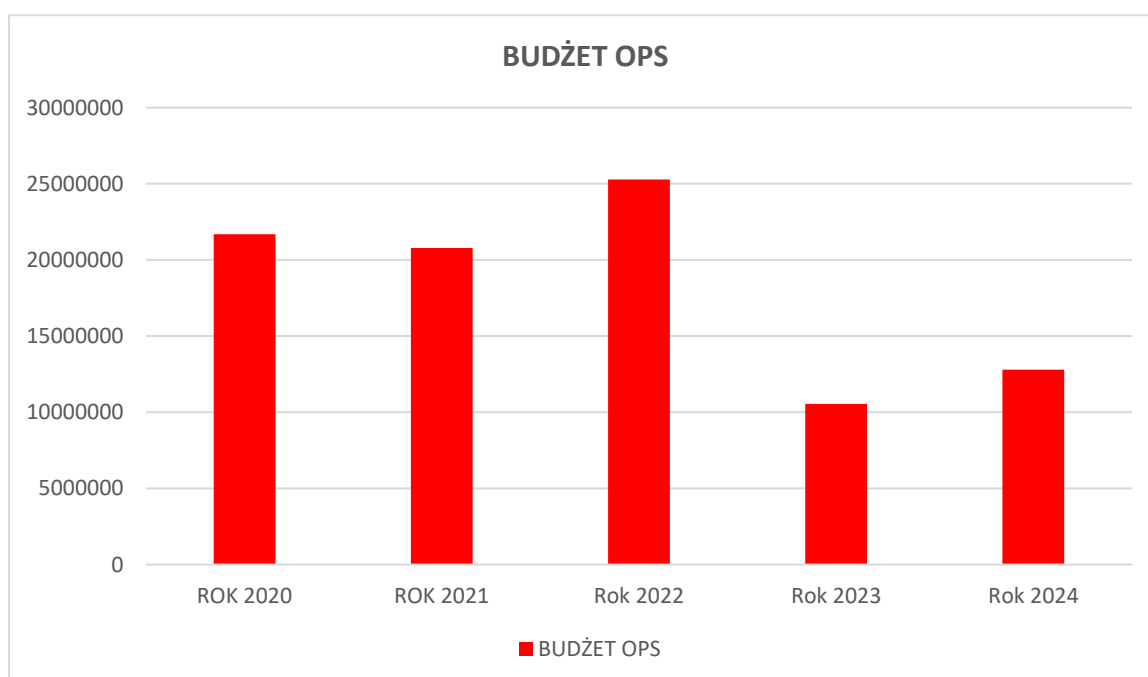
- 1) Kompleksowa pomoc osobom i rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, przede wszystkim poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem;
- 2) Zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Ośrodek realizuje zadania z zakresu: zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, zadań własnych gminy oraz zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Do zadań Ośrodka realizowanych na podstawie odrębnych ustaw należy w szczególności:

- 1) prowadzenie postępowań i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych i wychowawczych;
- 2) prowadzenie postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym postępowań wobec wierzycieli i dłużników alimentacyjnych, wraz z wydawaniem decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
- 3) wykonywanie zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu i wykonywanie zadań w zakresie przeciwdziałania narkomanii;
- 4) wykonywanie zadań związanych ze wspieraniem rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 5) wykonywanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- 6) wykonywanie zadań związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 7) wykonywanie zadań związanych z profilaktyką zdrowotną w tym realizacja programów zdrowotnych.

Poza zadaniami określonymi powyżej Ośrodek realizuje zadania opracowanych i skierowanych przez Radę Gminy Żary lokalnych programów pomocy społecznej, w tym programów z zakresu Europejskiego Funduszu Społecznego. Całkowity budżet GOPS Żary w 2024r. wyniósł 12.790.813,78 zł, na przestrzeni

ostatnich lat obserwowaliśmy stały wzrost budżetu, natomiast w 2021 był on mniejszy w porównaniu z 2020 r. wiąże się to głównie z przejściem do ZUS płatności świadczenia jednorazowego związanego z rozpoczęciem roku szkolnego (300+). Natomiast od roku 2022 obserwujemy dalszy wzrost wydatków co wiązało się z dodatkowymi zadaniami realizowanymi przez Ośrodek takimi jak wypłata dodatków węglowych i innych źródeł ciepła, osłonowych czy pomoc dla obywateli Ukrainy. Corocznie wzrastają wydatki na opłatę pobytu w domach pomocy społecznej i na organizację usług opiekuńczych, co związane jest ze zjawiskiem starzenia się społeczeństwa.

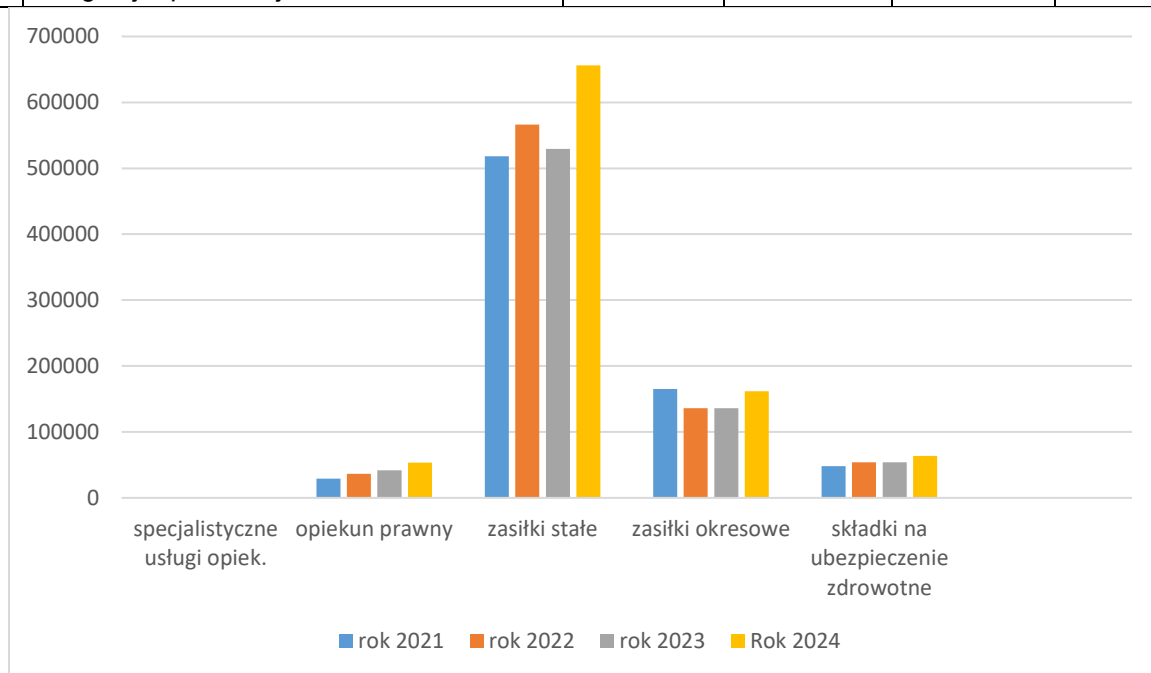
13.2 POMOC SPOŁECZNA

Wydatki na poszczególne formy pomocy w zaokrągleniu do 1 zł oraz liczba osób korzystających.

Zadania GOPS Żary z zakresu pomocy społecznej finansowane z budżetu państwa:

LP.	Formy pomocy	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
1	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	0	0	0	0
2	Wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	29 000	36492	41650	53351
3	Zasiłki stałe	518 439	566406	529528	656235

4	Zasiłki okresowe	165 130	135947	136118	161570
5	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek stały oraz objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej	48 140	53775	54103	63763

Wydatki GOPS w latach 2021 – 2024

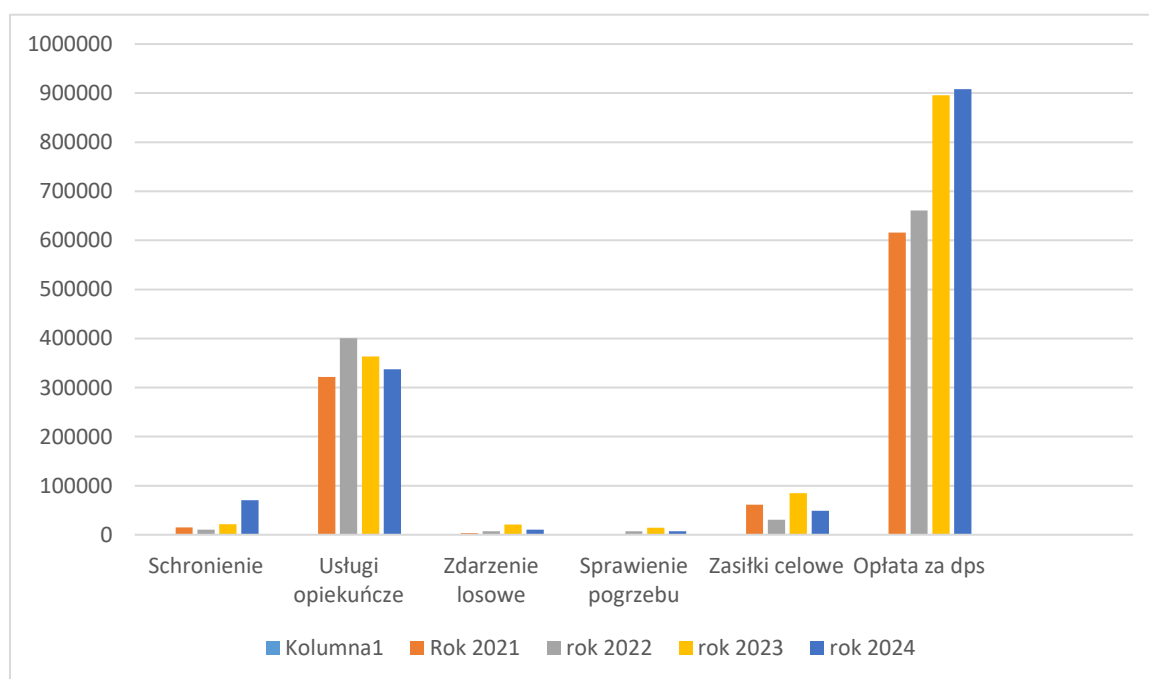
Liczba osób korzystających z pomocy

LP.	Formy pomocy	Rok 2021	Rok 2023	Rok 2023	Rok 2024
1	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	0	0	0	0
2	Wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	12	12	12	14
3	Zasiłki stałe	83	87	81	82
4	Zasiłki okresowe	98	92	76	78
5	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek stały				

oraz objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej	80	83	73	85
---	----	----	----	----

Zadania GOPS Żary z zakresu pomocy społecznej finansowane ze środków własnych Gminy:

Formy pomocy	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Schronienie	15 146	10 120	21209	70338
Usługi opiekuńcze	321 473	400 330	363 416	336978
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	2930	7000	20780	10500
Sprawienie pogrzebu	0	7000	14560	6850
Zasiłki celowe	61 569	30 551	85049	48730
Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	616 077	660 527	895454	908187

Liczba osób korzystających z różnych form pomocy- wydatki w zł

Formy pomocy	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Schronienie	4	2	3	5
Usługi opiekuńcze	39	42	41	49
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	1	2	3	2
Sprawienie pogrzebu	0	2	3	1
Zasiłki celowe	106	85	70	73
Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	17	19	19	19

Wydatki na odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej ulegają stałemu wzrostowi. **W 2024 r. na pomoc w formie usług opiekuńczych wydatkowano ogólną kwotę 363.977,97 zł, z czego ze środków własnych Gminy 236.073 zł, na pozostałą kwotę 117.995,15 zł pozyskano dotację w ramach rządowego programu Usługi Opiekuńcze 75+.**

W 2024r. w porównaniu do 2023 wydatki wzrosły o kwotę 234.927 zł. Liczba osób, za które Gmina ponosi częściową odpłatność za pobyt mieszkańców w dps od wielu lat pozostaje na podobnym poziomie, natomiast zwiększone wydatki na to zadanie wiążą się przede wszystkim ze wzrostem średniego kosztu utrzymania w dps ustalanego przez organ prowadzący. W 2024r pełen koszt pobytu w Domu Pomocy Społecznej wahał się od 7000-8000zł.

Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych oraz pobytu w DPS utrzymuje się na zbliżonym poziomie z minimalnym trendem wzrostowym, jednak obserwuje się stały wzrost kosztów związanych z podnoszeniem stawek i opłat przez firmę realizującą usługi a w przypadku DPS kosztem miesięcznego pobytu ustalonego przez organy prowadzące dany DPS. Podwyżki te wiążą się ze wzrostem kosztów zatrudnienia oraz wydatków na utrzymanie w DPS.

Duże zapotrzebowanie i zwiększone wydatki na te formy pomocy wiążą się ze zjawiskiem starzenia się społeczeństwa.

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

ROK	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2020	253	478
2021	250	470
2022	238	402
2023	238	422
2024	242	405

Liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka po dużym spadku obecnie utrzymuje się na podobnym poziomie, natomiast zmienił się charakter udzielanej pomocy. Dotychczas była to przede wszystkim pomoc finansowa, od kilku lat obserwujemy zwiększenie się udziału pomocy w formie różnego rodzaju usług społecznych, pracy socjalnej.

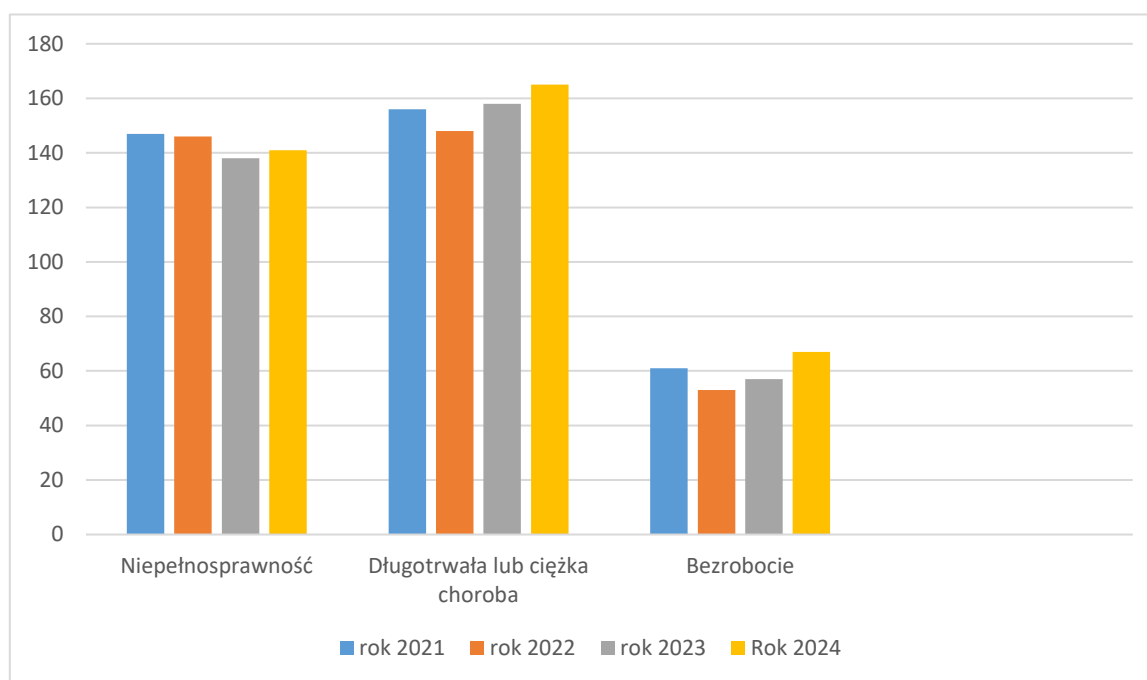
O ile liczba rodzin uległa zmniejszeniu zwłaszcza dotyczy to rodzin z dziećmi, to jednak obecnie są to rodziny z bardziej złożonymi problemami, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Ośrodek

zatrudnia dwóch asystentów rodziny, który ma pod opieką kilkanaście zagrożonych rodzin (w 2024r. – 24 rodziny).

Zmieniła się struktura rodzin korzystających z pomocy GOPS Żary i problemy występujące w rodzinie. Przez wiele lat najczęściej rodzin i osób korzystało z powodu problemu bezrobocia, od kilku lat głównymi powodami udzielenia pomocy jest niepełnosprawność i długotrwała choroba.

Ośrodek realizuje coraz więcej nowych zadań związanych z pomocą społeczną, zabezpieczeniem społecznym, pieczą zastępczą, ochroną zdrowia oraz profilaktyką uzależnień i przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Głównymi przyczynami korzystania z pomocy społecznej w Gminie Żary są niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba i bezrobocie.

Liczba osób korzystających z powodu niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby i bezrobocia

Pozostałe powody przyznania pomocy społecznej – liczba rodzin:

Powód trudnej sytuacji	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Ubóstwo	171	170	158	148
Bezdomność	11	8	11	5
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietność	26	18	22	17
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w tym rodziny niepełne i wielodzietne	45	46	54	46
Przemoc domowa	5	4	4	0
Alkoholizm	28	34	39	26
Narkomania	1	2	2	2
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	5	0	0	0
Zdarzenie losowe	1	5	4	2
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	2	0	0

Program „Posiłek w szkole i w domu”

Program skierowany jest zarówno do dzieci, uczniów, jak i osób starszych. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Pomoc taka trafia do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych – spełniających warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz kryterium dochodowe, tj. 200 proc. kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej. Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu” realizowany jest w latach 2024 – 2028. **Celem tego programu jest m.in.** wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym, a w szczególności zapewnieniu posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób samotnych, chorych lub niepełnosprawnych.

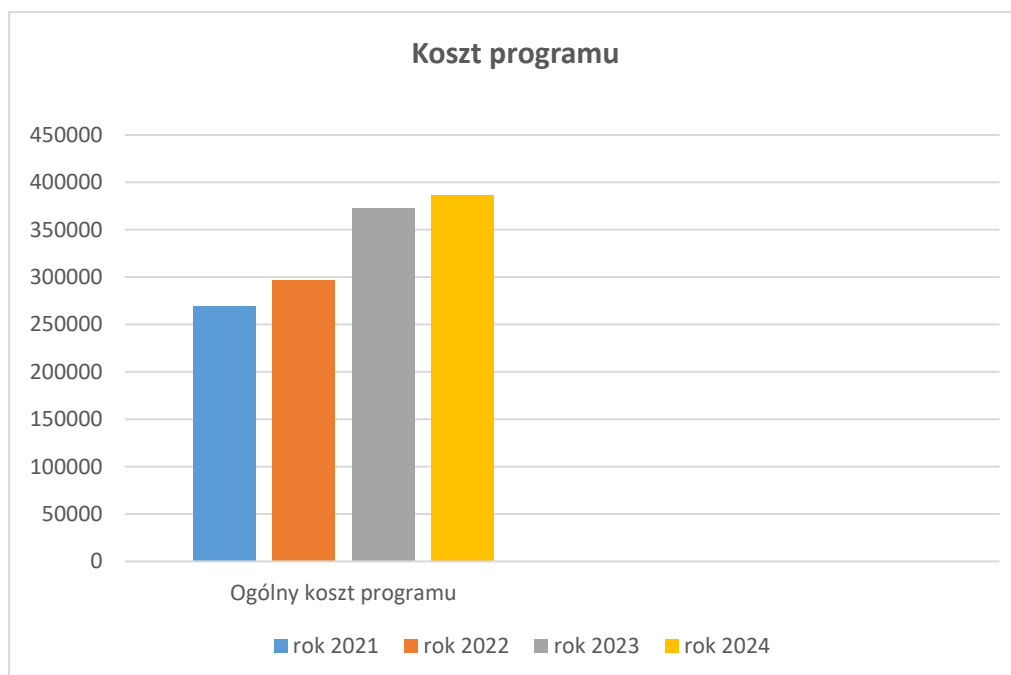
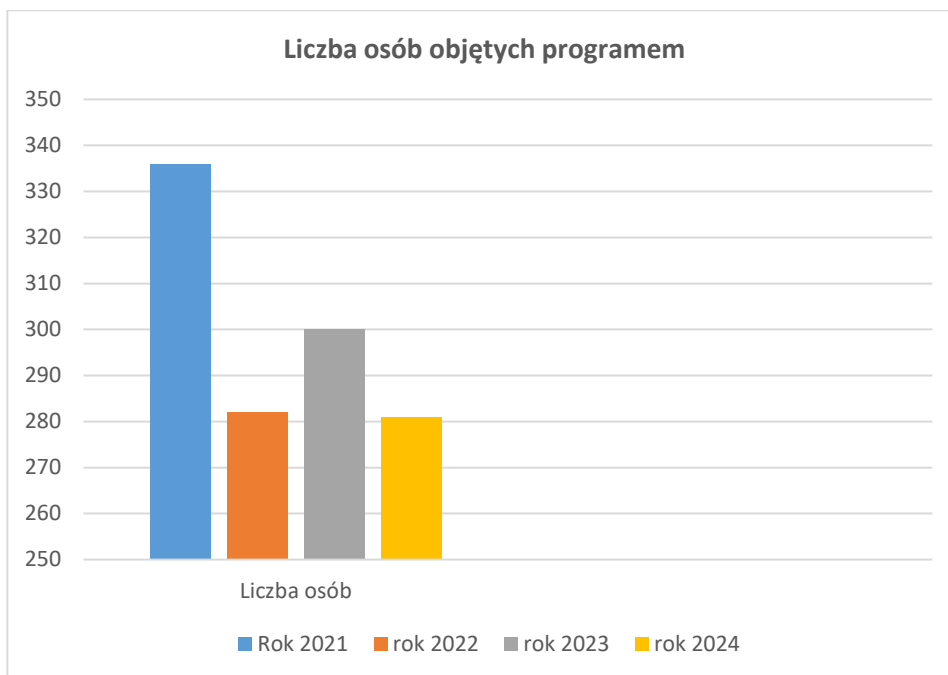
W 2024 wydatkowano ogólną kwotę 387.000,00 zł, w tym:

- zasiłki na zakup żywności z programu „ Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” na kwotę 251.550,00 zł. z tego środki finansowe w kwocie: **251.550,00 zł** otrzymaliśmy z budżetu

- państwa, pozostała część środków finansowych w kwocie: **135.450,00 zł** to środki własne gminy, które stanowiły 35 % udziału środków własnych, do ogólnych kosztów tego zadania.

łącznie w ramach programu pomocą objęto 281 osób w 2024 r.

W 2024 r. w ramach w/w programu, pomocą w formie bezpłatnych posiłków **67** dzieci oraz **9** osób dorosłych. Na zakup posiłków wydatkowano kwotę **117.200,00 zł**.

13.3 ZADANIA REALIZOWANE Z USTAWY O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH I FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Ustawa o świadczeniach rodzinnych określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Świadczeniami rodzinnymi, które realizuje ośrodek są:

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami;
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne;
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, tzw. „becikowe”;
- świadczenie rodzicielskie.

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, których dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty: **674,00 zł**.

W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty: **764,00 zł**.

Wydatki w ogólnej kwocie: **6.266.567,78 zł** zostały przeznaczone na wypłatę świadczeń rodzinnych, w szczególności na:

- zasiłki rodzinne i dodatki: udzielono **858** świadczeń, wydano kwotę: **435.240,00 zł**;
- zasiłki pielęgnacyjne: udzielono **4.776** świadczeń, wydano kwotę: **1.251.224,48 zł**;
- świadczenia pielęgnacyjne: udzielono **2914** świadczeń (w tym: na starych zasadach 2569 świadczeń i na nowych zasadach 345 świadczeń), wydano kwotę: **4.389.224,30 zł**;
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka: udzielono **30** świadczeń, wydano kwotę: **30.000,00 zł**;
- świadczenie rodzicielskie: udzielono **18** świadczeń, wydano kwotę: **95.879,00 zł**;
- świadczenie wychowawcze 500+ wypłacane na podstawie decyzji przyznającej z LUW; wydano kwotę **65.000,00 zł**.

Na składki emerytalno-rentowe od świadczeń rodzinnych wydano kwotę: **608.907,08 zł**;

Za osoby uprawnione do świadczeń pielęgnacyjnych odprowadzana była składka zdrowotna w kwocie: **181.029,21 zł**.

Środki finansowe na realizację tego zadania pochodziły z budżetu państwa.

13.4 ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Ustawa określa zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskuteczności egzekucji, warunki nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasady i tryb postępowania w sprawach o przyznanie i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasady finansowania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia, a jeśli się uczy w szkole wyższej, tj. do ukończenia 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego do września 2023 r. przysługiwały, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, w rodzinie nie przekraczał kwoty: **900,00 zł**, a od października 2023 r. do nadal dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, w rodzinie nie przekracza kwoty: **1.209,00 zł**. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż: **500,00 zł**, a od października 2024 r. nie wyższej niż **1.000,00 zł** na każde dziecko.

- fundusz alimentacyjny: udzielono **112** świadczeń wydano kwotę: **227.957,28 zł**,

Środki finansowe na realizację tego zadania pochodziły z budżetu państwa.

13.5 KARTA DUŻEJ RODZINY

Ogólnopolski program realizowany jest od 2012 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach realizuje ustawę z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jednolity Dz. U. z 2024r. poz. 1512). Karta Dużej Rodziny to ogólnopolski system zniżek, stworzony z myślą o rodzinach wielodzietnych, które oferowane są zarówno przez instytucje publiczne, jak i firmy prywatne. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. Karta Dużej Rodziny wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie i co równie ważne, wydawana jest bezpłatnie, a jedynie wydanie duplikatu bądź domówienie tradycyjnej formy karty podlega opłacie.

Wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny składane są w formie papierowej lub w formie elektronicznej. W 2024 roku zarejestrowano **56** wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny, w tym **12** wniosków złożono elektronicznie, pozostałe w wersji papierowej. Zamówiono **142** karty tradycyjne. Od 25 maja 2021r, po nowelizacji ustawy z dnia 15 kwietnia 2021r. o zmianie ustawy o Karcie Dużej Rodziny, że wszystkie aktywne Karty uzyskały formę elektroniczną. Każdy posiadacz aktywnej Karty (niezależnie czy posiadał Kartę w formie tradycyjnej, elektronicznej, czy obu) – może wyświetlać ją od 9 czerwca 2021r. w aplikacji m Obywatel. Aplikacja m KDR zamknięta została z końcem czerwca 2021 r.

W związku z realizacją programu Karta Dużej Rodziny w 2024 roku wydano środki finansowe w kwocie: **1.128,00 zł**, które zostały przeznaczone na zakup materiałów biurowych .
Środki finansowe na realizację tego zadania pochodziły z budżetu państwa.

13.6 POZOSTAŁE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK

POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach prowadził postępowanie wobec - **28** dłużników alimentacyjnych. Ponadto informował dłużników alimentacyjnych oraz organy właściwe dłużnika (tj. ośrodki pomocy społecznej właściwe wg miejsca zamieszkania dłużnika) o przyznaniu świadczeń i stanie zadłużenia. Organowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne przekazano istotne informacje dot. ustalenia skuteczności egzekucji. Podejmowano następujące działania:

1. Wezwano do ośrodka pomocy społecznej **28** dłużników alimentacyjnych, w celu przeprowadzenia wywiadu i odebrania oświadczenia majątkowego.
2. Przekazano komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadów alimentacyjnych oraz oświadczenia majątkowego dotyczących **10** dłużników alimentacyjnych.
3. W stosunku do **12** dłużników alimentacyjnych skierowano do prokuratury wnioski o popełnieniu przestępstwa z art. 209 § 1 Kodeksu Karnego.
4. Przekazano informacje dla **27** dłużników alimentacyjnych o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego na osoby uprawnione.

5. Wydano **17** wniosków do organów właściwych o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych.
6. Wystąpiono do komornika z **28** wnioskami o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego dłużników alimentacyjnych.

W 2024 roku prowadzono postępowanie wobec **10** dłużników własnych (GOPS w Żarach przyznał wierzycielom świadczenie z funduszu) oraz w stosunku do **18** dłużników zamieszkujących na terenie naszej gminy (świadczenie z funduszu zostało przyznane przez inny organ).

W roku 2023 komornicy sądowi i skarbowi wyegzekwowali środki finansowe w kwocie: **115.630,72 zł**, z tego na poczet funduszu alimentacyjnego: **114.148,29 zł** i na poczet zaliczki alimentacyjnej: **1.482,43 zł**.

Na dochody budżetu gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przekazał kwotę: **18.696,02 zł**, z tego odzyskane od komornika na rzecz funduszu alimentacyjnego w kwocie: **17.954,80 zł** oraz na rzecz zaliczki alimentacyjnej: **741,22 zł**.

Pozostała część kwoty w wysokości: **96.934,70 zł** została przekazana do budżetu państwa z tego odzyskane od komornika na rzecz funduszu alimentacyjnego w kwocie: **96.193,49 zł** oraz. na rzecz zaliczki alimentacyjnej: **741,21 zł**.

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

W 2024 roku liczba wszczętych procedur „Niebieskiej karty” tj. liczba sporządzonych formularzy NK – A sporządzonych przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę wyniosła 29, natomiast liczba kontynuowanych procedur wszczętych w latach poprzedzających wyniosła 19.

W ubiegłym roku zakończono 13 procedur z uwagi na ustanie przemocy oraz 5 z uwagi na brak zasadności podejmowania działań.

Odbyło się **6** posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, który powołał 31 grup diagnostyczno-pomocowych, które spotykały się w roku 2024 – 72 razy.

Osoby dotknięte przemocą, objęte zostały wsparciem na podstawie opracowanego indywidualnego planu pomocy w następującym zakresie:

- 1) udzielono kompleksowych informacji o możliwości uzyskania pomocy w formie pracy socjalnej, pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, darmowych konsultacji psychologicznych oraz wsparcia terapeuty ds. przeciwdziałania przemocy domowej.
- 2) podjęto działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, poprzez monitorowanie i systematyczne wizyty sprawdzające przez policjanta

w rodzinie. Skierowano **6 osób** stosujących przemoc do uczestnictwa w programie korekcyjno edukacyjnym.

W ramach wszczętej procedury w 2024 r. nie występowała konieczność udzielenia schronienia osobom dotkniętym przemocą w całodobowej placówce świadczącej pomoc.

POTWIERDZANIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydaje decyzje na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz.U.2024 poz. 146 ze zm.) oraz w oparciu upoważnienia Wójta Gminy Żary nr RFIN.0052.30.2023 z dnia 01.08.2023 dla Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach do załatwiania spraw i wydawania decyzji administracyjnych dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

W roku 2024 wydano 36 takich decyzji.

Z potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. ustawy na okres 90 dni mogą korzystać:

- osoby nieubezpieczone;
- osoby posiadające obywatelstwo polskie;
- osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- osoby, które spełniają kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono dysproporcji pomiędzy dochodem a rzeczywistą sytuacją majątkową.

PROGRAM „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ”

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla uczestników Programu:

1. Dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.
2. Osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, albo orzeczenie traktowane na równi z wymienionymi, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.).

Gmina Żary w ramach Programu Resortowego Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pt. „ Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością ” – edycja 2024 w ramach Funduszu Solidarnościowego otrzymała środki finansowe na realizację w/w programu w ogólnej kwocie:

581.553,00 zł. Środki zostały wykorzystane w kwocie: **503.769,83 zł**, na zatrudnienie w formie umowy zlecenia asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

Z usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej skorzystało **36 osób** w okresie od 1 lutego 2024 r. do 31 grudnia 2024 r., w wymiarze **9.606** godzin. Zatrudniono 29 asystentów w ramach umowy zlecenia.

PROGRAM „ KORPUS WSPARCIA SENIORÓW ”

Adresatami pośrednimi programu będą osoby w wieku 60 lat i więcej, mający problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Program zakłada realizację dwóch Modułów:

- **Moduł I**, którego celem jest wsparcie finansowe gmin w zakresie organizowania usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich dla osób w wieku 60 lat i więcej.

Usługi sąsiedzkie świadczone w ramach Modułu I obejmą swoim zakresem pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Moduł II, którego celem jest Wsparcie finansowe gmin w realizacji usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

Na terenie Gminy Żary z opaski bezpieczeństwa w roku 2024 skorzystało **27** seniorów. Całkowity roczny koszt abonamentu za 27 opasek w/w okresie wyniósł **12.960,00 zł**, z tego środki zewnętrzne to kwota: **8.600,00 zł** oraz środki własne to kwota **4.360,00 zł** (Cena jednostkowa za abonament – 40,00 zł).

W ramach usług sąsiedzkich objętych było **9 osób**. Całkowity koszt zadania wyniósł **28.899,00 zł**, z tego środki zewnętrzne to kwota: **23.119,00 zł** oraz środki własne to kwota **5.780,00 zł**. W roku 2024 zrealizowano **1028** godzin usług sąsiedzkich.

DODATEK OSŁONOWY

Zasady i tryb przyznawania oraz ustalania i wypłaty dodatku osłonowego regulowały przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym (tj. Dz. U. z 2024r. poz. 953). Dodatek osłonowy był świadczeniem pieniężnym, którego celem było zrekompensowanie rosnących cen nośników energii (gaz, prąd) oraz produktów żywnościowych.

Dodatek osłonowy przysługiwał osobom w gospodarstwie domowym:

1. jednoosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 2100,00 zł,
2. wieloosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 1500,00 zł na osobę.

Dochód ustalano na zasadach określonych w przepisach ustawy o świadczeniach rodzinnych (art. 3 pkt 1; t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 323)

Dodatek osłonowy w 2024 r. wynosił:

- 228,80 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego, -
- 343,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób, -
- 486,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 657,80 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób,

Przepisy przewidywały także podwyższony dodatek osłonowy przysługujący osobom opalającym domy węglem lub paliwami węglopochodnymi zgłoszonymi do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków:

- 286,00 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego
- 429,00 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób
- 607,75 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 822,25 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

W 2024 roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach w ramach w/w programu złożono **528** wniosków, wypłacono **499** świadczeń na łączną kwotę **146.579,20 zł**.

BON ENERGETYCZNY

Zasady i tryb przyznawania oraz ustalania i wypłaty bonu energetycznego regulowały przepisy ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz.U. z dnia 12 czerwca 2024r. poz. 859). Bon energetyczny był formą wsparcia finansowego dla gospodarstw domowych o określonych dochodach w związku z wzrostem cen energii elektrycznej.

Bon energetyczny przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym:

1. jednoosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 2500,00 zł,
2. wieloosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 1700,00 zł na osobę.

Dochód ustalano na zasadach określonych w przepisach ustawy o świadczeniach rodzinnych (art. 3 pkt 1; t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 323 ze zm.).

Bon był jednorazowym świadczeniem pieniężnym w wysokości:

- 300,00 zł – dla gospodarstwa jednoosobowego,
- 400,00 zł – dla gospodarstwa wieloosobowego składającego się z 2 do 3 osób,
- 500,00 zł – dla gospodarstwa wieloosobowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 600,00 zł – dla gospodarstwa wieloosobowego składającego się z co najmniej 6 osób.

W przypadku gdy główne źródło ogrzewania danego gospodarstwa domowego było zasilane energią elektryczną i było wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, do dnia 1 kwietnia 2024 r., albo po tym dniu - w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, bon energetyczny przyznawano się w wysokości:

1. 600,00 zł - gospodarstwu domowemu jednoosobowemu;
2. 800,00 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób;
3. 1000,00 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób;
4. 1200,00 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób.

W 2024 roku w ramach w/w programu do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach wpłynęło **556** wniosków, wypłacono **477** świadczeń na łączną kwotę **189.256,26 zł**.

PROGRAM „CZYSSTE POWIETRZE”

Program „Czyste powietrze” jest pierwszą ogólnokrajową inicjatywą walki ze smogiem. Realizowany jest przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W jego ramach można przeprowadzić termomodernizację budynków, np. wykonać termoizolację lub wymienić stolarkę okienną i drzwiową na bardziej energooszczędną. Z dofinansowania można skorzystać w celu wymiany starych, wysokoemisyjnych kotłów węglowych na ekologiczne źródła energii, np. pompę ciepła, instalację fotowoltaiczną, kolektory słoneczne, rekuperację czy wykonanie instalacji centralnego

ogrzewania. Dodatkowo można przeprowadzić kompletny audyt energetyczny wykazujący rzeczywiste zapotrzebowanie budynku na energię ciepłą.

W dniu 01.10.2020 r. w życie weszły zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 54), które nakładają na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie „Czyste Powietrze”. Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2024r. poz. 323 ze zm.). Zaświadczenia wydawane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach po uprzednim złożeniu wniosku.

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach wydał 114 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie „Czyste Powietrze”.

KLUB SENIORA

Klub Senior+ w Mirostowicach Górnych utworzony na terenie Gminy Żary w 2019r. jest miejscem, w którym osoby starsze nawiązywać będą kontakty towarzyskie, spotykać się z liderami społecznymi, specjalistami z różnych dziedzin. Klub jest miejscem spotkań mieszkańców, pewną formą kawiarenki.

Osoby tutaj spotykające się będą współtworzyć grupę samopomocy. Uczestniczyć będą w wielodziedzinowych zajęciach warsztatowych, aktywnie brać udział w debatach społecznych. Osoby starsze czują się niedowartościowane, zapomniane, czują potrzebę wyjścia do ludzi. Takie spotkania umożliwiają pokonanie problemu osamotnienia. Klub Senior+ w Mirostowicach Górnych rozpoczął

działalność z początkiem stycznia 2020r. Realizacja zadania pozwoli na poszerzenie oferty pomocy dla osób starszych, ich aktywizację społeczną i tym samym podniesienie standardów życia osób starszych mieszkańców naszej gminy i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Jak wynika z przeprowadzonego rozeznania na naszym terenie nie działa podobna jednostka, natomiast istnieje duże zapotrzebowanie na tego typu placówkę. Wyremontowany budynek siedziby Klubu Senior+ jest usytuowany w miejscu dostępnym dla seniorów, pomieszczenia znajdują się na parterze budynku, dla potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych przygotowano podjazd. Po remoncie w budynku wyodrębnione zostały pomieszczenia: sala do spotkań; aneks kuchenny, szatnia, kącik do aktywności ruchowej, 2 toalety, osobno dla kobiet i mężczyzn oraz umywalkę. Jedna z toalet została przystosowana również do potrzeb osób niepełnosprawnych. W placówce zatrudniony jest jeden pracownik – opiekun/animator na umowę zlecenie. Planowane jest zatrudnienie także specjalistów lub zlecenie usług w wymiarze odpowiednim do potrzeb grupy. Zajęcia odbywają się 5 razy w tygodniu w poniedziałki do piątku średnio 4 godziny dziennie, w zależności od potrzeb liczba dni i godzin może zostać zwiększona. Zakłada się, że w zajęciach codziennie uczestniczyć będzie codziennie co najmniej 14 seniorów, tj. 70% wszystkich uczestników, chyba że odrębne przepisy będą

stanowiły inaczej – np. ograniczenia związane z pandemią COVID-19. Regulamin placówki zakłada jej otwarcie także w innych terminach, w tym w dni wolne od pracy.

Koszt utrzymania łącznie wyniósł **68.821,66 zł**, z tego dofinansowanie w ramach dotacji z Programu wieloletniego "Senior+" na lata 2021-2025, moduł 2 – zapewnienie funkcjonowania już istniejących ośrodków wsparcia, utworzonych w ramach modułu 1. Dofinansowaniu z budżetu państwa w każdym roku budżetowym, w trybie konkursowym mogą podlegać działania związane z całorocznym bieżącym utrzymaniem ośrodka wsparcia – w kwocie **33.579,00 zł**.

Wójt Gminy Żary Leszek Mrozek, zaprosił Seniorów z terenu Gminy Żary na Gminny Tydzień Seniora, który odbył się w dniach od 7-11 października br.

Symboliczny klucz przekazany Seniorom przez Wójta Gminy Żary

WÓJT GMINY ŻARY, PRZEWODNICZĄCA RADY GMINY,
GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
ZAPRASZAJĄ SENIORÓW
Z TERENU GMINY ŻARY NA

Tydzień SENIORA

7.10 - 11.10. 2024r.

KLUB SENIORA - MIROSTOWICE GÓRNE

7.10. 2024r. (poniedziałek)
11.00 Uroczyste Rozpoczęcie Tygodnia Seniora
15.30 Aktywny Senior (zajęcia z fizjoterapeutą)
8.10. 2024r. (wtorek)
15.30 Warsztaty florystyczne
9.10. 2024 r. (Środa)
15.30 Wsparcie dla Seniora (spotkanie z psychologiem)
10.10. 2024 r. (czwartek)
10.00 Pedagog radzi (Moje relacje z wnukami)
11.10. 2024 r. (piątek)
9.00 Warsztaty kulinarne dla Seniora

CENTRUM KULTURALNO-EDUKACYJNE - GRABIK

8.10. 2024r. (wtorek)
11.00 Zajęcia Aktywizujące dla Seniorów
9.10. 2024 r. (środa)
15.30 Aktywny Senior - zajęcia z fizjoterapeutą
10.10. 2024 r. (czwartek)
15.30 Warsztaty florystyczne

W 2024r. po raz pierwszy Wójt Gminy Żary - Leszek Mrożek wraz z Przewodniczącą Rady Gminy- Elwirą Wentlant i Kierownikiem GOPS- Pawłem Grafem zaprosili Seniorów z Gminy Żary na wyjątkowy Bal Seniora, który odbył się 18.10.2024r. o godzinie 17.00 w Złotniku.

„Gminna Karta Seniora” jest elementem polityki społecznej realizowanej przez Gminę Żary i obejmuje system zniżek, ulg oferowanych przez partnerów programu (podmioty gospodarcze), preferencji i uprawnień skierowanych do seniorów.

Adresatami programu są seniorzy, za których uznaje się osoby zameldowane w Gminie Żary w wieku

co najmniej 65 lat. W 2024r. wydano **111 sztuk** nowych kart. Od początku realizacji programu wydano kartę dla **695 osób**.

Celami programu są:

- 1) ułatwienie seniorom dostępu do dóbr kultury, sportu i rozrywki,
- 2) kształtowanie pozytywnego wizerunku seniorów,
- 3) wzmacnianie kondycji fizycznej seniorów,
- 4) podniesienie aktywności i sprawności seniorów.

Dzięki „Gminnej Karcie Seniora” seniorzy Naszej Gminy mogli skorzystać:

- z pływalni „Wodnik” w Żarach poprzez zastosowanie 100% zniżki od obowiązującej ceny biletu. Zniżka obowiązuje na pierwszą godzinę pobytu na basenie. Osoba może skorzystać ze zniżki 4 razy w miesiącu (4 godz. m-nie). W 2024r. na ten cel wydatkowaliśmy kwotę **14.240,00 zł**, z basenu skorzystało **115 osób**;

- korzystanie z gwarantowanych usług w zakresie rehabilitacji leczniczej poprzez zastosowanie 100% zniżki na zabiegi rehabilitacyjne w Centrum Rehabilitacji i Masażu w Żarach przy ul. Głogowskiej 5. W 2024 r. na ten cel wydatkowano kwotę **34.792,20 zł.**

OPIEKA WYTCHNIENIOWA

Program jest realizowany od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami poprzez wsparcie ich

w codziennych obowiązkach przez zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować będą czasem, który będą mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby

z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków.

Program ma zapewniać wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia poprzez świadczenie usług opieki wytchnieniowej dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczoną niepełnosprawnością lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności, osobami z orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz wsparcie finansowe gmin lub powiatów w zakresie realizacji usług opieki wytchnieniowej

a w odniesieniu do członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami - czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację.

Program adresowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1) dziećmi do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub

2) osobami niepełnosprawnymi posiadającymi:

a) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo

b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Limit godzin i dób usług opieki wytchnieniowej finansowanych ze środków Funduszu przypadających na jedną osobę z niepełnosprawnością w 2024 roku wynosi nie więcej niż:

1) 240 godzin dla usługi opieki wytchnieniowej świadczonej w ramach pobytu dziennego,

2) 14 dób dla usługi opieki wytchnieniowej świadczonej w ramach pobytu całodobowego.

Maksymalna długość nieprzerwanego świadczenia usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego wynosi 12 godzin dla jednej osoby z niepełnosprawnością. Usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego mogą być świadczone w godzinach 6.00-22.00.

Koszty związane bezpośrednio z realizacją usług opieki wytchnieniowej finansowane z Programu:

1) w ramach pobytu dziennego, nie mogą przekroczyć **50,00 zł brutto** za godzinę realizacji usług opieki wytchnieniowej,

2) w ramach pobytu całodobowego, nie mogą przekroczyć:

a) **600,00 zł brutto** za dobę realizacji usług opieki wytchnieniowej,

b) **800,00 zł brutto** za dobę realizacji usług opieki wytchnieniowej dla osób z niepełnosprawnością posiadającą orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną.

Gmina Żary na realizację programu w 2024r. roku otrzymała dofinansowanie w ramach Funduszu Solidarnościowego w kwocie **49.470,00 zł**, z czego wykorzystano kwotę **32.009,48 zł**. W tym czasie z programu skorzystało **3 opiekunów/rodziców** sprawujących opiekę nad **4 osobami, w tym 2 dzieci w wieku do 16 rż, jedno dziecko 16-18 lat oraz jedna osoba dorosła**. Zatrudniano **3 opiekunów**. Zrealizowano 798 godzin opieki w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania.

MIESZKANIA TRENINGOWE

Na terenie Gminy Żary w 2024 działały 2 mieszkania treningowe w miejscowości Grabik i 1 mieszkanie w Mirostowicach Dolnych. Mieszkania zostały wyremontowane w poprzednich latach, razem w mieszkaniach może przebywać 7 osób (2 kobiety i 5 mężczyzn). Dwa mieszkania treningowe są dla mężczyzn, trzecie dla kobiet.

Mieszkania treningowe są przydzielane dla osób z terenu Gminy Żary, które ze względu na trudną sytuację, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

W ramach pobytu w mieszkaniu treningowym osoby te są objęte dodatkowym wsparciem taki jak usługi opiekuńczy czy usługi asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, pracą socjalną, konsultacjami terapeuty ds. uzależnień itp.

W 2024 roku w mieszkaniu treningowym w miejscowości Grabik zamieszkiwało dwóch mężczyzn, w Mirostowicach Dolnych także 2 mężczyzn. Mieszkanie dla kobiet było nie zamieszkałe.

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ JAKO REALIZATOR USŁUG SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY ŻARY

Już po raz kolejny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach zorganizował **Tydzień Seniora w Gminie Żary**. Zajęcia i warsztaty odbywały się w dwóch lokalizacjach: w Klubie Seniora w Mirostowicach Górnych oraz w Centrum Kulturalno-Edukacyjnym w Grabiku w dniach od 7 do 11 października 2024 r. To czas, w którym seniorom zostały zorganizowane m. in. zajęcia z fizjoterapeutą, warsztaty florystyczne, spotkanie z psychologiem i pedagogiem, warsztaty kulinarne.

Tydzień Seniora to okazja przede wszystkim do rozmów, poznawania nowych ludzi, odpoczynku od codziennych obowiązków, uczestnictwa w warsztatach i zajęciach, promocji aktywności. To także okazja do zabawy, radości i tańca.

Na zakończenie Tygodnia Seniora zorganizowano bal. Pierwszy Gminny Bal Seniora, odbył się w dniu 18 października 2024 roku w Złotniku. W wydarzeniu wzięło udział **150 osób**. Zainteresowanie imprezą było bardzo duże, a bilety na bal rozeszły się w ciągu kilku dni.

Gminny Bal Seniora jest przykładem aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu społecznym, ukazując ich energię i chęć do spędzenia czasu z innymi. Być może na stałe wpisze się w harmonogram organizowanych imprez.

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY OBYWATELOM UKRAINY

Konflikt zbrojny na terytorium Ukrainy spowodował lawinowy napływ na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli z tego kraju. Zasady i sformalizowane reguły określające pobyt na terytorium RP tej ludności, jak również reguły udzielania jej pomocy na różnych płaszczyznach życia społecznego reguluje ustawa z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tekst jednolity Dz.U. z 2024 r., poz. 167 ze zm.).

Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z w/w ustawą przyznał pomoc finansową w okresie od 01 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. w formie zasiłków rodzinnych i dodatków dla **1** rodziny obywateli Ukrainy, udzielono pomocy dla **5** dzieci w formie zasiłku rodzinnego i dodatków oraz zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i składki społeczne dla 1 osoby. Ogólnie wydano kwotę: **57.392,68 zł**, z tego na świadczenia rodzinne i dodatki to kwota: **5.691,00 zł** oraz na koszty obsługi wydano kwotę: **1.721,78 zł**.

Każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy (którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium RP), przysługiwało świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy w wysokości 40,00 zł dziennie. Na w/w świadczenie wydano kwotę **24.760,00 zł** oraz **512,00 zł** na koszty obsługi.

Podsumowanie

Na podstawie analizy danych za rok 2024 i porównaniu ich z latami poprzednimi wynika, że:

- 1) liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej utrzymuje się na stałym poziomie;
- 2) wrasta zapotrzebowanie oraz wydatki na pomoc w formie wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych w formie usług opiekuńczych (w 2018- 35osób w 2019- 39 osób w 2020 roku-

37osób, w 2021- 39, w 2022 - 42 osoby, rok 2023 – 41 osób), usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, teleopieka itp.;

3) zwiększyły się wydatki na pobyt w DPS ze względu na podniesienie kosztów utrzymania w DPS ;

4) zmieniają się przyczyny korzystania z pomocy społecznej, obecnie niepełnosprawności i długotrwała choroba klientów pomocy społecznej jest najczęstszą przyczyną korzystania ze świadczeń , przez wiele lat bezrobocie było najczęstszą przyczyną korzystania z pomocy;

5) liczba osób bezrobotnych w 2022 utrzymuje się na stałym poziomie, w PUP Żary na dzień 31.12.2022 było zarejestrowanych 140 mieszkańców Gminy Żary, w 2021 w tym samym czasie 139 osób, natomiast w na koniec grudnia 2020r – 187 osób. Nadal wśród bezrobotnych liczba osób długotrwale bezrobotnych stanowi duży procent i są to osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, które nie są zainteresowane podjęciem pracy a otrzymywaniem świadczeń z pomocy społecznej.

6) wśród osób korzystających z pomocy zauważamy wzrost liczby korzystających z pomocy gdzie przyczyną ubiegania się o pomoc jest niepełnosprawność i długotrwała choroba nie rzadko jest to choroba psychiczna. Trend wzrostowy spowodowany starzeniem się i pogarszaniem się stanu zdrowia społeczeństwa, oraz niskimi świadczeniami z ZUS i KRUS skutkuje to koniecznością zmiany trendów pomocy społecznej. Osoby te najczęściej objęte są pomocą w formie zasiłków stałych, usług opiekuńczych, zasiłków na zakup leków zakup opału oraz w formie pobytu w domu pomocy społecznej.

7) obserwujemy też zapotrzebowanie ze strony osób starszych na placówki dziennego pobytu takie jak domy dziennego pobytu czy kluby seniora które oferują usługi:

-zajęcia o charakterze kulturalnym, rekreacyjnym, towarzyskim

-możliwość korzystania z warsztatów kulinarnych, zajęć sportowych, edukacyjnych, zajęć rękodzieła i wielu innych zajęć.

-możliwość wzięcia udziału w rozwijaniu swoich pasji i umiejętności, a także w rozwoju ruchu samopomocy na rzecz osób potrzebujących w tym seniorów.

W związku z tym realizujemy coraz więcej programów dla osób starszych a także osób niepełnosprawnych.

8) liczba rodzin niewydolnych wychowawczo utrzymuje się na podobnym poziomie.

Boże Narodzenie- Gminna Wigilia

Dla osób najstarszych i samotnych z terenu Gminy Żary, zorganizowano po raz drugi w 2024 roku Wigilię w m. Lubomyśl. W ramach przedsięwzięcia zorganizowano posiłek oraz drobne upominki dla 150 osób, któremu towarzyszyła oprawa artystyczna – występ dzieci z gminnych szkół podstawowych szkół. Były życzenia, kolędy, opłatek i tradycyjne wigilijne dania. Spotkanie opłatkowe dla podopiecznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach, odbyło się 16 grudnia 2024r.

Leszek Mrozek Wójt Gminy Żary, Elwira Wentlant Przewodnicząca Rady Gminy Żary i oraz Paweł Graf Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach zaprosili do wspólnego stołu wigilijnego osoby starsze, chore i niepełnosprawne wraz z opiekunami oraz rodziny z dziećmi.

Gospodarz gminy składając życzenia mieszkańcom życzył im zdrowia oraz wielu wytrwałości w codziennym życiu.

-Każdy z nas ma swoim życiu problemy małe i duże często dotyczą one zdrowia lub problemów rodzinnych. Najważniejsze, że dziś jesteśmy wszyscy razem i choć na chwilę zapomnijmy o naszych problemach- podkreślał Leszek Mrozek. O świąteczną atmosferę zadbały dzieci ze Szkoły Podstawowej w Żłotniku, które pod okiem Katarzyny Bryjak zaśpiewały piękne polskie kolędy.

Przywitanie uczestników Wigilii

Oprawa artystyczna – Szkoła Podstawowa w Złotniku

Wigilia 2024

Życzenia wigilijne

14. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OBRONA CYWILNA

14.1 OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

W zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego na terenie Gminy wszelkie działania koordynowane są przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej, której działania wspiera 6 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu naszej Gminy tj. OSP Bieniów, OSP Lubanice, OSP Marszów, OSP Mirostowice Dolne, OSP Sieniawa Żarska i OSP Złotnik.

Decyzją Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 11 listopada 2024r. do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego na najbliższe 5 lat została włączona jednostka OSP w Mirostowicach Dolnych, która jest 5 jednostką włączoną w struktury KSRG z terenu Gminy Żary.

Spośród wszystkich jednostek gminnych 4 jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych (Bieniów, Lubanice, Sieniawa Żarska, Złotnik) są zintegrowane z Krajowym Systemem Ratowniczo- Gaśniczym. Wszystkie gminne jednostki OSP w miejscowościach stacjonowania, posiadają remizy strażackie, wyposażone w profesjonalne środki łączności, tj. syreny elektryczne z możliwością zdalnego uruchamiania, z selektywnym wywoływaniem oraz radiostacje nasobne i samochodowe.

Liczba członków zwyczajnych gminnych jednostek OSP aktualnie wynosi 177, w tym 138 mężczyzn i 39 kobiet, członków honorowych 4 i 48 członków wspierających. Bezpośrednio w akcjach ratowniczo-gaśniczych może uczestniczyć łącznie 130 strażaków OSP z terenu gminy Żary (w tym 19 kobiet).

Pasja działalności społecznej w zakresie ochrony przeciwpożarowej przekazywana jest młodszemu pokoleniom. Do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych w swojej dyspozycji mają:

OSP Bieniów – średni pojazd gaśniczy INVECO (2019 r.), lekki pojazd gaśniczy VW T4 (1999 r.), 25 czynnych członków biorących udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych, jednostka włączona do KSRG (Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego);

OSP Lubanice – średni pojazd gaśniczy IVECO (2016 r.), lekki pojazd gaśniczy VW T4 (1999 r.), 20 czynnych członków biorących udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych, jednostka włączona do KSRG;

OSP Marszów – średni pojazd gaśniczy RENAULT (2020 r.), 15 czynnych członków biorących udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych

OSP Mirostowice Dolne – średni pojazd gaśniczy IVECO (2016 r.), lekki pojazd gaśniczy VW T4 (1992 r.), 18 czynnych członków biorących udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych;

OSP Sieniawa Żarska – średni pojazd gaśniczy RENAULT (2018 r.) MERCEDES (1982 r.), lekki pojazd gaśniczy VW T4 (1997 r.) LUBLIN (1997 r.), 15 czynnych członków biorących udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych, jednostka włączona do KSRG;

OSP Złotnik – średni pojazd gaśniczy MAN TGM 18320 (2020 r.) zakupiony w miejsce pojazdu , który uległ spaleniowi podczas akcji ratowniczo-gaśniczej w lipcu 2019 r., lekki pojazd gaśniczy VW T4 (1998). Ponadto OSP posiada 25 czynnych członków biorących udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych, jednostka włączona do KSRG;

Ponadto 5 jednostek OSP wyposażonych jest w specjalistyczny sprzęt hydrauliczny do usuwania kataklizmów budowlanych i wypadków drogowych, natomiast wszystkie jednostki OSP posiadają na swoim wyposażeniu aparaty powietrzne do ochrony dróg oddechowych, torby medyczne R1-PSP, agregaty prądotwórcze, maszty oświetleniowe, pompy szlamowe, pólshlamowe pływające, pilarki do drewna, betonu i stali.

Ze względu na trudną sytuację hydrologiczną i powodziową na terenie sąsiednich powiatów decyzją organizatorów i współorganizatorów odwołano XXIII Powiatowe Zawody Sportowo-Pożarnicze, które miały odbyć się w Trzebielu.

Członkowie Ochotniczych Straży Pożarnych wciąż podnoszą swoje kwalifikacje i umiejętności przydatne do działań ratowniczo- gaśniczych. Posiadają kursy kwalifikacyjne

w kategoriach pożarniczych tj. Dowódcy OSP, Naczelnicy OSP, Strażacy ratownicy OSP, kursy przedmedyczne, kierowcy i konserwatora sprzętu ratowniczego, także kursy z zakresu ratownictwa technicznego.

W 2024 roku gminne jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej wyjeżdżały do akcji ratowniczych łącznie 153 razy. Z czego 30 wyjazdów stanowiły pożary, 97 miejscowe zagrożenia, 1 alarm fałszywy, 23 wyjazdy gospodarcze i 2 razy do ćwiczeń.

Młodzież Zapobiega Pożarom

W dniu 13 marca 2024 roku w Złotniku odbyły się eliminacje gminne Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”. W konkursie wzięło udział 46 uczniów ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych, którzy rywalizowali w 3 kategoriach wiekowych. Zwycięzcy otrzymali karty podarunkowe, a pozostali uczestnicy upominki za udział. Organizowanie turnieju jest ważnym elementem edukacji dzieci i młodzieży nie tylko w zakresie działalności OSP, historii ale również zasad udzielania pierwszej pomocy i zachowania się w sytuacjach nagłych.

Wręczenie nagrody dla zwycięzcy turnieju

5 lipca 2024r. nastąpiło oficjalne przekazanie zakupionego przez Gminę Żary lekkiego samochodu Volkswagen T-5 dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Bieniowie. W przekazaniu uczestniczył Wójt Gminy Żary Leszek Mrozek, Prezes jednostki OSP Aneta Winnicka, oraz Komendant Gminny

Ochrony Przeciwpożarowej Gminy Żary Henryk Sienkiewicz. Samochód zastąpił wysłużony już Volkswagen T-4. Wyposażanie jednostek OSP w nowsze samochody przyczynia się do wzrostu bezpieczeństwa i polepszenia komfortu ich służby.

Przekazanie samochodu dla OSP W Bieniowie.

14.2 ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE

W obliczu toczącej się wojny u naszych sąsiadów coraz częściej obawiamy się o swoje życie, zdrowie i bezpieczeństwo. Głównymi zadaniami nowej Ustawy z dnia 5 grudnia 2024r. o ochronie ludności i obronie cywilnej jest alarmowanie, ostrzeganie i powiadamianie ludności o zbliżającym się zagrożeniu. Dodatkowo powstały zapisy obligujące władarzy do stworzenia lub przystosowania miejsc zbiorowej ochrony. Ustawa określa również organy ochrony ludności oraz ich zadania.

Wójt Gminy Żary, jako Przewodniczący Gminnego Zespołu Reagowania Kryzysowego odpowiada za bezpieczeństwo i koordynację działań służb w sytuacjach zagrożeń na terenie Gminy Żary. Jest w stałym kontakcie z członkami ww. zespołu, składającego się z sekretarza Gminy, kierowników referatów, kierowników jednostek organizacyjnych gminy, komendanta Gminnego OSP oraz przedstawiciela KP PSP w Żarach.

W przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowej lub innego nadzwyczajnego zagrożenia życia i zdrowia ludzi lub środowiska, Wójt przy pomocy Zespołu Zarządzania Kryzysowego kieruje akcją ratowniczą na terenie Gminy.

Ubiegły rok pokazał jak ważne jest współdziałanie w sytuacji kryzysowej wielu służb oraz szybkie i trafne podejmowanie decyzji. We wrześniu ubiegłego roku południowo-zachodnia część Polski została dotknięta powodzią. W wielu powiatach w województwie lubuskim, dolnośląskim, śląskim i opolskim wprowadzono stan klęski żywiołowej. Żywioł zniszczył domy, uprawy i infrastrukturę. Mieszkańcy dotkniętych terenów będą jeszcze przez długi czas zmagać się ze skutkami powodzi.

W Powiecie Żarskim ogłoszono w dniu 16 września 2024r. pogotowie przeciwpowodziowe na terenie Gminy Przewóz, Trzebiel, Łęknica i Brody.

W związku z tragedią jaka dotknęła naszych sąsiadów mieszkańcy Gminy Żary zorganizowali wiele zbiórek żywności, odzieży, niezbędnego sprzętu do usuwania skutków powodzi i przekazali je dla powodzian. Zbiórki odbywały się zarówno w szkołach gminnych jak i sołectwach. Mieszkańcy dowozili zebrane bezpośrednio do mieszkańców dotkniętych powodzią. Poszkodowani byli pod wielkim wrażeniem wielkości pomocy jaką otrzymali.

Gmina Żary postanowiła wesprzeć sąsiednią Gminę Szprotawę w Powiecie Żagańskim. W tym też celu została w dniu 11 października 2024 roku podpisana przez władarzy umowa pomocy finansowej dla Szprotawy w wysokości 50 tys zł na usuwanie skutków powodzi.

15. INWESTYCJE

15.1 REALIZACJA INWESTYCJI NA TERENIE GMINY

Od 2015 roku Gmina Żary sukcesywnie zwiększa pulę środków na inwestycje gminne. Rozpoczynając w 2015 roku kwotą 2.927.145 zł zabezpieczoną w uchwale budżetowej, a kończąc w 2024 roku kwotą **28.267.701,87 zł** (w 2021r. 10.318.689,58 zł, w 2022r. 12.060.440,35 zł, w 2023 26 874 547,26zł).

Co istotne, wszystkie inwestycje są realizowane bez zadłużania Gminy, ze środków własnych oraz pozyskanego dofinansowania zewnętrznego, bądź to ze środków krajowych bądź środków UE.

Inwestycjami w 2024 roku objęte zostały wszystkie sektory działalności gminy wpływające na poprawę i standard życia na wioskach i obejmowały one min. Obiekty komunalne (boiska, place zabaw, siłownie), świetlice, szkoły, drogi, oświetlenie drogowe, wodociągi.

15.2 INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ WODOCIĄGOWĄ

Łącznie na infrastrukturę wodociągową w 2024 roku przeznaczono **2.255.820,14zł**, z czego najważniejszą inwestycją było wykonanie:

- Budowa zbiornika buforowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz awaryjnym zasilaniem elektrycznym dla stacji uzdatniania wody w m. Sieniawa Żarska za kwotę 394.406,77 zł;
- Modernizacja budynku stacji uzdatniania wody w m. Olbrachtów za kwotę 81.674,79 zł;
- Wykonanie nowej studni redukcji ciśnienia wody na sieci w m. Łaz za kwotę 73.507,32 zł;
- Wykonanie renowacji dwóch studni głębinowych na ujęciu wody w m. Łaz na kwotę 130.598,00 zł;
- Wykonanie studni redukcyjnej ciśnienia na sieci wodociągowej w m. Sieniawa Żarska na kwotę 73.507,32 zł;
- Modernizacja wraz z wymianą kolumny filtracyjnej studni głębinowej na ujęciu wody w m. Bogumiłów na kwotę 122.058,90 zł;
- Wykonanie studni redukcyjnej ciśnienia na sieci wodociągowej w m. Kadłubia na kwotę 73.507,32 zł;
- Wymiana skorodowanych przyłączy wodociągowych z przejściem pod drogą powiatową i gminną do budynków nr 76 i 77 z modernizacją sieci wodociągowej w m. Olbrachtów na kwotę 65.000,00 zł;
- Zakup i montaż pomp pośrednich PJM na stacji uzdatniania wody w m. Sieniawa Żarska na kwotę 44.096,03 zł;

- Zakupiono i zamontowano aparaty głębinowe na ujęciach wody w m. Sieniawa Żarska, Bieniów, Bogumiłów i Złotnik na łączną kwotę 140.295,10 zł;

Każdego roku podejmowanych jest szereg przedsięwzięć komunalnych w infrastrukturze wodociągowej, tak by w perspektywie najbliższych lat przyczynić się do zapewnienia ciągłych dostaw wody o wymaganej jakości. Ponadto w 2024 roku zostało wykonane:

- wymiana wodomierzy umożliwiających zdalny odczyt w m. Miłowice, Bogumiłów, Janików, Rościce, Stawnik, na kwotę 251.248,80 zł.

Program „GMINA ŻARY ŁAPIE DESZCZ”

W maju 2024 r. ruszyła kolejna edycja Programu „Gmina Żary łapie Deszcz, będącego kontynuacją . działania z 2020 r. kiedy to został uruchomiony Program „Gmina Żary łapie Deszcz”. Celem programu jest propagowanie postaw ekologicznych wśród mieszkańców gminy Żary: przeciwdziałanie skutkom suszy, promowanie mikroretencji w celu ochrony zasobów wodnych poprzez montaż na nieruchomościach mieszkańców gminy Żary naziemnych zbiorników na wodę opadową, ogrodów deszczowych

w pojemniku bądź w gruncie. Dzięki tym działaniom następuje zatrzymanie i wykorzystanie wody opadowej w miejscu jej powstania, a następnie jej gospodarcze wykorzystanie. Mieszkańcy gminy będą mogli wykorzystywać wodę opadową na swojej posesji do podlewania ogrodu, trawnika, tym samym oszczędzać naturalne zasoby wód poprzez ograniczanie wykorzystywania w tym celu wody z gminnego wodociągu co jest tym bardziej cenne w sytuacji zagrożenia suszą.

Wnioski były przyjmowane od 6 maja do 30 września 2024 roku i były rozpatrywane w kolejności zgłoszeń. **Na dzień 30 września 2024 r. wpłynęło do Urzędu Gminy Żary 85 wniosków. Podpisano 80 umów. Wysokość udzielonych dotacji wyniosła 68 292,09 zł.** Najczęściej wybieraną instalacją do zatrzymywania deszczu okazały się pojemniki naziemne połączone z systemem rynnowym budynków.

Deszczówka to nieodpłatne źródło wody, dzięki któremu możemy żyć oszczędniej i bardziej ekologicznie. Zachowując naturalny obieg wody w przyrodzie, wpływamy pozytywnie na mikroklimat i bioróżnorodność. Umiejętne wykorzystanie deszczówki niesie za sobą również walory ekonomiczne. Mikroretencja, bo tak brzmi właściwa nazwa zbierania opadów przez mieszkańców domów jednorodzinnych, jest jednym z rozwiązań wpisanych do założeń Programu Rozwoju Retencji. Zbieranie deszczówki przez mieszkańców gminy nie jest w stanie przeciwdziałać suszy rolniczej, ale ma kolosalne znaczenie dla bezpiecznego korzystania z wody. Mikroretencja pozwala zmniejszyć obciążenie sieci wodociągowej, której zadaniem jest zapewnienie dostępu do wody mieszkańcom, a nie źródła wody do podlewania ogródków. Tym samym ogranicza ryzyko lokalnych niedoborów wody.

15.3 INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ DROGOWĄ I OŚWIETLENIOWĄ

W ramach modernizacji, przebudowy i budowy gminnej infrastruktury drogowej na terenie gminy przeprowadzono za kwotę 9.170.736,55 zł szereg inwestycji na odcinkach dróg wewnętrznych, chodnikach, mostkach, zjazdach, przepustach i rowach w celu poprawy komunikacji i bezpieczeństwa. Wybudowano 11 nowych odcinków dróg: w m. Drożków, Lubanice, Łaz – dwa etapy, Miostowice Dolne, Sieniawa Żarska, Olbrachtów za kwotę ponad 6 mln zł. Przeprowadzono szereg modernizacji dróg gminnych w m. Lubomyśl, Biedzychowice Dolne, dwóch dróg w m. Marszów i w Miostowicach Dolnych za kwotę ok. 2 mln zł. Opracowano również szereg dokumentacji projektowych, m.in:

- na budowę dróg w m. Drożków, Miostowice Górne;
- przejścia dla pieszych i chodnika w m. Grabik;
- budowy w Biedzychowicach Dolnych mostu pieszo – jezdni;
- remont mostku wciągu drogi gminnej w Miostowicach Górnych.

Sporządzono operat wodno prawny i uzyskano pozwolenie na odwodnienie drogi w m. Grabik

Wykonano ponadto m.in.

- nawierzchnię drogi gruntowej w m. Kadłubia -koszt- 77.121,00 zł ;
- trzy przepusty w ciągu drogi wewnętrznej w m. Biedzychowice Dolne – koszt- 30.000,00 zł
- utwardzono kruszywem łamanym nawierzchnie drogi gruntowej stanowiącej dojazd do SUW w m. Sieniawa Żarska – koszt- 64.944,00zł;
- utwardzono gminną drogę gruntową w m. Kadłubia – koszt – 148.993,00 zł;
- wykonano zjazdy przy drodze w m. Lubomyśl – koszt – 121.722,23 zł;
- wykonano zjazdy przy drodze w m. Miostowice Dolne – koszt – 88.430,15zł;

W zakresie oświetlenia ulicznego wydatkowano kwotę 1.062.018,90zł budując nowe odcinki oświetlenia drogowego, modernizując oświetlenie jak również opracowując dokumentację na budowę oświetlenia drogowego w m. Włostów – Dąbrowiec, Rościce, Olbrachtów, Marszów, Bieniów, pod kolejne inwestycje.

W 2024r. Gmina Żary infrastruktura oświetleniowa została rozbudowana o 10 sztuk hybrydowych lamp solarnych oraz 94 sztuki energooszczędnych opraw LED, do zasilania których wykonano ponad 3,4 km kablowych linii zasilających. Wykonano m.in.:

- budowę oświetlenia drogowego przy drodze powiatowej w m. Miostowice Górne – koszt – 220.144,94 zł;
- budowa oświetlenia drogowego w m. Łaz – koszt – 114.924,46zł’budowa oświetlenia drogowego w m. Surowa w kierunku Lubanic – koszt -103.403,96zł;
- budowa oświetlenia drogowego w m. Złotnik – koszt – 134.576,07zł;
- montaż lamp solarnych na terenie Gminy Żary – koszt – 48.339,00 zł;

15.4 INWESTYCJE W ZAKRESIE OBIEKTÓW – KOMUNALNYCH (BOISKA, PLACE ZABAW, SIŁOWNIE), ŚWIE TLICE, SZKOŁY,

Inwestycjami w roku 2024 objęte zostały również obiekty – komunalne (boiska, place zabaw, siłownie), świetlice, tereny turystyczno – rekreacyjne itp.:

- Zakup i montaż witaczy montowanych na terenie Gminy Żary – koszt 44.500,00zł;
- Dostawa i montaż platformy schodowej przeznaczonej dla osób niepełnosprawnych na szynie krzywoliniowej w Zespole Szkół w Grabiku – koszt 88.683,00 zł;
- Zmodernizowano przyszkolne obiekty sportowe – koszt 635.371,20 zł;
- Odwodniono teren wokół i na terenie Szkoły Podstawowej w Bieniowie – koszt 279.210,00zł;
- Poprawiono efektywność energetyczną w placówkach oświatowych poprzez wymianę starego oświetlenia na nowe, ekonomiczne, co w perspektywie przyniesie oszczędności w kosztach utrzymania placówek – koszt 230.073,95 zł;
- Wymieniono podłogę w Sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Mirostowicach Dolnych – koszt 48.831,00zł.

W 2024r. zakończyła się jedna z największych gminnych inwestycji. Początki inwestycji to 30 czerwca 2022r. Promesę na budowę przedszkola wraz z oddziałami szkolnymi I- III w Olbrachtowie Leszek Mrozek, Wójt Gminy Żary odebrał z rąk posłów na Sejm Jerzego Materny i Marka Asta.

Programu Inwestycji Strategicznych Rządowego Funduszu Polski Ład – Posłowie: Jerzy Materna i Marek Ast oraz Leszek Mrozek – Wójt Gminy Żary

14 listopada 2022r., kiedy to Leszek Mrozek, Wójt Gminy Żary podpisał umowę z Edytą Tomczyk, właścicielką firmy Kreator z Żar na budowę przedszkola z oddziałami szkolnymi w Olbrachtowie.

Była to realizacja w systemie zaprojektuj i wybuduj. Za boiskiem wielofunkcyjnym w Olbrachtowie powstał nowy przestronny, przestrzenny budynek wyposażony w nowoczesne elementy, m.in. pompy ciepła, fotowoltaikę. Jednym słowem przystosowany do dzisiejszych wymogów. Przedsięwzięcie realizowane było przy udziale dofinansowania z Polskiego Ładu, na które Gmina Żary pozyskała ponad 8 mln 870 tys. zł.

W 2024 roku gospodarzem Gminnego rozpoczęcia roku szkolnego 2024/2025 była Szkoła Podstawowa w Olbrachtowie. Uroczystość była połączona z oddaniem do użytku dla społeczności szkolnej nowego budynku, w którym znajdują się sale przedszkolne oraz gabinety szkolne dla uczniów nauczania wczesnoszkolnego.

Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego 2024/2025 w nowej placówce

Nowoczesne klasy z pełnym wyposażeniem czekają na nowych uczniów

W 2024r. wykonano ponadto modernizację przyszkolnych sal gimnastycznych wraz z zapleczem szatniowo-sanitarnym w Bieniowie, Olbrachtowie, Mirostowicach Dolnych i Złotniku. Prace remontowe polegały głównie na: wymianie stolarki okiennej i drzwiowej, malowaniu ścian, montażu nowej armatury sanitarnej oraz nowego oświetlenia typu LED. Całkowita wartość zadania opiewała na kwotę 627.300,00 zł. Pozyskano dofinansowanie ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki w kwocie 313.650,00 zł.

15.5 INWESTYCJE W ZAKRESIE GOSPODARKI NIERUCHOMOŚCIAMI

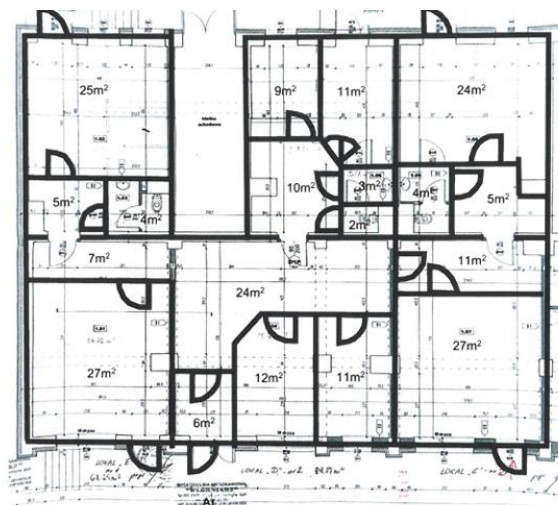
W 2024r. Wójt Gminy Żary dokonał zakupu nieruchomości na rzecz Gminy:

- w m. Złotnik zakupiono od osoby fizycznej dwie działki, tj. nr 466/8 i 466/9 z przeznaczeniem na poszerzenie drogi gminnej, za kwotę 31.440,00zł;

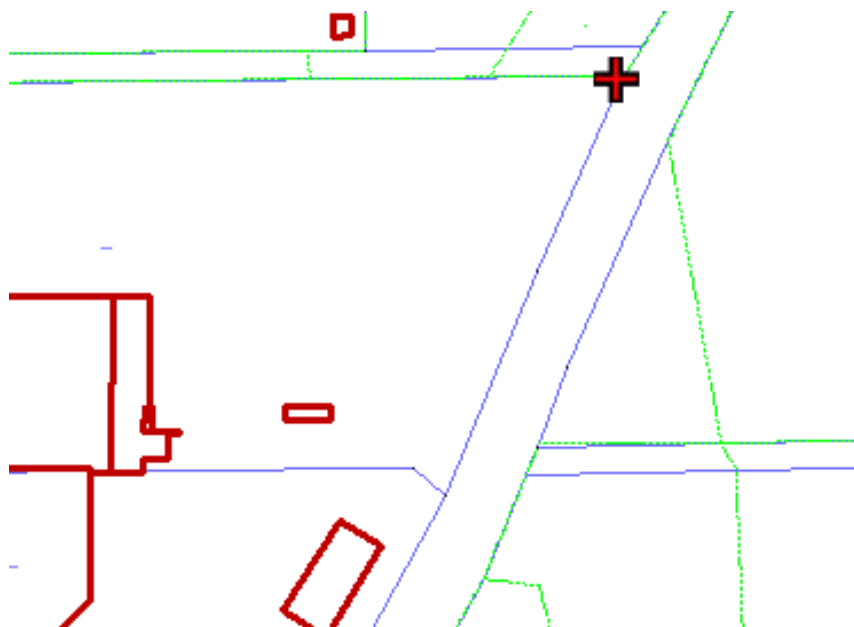

Złotnik- na czerwono zaznaczono nabyte nieruchomości

- w m. Żary, przy ul. Szarych Szeregów, Wójt nabył trzy lokale użytkowe z przeznaczeniem na siedzibę Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za kwotę 912.801,32 zł;

- w m. Kadłubia , w drodze zamiana Gmina Żary stała się właścicielem nieruchomości nr 334/2 z przeznaczeniem na poprawę zjazdu z drogi powiatowej – koszt jaki podniosła Gmina, to koszt zawarcia aktu notarialnego w wysokości 1 605,15zł.

Działka w m. Kadłubia- zaznaczona czerwonym krzyżykiem

Z uwagi na zły stan szamba przy budynku wielolokalowym o charakterze mieszkalno – użytkowym Łukawy 25 konieczne było posadowienie nowego szamba i likwidacja starego, z uwagi na jego nieuszczelność i zbyt małą pojemność. Koszt przedsięwzięcia wyniósł 16.200,00zł . W roku ubiegłym wykonano modernizację dachu w budynku mieszkalnym w m. Bieniów ul. Górna , natomiast w roku 2024 wykonano remont komina za kwotę 10.947,00zł. Wykonano również instalację grzewczą w budynku komunalnym w m. Bieniów – koszt to 20.910,00zł.

15.6 INWESTYCJE W OŚWIATĘ

W 2024 roku sztandarową inwestycją było wybudowanie przedszkola z oddziałami szkolnymi I-III w m. Olbrachtów.

Gmina Żary w otrzymała zł dofinansowanie na budowę przedszkola wraz z oddziałami szkolnymi I-III w Olbrachtowie w drugiej pilotażowej edycji Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych.

Rok 2023 zamknął się wykonaniem stanu surowego zamkniętego. W maju 2024r. nastąpiło zakończenie inwestycji.

Wykonano również zjazd do działki nowo wybudowanej szkoły oraz wykonano zabezpieczenie ppoż. budynków gospodarczych przylegających do działki za kwotę 115.213,90 zł.

Dla Zespołu Szkół w Grabiku została zakupiony i zamontowany piec konwekcyjny. Koszt zadania wyniósł 24.688,01zł.

15.7 INWESTYCJE W OBIEKTY SPORTOWE

W 2024r. wykonano modernizację zaplecza szatniowo-sanitarnego przy boisku sportowym w Lubanicach. W ramach zadania wykonano następujące roboty: prace modernizacyjne na zewnątrz budynku: naprawę elewacji i malowanie, uzupełnienie płytek elewacyjnych, malowanie podbitki oraz stolarki dachowej, przełożenie kostki polbrukowej przy obiekcie, wymianę oświetlenia na energooszczędne oraz prace wewnątrz budynku, tj. odnowienie powłok malarskich we wszystkich pomieszczeniach, wymianę cokołów, progów i uzupełnienie płytek, wymianę oświetlenia na ledowe,

wymianę grzejników elektrycznych, wymianę gniazd i włączników elektrycznych, montaż nowej armatury sanitarnej, wymianę kratki wentylacyjnych, klamek w drzwiach i okuć stolarki okiennej. Nad zadaniem pełniony był nadzór inwestorski. Z boiska i zmodernizowanego zaplecza szatniowo – sanitarnego korzystają nie tylko mieszkańcy Lubanic ale także okolicznych miejscowości: Surowej, Drożkowa i Łukaw. Poprzez modernizację obiektu poprawiły się jego parametry techniczne i izolacyjne a także funkcjonalność pomieszczeń, co odpowiada potrzebom zawodników Klubu Sportowego „Piast Lubanice” a także społeczności lokalnej korzystającej z obiektu podczas imprez. Całkowita wartość zadania wyniosła 130.900,00 zł. Dofinansowanie ze środków budżetu Województwa Lubuskiego w ramach Programu inwestycyjnego „Lubuska Baza Sportowo-Rekreacyjna w 2024 roku” wyniosło 65.450,00 zł.

Wykonano również:

- Modernizację boisk piłkarskich, która zamknęła się kwotą 72.248,00zł;
- Wykonano ocieplenie i modernizację budynku szatni sportowej w m. Kadłubia – koszt 33.001,72zł;
- Wykonano ogrodzenie boiska w m. Drozdów – współfinansowane z funduszu sołectkiego – koszt 6.000,00zł;
- Zmodernizowano kompleks sportowy w m. Mirostowice Dolne – koszt 8.610,00zł.

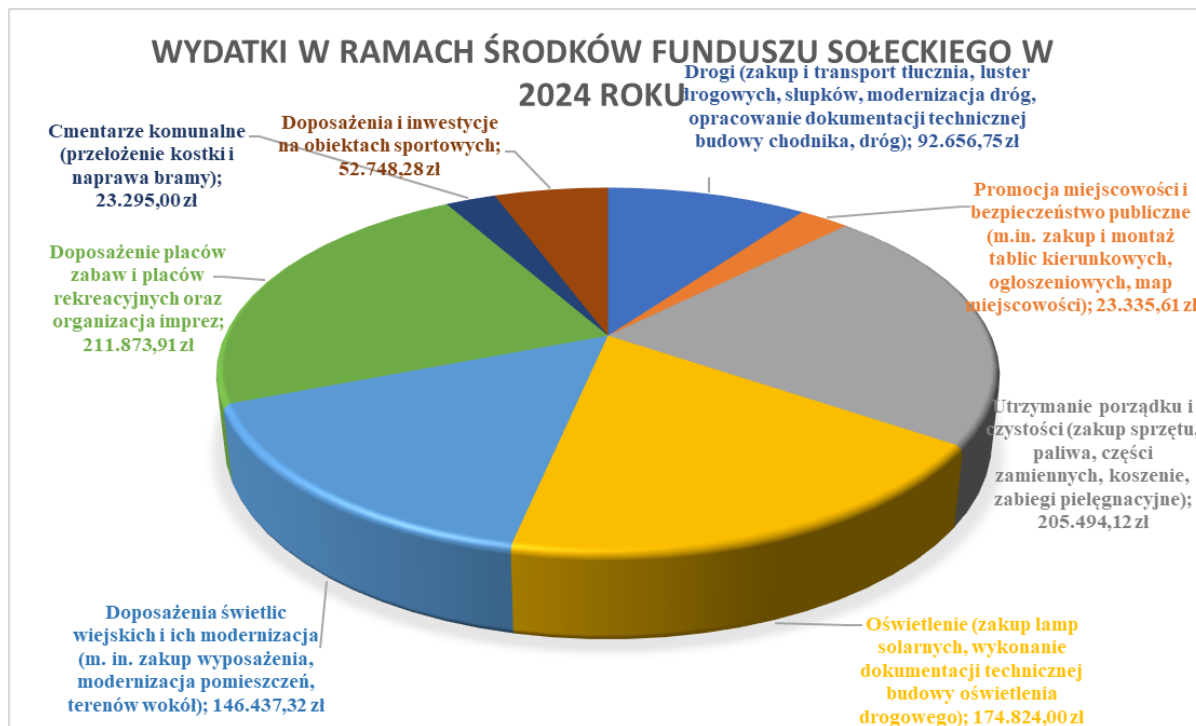
Otrzymaliśmy dofinansowanie na sport, zabytki i bazę turystyczną

Kwota dotacji wynosi 70 tys. zł; dotacja w wysokości 50 tys. zł na Pałac we Włostowie. Dofinansowanie zostało przeznaczone na wzmocnienie ściany szczytowej zachodniej, uzupełnienie brakujących cegieł oraz przemurowania uszkodzeń fragmentów murów.

W ramach Lubuskiej Odnowy Wsi dotację w wysokości 7,5 tys. zł otrzymał Ludowy Zespół Sportowy FAX Bieniów, działający na terenie gminy Żary.

15.8 INWESTYCJE FINANSOWANE Z FUNDUSZU SOŁECKIEGO

W 2024 roku Fundusz sołecki opiewał na łączną kwotę **957.354,86 zł**, z czego wydatkowano **930.664,99 zł**. Sołectwa dużą część przypadających im środków przeznaczyły na realizację inwestycji na swoim terenie. Strukturę wydatków realizowanych w ramach Funduszu sołeckiego przedstawia poniższy wykres:

W ramach środków Funduszu Sołeckiego poszczególnych sołectw w roku 2024 zostały zrealizowane m.in. takie inwestycje jak:

- opracowanie dokumentacji technicznej budowy chodnika w m. Grabik – kwota 5.000,00 zł;
- opracowanie dokumentacji projektowej na budowę dróg gminnych w m. Lubanice, Łaz, Sieniawa Żarska – kwota 68.000,00 zł;
- Przełożenie kostki na cmentarzu komunalnym w m. Złotnik – kwota 22.000,00 zł;
- Zakup kosiarki-tractorka do sołectw Biedrzychowice Dolne, Łaz, Sieniawa Żarska, zakup mulczera ciągnikowego do sołectwa Rościce – kwota 50.000,00 zł;
- Opracowanie dokumentacji projektowej budowy oświetlenia drogowego w m. Bieniów, Grabik, Kadłubia, Lubomyśl, Marszów, Mirostowice Dolne, Olbrachtów, Rościce, Sieniawa Żarska, Siodło, Włostów, Złotnik – kwota 153.791,00 zł;
- Zakup i montaż lamp solarnych w sołectwach Kadłubia i Włostów-Dąbrowiec – kwota 21.033,00 zł;
- Modernizacja placu przy świetlicy wiejskiej w m. Marszów – kwota 13.684,30 zł;
- Modernizacja pomieszczeń świetlicy wiejskiej w m. Biedrzychowice Dolne – kwota 3.114,70 zł;

- Modernizacja pomieszczenia gospodarczego przy świetlicy wiejskiej w m. Miłowice – kwota 20.000,00 zł;
- Montaż klimatyzacji w świetlicy wiejskiej w m. Mirostowice Dolne – kwota 15.000,00 zł;
- Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w m. Olbrachtów – kwota 20.000,00 zł;
- Wykonanie projektu na budowę świetlicy wiejskiej w m. Surowa – kwota 10.000,00 zł;
- Modernizacja sceny na kompleksie rekreacyjnym w m. Bieniów – kwota 10.000,00 zł;
- Budowa placu zabaw w m. Bogumiłów – kwota 1968,00 zł;
- Modernizacja zbiornika wodnego przy kompleksie rekreacyjnym w m. Łukawy – kwota 10.000,00 zł;

Zestaw do street workoutu oraz zjazdu linowego- zagospodarowanie placu rekreacyjnego w Mirostowicach Górnych.

- Zagospodarowanie placu rekreacyjnego w m. Mirostowice Górne – kwota 25.000,00 zł;
- Wykonanie wiaty na placu rekreacyjnym w m. Mirostowice Górne – kwota 6500,00 zł;
- Budowa placu zabaw w m. Olszyniec (wykonanie ogrodzenia) – kwota 16.500,00 zł;
- Wykonanie ogrodzenia boiska sportowego w m. Drozdów – kwota 5.000,00 zł;
- Modernizacja szatni sportowej w m. Kałubia – kwota 12.598,28 zł;
- Zagospodarowanie terenu przy boisku sportowym w m. Grabik – kwota 20.000,00 zł.

16. PODSUMOWANIE

Rok 2024, podobnie jak poprzedni, był czasem wymagających wyzwań, trudnych decyzji, a także zmian, na które w istotnej części nie mieliśmy wpływu. Wojna za naszą wschodnią granicą wciąż trwa, tempo wzrostu wskaźnika inflacji spadło, ale na stabilizację cen towarów, usługi obniżkę wysokości stóp procentowych wciąż czekamy. Miniony rok obfitował w wiele wydarzeń, zarówno w skali lokalnej, jak i globalnej. Wszyscy śledziliśmy wybory samorządowe i sytuację w ogarniętej wojną Ukrainie. Staraliśmy się nieść pomoc mieszkańcom naszego kraju, których dotknęła powódź. Cieszyliśmy się też z kolejnych zakończonych inwestycji, dzięki którym zmienia się oblicze naszej gminy oraz braliśmy udział w ciekawych wydarzeniach kulturalnych i sportowych. Pomimo, że realizacja naszych celów i zamierzeń była zdeterminowana wieloma czynnikami nieprzewidywalnymi, z powodzeniem realizowaliśmy wiele przedsięwzięć inwestycyjnych oraz bieżących modernizacji i remontów, z których już dziś korzystają nasi mieszkańcy. Kontynuowaliśmy zadania rozpoczęte w latach poprzednich oraz rozpoczęliśmy realizację nowych, nie ustając przy tym w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na kolejne ważne dla mieszkańców projekty.

Nie bez znaczenia pozostaje fakt, iż również o te inwestycje jako Wójt mocno zabiegałem i byłem zaangażowany na różnych etapach ich przygotowań. Serdecznie dziękuję Radnym Rady Gminy Żary za owocną współpracę, która doprowadziła do tak licznych sukcesów. Dziękuję również mieszkańcom gminy, przedsiębiorcom, organizacjom pozarządowym, sołtysom, druhom Ochotniczych Straży Pożarnych oraz dyrektorom i pracownikom wszystkich jednostek za wsparcie i ciężką pracę na rzecz Naszej pięknej Gminy.

Raport za 2024 rok to przede wszystkim podsumowanie najważniejszych wydarzeń z ostatnich 12 miesięcy oraz opis naszych dokonań w każdej dziedzinie istotnej dla naszej gospodarki, komfortu życia oraz poczucia bezpieczeństwa. Dzięki dynamicznym inwestycjom w infrastrukturę drogową i mieszkaniową, mieszkańcy gminy zyskali lepsze warunki życia. Modernizujemy obiekty publiczne i sportowe, dbamy o jakość przestrzeni, z której korzystają wszyscy. Wysokie wyniki w edukacji są efektem naszej troski o przyszłość młodych pokoleń. Zależy nam na wzmocnieniu współpracy z przedsiębiorcami w celu lepszego zrozumienia możliwości, szans i oczekiwań oraz wypracowania najlepszych rozwiązań. Nie zapominamy ani o najmłodszych, ani najstarszych mieszkańcach Gminy Żary. Wybudowanie nowej szkoły w Olbrachtownie, dodatkowe miejsca w przedszkolach oraz gruntowne modernizacje obiektów oświatowych możliwe były dzięki gospodarnie prowadzonej polityce finansowej naszej Gminy.

Zapewniam Państwa, że Gmina Żary będzie w dalszym ciągu tworzyć przyjazne warunki dla funkcjonowania firm, rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności oraz zwiększać swoją atrakcyjność gospodarczą i społeczną. Będziemy też kontynuować politykę prosenioralną oraz inwestować w edukację przyszłych pokoleń. Ogromną uwagę przywiązujemy do zagwarantowania jak najwyższej jakości życia i poczucia bezpieczeństwa. Służyć temu będą m.in. projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej oraz ze środków rządowych, a do których aplikowania jesteśmy w pełni przygotowani. Zapewniam Państwa, że żadna dziedziną bliska mieszkańcom Gminy Żary nie jest zapomniana, a każda, w miarę możliwości, zgłoszona sprawa jest traktowana jako niezbędna do życia i funkcjonowania w Naszej gminie. Jedynie środki finansowe, na które niekiedy trzeba poczekać oraz procedury administracyjno – prawne mogą opóźnić realizację planów inwestycyjnych. Nasze konsekwentne i długofalowe działania zmierzają do stworzenia gminy przyjaznej mieszkańcom, z zapewnieniem warunków do zamieszkania, pracy, rozwoju i wypoczynku. Najważniejszy jest dla nas mieszkaniec i ten fakt pozostaje niezmienny.

Jeszcze raz dziękuję wszystkim za okazane wsparcie, pomoc oraz zrozumienie w wielu trudnych sytuacjach. Wasza obecność i gotowość do pomocy były dla mnie nieocenione.

Uzasadnienie

Ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych wprowadzona została nowa instytucja – raport o stanie gminy. Została ona uregulowana w nowym przepisie art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym.

Raport jest podsumowaniem działalności wójta w roku 2024, w szczególności realizacji polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego, i zostaje przedstawiony przez wójta radzie gminy do dnia 30 maja 2025r.

Przygotowanie przez wójta raportu o stanie gminy to pierwszy etap procedury rozpatrzenia raportu przez radę gminy. Pozostałe etapy to:

- debata nad raportem
- przeprowadzenie głosowania nad udzieleniem wójtowi wotum zaufania.

Ustawodawca połączył procedurę rozpatrywania raportu z procedurą udzielenia wójtowi absolutorium. W art. 28aa ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym, wskazano, iż rada gminy rozpatruje raport podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała rady gminy w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium wójtowi. Jednocześnie raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności, a nad jego treścią przeprowadza się debatę.

Nad przedstawionym raportem o stanie gminy przeprowadzana jest debata. Udział w debacie wziąć będą mogli nie tylko radni, ale również mieszkańcy. Mieszkaniec, który chce zabrać głos w takiej debacie zobowiązany jest do złożenia przewodniczącemu rady gminy pisemnego zgłoszenia, popartego podpisami co najmniej 20 osób (gdyż nasza gmina ma do 20 tysięcy mieszkańców). Zgłoszenie takie składać się będzie najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, na który zwołana zostanie sesja, podczas której ma być przedstawiany raport. Mieszkańcy są dopuszczani do głosu przez przewodniczącą Rady Gminy Żary według kolejności otrzymania zgłoszenia. Liczba mieszkańców mogących zabrać głos w debacie wynosi maksymalnie 15, chyba że rada gminy zwiększy tę liczbę. Ostatnim etapem procedury rozpatrywania przez radę raportu o stanie gminy jest przeprowadzenie głosowania nad udzieleniem wójtowi wotum zaufania. Głosowanie to przeprowadza się po zakończeniu debaty nad raportem. Uchwałę o udzieleniu wójtowi wotum zaufania rada gminy podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady gminy (a więc analogicznie jak w przypadku uchwały w sprawie absolutorium).